

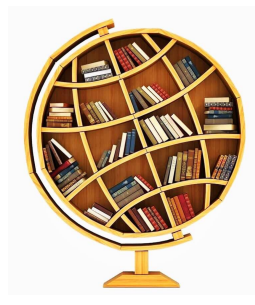
BİR DENİZKIZI
TANRILARA MEYDAN OKUYABİLİR Mİ?

2023 YOTO CARNEGIE MEDAL ADAYI
PUBLISHERS WEEKLY YILIN KİTABI

DENİZİN TENİ

NATASHA BOWEN

DENİZİN TENİ

NATASHA BOWEN

DENİZİN TENİ

NATASHA BOWEN

Özgün Adı: Skin of the Sea

Yayına Hazırlayan: Nur Kabaçam
Çeviren: Hümanur Turan
Editör: Özge Nur Küskün
Kapak Tasarımı: Arife Şeyma Gök
Grafik Tasarımı: Gülnur Ermiş

Basım Yılı: Nisan 2023
ISBN: 978-625-6943-28-5
Yayınevi Sertifika No: 30492

Copyright © 2021 by Natasha Bowen

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Libris Ajans aracılığıyla Ren Kitap Yayın Dağ. San. Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Yayınevinden izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Ren Kitap
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. Yılanlı Ayazma Sok. No:8 Kat:2 D:8
Zeytinburnu/İstanbul - Tel: 0212 641 34 76

Baskı:
My Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Maltepe Mah. Yılanlı Ayazma Sok. No: 8/F Zeytinburnu / İstanbul
Tel: 0 212 674 85 28 mymatbaa34@gmail.com
Sertifika No: 47939

www.renkitap.com

DENİZİN TENİ

NATASHA BOWEN

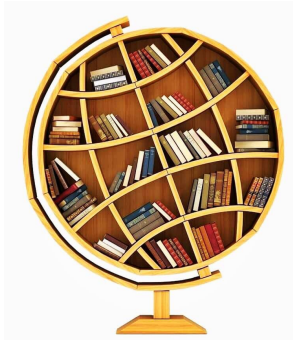
Çeviren: Hümanur Turan

Natasha Bowen

Natasha Bowen, Nijerya ve Galler kökenli, üç çocuk annesi bir öğretmen ve yazardır. Büyüdüğü ülke olan İngiltere'nin Cambridge şehrinde yaşamaktadır. Bath Spa Üniversitesi'nde İngilizce ve yaratıcı yazarlık eğitimi almıştır. İlk romanı olan *Denizin Teni*, Afrika mitolojisinde yer alan denizkızlarına karşı duyduğu büyük ilgi ve tutku sonucunda ortaya çıkmıştır.

*Kendisi pek iyi okuyamayan
ama benim okumamı sağlayan
anneme.*

BİRİNCİ BÖLÜM

Karanlık dalgaların arasında köpekbalıklarıyla birlikte geminin etrafında çemberler çiziyordum. Su, soğuk akıntılar, deniz yaratıkları ve çalınan insanları içeren yüküyle dalgaları bölen bir gemiden oluşuyordu. Yükselip alçalan suların altında, insanların gözünden ve köpekbalıklarının dişlerinden uzakta yüzüyordum.

Bekliyordum.

Geminin gövdesinin gölgesi üzerime düşüyordu ve geminin omurgası boyunca yüzerken göğsüm sıkışıyor, öfkem kabuslarıma baskı yapıyordu. Balıklar etrafımdan geçerken döndüm ve parmaklarımı, suya vuran güneş ışınlarına doğru uzattım. Gün ortası güneşinin yakıcılığını hissetmeyeli haftalar olmuştu. Güneş ışınları altında uzanmayı, sıcaklığın kemiklerime işlemesini özlemiştim. Gözlerimi kapatıp duman gibi dönen ve bükülen bir anıya uzandım. *Kızıl-kahverengi bir toprağın üzerinde, maun ağacının benekli gölgesi altında, güneşin sıcak tenimdeki serpintileriyle oturuyorum.* Hevesle daha fazlasını anımsamaya çalıştım ama her zamanki gibi görüntü kaybolup gitti.

Midem, kırmızı mercan gibi kopkoyu bir hayal kırıklığıyla büzüldü. Kayıp, sanki bir parçam ulaşabileceğim bir noktadaymış ama dalgaların üzerindeki sis misali dağılacakmış gibi her seferinde aynı hissettiriyordu bana.

Suyun içinde döndüm. Pulların ve saçların, tenin ve kıvrımların ürpertisi gömülü bir hazine gibi parladı. Akıntıyı kucaklayarak suyosunlarının ellerimin arasından kaymasına izin veriyor, anıların solup gittiğini hissediyordum. Büyük bir balık sürüsü, narin pembe çizgili, sarı parıltılarıyla etrafımda yeniden kıvrılırken balıkların güzelliğinin beni rahatlatmasına izin verdim.

Dibe doğru dalışa geçip gemiden uzaklaştım. Dönmem gerekeceğini biliyordum ama şimdilik suyun kadife gibi akışına karşı gözlerimi kapattım; suyun serinliği tenime sürünerek geçti. Denizin bu bölümü daha karanlıktı ve bu kasvetin beni bir pelerin gibi sarmasına izin verdim.

Hemen altımda, bir yılanbalığı derinliklere doğru süzülüyordu; kaslı vücudu, etrafındaki sudan yalnızca biraz daha koyuydu.

Git, dedim yaratığa ve balık, kapkara bir süzülüşle benden uzaklaştı. Daha da derine daldım. Bu, soğuğun kemiklerime işlemesi, karanlığın kuyruğumun parıltısını yutması için yeterliydi.

Akıntının çekimini hissediyordum. Bir anlığına kendimi ona bırakmayı düşündüm ancak daha sonra gemiyi hatırlayıp yüzümü suyun yüzeyine, güneşe ve nefes alan insanların dünyasına doğru çevirdim. Tekrar yukarı doğru yüzdüm ve okyanusu yarıp geçen geminin ahşap gövdesini görünce amacım zihnimde canlanıverdi. İnsanlar tarafından görülme

DENİZİN TENİ

ihtimalime karşı ona fazla yaklaşmaya pek gönüllü değildim; bunun yerine büyük beyaz köpekbalıklarının karınları üzerimde ışıldarken, denizin gece yarısı koyuluğunda gizlendim. Dümdüz, karanlık bakışları ve her an saldırmaya hazır dişleriyle köpekbalıkları gemiye doğru yaklaştı. Birden ürperdim ve kendim de aynı şeyi yapmama rağmen onlar gemiyi takip ederken kocaman bedenlerinden uzaklaştım. Hepimiz, kendi alanımıza girenlerin peşindeyiz.

Geminin çatırtısı derinlerde yankılanırken boynumdaki ağır, altın kolyeyi okşadım. Kolye tenimde soğuk bir his bıraktı. Parmaklarım, karanlığın içinde parıldayan safire doğru uzandı.

Biraz sonra su, yüzeye çarparak içine giren bir bedenin etkisiyle tısladı. Kabarcıklar yükselerek patladı, geriye sadece yayılan vücut parçalarıyla kan lekeliyle kaplı deri kaldı. Bir köpekbalığı öne doğru atılırken daha hızlı yüzmeye başladım. Kan, denizde dalgalanıyor, kırmızı şeritler derinlere yayılıyordu. Yukarı yönelip gri-beyaz yaratıkların arasında yüzerken suya yayılan bakır kokusunu umursamamaya çalıştım.

Bekle, diye emir verdim onlara, ceset dibe batarken. Kapkara gözleri parlarken sabırsızca daireler çizmeye başladılar. Denize düşen insana döndüğümde, görmeyen gözleriyle yaralı, şişmiş dudakları gözüme ilişti.

Bir kadındı bu. Teni, suda koyu kahverengi görünüyordu. Siyah saç tutamları akıntıda dalgalanıyor, yüzünün yan taraftaki yaraları ortaya çıkarıyordu. Kadın yavaşça döndü ve vücudundaki bir şey bana seslendi. *Burada kolay bir ölüm yok*, diye düşündüm gözlerimi kısa bir süreliğine kapatarak. Ama zaten hiçbir zaman kolay ölüm diye bir şey yoktur.

Benimkiyle aynı büyüklükteki elini tuttuğumda bunun, denizin saklayacağı başka bir ölüm olduğunu düşünerek öfkelendim. Saçlarımız birbirine karışana dek kadını kendime yaklaştırdıncaya bedeni bedenime çarptı. Çenesini tutup yüzüne baktım ve duraksadım.

Dolgun yanaklarla çevrili iri dudaklarının eğimi bana tanıdık geliyordu. Saçları, dokunmak ve düzeltmek istediğim bu siyah saçlar kolese tarzı* örgülerinden kurtulmuş, süzülüyordu. Tekrar bakınca zihnimde bir anı uyandı. Kadın bana birini hatırlatıyordu... Odaklanmaya, anıyı didiklemeye çalıştım ama hatırlayamadım. Köpekbalıkları da hızla yaklaşıyordu. Bana yalnızca kısa bir süre itaat ederlerdi.

Kadını tekrar inceledim ama onu bir yerden tanıdığımı dair içimde uyanan his geçip gitmiş. Hatırlamaya çalışmaktan vazgeçtim ve kendime bunun bir önemi olmadığını söyledim. *Böyle daha iyi*, diye düşündüm, Yemoja'nın sözlerini tekrar ederek. Önceden kim olduğumu hatırlamamak daha iyiydi. Kadına yaklaşıp kalbinin hemen üzerinden, göğüs kafesinden yayılan küçük parıltıya odaklandım. Vücudundan ayrıldıkça daha canlı bir şekilde parıldayan altın sarmalla uzandım. Parmaklarım ona dokununca kendimi hazırlayarak gözlerimi kapattım.

“Mo gbà yín. Ní àpéjò, iwọ yóò rí ibùkún nípasẹ̀ ẹ̀ Ìyá Yemoja tí yóo ẹ̀ ẹ̀rọ̀rùn ẹ̀rìn àjò ẹ̀. Kí Olodumare mú ọ dé ilé ní àìléwu àti àláfíà,” dedim ve kadının ruhunu ele geçirecek duayı tekrar ettim. “Hoş geldin. Bir araya geldiğinizde, yolculuğunu kolaylaştıracak olan Yemoja Ana tarafından kutsanacaksın. Olodumare seni güven ve barış içinde eve taşıyacak. Ortaya çık.”

* Afrika kökenli siyahilerin, saçlarını tutam tutam ördürdükleri tarz.

DENİZİN TENİ

Kadının yaşamının sıcaklığı zihnime doluyordu. Çocukluğunu görüyordum; kollarını annesinin boynuna dolarken gülüyordu. Sonra büyüyordu; bir kâse pilav ve biberli yayınbalığını elinde tutarken gözleri farklı bir tür sevgiyle ışıldıyordu. Parıldayan koyu teni ve geniş gülümsemesiyle karşısında güzel bir adam duruyordu. Adam, elinden yemekleri alırken parmakları birbirine sürtününce kadının kalbinin hızlandığını hissediyordum. Sonra onu bir köyün yanındaki küçük bir tarlayı sürerken görüyordum. Oko'ya, hasat orısına* şarkı söylerken parmakları tohumları, toprakta açtığı çukurlara serpiyordu. Sesi tatlı ve tizdi, sıcaklık arttıkça o da yükseliyordu. Biraz sonra, yüzünde onunkine benzeyen gülümsemesiyle bir bebek tutuyordu. Yüzünü bebeğin boynundaki boğumlara bastırıp süt kokusunu içine çekiyordu. Hissettiği coşkuyu ve ruhunu dolduran sevgiyi hissedince gülümsedim.

Gözlerimi açtığımda kadının ruhu parmaklarımın etrafında süzülüyordu. Ruhunu bedeninden ayırıp onu kolyemdeki safire doğru yönlendirirken anılarındaki neşeye odaklandım. Taş, kadının ruhunu emiyor; boğazımdaki çukurda taşın yarattığı ısı giderek yükseliyordu. Kadının hayatından görüntüleri zihnimde tuttum ve geldiği köyün hâlâ durup durmadığını merak ettim. Köydekilerin onu hâlâ bekleyip beklemediğini, dönüp dönmeyeceğini görmek için ufka bakıp bakmadıklarını merak ettim.

Bir zamanlar, öğle güneşi gibi parlak olan soluk turuncu şalından** geriye kalanlar akıntıya kapıldı. Hâlâ elim-

* Orisa ya da Orishalar, Afrika kökenli Yoruba dininde etkin rol oynayan tanrısal varlıklardır.

** "Wrapper", "pagne" ya da "lappa" Batı Afrika'da hem kadın hem erkekler tarafından giyilen renkli bir giysidir. Sadece bele ya da tüm bedene sarılabilen şallar resmi ve resmi olmayan kullanımlara sahiptir.

de olan, solgun, yıpranmış tırnaklı ve yaralı eline baktım. Olodumare'ye dönmeden önce Yemoja tarafından kutsanacaktı; bu, onun için yapabileceğim tek şeydi.

Huzurla dol kız kardeşim. Yemoja eve dönüş yolculuğunu kolaylaştırsın.

Parmaklarını bırakıp derinliklere yönelen bedenini izlememek için arkamı döndüm.

Bir evlat, bir eş, bir anne.

Gözyaşlarım denizin tuzuna karıştı.

Yemoja sadece yedinci günde çağrılabilirdi ama ben, gününden önce adasına doğru yüzmeye başladım. Kum, kaya ve ağaç öbeklerinden oluşan küçük bir çıkıntı bana denizden ve yuttuğu her şeyden biraz uzaklaşma imkânı verecekti. Güneşi bacaklarımda ve saçlarımda hissetmeyi, uyumayı, bazen rüya görmeyi hâlâ seviyordum.

Adaya yaklaşırken bir kuyruk yüzgeci beni durdurdu. Durdum ve kolyemdeki safir hafifçe parlayarak bana türümden birinin yakınlarda olduğunu bildirdi.

“Simidele.” Ses bir üzüm asması gibi suda kıvrılıyor ve benden bir gülücük koparıyordu.

Dönüp kollarımla suda kavisler çizerek, koyu mor pulları ve yuvarlak yüzüyle Folasade'yi karşıladım. Bu senenin başlarında ilk insanlar çalındığında Yemoja tarafından yeniden yaratılan Folasade'nin bedeni ufak tefekti ama gülüşü kocaman ve gözleri içinden geçen her hissi yansıtıyordu.

“Seni görmek ne güzel, Simidele,” dedi elini göğsüne bastırırken; kuyruklarımızın ucu suda nazikçe birbirine

değerken pullarımız parılıyordu. “Denizin bu kısmı senin arama alanının dışında olmasına rağmen.”

Kolyeme dokunmadan önce onun bu hoş selamına aynı şekilde karşılık verdim. “Biliyorum. Kutsanması için bir ruhla dönüyorum.”

Folasade başını salladı; kısa kıvrıcık saçları yumuşacık, yuvarlak siyah bir hale şeklindeydi. “Sınırsız sevgisi için Yemoja’ya şükürler olsun.” Boğazındaki safire dokundu ve başını yana atarak bana yakından baktı. “Sorun ne? Pek... kendinde değil gibisin.”

“Sadece...” Ama kelimeler bir türlü dudaklarımdan dökülmedi. Dudaklarımın titremesine engel olmaya çalışarak tek kelime etmedim. Safir parmaklarımın arasında soğuk bir his bırakıyordu ve ona baktığımda kadını hatırlıyordum.

Saçlarım aramızda süzülürken Folasade bana yaklaştı. “Bakabilir miyim?” diye sordu.

Başımı salladım ve birbirimizin yüzünü daha iyi görebilmemiz için Folasade’nin saçlarımı kenara itmesine izin verdim. Gözleri suda neredeyse simsiyah görünüyordu ama bu gözlerde, benimkilerde olmadığını bildiğim bir saygı parıltısı vardı.

“Zorlandığını biliyorum Simidele.” Durdu, tekrar konuşmadan önce dikkatlice düşündü. “Ama denizde ölenlerin ruhlarını toplamak onları onurlandırmanın ve Yaratıcımıza, Olodumare’ye dönüş yolculuklarını kutsamanın bir yolu.” Cesaret verici bir şekilde başını salladı; gülümsemesi mutluluk veriyordu. “Buna odaklanman ve diğer şüphelerin dikkatini dağıtmaması önemli.”

“Evet,” dedim ama bakışlarım Folasade’ninkilerle buluşmadı. İçimde hâlâ hüznün yankıları dolaşıyordu.

“Şimdi nereye gidiyorsun? Yedinci günde değiliz, henüz Yemoja’yı çağıramazsın.”

“Biliyorum ama adasına gidiyorum. Şey için...” Folasade’nin ne söyleyeceğini, daha önce ne söylediğini bildiğim için kendimi durdurdum.

“Değişeceksin. Kumların üzerinde uzanıp önceki hayatının anıları üzerinde kafa yoruyorsun... Neden bunu yapmaya devam ediyorsun Simidele? Yeniden yaratılmanın üzerinden üç ay geçti.”

“Kendim gibi... hissetmeyi seviyorum.” Huysuzluğumu sesime yansıtmamaya çalıştım ama yine de orada olduğunu biliyordum. Diğer altı Mami Wata, buna mecbur olmadıkça değişmiyordu.

“Yani hâlâ insanmışsın gibi davranmayı seviyorsun,” dedi Folasade, dudaklarını büzerek.

Dalgalanan güneş ışığına bakarak sessiz kaldım. Güneşin tenimde bıraktığı sıcaklık hissini ve kemiklerime işlemesini hâlâ çok seviyordum.

“Ama artık bir genç kız değilsin.” Folasade omzumu kavrayıp ona bakmam için beni zorladı. “Sen artık bundan daha fazlasısın. İkimiz de öyleyiz. Var olmamızın nedeni, kutsanacak ruhları toplamak. Eskiden olduğun kişiyi geride bırakman daha kolay. Bundan zevk al, kız kardeşim. Bırak da deniz tüm anılarını yutsun. Şimdiki halini sev.”

Çenemi kaldırıp başımı salladım. Bir kez daha kadını, anılarını ve ailesini düşündüm. Folasade haklıydı.

“Bunu sana işleri kolaylaştırmak için hatırlatıyorum. Diğerleri de böyle düşünüyor, Simidele.” Bırakmadan önce beni iyice kendine yaklaştırdı, sonra geriye doğru süzülüp karanlığın içine karıştı. “Geçmiş geçmişte bırak.”

DENİZİN TENİ

Folasade'nin Yemoja'ya ve amacımıza olan inancı bana ilham vermeliydi. Yemoja'yı çağırma vakti gelene kadar kendimi bırakıp derinliklerin beni rahatlatmasına izin vermeliydim.

Ama yapmıyordum. Bunu yapamazdım. Pullarının mor tonu ve simsiyah saçları görüş alanımdan çıkana dek bekledim, ardından yüzeyi delen güneş ışınlarına baktım. Kuyruğumla kendimi ittirerek ışığa doğru ilerledim.

Başım, denizin narin dalgalarını böldü ve ada karşımda belirdi. Kumsala doğru yüzdüm, kendimi dikkatlice sığ bölgelerden yukarı çekip kumlara uzandım ve güneşin beni kurutmasına izin verdim. Altın ve donuk pembe tonlarındaki pullar uzayıp bedenimi saran bir şal haline gelirken, kuyruğumun yerini iki bacak aldı. Tenimin kalanıyla uyumlu olan, koyu kahverengi, küçük bir çift ayak da insan formumu tamamladı.

Günün canlı parlaklığına karşı gözlerimi kırptırıp, aklıma yine suda bulduğum kadını getirdim. Ondaki bir şey bana, altın ipliklerle dokunmuş şalları, tatlı patateslerin tadını ve gecede yankılanan sesleri düşünmürmüştü.

Saçlarımı beyaz kumların üzerine yaydım ve gözlerimi kapattım. Güneş tenimi yakarken ve kumlar avuçlarımdan kayıp giderken, denizde asla yapamadığım şekilde hayal kurmaya başladım.

Parmaklarımı evimin, günün sıcaklığıyla ısınmış, pürüzlü duvarlarında gezdiriyorum. Yerler yeni süpürülmüş ve dışarı çıkarken kızıl güneşin şehrin kalanını da kızıla boyadığını görüyorum. Kimseyi göremiyorum ama akşamın serin

esintisiyle taşınan sesleri duyabiliyorum ve herkesin nerede olacağını biliyorum.

Düzenli sokaklarda, güven hissiyle gelen rahatlığı hissederek yürüyorum. Dört bir yanı ormanla kaplı şehir, Aláàfin'in sarayıyla başlayıp her yanı çevreleyen büyük duvarla biten, eşit aralıklı sarmallar şeklinde düzenlenmiş. Şehrin dışındaki bir bölgeye vardığımda, karşıma insanlar çıkıyor. İnsanların birçoğu, yanan küçük ateşler etrafında oturmuş ya da gruplar halinde toplanmış; hikâye anlatıcısı günün hikâyesine başlamadan önce konuşup gülüşüyorlar.

Yaşıtlarım ana toplanma alanında, maun ağacının etrafında toplanıyor. Erkekler Ayòayò oyunlarının etrafında turlarken saçları ipako elede tarzı yapılmış kızlar, örgülerinin uçlarını parlak alınlarından çekiyor. Hepsi de sarı, çivit mavisi ve kırmızı şalları içinde göz kamaştırıyor. Yaşlılar ateşe daha yakın oturuyor ve çoğunun elinde, havayı baharat kokusuyla dolduran, Aláàfin'in pazarının onlara sunduğu kuru papaya ve kızarmış muzdan oluşan gece atıştırmalıkları var. Kalabalığın içinde ilerleyip on yedinci kapıya yaklaşıncanemi görüyorum. Ağacın karşısında duruyor; ateşin ışığı onu arkadan aydınlatıyor. Şalı gece mavisi, üzerinde gümüş ve altın renginde yıldızlar var ve tekrar eden bu desen, günün son ışıklarıyla parıldıyor. Baş hikâye anlatıcısı olarak bu gece Olodumare hakkında bir hikâye anlatacak. Yaratıcı hakkında konuşacağı zamanlar hep bu kıyafeti giyiyor ve bana bu kıyafetin insanlara, dünyanın ne zaman yaratıldığını hatırlattığını söylüyor.

Kalabalığın arasında ilerlerken beni görüyor ve yüzünde kocaman bir gülümsemeye beni karşılıyor; iri dudaklarını

çevreleyen yanakları tombul ve benimkilere çok benzeyen kahverengi gözleri kocaman. “Ne oldu Simidele? Bir yerimde leke mi var?” Başını çevirip kıyafetinin yanlarını ve arkasını kontrol etmek üzere dönüyor.

“Hayır. Güzel görünüyorsun, iyâ.”*

Yüzümü avuçlayabilmek için iki elini de kaldırarak bana doğru yürüyor. “Sen de öyle omobinrin in mi.”** Beni bırakıp, omzunun üzerinden bir bakış atmadan önce dönüyor. “Bu akşamki gösterim için kalacak mısın?”

Başımla onaylayınca yeniden gülümsüyor ve dudaklarının kenarındaki gamzeleri yanaklarının pürüzsüzlüğünü bozuyor. Kalabalığın önünde yerini alırken ve çenesini kaldırıp ellerini birleştirirken onu izliyorum.

“İşte bir hikâye. Hikâyeye göre...”

Yedinci gün uyandığımda gökyüzünde dalgalar, ağzımda tuz tadı vardı.

Annem.

Ruhunu aldığım kadın ona benziyordu.

Puslu pembe şafağa bakıp gözlerimi kırıştıtırırken saçlar yüzümden kaydı, annemin hatları zihnimi doldurdu. Karadayken anı benden uzaklaşmıyordu ve ben de onu yakınımda tutuyordum; annemin gülüşünü, güldüğünde her iki yanağında da oluşan gamzelerini hatırlıyordum.

Annem.

Önümde dalgalarla dolu deniz uzanıyordu. Doğrudum. Kısa bir an bile olsa dizlerimdeki kemiklere bakıp onu ha-

* (Yoruba) “Anne.”

** (Yoruba) “Canım.”

tırlamanın mutluluğuyla gülümsedim. Terin parıltısını yüzümden sildim ve gökyüzünün alçaldığı, bulutların dalgaların uçlarına sürtündüğü açık denize baktım. İstesem ayağa kalkabilirdim. Ama kalkmadım. Bunun yerine gözlerimi kapattım, elimi öne doğru uzattım ve parmağımı annemin hayalimdeki yanak kıvrımlarının, dudaklarının üzerinde gezdirdim. Hatırlamanın verdiği baş dönmesi bana neredeyse buraya neden geldiğimi unutturacaktı.

Fakat deniz bana hatırlattı ve yükselip kıyıya çarpan dev dalgalar beni kendime getirdi. Derin bir nefes alıp bu anıyı zihnimde bir kenara koydum ve hep benimle kalmasını umdum. Suyu döndüğümde hâlâ annemin yüzünü hatırlayabilmeyi umdum. Her zamankinden farklı olarak denizin bu kez, bu anıyı silmemesini umdum.

İKİNCİ BÖLÜM

Yüzüm ağaçların başladığı yere dönüktü, güneşi ve dalgaları arkama almıştım. İçindeki ruha odaklandıkça kolyemin safiri parılıyordu. Sonra tekrar harekete geçtim ve kadının ruhunu kutsamak için yapılması gerekeni yaptım.

Muz yaprakları bronz gövdelerin üzerine sarkarken yeşil renkleri beyaz kumlara tezat oluşturunuyordu. Bunları görmezden gelip beyaz ve mavi çiçekleri, dikenli yaprakları olan kısa çalılara yöneldim.

Yemoja'nın renkleri.

Tüm çiçeklerin tomurcuklarında altın rengi benekler vardı ve parmak ucumla yapışkan bir taçyaprağa dokunup yumuşaklığını hissettiğimde etraftaki tatlı bal kokusu daha da güçlendi. Dikkatlice yedi çiçek seçip kalın köklerinden kopardım ve ezilmesinler diye gevşekçe tuttum. Ayaklarım, onlardan beklenen harekete alışkın olmadığı için denize dönüşüm çok daha yavaştı. Ruhlarını topladığımız insanları, insan formunda kutsayarak onurlandırıyorlardık; bu yüzden her adıma eşlik eden küçük kemiklerin çıtırtısını hissettiğim için şikâyetçi değildim. Sert, ıslak kumlara ulaştığımda

durdum; denizden esen rüzgâr saçlarımın dalgalarını birbirine karıştırıyordu. Çiçekleri sığ sulara bırakırken dudaklarımı büzüp başımı gökyüzüne kaldırdım. Orisalar sadece belirli dualarla ve adaklarla çağrılabilirdi. Çağrılmadıkça gözlerden uzak durur, yalnızca Olodumare tarafından yönetilir, uygun gördüklerini kutsarlardı.

“Yemoja, mo bu olá fún ọ pẹ̀lú àwọn òdòdó wọ̀nyí,” diye seslenmeye başladım; sesim, dalgaların sesinden kendimi duyurabileceğim kadar yüksekti. “Jọ̀wọ̀ bükún ùn mi pẹ̀lú wíwáà rẹ. Fi ore-ọ̀fẹ́ fún mi pẹ̀lú ifẹ́ tí o ní fún gbogbo àwọn ọmọ̀ọ̀ rẹ. E tẹ̀ s’íwájú.”

Çiçekler suya düştü ve her biri dalgaların üzerinde süzülmeğe başladı. Sudan biraz uzaklaştım, ayak parmaklarımı ılık kumlara gömüp çağrımı tekrarladım. “Yemoja, seni bu çiçeklerle onurlandırıyorum. Lütfen beni varlığınla kutsa. Tüm çocuklarına karşı duyduğun sevgiyle bana merhamet göster. Ortaya çık.”

Bunu beş kez daha tekrarladım. Deniz önce yükselip sonra tutuşmuş gibi karadan geri çekilene dek toplam yedi kez söylemem gerekiyordu. Gözlerimi siyah kayaların üzerinde gezdirirken kabuklar, yosunlar ve yengeçler çıplak kum üzerinde noktalar oluşturunuyordu. Yemoja’yla her yüz yüze gelişimde olduğu gibi kalbim biraz daha hızlanmıştı. Nemli havayı içime çekip derin derin nefesler alarak kalbimi sakinleştirdim ve denize döndüğümde sahip olmayacağım bu hissin tadını çıkardım. Dalgaların ardından ortaya çıkan kumlarda, suyun meydana getirdiği ve güneşin gözler önüne serdiği karmaşık girdap şekilleri vardı. Dalgalar ilerledikçe ilerliyordu ve ben, her zamanki gibi güzelliğiyle büyülendiğim kumsalı izliyordum.

DENİZİN TENİ

Artık uzağımda olan sular yükselmeye başlarken bekledim. Boynumdaki mücevher ağırlaşmıştı. Tırnağımla yüzeyine dokundum ve kadının dalgalanan saçlarını, ruhunun bana gösterdiği hatıraları anımsadım. Bir hüznün dalgası içimi yaktı. *Kutsanacak*, diye söz verdim kendime ve safiri tenimin sıcaklığına bıraktım. Omuzlarımı geriye atarak hem duruşuma hem de yüzüme saygı dolu bir ifade yerleştirdim.

Deniz geri çekilmeden hemen önce yükselip muz ağaçlarının boyuna ulaşırken yerimden ayrılmadım. Hızla kıyıya yaklaşan dalga camgöbeği, çivit mavisi ve turkuvaz tonlarında dev bir öbektir. Suyun ve taşların ahengi havayı dolduruyor, bir anlığına kuşların sesini, hatta güneşi bile bastırıyordu. Gün bir anlığına karardı ve tenim sıcaktan kaşınmaya başladı. Serinliğiyle beni rahatlatacağını vadeden deniz bana sesleniyordu; bense koşup kendimi sudan oluşan o duvara atma içgüdüğüne karşı koymaya çalışıyordum. Yemoja'yı karşılamaya hazır olmalıydım. Dalga tam kıyıya çarpıp yoluna çıkanı yok edecekmiş gibi görünürken sular duruldu ve geri çekilip taş yatağını kaplayan, kumlarda köpük ve yosun kalıntıları bırakan daha nazik bir dalga halini aldı.

Kumsal parıldıyor, yeniden biçimlenmiş kumları denizin berrak sığılıklarına doğru sürükleniyordu. Denizin aniden sakinleşen dalgalarına baktım; giderek büyüyen dalgayı gördüğümde nefesim kesildi. Deniz dalgalandı, neredeyse bir yılan gibi dönüp kıvrılmaya başladı. Biraz sonra da onu gördüm. Altın tacının ucunu gördüm. Taç nazik dalgaları böldü, ardından suyla parıldayan obsidyen halkalar tacı takip etti. Yemoja denizden yükselirken gittikçe kıyıya yaklaşıyordu. Karaya adım atarken geniş omuzları ve siyah teni güneşte

parlıyor; koyu mavi pulları, içinde altın çizgiler bulunan beyaz ve çivit mavisi bir şal halini alıyordu.

“Simidele.” Sesi tıpkı saten, kum ve duman gibi hem sert hem de yumuşaktı. Hacimli saçları bir çift tarakla tutturulmuştu, süt rengi incilerden oluşan bir duvak da yüzünün ortasına dek iniyordu. Menekşe ve hindistancevizi kokusu her yanı kapladı. O kadar yakınımdaydı ki saçlarının dalgaları arasına işlenmiş köpekbalıği dişlerini ve deniz kabuklarını görebiliyordum.

Elimi göğsüme yerleştirerek eğildim; alnım neredeyse kızgın kumlara değiyordu. “Yemoja Ana.”

Ayağa kalktığımda orisa gülümsedi; keskin dişleri düzgün dudaklarının arasında ortaya çıkmıştı. Beni yanına çağırdı. Narin, beyaz bir altın bilezik bileğini çevreliyor, parıldayarak kolunun üst kısımlarına doğru kıvrılıyordu.

“Seni gördüğüme sevindim. Uzun zamandır beni çağır-mamıştın,” dedi Yemoja. Bana doğru bir adım atarken incileri şıkırdadı. Biçimli dudaklarını kıvrırarak gülümsedi. “Olodumare’ye şükürler olsun.”

Başımı kaldırıp baktım. Gözlerindeki siyah-gümüş parıltı bana ulaşırken kolyemi avcumun içine aldım. Taş avuçlarımda sıcacıktı, içerisinde ne olduğuna dair tek ipucu buydu. Orisa safire uzanırken kadının, tıpkı anneminkiler gibi olan gözleri geldi yine aklıma.

“Bir şey canını sıkıyor,” diye mırıldandı Yemoja elini geri çekerek. Başını yana eğerken saçları omuzlarına döküldü. Bombeli bir zümrüt, tacının halkaları arasından parıldadı.

Bir an hiçbir şey söyleyemedim. Tüm düşünebildiğim kadının yüzü ve hatıralarıydı.

“Bu ruh...” dedim, güçlükle yutkunarak. Annemin kah-verengi gözlerini, dolgun dudaklarını düşündüm. “Bana birini hatırlattı.”

Yemoja bana yaklaşıncı, menekşe kokusu her yanıma sardı. “Ve bu seni üzmüş.” Kadının bana kimi hatırlattığını sormayınca ben de söylemedim. Hislerimin, sözlerimdeki gerginlikten anlaşıldığını bilmeme rağmen yere, çıplak ayaklarıma baktım.

Hatırladığım ve tutunduğum o anıya uzanırken, “Evet,” diyebildim. Annemin yıldızlı şalının ve gülümsemesinin anısına...

Yemoja narin parmağıyla çenemi kaldırıp bakışlarımı kendisine çevirdi. Gözleri sempatiyle yumuşamıştı, o gümüş parlaklık artık görünmüyordu. “Eminim aylar önce yeniden yaratıldığında sana ne söylediğimi hatırlıyorsundur ama yine de hatırlatmama izin ver.” Ellerini açıp avuçlarını güneşe çevirirken sesi alçaldı. “*Òyìnbólar** bu sene ilk seferinde, güç ve kaynaklara ulaşma hırsıyla topraklarımıza geldi. İnsanları çalıp koca gemilerle uzaklara götürmeye başladıklarında onları izledim. Bu yüzden nehirleri ve dereleri bırakıp denizi evim olarak benimsedim. Hayatları parçalanan, çalınan ve bir başka maceraya mecbur bırakılan insanların peşindeyim...” Yemoja burada duraksadı, sesi acıyla çatladı. Duvağındaki inciler hafifçe sallanırken bir an durup derin nefesler aldı. “Sonsuza kadar sürecektir korkunç bir macera. Vatanlarından koparılan ve köleleştirilen insanlar. Hayatlarını denizde kaybedenlerin rahata erdiğine ve Olodumare’ye dönmeden önce onlar için dua edildiğine

* (Yoruba) “Beyazlar.”

emin olmak istedim. Bunu da Mami Wata'nın yarattıkları aracılığıyla yapabiliyorum.” Bakışlarını bana çevirdiğinde gözleri hararetle parladı. “Çok büyük bir şey değil ama en azından bir şeydir. Bu bizim onurumuz.”

Bu sözler karşısında zihnimde sorular belirdi. Neden o gemileri parçalara ayırmıyorduk? Neden gemilerle denize açılanları, denizin karanlık kısımlarına sürüklemiyorduk? Yemoja her zaman açık ve net konuşur, tartışmaya yer bırakmazdı ama ben konuşmak üzere ağzımı açtım. Orisanın gözlerindeki keskin ifade beni durdurdu.

“Söyle bana, Simidele. Bana ve sana verdiğim göreve inanıyor musun?” Yemoja gözlerini dikmiş yukarıdan bana bakıyor, koyu saçlarının dalgaları rüzgârda uçuşuyordu.

Başımı salladım. Orisaya olan inancım sınır tanımıyordu ama onun rehberliğine teslim olmak denizdeyken, hatıralarım dalgalar tarafından uzaklara sürüklenmediği zamanlarda çok daha kolaydı. Bir eliyle kolumu okşuyor, uzun tırnaklarıyla tenimi hafifçe çiziyordu.

“Senden istediklerimi anlıyor musun?” Parmakları çenemin altındaki yumuşak tene gömüldü ancak ne ürktüm ne de geri çekildim; gözlerimi orisaya diktim. Gözbebekleri büyümüştü, metalik gözlerinde şeritler belirmişti.

“Evet,” dedim. Ellerimin yumruk haline geldiğini fark ettim ve açmak için kendimi zorladım.

“İyi o halde,” dedi Yemoja. Beni kendine çekti ve dudaklarını alnıma bastırdı; ılık elleriyle beni olduğum yerde tuttu. “Yapman gereken, yapmak zorunda olduğun tek şey denizde ölen ruhları toplamak. Daha sonra Olodumare’ye dönüş yollarını kutsamak için onlar adına dua edeceğiz.

DENİZİN TENİ

Amacın bu. Ne daha fazlası ne de daha azı.” Orisa geri çekilerek bana baktı. “Bunu anladığını bilmem gerek, Simidele. Bu önemli.”

Başımı sallayıp ona saygıyla bakarak, “Ne daha fazlası ne de daha azı,” diye tekrarladım.

“Güzel,” dedi Yemoja, siyah-gümüş gözleri hâlâ üzerimdeydi. “Şimdi, bırak da deniz hatıralarını sürüklesin. Bırak seni bir zamanlar yaşananlardan ve geçmişin acısından kurtarsın. Görevine odaklan.” Beni kendine doğru çekerken duvağındaki inciler birbirine çarparak takırdadı. Beni öyle bir sıktı ki göğsüm sıkıştı ve bir anlığına nefes alamadım.

Göz ucumla karanlığı gördüm; Yemoja’nın gözlerindeki benzeyen gümüş renkli yıldızlar, çöken bu karanlığa serpilmişti. Onun haklı olduğunu biliyorum.

“Elbette.” Sesimi olabildiğince çıkarmaya çalışarak zihnime kazınmış bir fısıltıyı dile getirdim. “Onların ruhunu kutsamak bir onurdur.”

Orisa beni bırakırken o baskı yok oldu. Ciğerlerim tekrar hava doldu. Yemoja bana gülümserken dudaklarındaki kıvrıma, dişlerindeki keskinliğe baktım. “İşte doğru sözler, Simidele. Hadi gel, bu ruhu özgür bırakmak için dua edelim.”

Yemoja önümde durdu, etrafını saran beyaz ve çivit mavisi renklerindeki şal güneşte parlıyordu. Orisa tam tepemden bana bakacak duruma gelinceye dek bir adım, ardından bir adım daha attım. Safir aramızda asılı kalsın diye bir tırnağını kolyemin zincirinin altından geçirdi. Taş, güneş ışığının altında yavaşça dönmeye, tenime parıltılarını yansıtmaya başladı. Orisa parmaklarını taşa bastırdı. Ben de aynı şeyi yaptım. Rengi, üzerimizdeki gökyüzünden daha parlak bir mavi tonunda olan taşı aramızda sallıyorduk.

Ruhun kutsandığı düşüncesiyle sakinliğin içimde yayıldığını hissettim. *Böylesi daha iyi*, diye düşündüm. *Yolculuğunu kolaylaştırmak daha iyi*. Yemoja gülümserken ben de ona katıldım.

“Hazır mısın?” diye sordu.

“Evet, Yemoja Ana.”

“O zaman başlayalım.” Orisa bakışlarını gökyüzüne çevirdi, sesi oldukça gür çıkıyordu. “Arábinrin a gbà ẹ́. Àláfíà ni tirẹ báàyi.”

“Seni karşılıyoruz, kız kardeşim. Artık huzur içindesin,” diye tekrarlardım, kadının soluk turuncu şalını düşünerek.

“Olodumare ní pẹ, pẹ́ lú àdúrà yí, á ẹ́ ńrìn-àjò rẹ padà sí ilé ní ńrọ̀rùn, adẹ́ dàá rẹ, ibẹ́ rẹ́ àti ọ́pín ń rẹ.”

“Olodumare seni çağırıyor. Bu duayla eve, yaratıcına, başlangıcına ve sonuna dönüş yolculuğunu kolaylaştırıyoruz.” Kadının çocuğunu öpüşü geldi aklıma.

“A bükún fún ọ́ arábinrin.”

Safir, içindeki ruhu serbest bırakana, incecik altın rengindeki özün parıltısı üzerimizdeki atmosferde süzülene kadar, “Seni kutsuyoruz kız kardeşim,” diye mırıldandım tekrar tekrar.

Ruh dönerek bizden uzaklaşırken ve adaya bir huzur çökerken, “Olodumare seni kutsasın,” diyerek bitirdik sözlerimizi.

Kadın bu sözlerimizle Olodumare’ye, Büyük Yaratıcı’ya dönüş yolculuğuna uğurlandı.

Yemoja bana dönerken kolyem sanki daha da soğukmuş gibi hissettim. Duvağının altından görünen gülüşü keskindi ama

sesi yumuşacıktı. Safiri bir kez daha okşadı ve bana sarılmak için eğildi.

“Olodumare arayışlarını kutsasın, Simidele.”

Ben cevap veremedim orisa, altın ve gümüş parıltıları arasında, suyun yüzeyini ikiye ayıran koyu tenli kollarıyla denize dalıyor. Ardında yalnızca menekşe ve hindistan-cevizi kokusunu bırakmıştı. Bakışlarım suyun yüzeyinde dolaşırken bu tatlı koku havaya yayıldı. Yemoja derinlere dalarken gördüğüm en son şey, dalgalı saçlarının bıraktığı izler oldu.

Güneş gökyüzünde ışıldayıp saçlarımı taçlandırırken sıcak kumsalda öylece durdum. Tuttuğum soluğumu bırakırken Olodumare’ye şükranlarımı sundum. Kadının ruhunu kutsamak kendimi sakinleştirmeme yardımcı olmuştu ancak önümdeki denize dikkatle bakınca tekrar aklım bir süre daha kadının bende uyandırdığı hatıraya gidiverdi.

Gece yarısı mavisi şalının üzerindeki yıldızlar ve sevgiyle parlayan gözler. Dolgun yanaklar ve kelimeleri ipek gibi ören bir ses.

Annem.

Kadının yüzünü zihnime kazıyarak denize doğru bir adım attım. Su ayaklarıma değdiği anda pullar oluştu ve diğer ayrıntıların da oluşmaya başladığını hissettim. Soluk altın ve pembe rengi kumaş pullara dönüşürken artık annemin şalının renklerini hatırlayamıyordum. Deniz kalçamın hizasına geldiğinde, annemin kocaman gülüşüyle birlikte benim de tenimi ve bacaklarımı alıp götürdü. Dalgaların arasına karışırken annemin sesi solup gitti ve ben de denizin, güneşi emen tenime merhem olan soğukluğunu kucakladım.

Denizin beni içine çekmesine izin verdim ancak bu kez her şeyi almasına müsaade etmedim. Annemin gözlerinin kahverengisi benimle kaldı. Bu hatırayı alıp sakladım. İstediğim ve ihtiyaç duyduğum takdirde dönüp bakabileceğim umuduyla onu zihnimin derinliklerine gömdüm. Böylece tuzlu akıntıya ve artık ait olduğum canlıların arasına karıştım.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denizde uyumak diye bir şey yoktu, bu yüzden gemi aramak için yüzeye çıktığımda güneş ve ay bana sürekli eşlik ediyordu. Bazen derinlere yüzüyor, buralarda huzur buluyordum. Derinliğin karanlığı ve hızla görüş alanımdan çıkan engerek balığı bana huzur veriyordu.

Ara sıra yıldızlarla döşeli bir şalı görür gibi oluyor, zihnimde görüntüler oluşturan kelimelerin yumuşak akışını hatırlıyordum. Ama bu asla uzun sürmüyordu. Düşüncelerim basit bir düzeyde kalıyor, deniz ve denizin içindeki yaratıklarla birleşiyordu. Hareket eden maviliklerin arasında yüzmek, gökyüzüne ve atmosfere çıkıp arayışlarıma dönmeden önce oyun oynamak istedikleri için beni dürten yunuslarla yan yana süzülme daha kolaydı.

Yemoja'nın yedinci gününden önceki gün derinliklerden çıkıp, denizin ve gökyüzünün işbirliği yapmaya karar verdiğini fark ettim. Bulutlar, yükselip alçalarak zirveye ulaşan barut rengi dalgalara değişiyor ve neredeyse tadını alabildiğim taze bir misk kokusuyla dolu hava bu işbirliğine yoğunluk katıyordu. Tekrar dalmak, yükselen fırtınayı ve getire-

ceği yıkımı görmezden gelmek istiyordum fakat tam o anda gemiyi gördüm. Cılız bir ışığın içinde bir an beliren beyaz bir ışıktan ibaretti.

Bir gemi.

Kendimi bir dalgaya bırakıp yükselerek bir an batıp çıktım. Bulunduğum mesafeden bile bu geminin, daha önce bulduğum gemiden çok daha büyük olduğunu görebiliyordum. Gemi sallanırken ana yelkeni rüzgârdan koptu.

Kalbim denizle birlikte yükselip alçalırken yutkundum.

Rüzgârın şiddeti arttı ve tenime incecik iğneler gibi batan bir yağmur başladı. Bekledim. Islak saçlarımın ağırlığı omuzlarımı örtüyordu.

Yemoja'nın sözleri zihnimde yankılandı. Onur. Bu, bizim için bir onurdu.

Gemiye doğru yüzdüm; güçlü akıntıya karşı savaşıarak, yağmurun yüzeyi dövdüğü ama tenimi yakmadığı dalgaların arasında ilerlemeyi tercih ettim. Köpekbalıkları altımda yüzüyor, kıvrılıp dönüyorlardı ama onlara aldırış etmedim. Onlar da bana aldırmıyordu. İstedikleri ben değildim.

Yüzeye çıktığımda rüzgâr daha şiddetliydi; bazı dalgalar küçük dağların boyutuna ulaşıyordu. Gemi tam önümdeydi. Denizi bölen koyu gövdesinin kıvrımı suyun yüzeyinde ilerliyordu. Kısık çığlıklar rüzgârla bana kadar taşınıyordu. Onları izleyebileceğim ama görülmeyeceğim bir yakınlıkta kaldığımdan emin oldum.

Beklemeye başladım.

Bir an hava öyle karardı ve bulutlarla dalgalar öylesine bütünleşti ki gökyüzünün nerede bittiğini, denizin nerede başladığını söylemek güçleşti. Olduğum yerde kalıp dalga-

ların beyaz köpükleriyle acımasızca gemiyi dövmesini izliyor, çılgınca hareket eden suyun gemiyi batırıp batırmayacağına merak ettim. Ürpererek kırılan yelkenleri, direkleri, kolları, bacakları ve denize yayılan kanı hayal ettim.

Bir çığlık havayı bölerken ani bir dalga beni daha yakına çekti. Gök gürledi ve ardından gökyüzünü bölen bir şimşek, bulutları yararak geminin sol tarafına saldırdı. Bir başka akıntı beni yakalarken rüzgâr daha şiddetli çığlıkları beraberinde taşıdı. Akıntıyla savaşıyor, derinlere çekilmeyip yüzeyde kalmaya, gözlerimi geminin üzerinde tutmaya çalışıyorum. Güvertede bir hareketlenme vardı ancak doğru düzgün görmek için hâlâ yeterince yakında değildim. Ne var ki geminin daha yakınında olmayı, olup bitenleri görmeyi istediğimden şüpheliyim. Bunun çok riskli olduğunu bildiğimden suya dalıp, gövdeye ulaşabileceğim yerde, tam dalgaların altında durdum.

Deniz, boğuk bağrıışmaları yutarken ben geminin ahşap zemininin altına doğru süzüldüm. Midye kabukları ve yosunlarla kaplı zemin, aşağı yukarı son derece aşına olduğum balinaların boyu kadardı. Geminin diğer tarafından yüzeye çıkmayı planlarken, karanlık bölününce duraksadım. Bulutlar bir anlığına dağılmış olmalıydı çünkü bir şimşek suyun yüzeyini aydınlattı. Denizin derinliklerinde büyük bir gürültü yükselir, yüzlerce baloncuk yüzeye doğru çıkıp patlarken ben de oraya doğru yüzmeye başladım. Küçük hava balonları yok olurken onu gördüm.

Bir beden.

Denizin derinliklerine doğru ilerlerken koyu kahverengi teni parıldıyordu.

Bir çocuk, bir adam... Hayır, ikisinin arasında bir bedendi bu.

O denizde dibe doğru süzülürken ben de aynı anda ona uzandım. Yükünü arkada, dalgaların arasında bırakan gemi hemen hızlandı. Baloncuklar yükselip patlamaya devam ederken kanla kaplı teninden sarkan siyah zincirler onu aşağı doğru çekmeye başladı. O battıkça ben yukarı doğru yüzdüm. Bakışlarım solgun tabanlarına ve açılmış parmaklarına kilitlenmişti. Vücudunun her yanında acı vardı sanki ve ben bunu kalbimde hissediyordum. Bu hissi zihnimde bir kenara iterek ona ve hayatını onurlandırmaya odaklanmaya çalıştım.

Nazikçe bir ayağını tutup onu kendime çektim. Kollarımı kaslı karnına dolarken zincirleri bedenimin yan tarafına çarptı. Teni, soğuk suya kıyasla sıcacıktı ve kanı yayılınca su birden pembeye döndü.

Çok fazla kan vardı.

Göğüslerimiz birbirine değince kalp atışım hızlandı. Teninin sıcaklığı benimkiyle aynıydı ve hayatın onu daha yeni terk ettiğini biliyordum. Dudaklarımı onun kulaklarına yaklaştırdım. Saçlarımın dalgaları ikimizin de tenini okşuyordu. Vücudu güneşi, maun ağaçlarını, ağaç kabuğunun altındaki narin kahverengi teni anlatıyordu bana sanki. Benimle yüz yüze gelmesi için onu çevirdim ve Yemoja'nın sözlerini söylemek için ağzımı açarken parmaklarımı kaburgalarından aşağı doğru kaydırdım. Ama tam bunu yapacakken o, simsiyah gözbebeklerinin beyaz kısımlarının yuttuğu gözlerini açtı.

Bir an şaşkınlık içinde onu iterek kendimden uzaklaştı-

dım. Delikanlı ellerini savurarak geriye, denizin karanlığına doğru savruldu.

Hayatta olan birini bulmayı beklemiyordum. Daha önce hiç hâlâ hayatta olan birini bulmamıştım.

Delikanlı, gözleri şaşkınlıkla açılmış bir halde bana bakıyordu.

Kocaman, kahverengi gözler.

Bu renk tonu bana bir şeyler anlatıyordu. Bu zengin renk bana bir şeyi... birini hatırlatıyordu. Su etrafımda dalgalanıyor, hatıralara saldırıyordu ama bu kez buna engel oldum.

Gece yarısı mavisi bir şal. Kalın kumaş üzerindeki yıldızlar. Hatıra hâlâ oradaydı. Deniz bizi kucaklarken ben de bu hatırayı deşmeye başladım.

İşte bir hikâye. Hikâyeye göre...

Koyu bir kehribar rengiyle lekelenmiş aynı kahverengi gözler ve nokta gibi bir ben. Bu, gamzeleri gibi dudaklarının yakınında değil, sol kaşının hemen üzerinde.

Annem.

Bir köpekbalığı yaklaşırken gözlerimden düşen bir damla hemen denize karıştı. İçgüdüsel olarak hemen delikanlının bileğine uzanıp onu kendime çektim. Açık olan gözleri, vücudundaki son hava da onu terk ederken titreşmeye başladı. Bir şey yapmazsam ölecekti. İçimde bir panik yükselirken bileğini daha da sıkı kavradım. Kendimi yukarı doğru iterek onu, suyun üzerinde parlayan ve dalgalanan güneşe doğru götürdüm.

Geniş bir gülümseme. Neşe ve sevgi dolu. Daha hızlı ve güçlü bir şekilde yüzerken bu hatıraya tutunarak onun tüm varlığımı kaplamasına izin verdim.

Yüzeye vardığımızda hâlâ onu tutuyor, başını göğsüme bastırıyordum. Deniz dalgalıydı ve delikanlı derin bir nefes alırken ikimiz de sarsılıyorduk.

Yaşıyordu.

Havada hâlâ gök gürültüsünün ağırlığı ve şiddeti vardı ancak bulutlar, ufkun kızıl çizgisine doğru ilerliyordu. Delikanlının teni ürperiyor, göğüs kafesi ara ara sarsılıyordu. Elleri hafifçe belimi kavrarken başındaki sımsıkı kıvrıkcık saçlara baktım.

Yaşıyordu.

Yüzümü gökyüzüne çevirirken tüm düşünebildiğim buydu. *Yemoja'ya şükürler olsun.*

Dalgaların arasında ilerlerken deniz daha da serinleştii; üstelik kollarım, delikanlının bedeninin ağırlığıyla yüklenmişti. Hâlâ nefes alıyordu ancak onu sudan çıkarmazsam bu uzun sürmeyecekti. Gür, siyah saçlarına tekrar bakarken kendime, *Düşün*, dedim.

Sonra dalgaları bölen o yüzgeci gördüm.

Köpekbalığı suya daldı ama onu gördüm. Yağmurların dövdüğü suyu incelediğimde daha fazlasını gördüm. En az üç köpekbalığı vardı.

Hayır, dedim onlara. *Gidin.*

Bir tanesi uzaklaştı ama diğer ikisi yerinde kaldı. Delikanlıyı iyice kendime çekerek daha hızlı yüzmeye başladım. Koyu bir gölge denizi bölerek bize doğru ilerlerken çocuğun kanı çaresiz ellerime sızıyordu. Bu ılık bedeni göğsüme bastırırken dalgaların altında neler olup bittiğini görmeye çalıştım.

Köpekbalıkları beni dinlemiyordu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Koyu renk yüzgeçlerden ve köpüren sudan uzağa doğru yüz-düm. Yağmur artık suyu dövmüyordu ancak kollarımdaki delikanlının, sıcaklığı deniz tarafından emilen bedeni gide-rek soğuyordu. Kabaran dalgaların arasından geçerken ba-şını suyun üzerinde tutmak için elimden geleni yapıyordum.

Onu güvenli bir yere götürmezsem ölecekti. Bir yüzgeç suyu bölerken, yakınlardaki tek ada olan Yemoja'nın adası-nı düşündüm. Diğer köpekbalığı da aynı şeyi yapınca ken-dime düşünmek için bir süre verdim. Çocuğu tek kolumla tutabildiğim kadar yukarıda tutarken yüzümü denize sokup aşağılara baktım. Daireler çizen köpekbalıklarının mavi-gri sırtlarını gördüm. *Hayır*, dedim onlara. *Gidin. Bu sefer ol-maz*. Bir tanesinin uyarımı dikkate alıp derinlere yüzmesini izledim ancak diğeri, daha büyük olanı olduğu yerde kaldı.

Delikanlının kollarını omuzlarıma dolayıp daha hızlı yüzmeye, zar zor nefes alarak onu suda peşimden sürükle-meye başladım. *Başarabilirim*, diye düşündüm, Yemoja'nın koyundaki kayaları görünce. Su köpürdü, delikanlı bir çığlık attı ama durup bakmaya cesaret edemedim. Tüm irademle bir sonraki emrime odaklandım.

Git. Hemen! Emrime uyup uymadığını görmek için bek-
lemedim. Bakışlarımı, kayaların ötesindeki kumlara diktim.
Koyun sakın sularına doğru ilerleyip delikanlıyı kıyıya yak-
laştırırken ne yaptığının farkına vardım. Kesik bir nefes
alıp gözlerimi kırıştırdım.

Çocuğu denizden almıştım.

Onu kurtarmıştım.

Yemoja'nın birkaç gün önce bana söylediklerini hatırla-
yınca midem düğümlendi. *Yapman gereken, yapmak zorun-
da olduğun tek şey denizde ölen ruhları toplamak. Daha son-
ra Olodumare'ye dönüş yollarını kutsamak için onlar adına
dua edeceğiz. Amacın bu. Ne daha fazlası ne de daha azı.*

Çocuğun bedenini değil, ruhunu almam gerekiyordu.
Bana söylenen ve benim de kabul ettiğim şey buydu. Ama
çocuk yaşıyordu. O ölene kadar beklemeli miydim? Ciğer-
leri suyla dolarken kan izlerinin etrafında yüzmeli miydim?
Başımı salladım. Zihnimi bir düşünce, hayır, bir hatıra dol-
durdu.

Kıpkırmızı bir ateş ve demir bir kayış kadar şiddetli acı ka-
burgalarımı sarıyor. Su üzerime çökerken göğüs kafesim
daha da sıkışıyor ve batarken öyimbódan uzakta, denizde
olduğum için mutlu olmama rağmen mavinin koyu tonları-
nı ellerimle aşıyorum. Yukarıda bir şey görüyorum. Gövdesi
siyah ve geniş bir gemi suyun yüzeyinde ilerliyor ve beni ge-
ride bırakıyor. Görüşüm bulanıklaşıyor, göğsüm sıkışıyor ve
gözlerim kocaman açılmış bir halde derinliğin kapkaranlık
sularında ayaklarımı çırparken bu görüntü bana huzur ve-
riyor.

DENİZİN TENİ

Bana doğru taşınan ve hem etrafımı hem içimi dolduran bir ölüm hatırası. Kollarımda delikanlının gevşemiş vücuduyla, denizin derinlerinde bile canlı bir tonda olan kahverengi gözlerini düşündüm ve onun ölmesini izleyemeyeceğimi fark ettim. Yemoja'nın benden beklediğinin bu olmadığından emindim. Ya da herhangi bir Mami Wata'dan.

Delikanlıyı kıyıya, güvenli bölgeye ulaştırma hevesiyle karaya doğru yüzdüm. Ancak onu sığ sulara çektikçe ve bedeni temiz suların altındaki kumlara süründükçe onunla ne yapacağımı merak etmeye başladım.

Genç adam yolda bilincini kaybetmiş, kolları ve bacakları gevşemiş, ağzı açılmıştı; simsiyah kirpikleri sivri uçlu oklar gibiydi. Beline bağlanmış koyu mavi şal, kasıklarını örtüyordu. Dalgalar ayaklarına çarparken onu beyaz kumlara yatırdım ve yüzünü incelemek için öne doğru eğildim. Dolgun dudakları ve çıkık elmacık kemikleriyle yüz hatları, muhteşem bir heykeli anımsatıyordu. Ona uzandım ama göğüs kafesinin kıpırdamadığını fark edince kısa, kıvrıkcık saçlarındaki kumu temizlemeden önce kendimi durdurdum.

Tuzlu su ağzından aksın diye çabucak onu yana çevirdim. Aldığı nefesle yaşadığım rahatlama hissi, sırtına baktığımda kaybolup gitti. Teninde, hemen altındaki yağlı, beyaz kasları ortaya çıkaran soyulmuş yaralar vardı. Öylece donakaldım. Yutkunurken, midemdeki safra, yutkunurken boğazımı yaktı; bakışlarımı o noktadan uzaklaştıramıyordum. Köpekbalıklarının neden bu kadar hevesli olduklarını şimdi anlıyordum. Bu yaralar, gözünün üzerindeki, hâlâ kanlar akan yaradan çok daha kötü durumdaydı. Sırtındaki enkazı gözlemledikçe, kırbaçtan ötürü oluşmuş yaraları gördükçe

ona ne yapıldığını anlamaya başladım ve öfkem de giderek arttı. Delikanlı öksürürken parmaklarım zarar görmüş teninin üzerinde kalakaldı. Ona, yaralarına dikkat etmesini söylemek istiyordum ancak buna fırsat bulamadan o, dönüp bakışlarını bana dikti.

Kahverengi gözleri bana yeniden annemi, çivit mavisi şalındaki metalik yıldızları hatırlattı. Güneş kuyruğuma vururken kendimi sudan tamamen çekip çıkardım. Altın-pembe pullar kahverengi tene ve kumda yumuşak bir iz bırakan şala dönüşürken onun, bacakların, dizlerin ve ayakların meydana gelişini nasıl seyrettiğine baktım. Vücudumun uzunluğunu, bedenimi saran ve etrafımı sıkıca çevreleyen şalı, saçlarımın karmaşıklığını algımlarken gözleri şaşkınlıkla açıldı. Yemoja kendimizi insanlara gösterme konusunda bizi uyarmıştı ama bu durum farklıydı, öyle değil mi? Delikanlı beni ne avlamış ne de keşfetmişti. İstese bile bana zarar verebileceğini sanmıyordum. Ayrıca bana bakmaya devam ettikçe, beni çoktan Mami Wata olarak gördüğünü de anladım.

Tekrar yaratıldığımdan beri kimsenin bu kadar yakınında olmamıştım. Ona yaklaşıp saçlarındaki küçük düğümleri, dirseklerindeki kupkuru, gri deriyi incelemekten kendimi alamıyordum. Tek omzunun çarpık duruşundan, kendini tuttuğu pozisyondan zayıf olduğunu anlayabiliyordum. Benimkilerden çok daha büyük olan ayaklarına, sonra da yüzüne bakarken beni seyretti. Gözünün üzerindeki yara taze ve açıktı. Nedeninden emin olmaksızın bir elimi uzattım. Delikanlı geri çekilerek yumruklarını kaldırdı; eklemleri soyulmuş ve şişmişti. O doğruldukça, demir kelepçeleri şakırdıyordu. Gözlerinde şiddetin kalıntıları vardı. İrkilerek geri

çekildim. Benim parmaklarım da kıvrıldı. İkimiz de zar zor nefes alıyor, tedbirli bir şekilde birbirimize bakıyorduk. Hissettiği acıyı, gemide ve daha öncesinde ona neler yapıldığını düşündüm. Gözlerimi kırıştıtarak gözyaşlarımı içime akıttım. Onu anladığımı, ona zarar vermeyeceğimi söylemek istedim ama bunu yapamadım. Ona alan tanımak için uzaklaşınca ellerini indirdi. Harcadığı çaba yüzünden omuzları aniden çöktü.

“Nesin sen?” Bölük pörçük sözcükleri, kabuk kabuk olmuş, denizin tuzu yüzünden beyazlaşmış dudaklarından dökülüyordu.

Yoruba dilini konuşuyor, diye düşündüm. Ben Mami Wata'yım, Yemoja'nın vücut bulmuş haliyim, denizkızıyım, demek istedim ona. Ama bunun yerine, “Adım Simidele. Lütfen dinlen,” diye cevap verdim.

Genç adam bilincini tekrar kaybetmeden önce benden olabildiğince uzağa, büyük bir muz ağacının gölgesine sığındı.

Kumsalın kıyısına doğru yürüdüm. Hâlâ titriyordum, bacaklarımın eklemleri ve bileklerim zemine alışırken çıtılıyordu. Birkaç adımdan fazlasını atmaya alışık olmadığımından tökezledim, neredeyse düşüyordum. Güneşin kızdırdığı beyaz kumlar ayak parmaklarımı yakıyor, parmaklarımın arasından sızarak ayaklarımın kalanını da haşlıyordu.

Sığ dalgalara ulaşp denizin katmanlarının arasına daldım; kuyruğumun oluşmasına izin vererek kendimi suyun sağladığı hafiflemenin rahatlığına bıraktım. Kıyıya, delikan-

lının koyu bir yığına benzeyen vücuduna baktım. Ne kadar uyuyacağından ya da uyanıp uyanmayacağından emin değildim. Yemoja sadece çağrıldığında gelirdi ama yine de içimde bir huzursuzluk vardı.

Daha önce denizde hiç canlı birini bulmamıştım.

Belki de onu denizde bırakmalıydım, diye düşündüm. Fakat daha sonra aklıma parçalanmış vücudu gelince kararlılığım biraz daha arttı. Çok fazla ölüm olmuştu. Son birkaç hafta içinde normalden daha fazla ruh gelmişti. *Onun yaşaması bir armağandı*, dedim kendime ama bir sonraki adımımın ne olması gerektiğini bilemiyordum.

Deniz beni taşıyor, akıntı kuvvetli bir şekilde bedenimi çekiyordu. Buna izin verdim. Artık yüzebilir, yüzüp adayı ufukta bir nokta olana dek ardımda bırakabilirdim. Delikanlı yaşıyordu. Onu orada bırakabilir, bu konuyla ilgili başka hiçbir şey yapmayabilirdim.

Koyun temiz sularına doğru daldıkça genç adamın kahverengi gözlerini, kaşının hemen üzerindeki beni aklıma getirdim. Tek başına kalırsa ölecekti ve bu durumda, onu kurtarmış olmam bir anlam ifade etmeyecekti. Ama başka ne yapabilirdim ki? Bir mercan kayalığının yanından geçtim. İçimde anidem yükselen öfke ve hayal kırıklığı, mercan kayalığın kırmızılığıyla uyum sağlıyordu. Delikanlının soyulmuş sırtını, iri gözlerini ve mahvolmuş tenini düşündüm. Onu anakaraya götürebilirdim ancak orası çok uzaktaydı. Dalgaları ve soğuğu uzun süre kaldıramazdı. Kendisi seyahat edebilecek kadar güçlenene dek onu adada saklarsam, yarın Yemoja'yı çağırıldığında başka bir Mami Wata'nın genç adamı orada göremeyeceğinden emin olmam gerekirdi.

DENİZİN TENİ

Denizin içinde derin bir iç geçirdim. Artan korkularıma rağmen onu terk edemeyeceğimi biliyordum.

Bir takla atarak yönümü adaya çevirdim. Kararımı vermiştim. İyileşmesine yardım edecek, daha sonra onu anakaraya götürecektim. Suyu ve yiyeceğe ihtiyacı olacaktı. Benim de onun görülmediğinden emin olmak için dikkatli olmam gerekecekti. Etrafımda aptalca yüzen balıklara seslendim ve bir grup sardalyenin birkaçını yakalamak için öne doğru atıldım. Sığ sulardan çıktım. Uyandığında yiyecek yemeği olsun diye balıkları genç adamın yanına bırakmadan önce onları keskin bir taşla temizleyip bağırsaklarını çıkardım. Elimde tuttuğum taşın tırtıklı köşesi beni rahatlattı.

Uyurken çocuğu izledim. Yapraklardan bir kâse yaptım ve bunu, ağacın gövdesindeki küçük su havuzundan su alabilmesi için yanına bıraktım. Teni neredeyse parlayan kırmızımsı koyu bir kahverengi tonundaydı. Geniş omuzları ve uzun bacaklarıyla bu genç adam, aşağı yukarı benim yaşlarımda görünüyordu. On yedi ya da on sekiz yaşından büyük olamazdı. Büyük ellerini inceledim ve bakışlarım bileklerine ulaştığında güçlkle yutkundum. Simsiyah, kalın zincirler yaralı tenini çevreliyordu. Acı içinde olmalıydı. Kelepçeleri açamazdım ancak kayış izleri konusunda ona yardım edebilirdim.

Bir kâse suyu ve muz yaprağına sardığım balıkları yanına bırakarak ağaçların ötesine doğru ilerledim. Yabani marullar, uzun yeşil yaprakları ve mor çiçekleriyle tam olarak hatırladığım yerdeydi. Taşıyabildiğim kadarını toplayıp kumsala geri döndüm. Uyurken genç adamın göğüs kafesi hâlâ yükselip alçalıyordu. Bacaklarını, kendini korumak istercesine kıvrıp göğsüne doğru çekmişti; hâlâ çok iri görünüyordu.

Yaprakları ezerek dikkatlice ona doğru süzöldüm. Marulları nazikçe katlayarak demir kelepçelerin altına geçirdim. Bunun için yeterli alan vardı. Son parçayı da zincirin altına sıkıştırırken genç adam irkilerek uyandı ve ondan beklediğimden çok daha hızlı hareket etti. Kaçmaya fırsat bulmadan, diğer eliyle bileğimi yakaladı ve sıkı bir kavrayışla kemiklerimi sıktı. Çığlık atıp geri çekilmeye çalıştım ama beni kendine çekti; aramızda kurumuş tuzun, terin ve kanın yoğun kokusu vardı. Keskin bir taş ararken paniğin göğüs kafesimde yükseldiğini hissettim. Konuşmak için ağzımı açtım. Gözleri bana odaklanarak hızla üzerimde dolaşmaya başladı.

“Ne yapıyorsun?” diye tısladı. Etrafını inceleyen bakışları sertti. “Neredeyim ben?”

Yaprakları kaldırıp ona gösterdim ama o ancak diğer bileğine bakıp ezilmiş bitkileri görünce bileğimi bıraktı. Geriye doğru sendeledim, kendimi mahcup ve aptal gibi hissederek kumların üzerine düştüm. Birbirimize baktık. Benim gözlerim acıyla kısılmıştı, onunkilerse pişmanlık doluydu.

“Ben...” İki elini de başına götürdü. Denize doğru döndü. “Üzgünüm,” dedi dalgalara doğru. Çatallanan sesinden, boğazının kötü durumda olduğu anlaşılıyordu. Boğazı tahriş olana kadar çığlık atmış birinin sesiydi bu.

Kalbim sakinleşirken bir süre daha kumda oturup özrünü düşündüm. Tekrar ayağa kalktığımda yaprakları topladım. “Acını dindirir ve iyileşmene yardımcı olur.”

Delikanlı bana baktı ve birbirimizi tartarken sessizliğin aramızda uzamasına izin verdik. Biraz sonra başını onaylarcasına salladı. Yavaşça ona doğru yürürken ayaklarımın al-

tındaki rahatsız hissi umursamamaya çalıştım. Bileğini uzatınca son yaprağı da zincirlerin altına sokmama izin verdi.

“Sırtına bakmama izin ver,” dedim bu kez ona. Dilediği özü, yaralarına bakmama izin vermesi için bir fırsat olarak kullanmak istiyordum.

Genç adam kaskatı bir şekilde döndü. Kürek kemiklerini ve omurgasından aşağı doğru uzayan eti görünce nefesim kesildi. Sırtında üç derin oyuk vardı. Kaşlarımı çattım. Ezilmiş bitkiyi yaralara sürmeden önce öfkem yeniden su yüzüne çıktı. Delikanlı ne hareket ediyor ne de bir ses çıkarıyordu ama yandan, çenesinin kasıldığını görebiliyordum. İşim bittiğinde bana teşekkür etmeyince kendimi tutamayıp dişlerimi sıktım.

Acı çekiyor, dedim kendi kendime. *Sabırlı ol.* Suyla dolu kâseyi ve sarılmış balıkları ona doğru ittim. Bakışlarını denizden ayırıp bana kısa bir bakış attı.

“Senin için,” dedim kısaca, yemeği ona doğru itip suyu da uzatarak.

Kâseyi aldı ve açgözlülükle, çenesinden sular aka aka içerken gözlerini benden ayırmadı. Balıkları açarken bir an bocaladı, neredeyse hepsini yere düşürüyordu. Büyük elleriyle düşmeden yakaladığı balıkları dikkatlice ve yavaşça, her lokmayı düzgünce çiğneyerek yedi. Sadece balık kafalarını bırakarak yemeyi bitirdiğinde dişinde kalan etleri temizleyerek ağzını sildi.

“Beni sudan çıkaran sendin, değil mi?” Pozisyonunu değiştirirken meraklı bir parıltı gözlerini aydınlattı. “Kuyruğun nerede?” Bakışları parlayan şalıma ve dizlerime kayarken hiçbir şey söylemedim. “Deriye ve bacaklara mı dönüştü?”

Bir an cevap vermemeyi düşündüm ama dönüşümümü gördüğünü biliyordum. “Evet.” Bu sözcük dudaklarımı terk ederken Yemoja’nın kendimi bir insana göstermem hakkında ne diyeceğini düşündüm. Yine bir suçluluk dalgası bedenimde dolaşmaya başladı.

Daha fazlasını sormak için ağzını açtı ama sonra durdu. İkimiz de denizden yeni çıkmış halimizle birbirimizi seyrettik. Delikanlının omuzları hâlâ düşüktü, çatık kaşları yüzünü dalgalandırıyordu ama bir yudum su içecek kadar rahatladı. Bileğine sarılmış yapraklara dokunurken bana baktı. Yüzünde şaşkınlığın verdiği bir ışıltı vardı. “Şimdiden iyi hissettiriyor.”

“Dokunma,” dedim ona arkamı dönerek. Bana hâlâ teşekkür etmemiştir. Öyle bir ucube olduğumu mu düşünmüştü? O anda beni nasıl gördüğünü hatırladım: Denizde, köpekbalıklarının arasında, onu dalgaların içinde sürükleyen bir gölgeden ibarettim. Biraz sonra ona döndüm.

“Biraz daha var,” dedim bir başka sardalyeyi tutarken. Ne kadar hızlı iyileşirse onu bu adadan o kadar erken götürebilirdim.

Delikanlı onaylarcasına başını salladı. Gözleri boş kumsalda dolaştı. Yanımda duran balıklardan birini daha aldım, parmaklarımla parçalayarak içini boşalttım. Yemek güzel görünüyordu ama kendime hiç ayırmadım. Onun buna benden daha çok ihtiyacı vardı. Daha hızlı iyileşebilirse belki de onu bu akşam anakaraya götürebilirdim.

“Yaralarını güzelce temizlemeliyiz.”

Çocuk başını iki yana salladı ve ben balığı sivri bir taşla temizlerken bekledi. Balığı vermek için öne eğildim ancak

o arkaya doğru gidince balığı başka bir yaprağa sarıp kumların üzerine bıraktım. Ben geri çekilir çekilmez balığı aldı ve beyaz et parçalarını ağzına tıktırdı.

“Yakınında olmamı istemiyorsun,” dedim ona. Islak saçlarımı parmaklarıma dolayıp lülelerimi çekiştirdi, taşı yakınımda tuttum.

“Ben de senin için aynı şeyi söyleyebilirim,” dedi. Sonra durup balıkların kılçıklarını ayıkladı. Yemek ona çok ihtiyaç duyduğu gücün yanı sıra konuşma cesaretini de vermiş gibi görünüyordu. “Ama sebep bu değil.”

Ama öyle, diye düşündüm. Gözlerimi ufka dikerek, durumun bende yarattığı hissi görmezden gelmeye çalıştım. Bana, sanki korkulması gereken bir şeymişim gibi davranıyor. Ama o da öyle değil mi? Yumrukları ve hâlâ yaydığı öfkeyle o da korkutucu değil miydi? Etrafında küçük yaralar olan bileğimi hafifçe ovaladım.

“Neredeyiz?” Bu kez çocuk cevabımı dikkatle dinledi. “Oyo Krallığı’ndan ne kadar uzaktayız?”

“Burası... küçük bir ada. Anakaraya bir günlük mesafedeyiz.”

“Neden oradaydın? Denizde...” Öksürdü, sesi hâlâ çattıydı.

Ona bakmak için dönünce yüzünün yumuşadığını fark ettim. Endişe ifadesi hâlâ oradaydı ama artık çok da taze değildi. Yüzünü buruşturup kumda hafifçe kıpırdandı; hissettiği rahatsızlıkla dudakları kıvrıldı.

“Yardım etmek için oradaydım.” Saçlarımı omzuma yaydım ve parmaklarımla karışmış uçları taramaya başladım.

“Yardım mı?”

Elimde siyah l lelerimin düğümleriyle duraksadım ve ne diyeceğimi düşündüm. Fakat genç adam göreceğini çoktan gördüğünden bazı gerçekleri ona söylemekte sakınca görmedim. “Denizde  lenlerin yolculuğunu kutsamak için.”

“ l leri toplamak için mi?”

Mango turuncusu bir şal, yaralı kahverengi ten ve örgülerinden kurtulmuş sa lar. “Eğer böyle tanımlamak istiyorsan...”

“Yemoja,” diye fısıldadı, çatlamış dudaklarının arasından. Gözleri  zerimdeydi.

“Ne dedin?” diye sordum, sesim şaşkınlıkla yükseldi. “Yemoja hakkında ne biliyorsun?”

“Tüm orisaların annesi olduğ nu biliyorum.” Genç adam doğrulup oturdu. Parmakları balıklardan hâlâ ıslaktı; kumlar parmaklarına yapışmıştı. Yüzündeki sert ifade, elmacık kemiklerinin köşeleri ve bakışlarındaki merak beni etkiledi. “Korumacı ve... sert bir tanrıça olduğ nu biliyorum.”  ocuk tekrar beni inceledi, bakışları artık daha canlıydı ancak bu kez bakışlarında ihtiyatlı bir ışıltı vardı. “Mami Wata hakkında hikâyeler duymuştum. Yemoja mı seni bu hale getirdi?” Sırtını dikleştirdi ama mesafesini korudu. “ ncesinde... Kimdin sen?”

Sözleri öfkemi besliyordu. Parmaklarım saçımdaki bir düğüme takılınca öfkeyle  ekiştirdim. Neden bu kadar çok soru sormak zorundaydı ki? Düğümü çözmeye ve bakışlarıyla buluşmamaya çalıştım. Ona tam olarak hatırlamadığımı, bu formun önceden olduğ m biçimin bir kısmını yok ettiğini söylemedim. Bir kuyruk yerine bacaklarım varken hafızamın geri geldiğini, bu yüzden diğ r Mami Wataların

aksine, ihtiyacım yokken bile değişim geçirdiğimi söylemedim. Çünkü kim olduğumu hatırlamak istiyordum.

“Bunun bir önemi yok,” diye cevap verdim, durumu basitleştirmeye karar vererek. “Önemli olan Olodumare’ye dönüş yollarında ruhlara yardım etmek.”

Genç adam, günün son ışıkları eşliğinde öne doğru eğilirken, “O halde beni bulduğun için minnettarım,” dedi. “Henüz oraya dönmeye ihtiyacım yok ama başka bir şeye var.” Elini kaldırıncaya, daha önceki sıkı tutuşunu hatırlayıp geri çekildim. Delikanlı bu hareketimi görünce durdu. Kaşlarını çatıldığını fark ettiğinde, kendine hâkim olup o da geri çekildi. “Yani bana yardım edecek misin?”

“Ettim zaten.” Bir anlığına duraksadım ve gözlerini açtığında, onu canlı bulduğumda ve Yemoja’nın adasına getirdiğimde yaşadığım şaşkınlığı düşündüm.

Çocuk tekrar bana yaklaşıncaya, bileklerindeki zincirler şakırdadı. Mesafeyi korumak için hâlâ dikkatli davranırken gözleri, sadece daha fazlasını istediğini belirtebilecek bir arzuyla parıldadı.

“Simidele, lütfen. Eve dönmem gerek.” Adımı ilk kez söylüyordu. Adımı aylardır ilk kez bir insandan duyuyordum. Bunu duymak içimde bir acıyı ortaya çıkardı ve bir anda onun tekrar adımı söylemesini istediğimi fark ettim. “Beni Yemoja’ya götür.” Duman misali etrafımda kıvrılan sesi, biraz korku ve arzu barındırıyordu.

Gözlerim şaşkınlıkla irileşti ve sırtımı dikleştirdim. “Neden?” Onu Yemoja’dan *uzak* tutmaya çalışıyordum, ona götürmeye değil.

“O, güçlü bir orisa değil mi?”

“Evet,” dedim endişeyle. Bakışlarım, sakın sularıyla koya kaydı; içten içe suların ikiye ayrılmasını, abanoz renkli teni ve altın tacıyla onun yüzeye çıkmasını bekliyordum.

“O halde bana acıyacak ve beni eve götürecektir,” dedi bu kez. Sesi alçaktı ve gözleri parlak güneşin altında ışıldıyordu. “Sana yalvarıyorum. Lütfen.” Gözlerini kırptırdı ve tek bir damla gözyaşı yanağından aşağı süzülürken bunu aceleyle sildi. “Aileme geri dönmem gerek. Eğer beni geri döndüremeyeceksen, denizde ölüme terk etsen de olurdu.”

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hayatını kurtarmışken şimdi benden daha fazlasını mı istiyordu? Sendeleyerek ayağa kalktım; bu çocuğa Yemoja'yı çağırması için yardım etme düşüncesiyle göğsüm sıkıştı. Ayak parmaklarımı kuma gömdüm. Emin olmamak kafamı karıştırırsa da, *Yemoja'nın ne tepki vereceğini bilmiyorsun*, dedim kendi kendime. *Belki de bir hayat kurtardığın için seninle gurur duyacaktır*. Sonra da görevim hakkında konuşurken orisanın bana nasıl sarıldığını, bedenimi sıkan kollarını ve o beni sıktıkça kesilen nefesimi hatırladım. Şansımı, buradan gitmeye hazır olana dek onu saklamak yönünde kullanmam daha iyi olacaktı. Delikanlı bana, daha önce hiç yaklaşmadığı kadar yaklaştı. Bir derdi olduğunu kalkık kaşlarından bile anlayabiliyordum.

“Adın ne?” dedim ona bakarak. Umutsuz sözleri iyice tenime işleyip içimdeki panik hissiyle mücadele etmeye başladı.

Delikanlı kaşlarını çattı. Ağzı tedirgin bir çizgi halini almıştı. “Adekola. Kola.”

“Kola,” dedim, kararan denize bakarken ismini ağzımda

yuvarlayarak. Orisanın metalik gözleri ve dudaklarının katı kıvrımı yerine denizin derinlikleri ve soğuk dalgalarına kavuşmak için can atıyordum. “Yemoja’yı çağırman için sana yardım edemem. Ama biraz daha iyileştiğinde seni anakaraya götürebilirim.”

“Hayır.” Kola bileklerini kaldırdı ve sırtı gerilince ürktü. “Bu yeterli değil. Çok zaman alacak. Yakında orada olamam gerek. Ben...” Tısladı, dudakları titredi ve sonra başını salladı. Parmaklarını yumruk haline getirdi ve yumruklarını yere vurdu.

İrkilmemeyi başardım ama yine de Kola’nın ulaşabileceği bir noktada durmadığımdan emin oldum. Göğüs kafesi ağırlaşmış yumrukları kuma gömülürken çok kısa bir süre önce çaresiz görünen bu çocuğu inceledim. Acısı etrafını sarıyor, omuzlarının duruşunda ve başının açısında kendini belli ediyordu.

“Sana ne oldu?” diye sordum usulca. “Neden hemen eve gitmek zorundasın?”

Kola bir süreliğine sessiz kaldı ve sonra nefesini verip, iri avcunu saçlarının arasından geçirip yüzüne doğru kaydırıldı. “Ailemin yanından alındım ve... takas edildim. Birkaç hafta önce öyimbóların gemisine konuldum. Beni bulduğunda atıldığım gemi.”

Kelimeleri içimde bir şeyleri yumuşattı. Bağırışların, hatlatların ve solgun yüzlerin hatırası belirdi zihnimde. Bu hatıraya uzandım ama o kıvrılarak benden uzaklaştı ve geride sadece midemde oluşan düğümler kaldı.

Tekrar Kola’ya döndüm ve birbirinden ayırdığı bilekleri zincirler yüzünden gerilirken onun yüzünde de benimkinde-

ki gibi bir acının gölgesini gördüm. Durmasını, bunun yaralarını daha kötü yapacağını söylemek istedim ama ağzımı açmadım.

“Yakında eve dönmezsem... daha kötü şeyler olabilir.” Sözleri, benim içime gömdüğüm düşünceleri yansıtan bir acıyla örülmüştü.

Son sözlerinden sonra dudaklarını kapattı. Çenesi kasılmıştı ama dudaklarının titrediğini görebiliyor, dalgalar gibi içinde çalkalanan endişeyi hissedebiliyordum. *Daha fazlası var*, diye düşündüm ama bunları benimle paylaşması için onu zorlamadım. Bu, onun nasıl hissettiğini ya da almak istediği riski değiştirmezdi.

Yemoja’nın ne diyeceğini, Kola’yı ona götürürsem ne yapabileceğini düşünmeye çalıştım. Beni cezalandırır mıydı? Ya da onu? Kola’yı sakladığımı ve bir şekilde Yemoja’nın bunu öğrendiğini düşündüm. Kutsal topraklarında, Mami Watalardan başka biri olduğunu anlayacağından emindim. Her iki durumda da orisanın, Kola’nın orada olduğunu ve benim ne yaptığımı öğreneceğini hissediyordum.

Boynumdaki safire dokunup dalgaların arasına karışan kadını ve anılarını düşündüm. Onun ruhunu kutsayabilmiştim ama tüm yapabildiğim buydu. Kola’ya bundan daha fazlasını yapabilirdim.

“Bu ikimiz için de bir risk.” Derin bir nefes alıp bıraktım ve üzerinde daha fazla düşünmeden önce kelimelerin dudaklarımdan dökülmesine izin verdim. “Ama Yemoja’yı çağırman için sana yardım edeceğim.”

Kola bakışlarını bana çevirdi. Güneşin son ışınları, gözlerindeki neşeli parıltıyı aydınlattı. “Şimdi mi?”

Denize bakarak başımı salladım. “Yarını beklemek zorundayız.” En azından Yemoja’ya ne söyleyeceğimi düşünmek için daha fazla zamanım olurdu. Kola gözlerini kısarak ani ve tuhaf bir hareketle ayağa kalktı.

“Neden?” diye sordu. Ses tonu kasvetli ve öfke doluydu. Sorusu üzerine dudaklarımı büzerek dişlerimi sıktım. Zaten bana hâlâ teşekkür etmemişti, şimdi bir de sabırsızlanıyordu. Yemoja’yla nasıl konuşacağını merak ediyordum ve verdiğim söz üzerine içimi bir şüphe dalgası sardı. “Yedinci günü beklememiz gerekiyor, yoksa gelmez.”

Kola kumsaldan bir çakıltışı aldı ve canı yanmasına rağmen onu fırlattı. “Bekleyemem!” dedi.

“Haftalardır evden uzaktasın zaten,” dedim katı bir ifadeyle; sinirden sesim normalden yüksek çıkmıştı. “Bir gece daha beklemek bir şeyi değiştirmez.”

“Değiştirir!” Kendini sakinleştirmeye çalışırken Kola’nın göğüs kafesi şişti. “Değiştirir,” dedi bir kez daha. Bu kez daha sakindi.

Dönüp kumu tekmeledim. Kola’nın ses tonu şımarık bir çocuğununki andırıyordu ve istekleri, içimde kalan sabır kırıntılarını da tüketiyordu. Ona doğru sertçe yürürken Kola, çatık kaşlarını görebileceğim kadar yaklaşmama izin verdi.

“Orisanın günü yarın. Yalnızca o gün çağrılabilir,” dedim. Kelimelerim sinirden sert bir tonda çıkıyordu ağzımdan. “Bir gece. Bu benim kontrolümde değil. İşine gelirse.”

Kola cevap vermedi ama şişen burun delikleri ve yumruk yaptığı iri elleri gözümünden kaçmamıştı. Öfkesinden bir adım uzaklaşıp aramızda bir kumlarla serin bir hava dalgası bırakarak kendimi sakinleştirmeye çalıştım. Kola sonunda

başını sallayıp ileride uzanan sivri, kömür grisi kayalıklara doğru ilerledi. Bu koyu renk kütleyle tırmandı ve dalgalar kıyıya vururken tepeden kumsalı izledi.

Kola'nın yaşadığı hayal kırıklığı apaçık ortadaydı ama yumruklarını kayaya tekrar tekrar indirirken ve bileğindeki kara demirden kelepçeleri keskin taşlara çarparken irkildim. Bu canını yakıyor olmalıydı. Ama durmadı. Öfkesi onu cesaretlendirdi ve ellerini son bir kez kayaya çarparak kırılan demirleri kaldırdı. Arkasındaki ay, Kola'nın ve kelepçelerin silüetini çiziyordu ve genç adam kelepçeleri öfkeli bir çığlıkla denize fırlattı.

Biraz sonra, harcadığı çabadan yorgun düşen omuzları çöktü. Öfkesini haksız bulmuyordum. Kelepçeler ona yaşadıklarını hatırlatıyordu ve onların denizin dibini boyladığını görmek beni mutlu etmişti. Genç adam kumsala döndüğünde, gecenin en karanlık vaktiydi. Kumsalda yanıma oturdu. Göğüs kafesi hâlâ şişkindi ve bakışları karanlık denize çevrilmişti.

“O halde... Yarın mı?” diye sordu bana. Bu sözleriyle birlikte yumuşayan ses tonundan yatışmış olduğunu anladım.

“Evet.”

Kola bir an sessiz kaldı ve birlikte, kayalıklara çarpan dalga seslerini dinledik. “Günün birinde, bir Mami Wata’yla tanışabileceğimi hiç düşünmemiştim.” Bana bakmak için döndü. Yüzü gölgelerle doluydu.

Bir süre hiçbir şey söylemeyip, saçımdaki bir lüleyi çekti. “Biraz dinlen. İyileşmene yardımcı olur.”

Kola yanımdan ayrılmadan önce bir süre beni izledi. Sonra da kıvırdığı kolunu yastık, kumlarıysa yatak olarak kul-

lanarak aramızdaki mesafeyi ikiye katladı. Çok geçmede de omuzları gevşedi. Nefes alıp verişini izlemeye başladı ve avcumu göğsüne bastırduğimde kalbinin nasıl attığını, teninin altında akan kanının sıcaklığını hatırladım. Ardında serinleyen kuma yerleşerek bir süre göz kapaklarıma hâkin olmaya çalıştım ama bir süre sonra uykuya yenik düştüm.

Gemi etrafımda çatırdıyor; şiddetli dalgalar doğal olmayı bir şekilde gemiyi sallıyor. Etraf karanlık ve pis koku, gemi deki hüzün ve dehşetle uyum halinde. Alev alev yanan korku içime işliyor. Öyle ki korkunun nerede başladığını, benim gimin nerede bittiğini anlayamıyorum. Çığlık atmak üzer ağzımı açıyorum. Dudaklarım büzülüyor, ellerim pençe hâlini alıyor ve...

“Simidele. Simi! Uyan.”

Gözlerimi zorla açarak, yıldızlarla dolu gökyüzüne baktım. Kola üzerime eğilmişti, eliyle kolumu sarsıyordu. Doğrulup oturdum. Ellerimle bacaklarımı kontrol ettim ve dizlerimi göğsüme çekerek kollarımı bacaklarıma doladım.

“İyiyim.”

Ellerini üzerinden çekerken, “Çığlık atıyordun,” dedi Kola.

Zihnime doluşan hatıralar her zaman hatırlamayı istediğim türde olmuyordu. İçlerinden bazılarını seve seve denize atabilirdim. Kadifemsi karanlıkta oturup, dalgalar kıyıya vururken çıkan sesi dinledik. Sessiz kaldım ve gece melteminin tenimi sıyrıp geçmesine izin verdim. Derin nefesler alıyor, ellerimin titrediğini hissetmemek için onları dizlerimin etrafına doluyordum. Kola bana bir daha dokunmamış-

DENİZİN TENİ

tı ama parmaklarının tenimdeki baskısını hâlâ hissedebiliyordum.

“Ne gördün?” Sesindeki vurguyu duyabileceğim kadar yakınımdaydı.

“Bir gemideydin,” dedim ellerimi kumların arasına sokarak. “Gerisini biliyorsun.”

ALTINCI BÖLÜM

Güneş, şeftali ve kızıl tonlarıyla doğarken ve denizi koyu mordan çelik mavisine dönüştürürken Kola uykuya daldı. Bense tekrar uyuyamadım. Yapamadım. Bunun yerine gecenin serinliğinde uyanık kaldım ve bölük pörçük hatıralar solup gidene kadar dalgaların sesine odaklandım.

Kola yanımda kıpırdandı. Kalktı ve bileklerine bakınca yüzünü buruşturdu. Bileklerine koyduğum yapraklar kurumuştur ve derisine incecik tabakalar halinde tutunuyordu.

“Biraz daha getireyim,” dedim ve o itiraz edemedi ayağa kalktı. “Burada bekle.”

Döndüğümde Kola tedbirli bir şekilde beni izliyordu. Adımlarımı yavaşlattım, koyu yeşil yaprakları bir adak sunar gibi ona uzattım. Yaprakları bileğine sürmeme izin verecek miydi, merak ediyordum.

“İzin verir misin?”

Önünde durup, göz göze gelebilmemiz için dizlerimin üstüne çökerken beni izledi. Ellerimi kaldırdım, sonra durup bekledim. Kola önce ellerimdeki yabancı marullara, sonra bana baktı. Hafifçe gülümsemeyi deneyip yavaşça

bileklerine uzandım. Geri çekilmeyince tuttuğum nefesimi salıverdim.

“Ne kullanman gerektiğini nereden biliyorsun?”

Bir an duraksadım. Bunu hatırlayamıyordum ve bu his yıkıcı bir güçle üzerime çökünce aniden bitkin düştüm. Fakat bunların Kola’yla hiçbir alakası olmadığından omuzlarımı silkip yaprakları, tenindeki açık yaralara şeritler halinde sarmadan önce yumuşayana dek sıkmaya devam ettim.

“Teşekkür ederim.” Sessizce ama kararlı bir ifadeyle söylediği bu sözler içime işledi. “Tekrar özür dilerim. Seni... tuttuğum için. Şeyde...”

“Neredeyse boğuluyordun,” diyerek araya girdim ve yabancı marulları tenine yerleştirmeye başladım. Ancak ona nazikçe davranmak için elimden geleni yaparken, özrünün içimde bir şeyleri harekete geçirdiğini hissettim. İki bileğini de hallettikten sonra kumların üzerinde, ondan biraz uzağa oturmadan önce yaprakları sırtına, derisini birleştirmek için zorlandığım yaralara yerleştirdim.

“Simidele, şimdi Yemoja’yı çağırabilecek miyiz?”

Gözlerim şaşkınlıkla açıldı. Kendime başka seçeneğimin olmadığı hatırlattım ancak orisanın ne söyleyebileceği ya da neler yapabileceği düşüncesi, midemi düğüm düğüm eden bir endişe yaratıyordu.

“Sana istediğin şeyi vermeyebilir,” diyerek onu uyardım. Parmaklarım saçlarımdaydı; ulaşabildiğim ve gevşeyen tutamları örüyordum. Sesim biraz titriyordu. “Ona daha önce hiç ruhtan başka bir şey götürmedim.”

Kola bana bakmak için döndü ve bir kez daha, içinde koyu sarı benekler olan kahverengi gözlerine hayranlıkla baktım.

Yüzünde son derece net ama temkinli bir ifade vardı ve uzun boyuyla bana tepeden bakmasına rağmen çenesindeki seyrek kıllar ve pürüzsüz yanakları yaşını ele veriyordu.

“Başın belaya girecek mi?”

Kola'nın ses tonundaki ilgi beni huzursuz etmişti. Bu ton, beni kâbusumdan uyandırdığı zaman takındığı neredeyse şefkatli tavrı hatırlatmıştı bana. Tenimde hissettiğim parmaklarını hatırlatmıştı. *Önemli değil, demek istedim ona. Artık çok geç.*

Sırtımı denize dönüp kumsaldan uzakta ağaçların sıklaştığı, çiçekli çalıların kıyının üzerine düştüğü bölgeyi işaret ettim.

“Şunlardan yedi tane toplaman gerek. Sadece Yemoja'nın renklerini, beyaz ve mavi olanları topla.”

Başını sallayarak gösterdiğim yöne doğru ilerledi. Çiçekleri seçerken acele etmedi ve iyi bir iş çıkardığına emin olunca, onları elleriyle sararak yanıma döndü. Hiçbir çiçeği ezmek için onları nazikçe tutması hoşuma gitmişti.

“Onları denize sunmalısın,” dedim ona. Yemoja'nın, ona getirdiğim delikanlıyı gördüğünde ne tepki vereceğini düşününce endişeleniyordum.

Kola sığ sulara girdi. Su dizlerine gelene dek ilerledikten sonra teker teker çiçekleri suya bıraktı. Çiçekler batmadan önce berrak suyun yüzeyinde süzülerek ufak dalgalar oluşturdu.

“Şu duayı oku,” dedim, sesimi sakın tutmaya çalışarak “Bunu yedi kez okumalısın. Yemoja, mo bu olá fún o pẹ̀lì àwọn òdòdó wọ̀nyí. Jọ̀wọ̀ bükún ùn mi pẹ̀lú wíwáà rẹ̀. Fore-ọ̀fẹ́ fún mi pẹ̀lú ifẹ́ tí o ní fún gbogbo àwọn ọmọọ rẹ̀. E tẹ̀ s'íwájú.”

DENİZİN TENİ

Başını salladı ve söylediğimi tekrarlardı. “Yemoja, seni bu çiçeklerle onurlandırıyorum. Lütfen beni varlığınla kut-sa. Tüm çocuklarına karşı duyduğun sevgiyle bana merha-met göster. Ortaya çık.”

Kola bacaklarını denizin dibine sıkıca bastırdı. Sözleri denizde yankılanırken su şalının uçlarına çarpıyordu. Söz-leri altı kez daha tekrarlarken sesi kararlılıkla çıktı. *Suyun içinde durup deniz tanrıçasını çağırmak cesaret ister*, diye düşündüm.

Masmavi bir yarım daire şeklinde görünen koy sakinleş-tiğinde Kola kumsala dönüp yanımda durdu. “Sözleri doğru şekilde söyledim mi?” diye sordu bana.

Biraz sonra dalgalar geri çekildi. Bu ani çekilme, ağaçların tepesindeki kuşları ürküttü ve tünedikleri yerlerden havalan-malarına sebep oldu. Çıkardıkları sesler sessizliği bölüyor-du. Sığ sular koya doğru çekilirken rüzgâr saçlarımı gözleri-min önüne doğru uçurdu. Saç buklelerim kumsalı görmemi engellerken, rüzgâr dinene ve geride yoğun bir beklenti hissi bırakana dek bekledim. Dik durmak ve bacaklarımın titre-mesine engel olmak için kendimi zorluyordum ama kalbim hâlâ hızla atıyor, nabzım kulaklarımda uğulduyordu.

Kola önüne bakıyordu. Bir dalga yükselip koyun girişin-de hız kazanırken korktuğuna dair tek gösterge, omuzları-nın savunmacı bir hal almasıydı. Sular hızla geri çekilirken Kola ürktü. Dalga, kemiklerime dek hissettiğim bir güçle kıyıya vururken birlikte seyrettik.

Kola geriye doğru bir adım atarken, “Sakin kal,” diye fi-sıldadım titreyerek. Ancak ben de kendimi aynı şeyi yapma-yı isterken buldum.

Birden denizden bir figür yükseldi. Yemoja bir an durdu; saçları omuzlarının etrafını siyah bir pelerin gibi sarıyor, güneşte ışıldayan sivri uçlu altın tacının altında saç bukleleri parlıyordu. Kumsala adım atar atmaz, beyaz ve çivit mavisi tonlarında muhteşem bir şalın kıvrımları oluştu. Her bir kıvrımlı hareketiyle bize doğru yaklaşıyordu.

“Ne yapıyorsam onu yap,” dedim dizlerimi bükerken. Bakışlarımı yere indirip alnımı kızgın kumlara dayadım. Yutkunmaya çalıştım ama ağzım kupkuruydu. Kola eğilirken yanımda bir hareketlilik olduğunu hissettim.

“Yemoja istemeden ya da ben sormadan konuşma.”

Genizleri yakan bir menekşe ve hindistancevizi kokusu duyulurken, koyu kahverengi ayak parmakları önümdeki beyaz kumlara ulaştı. Bakışlarımı yerden kaldırdım ve kaskı bacakları, köşeleri çivit mavisi olan, zarif altın ipliklerle donanmış parlak beyaz şalı, sonunda da bombeli incilerle kaplı kalın kolyeyi inceledim.

“Simidele?”

Yalnızca bu alçak ses tonu bile başımı kaldırıp orisaylı yüzleşmeyi istememem için yeterliydi. Yine de başımı kaldırdım. Başındaki peçe rüzgârda uçuşuyordu ve dolgun dudakları incecik bir çizgi halini almıştı. Bakışlarımı koyu buğümüşi tonda parıldayan gözlerine çevirdim.

Kola’ya bakmak için başını eğerek, “Bu da ne demek oluyor kızım?” diye sordu Yemoja.

Kola yanımda dikiliyordu. Avuçlarındaki kumu, beline sarılmış yırtık pırtık şalina sildi. Bana baktı. Titreyen parmaklarımı vücudumun yan taraflarıma bastırarak boğazımı temizledim. En azından Kola taleplerini hemen sıralamak için ağzını açmamıştı.

DENİZİN TENİ

“Yemoja Ana,” diye girdim söze, saygı dolu bir ses tonuyla. “Adekola sizden yardım talep etmek istiyor. O...”

Orisa tek elini kaldırıp beni durdurdu. Cilalanmamış elmaslardan ve zümrütlerden oluşan altın yüzükleri parmaklarında parlıyordu. Başını hafifçe yana eğdi. “Buraya gelip de beni nasıl çağırabildi?”

“Onu kurtardım.” Dudaklarımı yalayınca dilime tuz tadı geldi. “Onu denizden çıkardım.”

Yemoja başını hızla bana doğru eğince peçesindeki inciler yüksek sesle şakırdadı. “Ne yaptın?”

“Ruhunu almak üzereydim ama... henüz ölmemişti.”

Orisa benimle tamamen yüz yüze gelmek için döndü. “Görevini hatırlayamadın mı?” Sakince söylediği bu sözler iğne gibi batıyordu.

Başımı iki yana sallayarak bir sonraki cümlemi dikkatlice kurdum ve öfkeyle birleşen şaşkınlığımı ses tonumdan uzak tutmaya çalıştım. Bir ruhu kurtarmak yerine bir hayatı kurtarmıştım. Bir hayat kurtarmanın iyi bir şey olduğunu düşünüyordum. “Görevimi unutmadım ama denizin ve köpekbalıklarının onu almasına izin veremezdim. Görevimden bahsediyorsunuz ama o *hayattaydı*. Onu orada bırakmak, ölüme terk etmek anlamına gelecekti.”

Yemoja bacaklarıma ve parıldayan şalıma baktı. “Bu yüzden de kendini göstererek onu buraya mı getirdin?”

Tıslarcasına çıkan sesi beni ürküttü. Dönüp Kola’ya baktım ve kuyruğumun hareketini, pulların deriye dönüşümünü gördüğü anki yüz ifadesini düşündüm. O an bunu düşünmüyordum; sadece onu güvenli bir alana ulaştırma çabası içindeydim. Utanç hissiyle birlikte içimde yükselen sıcaklık

önce göğsüme sonra boynuma yayıldı. Ama sonra kumlara yığılan, bir şeyler yiyen Kola'yı düşündüm ve hissettiğim suçluluk biraz olsun azaldı.

Orisanın aniden, kükrercesine çıkan sesiyle kumların üzerinde geriye doğru sendeledim ve dengemi kaybedip sertçe yere düştüm. Önünde korkuyla eğilirken kalbim, göğsümü sıkı sıkıya saran şalımın altında hızla çarpıyordu. Yemoja ellerini gökyüzüne kaldırdı, bir çığlık daha atarken tırnakları pençe gibi görünüyordu. Havayı delip geçen çığlık yükseldikçe Kola kulaklarını tıkadı. Dalgaların koydaki kayalara çarpışını duyuyordum ve sonunda cesaretimi toplayıp Yemoja'ya baktığımda, o da ardında oluşan sudan duvarla bana baktı. Tüm ağırlığını orisanın taşıdığı bu masmavi kütle parıldıyordu. Bir anlığına onu serbest bırakıp kumsalı ve bizi sular altında bırakacağını düşündüm. Kola'ya bir kaçamak bir bakış atarak, onu kendime yaklaştırmak istedim. Böyle bir şey yaşanması durumunda asla hayatta kalamazdık.

“Yemoja Ana,” dedim bir elimi kaldırarak, avucum gökyüzüne bakıyordu. “Lütfen. İyileştiğinde onu anakaraya götürebilirim. Böylece kimsenin bilmesine gerek kalmaz.”

Orisa titredi. Bana dikkatle bakarken kapkara saçları büyük bir kütle gibi omuzlarına döküldü. Bir an duraksadı, yumruklarını başının üzerine kaldırırken kollarındaki kaslar gerildi. Dudakları hiddetle gerilerek bana dik dik baktı ancak gözlerinde bir korku parıltısı vardı.

“Lütfen.” Dik durup bir elimi kalbime götürdüm. “Doğru olanı yaptığımı düşünmüştüm.”

Orisa bana, düşündüğümde çok daha uzun gelen saniyeler boyunca sessizce baktı. Sonra ellerini indirdi ve arka-

sındaki su alçalıp koya geri döndü. Derin bir nefes aldım ve Kola'nın hâlâ yakınımda olup olmadığına. Kola'nın omuzları çökmüştü ama gözlerinde keskin ve dikkatli bir ifade vardı. Yemoja'nın parmakları hafifçe kıpırdadı ve deniz yeniden sakinleşti. Bize arkasını dönerken omuzları düştü.

“Sakin...” Ancak kelimelerini bitiremeden sendeleyip yere çöküverdi.

Yemoja bembeyaz kumlara oturdu. Şalı, onu çağırmak için kullandığımız çiçekler gibi etrafına yayılmıştı. Bakışları kucağına çevrilmişti, saçları koyu bir örtü gibi onu bakışlarımından koruyordu.

“Simidele,” dedi yumuşak bir tonda. Saçlarının arasından bana baktı. Başındaki peçe parlıyor, üzerindeki inciler burnunu ve yanaklarının etrafını sıkıca çevreliyordu. Süt rengi minik topların altından bir gözyaşı damlası süzüldü. “Yaptığın şey bize ölüm getirecek.”

YEDİNCİ BÖLÜM

“Ne demek istiyorsun?” diye sordum Yemoja’ya çatlayan sesimle.

Bana cevap vermedi. Öne eğilmiş halde otururken, siyah lülelerle kaplanmış omurgasının kıvrımı bir kez daha ürperdi. Ona yaklaştım ama açıkça görebildiğim tek şey Yemoja’nın titreyen elleri ve güneş ışığını yakalayan, parlak mücevherlerle süslü parmakları oldu. Parmakları kuma gömülüydü ve orisa inleyerek ağlamaya başladığında, tırnakları bembeyaz kumların yüzeyini delip geçti. Hüzün, öfke ve korkuyla yüklü ani feryadı yükseldi ve çığlığını iki bölüm bedeninden salıverirken yeniden titredi.

Yemoja öldürülebilir miydi? *Bize*, derken tüm Mami Wataları mı kastetmişti? Denizde güçlü olduğumuzu ve insanlar gibi ölümlü olduğumuzu biliyordum ama bizi neyin yok edebileceğini hiç düşünmemiştim. Dehşet hissi birden tüm benliğimi sardı ve midemi sıkıştırmaya başladı. Bu kadar kötü olan ve Yemoja’nın bu tepkisine sebebiyet veren şey ne olabilirdi? Kola’ya baktım. O da kaşlarını çatmış, ensesini ovuyordu. Orisanın çığlığı bitkin bir iç çekişle zayıfladı ve

ben onun yanına çömelirken yavaşça sakinleşti. O kadar yakınındaydım ki teninin sıcaklığını hissedebiliyordum.

“Yemoja Ana?”

Derin bir iç geçirdiğini duyduğumda orisa sırtını dikleştirerek bana döndü ve gözyaşlarını sildi. “Bana yardım et,” dedi yalnızca. Gözleri parlıyordu. Başını kaldırdı ve titreyen elini uzattı.

Ben ayağa kalkarken Kola’nın, orisanın diğer tarafında olduğunu gördüm. Bir anlığına bakışlarımız kenetlendi, sonra birlikte eğilip Yemoja’nın ellerini tutarak ayakta durabilmesi için onu kaldırdık.

“Olanlar karşısında hissettiklerimi dile getirdim ama senin anlamaman gereken şey işlerin nasıl yürüdüğü. Olodumare’nin istekleri ve bağlı kalınması gereken emirler.” Devam etmeden önce kolundaki altın bileklikleri düzeltti, simsiyah sateni andıran sesiyle konuşmaya devam etti. “Bu emri uygulamamak büyük bir risk olur. Birazını kısmen ödediğim bir bedeli var bunun.”

“Anlamıyorum.”

Yemoja iç geçirip bana döndü, dudaklarını sıkıca kenetlemişti. “Açıklamaya çalışayım. Yeryüzündeki ilk şehir olan Ile-Ife’de herkes eşit yaratılmıştı. Ama birbirlerinden farklı olmayı istemişler ve Büyük Yaratıcı’ya bunun için yalvarmışlardı. Sonunda Olodumare onlara istediklerini verdi: Ayrı kıyafetler, diller ve topraklar...” Durdu ve doğruca bana baktı. “Peki, bundan sonra ne olduğunu tahmin edebilir misin?”

“Kaos,” diyerek cevap verdim sakince. Bu sözcük zihnimde dönüp duruyordu.

“Aynen öyle. Bunu savaşlar ve adaletsizlikler izledi. Hâlâ da bu tür şeyler yaşanıyor. İnsanlar bir zamanlar Olodumare’ye, onlara vermesi için yalvardıkları farklılıklar yüzünden savaşıyor.” Duraksadı ve tek elini kaldırdı. Sığ suların ardındaki bir dalga, ona cevap verir gibi kıvrıldı. “Ve böylece Olodumare, insanların kendi yolunu çizmeleri, kendilerine ders çıkarmaları gerektiğine karar verdi ve kaderlerini kendi ellerine bıraktı. Orisalar bile insanların yaşamına ya da ölümüne doğrudan müdahale edemiyor. Bu, tüm ilahi varlıklara açıklandı. Neden sadece ruhları toplamakla görevlendirildiğini merak etmedin mi hiç?”

“Onların yolculuklarını kutsuyoruz,” dedim. Denize atılan insanları düşünürken sesim alçaldı.

“Sence neden hiçbir gemiyi tuzla buz etmedim? Ya da yarattığım yedi Mami Wata’ya bunu yapmasını emretmedim?”

Ona cevap vermedim. Yaşadığı kederi düşündüm. Bir ruhu kutsadığımız her seferinde hissettiğim o his geldi aklıma. Çektiği işkenceyi düşünmek içimi yaktı; bu his, denizde göğüs kafesimi sıkıştıran acıya benziyordu.

“Yedi Mami Wata’yı yaratmak... riskliydi. Olodumare bunu, düzendeki bir çatlak olarak gördü. Bu gözden kaçmadı ve bana bir kez daha insanların özgür iradeye sahip olduğu hatırlatıldı.” Yemoja iç geçirdi. Elleri peçesinin beyaz kısmına uzandı. “Olodumare yaratılışınızı bir... bulanıklık, belirlenmiş kurallara karşı bir saygısızlık olarak gördü.”

“Bu da ne demek?” diye sordum. Buz gibi bir ürperti nefesimi doldurdu, damarlarıma yayıldı ve kalp atışlarımı hızlandırdı. “Ne oldu?”

“Belki de bunu sana göstermek daha kolay olur.”

Yemoja'nın parmakları, peçesinin her iki kenarındaki altın tokalara uzandı. Mücevherli tokaları açarken gümüş gözleri benimkilere kenetlendi. Bir an tereddüt etti ve o an içimde bir endişe duydum. Peçenin altında ne olduğunu görmek istemeyeceğimi düşündüm ama başka seçeneğimin olmadığını biliyordum. İncilerden oluşan maskesini iki yandan tutup yüzünden indirmesini izledim.

Ağzımdan tiz bir çığlığın kaçmasına engel olamadım. Yemoja çenesini eğince güneş ışığı tenini okşadı ve bir zamanlar gizli olan yüzündeki korkuyu, yumuşacık altın tonlarıyla süsledi. Tuttuğum nefesimi bıraktım ve gözlerimi kaçırmayıp ona bakmak için kendimi zorladım. Yemoja'nın yanaklarında, her birinde üçer tane olmak üzere, dikey biçimli derin oyuklar vardı. Bu pürüzlü oyuklar tenini gerip uzatıyor, gözlerinin altından başlayıp dudaklarına varmadan bitiyorlardı. Elimi göğüs kafesime yerleştirip hızla atan kalbime bastırdım.

“O kadar da kötü değil,” dedi Yemoja usulca ve bana doğru bir adım attı. “Lütfen üzülme, Simidele. Cezam buydu ve ben de memnuniyetle bunu kabul ettim. Karşılığında Olodumare, Mami Wataların varlığını ve size verdiğim görevi onayladı. Ama yapabileceğin tek şey bu.”

Kolumda bir el hissettim ve başımı kaldırmadan bile bana dokunanın Kola olduğunu anladım. Elini bir anlığına orada tuttu ama avcunun sertliğinin beni rahatlatmasına izin vermedim. Omzumu silkerek elinden kurtuldum.

Sesim çatlayarak, “Bunu Olodumare mi yaptı?” diye sordum orisaya. Büyük Yaratıcı'nın herhangi bir insana ya da orisaya bu şekilde davrandığını düşünemiyordum. Mesafeli

ama sevgi dolu Olodumare'nin tüm yaptığı yaratmak ve her iki türü de kutsamaktı. Bu hiç mantıklı değildi.

Yemoja başını sallarken saçları da sallandı. “Hayır, Büyük Yaratıcı'ya duyduğum sevgi karşılıksız,” dedi dudaklarında bir gülümsemeyle. “Onlara tekrar karşı koyduğumu öğrenirse çok öfkeleneneğini bilmeme rağmen duyduğum minnet sonsuz.”

“O halde bunu size kim yaptı?” Bir cevap istiyordum. Öfke içimde kaynıyordu.

Kaşlarını çatarken, içlerinde gümüş parıltılar beliren gözleri karardı. “Esu yaptı.”

Esu. Olodumare'nin elçisi. İki yüzden fazla ismi olduğu ve bu isimlerin onun birçok yönünü ortaya koyduğu söylenir, şekil değiştirme ve tüm dillere hâkim olma yeteneğiyle bilinirdi. Onun, amaçları dünya üzerindeki yaşamı yok etmek olan sekiz kindar savaşçının, ajogunların* akrabası olduğunu hatırlayınca ürperiyorum. Onları yalnızca Esu hizada tutabiliyordu. Sadece bu sebepten ötürü bile Esu, herhangi bir orisadan daha büyük bir güce sahipti.

“Mami Wataları yarattığımı Olodumare'ye söyleyen de oydu.” Peçesini kavradı ve konuşurken incilerin parıldayışını seyretti. “Ancak bu onun yapmayı düşündüğü bir şey olsaydı bakış açısı çok farklı olurdu eminim.”

“Seni kıskandı mı?”

Yemoja birden sert bir kahkaha attı. “Esu başkalarının sahip olduklarına göz diker. Sinsice ve sürekli olarak güç peşinde koşar. Daha fazlasını kazanma ümidiyle kralların ve kraliçelerin sevdiklerini ellerinden almaktan diğer orisaları güç için kullanmaya kadar her şeyi yapar.”

* Yoruba dilinde “mirasçı” anlamına gelen kelime.

“Böylece Olodumare’nin emrini sana zarar vermek için mi kullandı?”

“Tek bildiğim, sizi yaratabildiğim için Esu’nun beni kıskandığı. Ne yaptığımı Olodumare’ye anlattıktan sonra Büyüyük Yaratıcı’nın mesajını iletmek için yanıma geldi. Hoş karşılanmadığıma ve bunun sonuçlarına dair bir mesajı iletmek için.” Duraksayıp tırnağıyla yaralarından birine dokundu. “Ve ceza vermek için.”

Peçesini yeniden takarken onu izledim ancak pürüzlü yaraların görseli çoktan zihnime kazınmıştı. Farkındalık içime bir taş gibi oturmultu. “Bu yüzden Kola’yı denizden çıkar-mam...”

Yemoja kaşlarını çattı ve ellerini birleştirip parmaklarını birbirine geçirdi. “Olodumare’nin oluşturduğu düzeni bozuyor. Yaptığın şey, uymak zorunda olduğum, olduğumuz emri bozdu. Esu’nun yeniden yürürlüğe sokmak için çok hevesli olacağı emri... Özellikle de bu, Mami Wataların sonunu getirmek anlamına geliyorsa.”

Kola’yla birbirimize baktık. Boğazım kurumuştı ve her yutkunuşum, Kola’nın beni yakalayıp Yemoja’yı çağırmamı talep ettiğini düşündükçe boğazımda rahatsız bir hisse sebep oluyordu. Onun için çok fazla şeyi riske atmıştım. Kola, düşüncelerimi duymuşçasına bakışlarını indirdi; omuzları tuhaf bir açıda duruyordu.

“Ama bunu bana neden söylemedin?” diye sordum. Sesim, içinde öfke tınısı da barındıran bir hayal kırıklığı ifadesiyle yükselmişti.

“Buna gerek kalmamalıydı!” diye tısladı Yemoja. Elleri kaskatı bir pençe gibiydi, tırnakları parıltıyor. “Amacını ve

doğru yolu unuttun, Simidele. Seni ben yarattım, sen benim kızımsın. Tek yapman gereken beni dinlemek ve görevini yerine getirmektir!”

Sessiz kaldım. Kelimeler içimde birikiyor, umutsuzluk içimde zincirlerinden kopmuş bir dalga oluşturunuyordu. Yemoja bana bu emirden bahsetmeliydi. Tam olarak ne olduğunu bilmeden nasıl doğru şeyi yapabilirdim? Her şeyi sindirmeye çalışırken kesik nefeslerim, hızlanan kalp atışlarıma uyum sağladı.

“Diğer Mami Watalar, onlardan isteneni yapıyor, daha fazlasını değil. İnsan formunda adamda dolaşıp *oyun oynamıyorlar*. Beni sorgulamıyorlar. Ve bunun gerekli olduğunu...”

Sözleri, içimde yükselen öfke dalgasını serbest bırakınca hiddet dolu sesimle sözünü kestim. “Bana söylemeliydin!”

Yemoja bana ters ters baktı; gözleri gümüşü bir öfkeyle parlıyordu. “Ben seni yarattım ve sana bir görev verdim.” Bana biraz daha yaklaştı. “Sadece birkaç gün önce yerine getireceğini söylediğin bir görevdi bu.”

“Simi...” diye söze girdi Kola.

“Sessiz ol,” dedim ona öfkeyle. O burada olmasaydı, onu denizden çıkarıp bu adaya getirmeseydim bunların hiçbirisi yaşanmayacaktı.

Ancak sonra onun karanlık sulardaki halini düşündüm. Açılan gözlerinin beyazlarını, ilk içgüdüsel hareketimin uzanıp onu kendime çekmek olduğunu düşündüm.

Denizde boğulabilirdi.

Yavaşça yumruklarımı açtım. Yemoja bana, hiçbir insanın hayatına müdahale etmemem gerektiğini söylemiş olsaydı bile onu denizde bırakamazdım. Öfkem suçluluk-

la duygusuyla karışmıştı ama hiçbir düşüncem gerçek bir pişmanlık içermiyordu. Bunun yerine öfkeye tutunarak bu hissin yakıcılığında teselli bulmaya çalıştım.

“Onun ölmesine izin mi vermeliydim Yemoja Ana?” diye sordum, yüzümü orisaya çevirerek.

Aradan saniyeler geçti ama Yemoja bana bakmasına karşın cevap vermedi. Kola yutkundu ve aramıza girme cesareti gösterdi. Tedirgin görünüyordu. “Ne yapacağız? Bu durumu düzeltmek için ne yapabiliriz?”

“Belki de sana söylemeliydim.” Yemoja’nın omuzları düştü ama bir elini bana uzattı. “Öfkemizi bir kenara bırakmalıyız. Şimdi ayrı düşme zamanı değil, kızım.”

Yüzükleri parmaklarında parıldarken, daha açık bir kahverengi tonundaki avuçlarını güneşe çeviriyor. Yaptığı her şeyin yardım etmek için olduğunu biliyordum. Yemoja, tüm orisaların annesiydi. Muhteşem ve göz alıcıydı, köleleştirilmiş herkesin acısını dindirmek için her şeyini riske etmeye hazırdı. Merhameti herkesi kapsardı. Yüzündeki kocaman yaraları hatırladım ve utanç içime otururken öfkem dinmeye başladı.

Kola’yı kurtarmış olabilirdim ancak bunu yaparak Yemoja’yı hayal kırıklığına uğratmıştım.

“Yemoja Ana,” diye fısıldadım, bana uzattığı elini tutarak. “Üzgünüm. Bunun için ne yapabilirim?”

Yemoja beni kuvvetli ve sıcacık kucağına çekti. Bu hem güneşi hem de ayı, hem ateşi hem de buzu kucaklamak gibi bir şeydi. Beni bıraktığında toparlanmak için kendine biraz süre tanıdı. Dimdik durdu ve siyah saçlarının dalgalarını düzeltti.

“Olodumare eninde sonunda bu durumu öğrenecek. Sizi

yarattığımdan ve cezalandırıldığımdan beri Esu beni daha yakından gözlüyor. Durumu Olodumare'ye kendimiz anlatmalı, ondan af dilemeliyiz." Bana baktı. "Mami Watalardan sonra Büyük Yaratıcı'nın bana karşı pek merhameti kaldığını sanmıyorum." Parmaklarıyla peçesinin tokalarına dokundu. "Emri bozan ben olmadığım için af dilemesi gereken sensin, Simidele."

Önce Kola'ya, ardından Yemoja'ya baktım ve diğer Mami Wataları düşündüm. Onları kurtarmanın bir yolu varsa bunu kullanacaktım.

"Ne yapmam gerekiyor?"

İçimden sürekli, işleri yoluna koymam gerektiğini söyleyip duruyordum. Folasade'yi ve diğerlerini düşündüm; Yemoja Ana'yı ve bizi yaratmak için katlandığı gazabı düşündüm. Hepsini tehlikeye atmıştım.

Orisayı denize doğru yürürken izledim; sırtı gece karanlığındaki bir çöle benziyordu. "Merhamete ihtiyacımız var," dedi hareket eden dalgalara bakarken.

"Ama Olodumare o kadar kolay affeder mi?" diyorum yanına giderken.

"Bilmiyorum ama unutma ki Olodumare insanları hepten umursamıyor değil," diye cevap verdi bana. Kaşlarının arasında bir çizgi belirmişti. Deniz orisaya fısıldıyordu ama o, bunu görmezden geldi. "Olodumare'nin geçmiş ilişkileri, yarattıkları dünyayı nasıl göreceklelerini belirledi."

Kaşlarımı çatıp parmaklarımı birbirine kenetledim. "Esu'yu kullanıp görüşme ayarlayabilmemizin bir yolu var

mı? Ona tam olarak anlatmadan,” diye hızla ekledim. “Olodumare’nin elçisi olarak söyleyeceklerimizi ona iletebilir.”

Yemoja, “Esu’ya güvenilmez! Hem de hiç!” diye bağırınca irkildim. Elini kaldırdı ve bir dalga hareketlenip kabarak ona yanıt verdi. “Dediğim gibi o yalnızca kendini ve güce olan açlığını doyurmayı düşünür. Başka bir şey düşünmez. Bir düzenbazı kandıramazsın.” Orisanın yanaklarına işlemiş yara izleri bu düşünceyi zihnimden atmama neden oldu. “Olodumare’yi başka bir yoldan çağırman gerekecek.”

“Başka bir yol var mı?”

“Bana olduğu söylenmişti. Safirleri kolyelere işleyen babalawo* söylemişti bunu bana.”

Ağırlığımı bir ayağımdan ötekine verirken tabanlarımda bir ağrı hissettim. “Yani başrahip bana yardım edebilir mi?”

“Daha iyisini de yapabilir. Babalawonun iki yüzüğü var. Ile-Ife’den çıkarılmış obsidyen yapıldılar. Bunlar çok güçlü yüzüklerdir. İkisi aynı anda takıldığında Olodumare’yle görüşebilmek için bir dua okuyabilirsin.” Yemoja altın bilekliğini düzelterip dudaklarını büzdü. “Esu’nun benden hoşlanmamasının diğer sebebi de bu. Ona bunların nerede olduklarını asla söylemedim.”

Esu neden bu yüzüklere ihtiyaç duyacaktı ki? Olodumare’nin elçisi olduğuna göre onunla görüşmek için duaya gerek duymamalıydı. Sonra Yemoja’nın söylediklerini, Esu’nun güce olan açlığını düşündüm. Herhangi birinin onu atlayarak direkt Olodumare’yle konuşmasından pek hoşlanmıyor olmalıydı.

* Yoruba dilinde “gizemlerin babası” anlamına gelen ve Batı Afrika’da hastaları iyileştirme, kehanette bulunma, günahkârları cezalandırma gibi olağanüstü güçlere sahip olan rahip.

“Onu nerede bulabilirim?” Derin bir nefes alarak içimde umudun yeşermesine izin verdim. Olodumare tarafından affedilmek kurtuluşumuz olacaktı. Sadece Esu’nun bu yüzükleri ele geçirmediğinden emin olmalıydım. “Babalawoyu yani. Yakınlarda mı?”

Orisa sessiz kalıp döndü ve denizin sakin yüzeyini seyretti. Peçesindeki inciler güneş ışığını yansıtıyor, parıltıları boynuna ve göğüs kafesine vuruyordu. “Tam olarak emin değilim. En son kuzey kıyısında olduğunu duymuştum ama artık orada değil.”

Ellerimi kalçalarımaya sürttüm. “Yani...”

“Onu bulman gerekecek.”

Sözleriyle ve onu tek başıma aramam gerekeceği düşüncesiyle yüzümün düştüğünü hissedebiliyordum.

“Babalawonun çok uzaklara gittiğini sanmıyorum.” Yemoja yumuşacık kumlarda yürüdü ve ben de onu takip etmek zorunda kaldım. “Denizin ve geniş nehrin yakınlarında bulunur. Her zaman bu iki suyun birleşmesinden doğan gücü arar ve oraya yerleşir.”

Kaç tane nehrin denizle birleştiğini düşündüm. Kola öksürdü ve Yemoja başını ona doğru çevirince durdu.

“Ogun Nehri güçlüdür,” dedi sessizce. “Köyüm o nehre yakın. Ayrıca... Bizim danıştığımız babalawo da orada.”

“Yüksek sesle konuş,” diye tısladı Yemoja ona yaklaşıırken. Kola’nın bakışlarının, Yemoja’nın bembeyaz incilerin altından görünen sivri dişlerine kaydığını gördüm. “Başka bir şey var mı?”

“Onun... sizinle ilgili... görüleri vardı.”

Yemoja’nın ifadesinin değiştiğini gördüm. Bu rahip onun

bahsettiği babalawo olabilir miydi? Gözlerinin gümüşü ve siyah kısımlarında, omuzlarındaki hareketlenmede bir rahatlama seziliyordu.

Kola bir elini göğsüne yerleştirip eğilirken güneş de bir bulutu yarıp geçti. “Simidele beni evime götürürse babalawonun nerede olduğunu ona gösterebilirim.”

“Köyünün adı ne?”

“Söylemeyeceğim.” Yutkundu ve dik durmaya çalışıp sinirlendiğini gizlemeye çalışırken âdemelması inip çıktı. “Şu an bunu size söylersem Simidele’yi gönderip beni ardınızda bırakmamanız için bir sebep kalmaz.” Çabalamasına karşın umutsuzluğu sözlerinden uzak tutamıyordu. “Ama Simidele’yi ona götüreceğime dair söz verebilirim.”

Sözleri nefesimin kesilmesine ve gözlerimin büyümesine sebep oldu. Hiç kimse bir orisayla konuşurken bu kadar cüretkâr olmamalıydı. Yemoja onun üzerine gölge gibi çöktü ama Kola irkilmedi. Elini uzattı, tırnakları Kola’nın yanaklarından kaydı ve çenesini avuçladı.

“Babalawonun görüleri nasıldı?”

“Görülerde siz yabani derelerde, dünyanın sularını doğuruyordunuz.” Sesi yükselip derinleşti. “Kölelik yüzünden gözyaşları döküyor ve satılıp farklı denizlere gönderilenlerin peşinden gidiyordunuz.”

“Bu kadar mı?”

“Hayır,” diye cevap verdi Kola. “Sizi ve yedi Mami Wata’yı da görüyordu. Kuyrukları ve şu an Simi’nin boğazındaki gibi safir kolyeleriyle.”

Yemoja ellerini Kola’dan çekti ancak gözlerini onunkilerden ayırmadı. Hiçbirimiz hareket etmiyor ya da konuş-

muyorduk ve sessizlik uzadıkça uzadı. “Simidele, eve dönüş yolunda Adekola’ya eşlik edeceksin.” Sessiz ama kendinden emin konuşmuştu. “O da seni babalawoya götürecektir.”

Kola’ya konuşmak için başka şans vermeden döndü. Denizin rahatlığına kavuşmak isterken büyük adımlar atıyordu. Kola kaşlarını kaldırmış bana bakıyordu ama ben onu görmezden gelerek, dalgaları çekip tekrar kıyıya vurarak onlarla oynayan Yemoja’yı takip ettim.

“Doğru mu söylüyor? Bunları ona ben anlatmadım!”

“Sana inanıyorum. Verdiği detaylar sıradan değil.” Önümündeki engin maviliğe baktı. “Götür onu. Yüzükleri aldığında Olodumare’yi çağırabilmen için gereken sözleri sana öğreteceğim.”

Ben nefesimi tutarken deniz tekrar çalkalandı. Köye yapacağımız yolculuğu düşünüp Kola’ya baktım. Kumsalda ikimizden uzakta, saygıyla bekliyordu.

“Bana güvendiğini sanmıyorum.” Bileğimdeki yaralara dokundum. Benim de ona tam olarak güvenmediğimi söylemedim.

“Önemli değil. Başka seçeneğimiz yok. Onun da yok.” Denizi rahat bıraktı ve ellerini omuzlarıma koydu. “Özellikle Esu’ya karşı tedbirli olman gerek.” Peçesinin ardındaki yaralar aklıma gelince ürperdim. “Çoğunlukla insan formunda seyahat etmen iyi olur. Böylece dedikodular azalmış olur ve zarar görmezsin.”

Sözleri beni korkutmadı. Ben daha çok onun başına bir şey gelmesinden endişeleniyordum. Diğer hayata özlem duymama rağmen o olmasaydı kemiklerim denizin derinliklerinde yatıyor olurdu.

“Şu an durumu öğrenmesinin herhangi bir yolu var mı?” Yemoja’nın bir süre önce ne kadar korktuğunu düşünerek etrafıma bakındım. Yaptıklarımın ona zarar verebileceği düşüncesi içimde bir panik dalgasına sebep oldu. “Yakınlarda olabilir mi?”

Orisa başını sallarken incileri hafifçe çınladı ve altın tacı güneşte parladı. “İnsanların duaları ve mesajları sayesinde çok fazla bilgi sahibi olsa da yakınlarda değil. Öyle olsa hissederdim. Orisalar birbirine... bağlıdır.”

Boğazımdaki safire dokundum ve türümden biri yakınlardayken nasıl parlayıp söndüğünü düşündüm. “Mami Watalar gibi mi?”

“Benzer ama biz mücevherlere ya da tılsımlara ihtiyaç duymayız. Birimiz yakındaysa diğeri bunu hissedebilir.” Duraksayıp gözlerini üzerimde gezdirdi. “Şimdilik güvendesin.” Ancak bu sözlerine rağmen kaşlarını çatı.

“Ne oldu?” diye sordum, endişe derinlerime işlerken.

“Böyle çok savunmasızsın. Al.” Elini tacına götürdü. Parmakları tacın halkaları arasında gömülmüş büyük zümrüde dokundu. Tırnaklarıyla taş bastırdı ve ince som altın ortaya çıktı. Orisa bileğini bükerken ve taşın içinden jilet gibi keskin bir hançer fırlarken onu izledim. “Hançeri ortaya çıkarmak için zümrüdü it. Bunu her zaman yanında taşı. Güçlü ve güvenilirdir; neredeyse her şeyi keser.”

Hançeri dikkatle aldım ve parmağımı, sonundaki taşın üstüne bastırdım. Hançer tekrar içeri girdi. Yemoja’yı taklit ederek bu gizli silahı alnımdan tepeme kadar uzanan örgülerimin arasına yerleştirdim. Teşekkür etmek için eğilip selam verdim ve elimle hançeri koyduğum yere dokunup güvenli bir yerde durduğundan emin oldum.

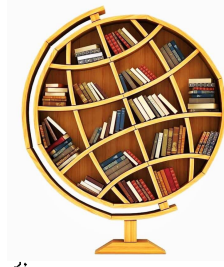
“Ayrıca dikkatli olman gereken tek şeyin Esu olmadığını unutma.” Yüzümü tutup konuşurken ona bakmam için beni zorladı. “İnsan formunda kalman için bir neden daha. İnsanlar bilinmeyenlere karşı duydukları meraktan ötürü zalim davranabilirler. Onlara güvenme.”

Bir an aklıma, beni gören bir balıkçının yüzünde beliren ifade geldi ve orisanın bahsettiği gerçeği kavradım. O adamın yüzünde şüphe, korku ve güneşi gizleyen kapkara bir bulut gibi yüzünü örten açgözlülük ifadesi belirmişti.

“Bir şey daha var,” dedi Yemoja ve sadece ben duyabileyim diye beni kendine çekti. Kelimelerini dikkatle seçerken acele etmedi. “Bazen önceki hayatından kesitler hatırladığını biliyorum ve bunun hareketlerini gölgelediğinden endişeleniyorum. Bu yolculuğun amacını aklından çıkarma ve sakın kendini *kaptırma*. Hiçbir insana. Sen artık denize aitsin. Buna iznin yok.”

Kola’nın beni eve dönmek için nasıl kullandığını düşünüp başımı salladım. Endişeme öfke de karışmıştı. “Bunun için endişelenmene gerek yok.”

“Güzel,” dedi Yemoja, gözleri fırtınalı bir gündeki gökyüzünün karanlık grisine dönerken. Gözlerini kırptırdı ve devam etmeden önce bir an tereddüt etti. “Çünkü bir insana âşık olursan bu formunu kaybedersin ve denizdeki bir köpükten başka bir şey olmazsın.”

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yemoja'nın son uyarılarını dikkate almadım. Ben ne olduğumu biliyordum. Ne olmadığımı da biliyordum. Bunun yerine Esu'ya odaklandım. Hayatın dönüm noktalarının muhafızı ve elçisi; kandırmayı seven, zevk ve kendi kazanımları için uyuşmazlık çıkaran bir sahtekârdı o. Yine de Yemoja'nın peçesinin ardında gizlenen türden bir şiddeti uygulayabileceğini hiç düşünmemiştim. Parmak ucumla saçımdaki zümrüde dokunup içinde sakladığı hançerle kendimi avuttum.

Güneş üzerimize düşerken sıcaklık da artıyordu. Yükseklerde süzülen ufak tefek bulutlar, mükemmel mavilikteki gökyüzünü lekeliyordu. Kola, Yemoja'nın ona koyda saklı olduğunu söylediği tekneyi çekti. Üzerine sarkan dallarla ve yaşlı bir muz ağacının yapraklarıyla gizlenmiş teknenin soyulmuş, ahşap bir gövdesi vardı ve tekne güneşin altında gümüş tonlarında parlıyordu. Kola eve gitme düşüncesiyle heyecanlı bir halde teknenin etrafını dolaştı. Teknenin kısa ama sağlam direğine el değmemişti. Kola teknenin içinden yapraklarla kaplı ama kullanılabilir haldeki katlanmış yel-

keni çıkardı. Tekne sadece ikimizi alacak büyüklükteydi. Endişeli bir halde tekneyi inceledim. Bu yakınlık bana fazla gelirse en azından denize kaçabilirdim.

Yemoja bana Olodumare'yi çağırmak için kullanmam gereken sözleri öğretirken Kola tekneyi inceledi; içine yeşil muz ve yabani marul doldurdu. Eski bir kırba* buldu ve temizleyip yapraklardan yaptığım kâsedeki suyu buna doldurdu.

Yemoja bana sözleri, zihnime kazınacak kadar tekrar ettirdikten sonra Kola'nın tekneyi temiz sulara itmesini seyrettik. Sonra Kola teknenin içine atladı, bense ellerimi şalımin pembe ve altın tonlarındaki katları boyunca endişeyle gezdirdim.

“Doğuya mı gitmeliyiz?” diye sordum ona.

Sinirlerimin gerildiğini hissediyordum ve Yemoja'ya baktığımda yüzümdeki çizgilerin bunu gösterdiğinin de farkındaydım. Orisa bana bakıp gülümsedi.

“Bir gün boyunca doğuya doğru, ana akıntıyı takip edin. O sizi aradığınız toprakların kıyısına götürecektir. Ogun Nehri, ormana doğru yönelirseniz iki günlük yürüme mesafesindedir.” Bana doğru eğilince saçları yüzümü gıdıkladı. Alnıma bir öpücük kondurdu. Dudaklarının sıcaklığını hissederken gözlerimi kapattım. Gözlerimi açtığımda beni geniş gülümsemesi karşıladı. “Başaracaksın, buna inanıyorum.”

“Yemoja Ana, ben...”

“Simidele.” Konuşmak için tekrar ağzımı açtım ama orisa beni durdurdu. “Simidele. Beni dinle. İşleri yoluna koyacağını biliyorum. Olan oldu. Geçmiş değiştiremeyiz, sadece ondan ders çıkarabiliriz. Sonrasında ne olacağı sana bağlı.”

* Eski zamanlarda sıkça kullanılan, köseleden yapılan bir su kabı.

Güneş tuzlu tenimi geriyordu ve teknenin ucunda otururken denizin altında değil de üstünde olmak bana tuhaf hissettiriyordu. Biz yola çıkmadan önce Yemoja son kez bana çağırma sözlerini tekrar ettirip denize döndü. *Mo pe e, Olodumare...** Elimi dalgaların arasına sokup gözlerimi kapatarak denizin dokunuşunu hatırlarken bu sözler zihnimde dönüyordu.

“Simi? Doğru yöne gittiğimizi nereden biliyoruz?”

“Doğuya yelken açtık. Yemoja’nın bana söylediği yöne. Ama aynı zamanda bu öyinbó** gemilerinin geldiği yön.” Doğrudum. Dizlerimi göğsüme çekerken ayak tabanlarımdaki sıyrıkları görmezden geldim.

Kola elini, kısıtıcı gözlerine siper ederek denize yansıyan güneşe baktı. Halatları kolaylıkla çözmesi ilgimi çekmişti.

“Teknelere alışkın mısınız?” diye sordum ona.

“Arkadaşlarımla... sık sık denize açılırdık.” Sesi titriyordu. Yelkeni ayarlayıp halata karmaşık görünen bir düğüm atarken sırtı bana dönüktü. “Yalan söylemedim. Yemoja’ya yani. Köyüm denize ve Ogun Nehri’ne yakın.”

“Peki babalawo?”

Kola kısa bir an duraksadı ama bana dönmedi. “Tam olarak söylediğim gibi.” Dalgalar teknemizi sallıyordu ama Kola bu duruma uyum sağlıyordu. Ondan hiç beklemediğim şekilde kendinden emindi.

Onun, orisayı çağırmanın konusundaki ısrarını ve istediğini yapması için onu kandırışını düşünmeden edemiyordum.

* (Yoruba) “Seni çağırıyorum Olodumare.”

** Yoruba dilinde, genellikle Avrupa kökenli, beyaz ırktan insanlara verilen isim.

Sonunda uğraşacak bir şeyi kalmadığında Kola karşıma oturdu.

“Bir risk aldın. Yemoja’yla o şekilde pazarlık etmenden bahsediyorum.”

“Buna mecburdum.”

“Neden?”

Boşta duran bir halatı bileğine ve koluna sararken kasları gerildi. “Sana söylediğim gibi, eve dönmem gerek.”

“Benim seni götüreceğime inanmadın mı peki?” dedim ona. Kola bana bakarken parmaklarım, yaraların bileğimde oluşturduğu küçücük halkanın üzerinde geziniyordu. Denizde olsaydım çoktan iyileşmiş olurlardı. Kola ne yaptığımı görüp iç geçirdi.

“Karşına... en iyi halimle çıkmadığımı biliyorum.” Yüzünü buruşturdu. Suçluluğu, öne doğru eğilişinden ve gözlerinin tenimdeki izlerde dolaşmasından belli oluyordu. “Beni sadece denizden çıkarmakla yetinmeni göze alamazdım. Gerçi bunun için sana minnettarım tabii.” Bana bakarken gözlerinin içi parladı. “Doğru düzgün açıklayamıyorum, değil mi?”

Başımı salladım. Ama sonra onu nasıl bulduğumu hatırladım. Ona neler yapıldığını.

“Köyüme dönmem gerek. Yalnızca evim orada olduğu için değil...” Kısa bir an tereddüt etti. “Aynı zamanda ailem yüzünden.”

“Başka neden?” diye sordum, Yemoja’yı çağırmamı talep ederken sözlerinin ardındaki korku ve umutsuzluğu hatırlayarak.

“Kız ve erkek kardeşimin bana ihtiyacı var.” Bakışla-

rını benden ayırarak halata yönlendiriyor ve onu çözüyor. “Yanlarında olmalı, onlara bakmalıyım. Oradayken bunu yaptığımı...” Başını salladı ve sustu. Bu kez halatı iki eliyle kavrayıp yavaşça sol koluna doladı. “Onlar... özeller.” Bana baktı. “Yaptığım şeyin onları daha büyük bir tehlikeye atmış olmasından korkuyorum. Ve şu an onları korumak için yanlarında değilim.”

Sesi sıkıntı yüklüydü. Bu sıkıntıyı sözcüklerinde işitebiliyordum. “Evine gideceksin.”

“Teşekkür ederim,” dedi Kola. Teknede dönünce, hangi açıda tutarsam tutayım dizlerimizin birbirine değmesine engel olamadım. “Beni kurtardığın için.” Halatı yere bırakıp tüm dikkatini bana verdi. “Yemoja’yı nasıl çağıracağımı bana gösterdiğin için.”

“Rica ederim,” diye cevap verdim ona sakince.

Saçlarımdaki düğümleri çözmeye başladım. Uçlarını gevşekçe ördüm. Tekne bana çok dar geliyordu. Bir an teknenin ucundan aşağı kayarak denizin serinliğine dalmayı düşündüm. Bunun yerine örgülerimin arasındaki hançeri çıkardım, avucumda çevirdim, sonra da bileğimi büküp onu açtım. Keskin metal, güneşin altında parlıyordu.

“Onu sana Yemoja mı verdi?”

“Evet,” dedim. Hançeri eğip hayranlıkla parıltısını seyrettim.

“Bana hançer yok mu?” diye sordu. Sesi alay eder gibi neşeli çıkıyordu.

“Hançere niye ihtiyacın olsun ki? Seni eve götüren benim.”

“Hımm.” Gözleri hançeri takip etti. Bakışlarında belirgin bir özlem ifadesi vardı.

“Kıskandın mı?” diye sordum ona.

Kola uzunca bir süre bana baktıktan sonra omuz silkti. “Onu nasıl kullanacağını gerçekten biliyor musun?”

Yüzümde oluşan hafif tebessümü gizlemeye çalışmadım. Kola beni izlerken bileğimi büküp hançeri havada çevirdim. Hançer aramızda döne döne ilerlerken altın gövdesi parladı. Onu kabzasından yakaladım ve Kola’ya doğru atılıp hançeri hafifçe boğazına dayadım. Yutkunurken âdemelması hançere değdi.

“Ah, biliyormuşsun.”

Ancak verdiği cevap, benden oldukça büyük olan ve tam karşımda duran bir adamın görüntüsüyle bulanıklaştı. Kısa, tel tel olmuş saçlarına aklar düşmüştü ve büyük bir yara, saç dibinden başlayıp sol yanağının üzerine kadar iniyordu.

“Öyle değil Simidele. Böyle.” Adam hançeri kavırıyor; bileği düz ve sabit. “Görüyor musun?”

Sonra havaya attığı hançeri, uzanıp onu havada yakalamadan önce döndürüyor.

“Pratik yapmalısın. Kendini koruyabilmen ve ihtiyaç duyarlarsa ya da duyduklarında başkalarını koruyabilmen için.” Benim ellerimdeki daha küçük hançeri gösteriyor. “Sıra sende.”

Gösterdiği tutuşu taklit ediyorum. Akşamüzeri serinliği çıplak kollarımı serinletiyor. Kabzayı sıkarken göğüs kafesim kısa bir süreliğine sıkışıyor. Onu hayal kırıklığına uğratmak istemiyorum.

“Nefes al, *omqbinrin in mi*. Nefes al.”

Derin bir nefes alıyorum ve hançeri havaya atıyorum. Hançer güneş ışınlarını bölerek takla atarken gözlerimi on-

dan ayırmıyorum. Sonra bana gösterildiği gibi bıçağa uzanıyorum. Parmaklarım deri kabzayı kavriyor ama saçlarımdan ayrılan bir lüle yüzüme düşerken kabza kayıyor. Soluğumu yavaşça veriyorum. Hançer zafer kazanmışçasına elimde duruyor ancak neredeyse ıskalamış olduğum için dizlerim titriyor.

“Kaç kez söyledim sana, *omqbinrin in mî*? Saçlarını ör ki dikkatini dağıtmasınlar.” Son sözlerinden sonra öne eğilip gevşekçe saçlarımı toplamaya başlıyor. Sitem etmesine rağmen gülümsüyor. Gözlerimi kapatıp kokusunu içime çekiyorum. Hafif bir ter, mango ve yağmurdan ıslanmış toprak kokusu geliyor burnuma.

“Hava, etrafımızı göremeyecek kadar kararana dek pratik yapacağız.”

Kızım.

Bana kızım demişti.

Teknede arkama yaslandım. Hançeri usulca ellerimin arasında çeviriyordum; parmaklarım altından yapılmış silahın keskin tarafı üzerinde gidip geliyordu. Hançerin zümrüt kısmına bastırarak onu yeniden örgülerimin arasına sakladım.

“Dinlenmeliyiz,” dedim, herhangi bir konuşmaya mahal vermeyerek. Teknenin kendime ait bölgesinde kıvrılarak ufka baktım ve çenemi kollarıma dayadım.

Babam. Zihnimde hâlâ taze olan saçlarındaki aklara ve kokusuna odaklandım. Gözlerimi kapatıp tekrar tekrar bu hatıranın üzerinden geçtim. İyice odaklanırsam, saçlarımı ayırırken hissettiğim parmaklarındaki nasırları ve basit bir şekil verdiği tutamları örerken maharetli ellerinin dokunuşunu neredeyse hatırlayabileceğimi fark ettim.

“Simi?”

Gözlerimi açmadım. Bunun yerine mango ve toprak kokusuna odaklandım. Saldırısını engellediğimde yüzünde oluşan memnuniyet dolu gülümsemeye.

“*Simi!*”

“Ne var?” diye bağırdım birden. Aniden kalkınca teknenin şiddetle sarsılmasına sebep oldum.

“Bak.” Güneşin kızgın bir iz bırakarak battığı ufku gösterdi bana.

Bir elimi kaşlarıma götürerek gözlerimi kıstım. Babamın sesinin çoktan yok olduğunu hissettim ve sonra Kola’nın bana ne gösterdiğini fark ettim. Elimi indirip tekneye tutundum. Ahşabın aşınmış dokusu, endişeli kavrayışımın altında saten gibi hissettiriyordu.

Bir gemi.

Omurga gibi görünen siyah direkler ve denizin derinlikleriyle dalgalarını aşan kıvrımlı bir gövde.

Tam da Kola’nın denize atıldığına benzeyen bir gemi.

DOKUZUNCU BÖLÜM

“Yelkeni indir,” diye tısladım ama geç kalmış olabileceğimi fark ettim. Kola’yı bulduğumda kopan fırtınadan sonra deniz sakin ve uysaldı; bu yüzden de fark edilmemiz çok kolaydı.

Uzaktan gemi sarsılıyor gibi görünüyordu ama neredeyse kalbimin atışı kadar hızlı hareket ediyordu. Üç koca direk güneşi gizliyordu. Turuncu ve kırmızı lekeler, kurumuş kan gibi gökyüzünü boyuyordu.

Hızla yelkenimizi indirmek için uğraşırken Kola’nın parmakları, düğümlerin üzerinde adeta uçuyordu. Sarsak hareketleri teknenin sallanmasına neden olurken ve ben tam kıyıya dönmeyi düşünürken gemi yönünü değiştirip doğruca bize doğru yöneldi. Kola da bunu gördü ve teknenin dar kış kısmına oturdu. Yemoja’nın adasına yüzerek dönmek çok zaman alırdı ve benim yardımımı da olsa Kola’nın bunu başarabileceğinden emin değildim.

“Git,” dedi, halatları yumruklarına dolarken. Gökyüzünü yansıtan denize bakarken dudakları incecik bir çizgi halini aldı.

Bunu yapabilirdim.

Kendimi denizine atıp karanlık, serin derinliklere dalabilirdim. Tenim zaten güneşin altında gerilmiş durumdaydı ve kemiklerim doğal olmayan yapılmış gibi hissediyordum. Kaçmak çok kolay olabilirdi.

Kendini... ve ihtiyaç duyarlarsa ya da duyduklarında başkalarını koruyabilmen için.

“Hayır.” Saçlarımın arasındaki zümrüde uzanıp hançeri örgülerimin arasından çıkardım. “Gitmeyeceğim.”

Uzayıp giden saniyeler boyunca bana bakarken Kola’nın gözleri parladı. Çenesindeki kaslar seğirdi ama ben fikrimi değiştirmedim. Kola, küçük çapayı kaldırıp ağırlığını test etti. Gemi yaklaşırken hançeri ortaya çıkardım.

Savaşacaktık.

Ben savaşacaktım.

Sık ormanda yolumu çizerken arkadaşımı armut ağaçlarından oluşan koruya yönlendiriyorum. Babamın Bilgi Seremonisi ziyafeti sadece ormanda büyüyen yabani bir meyveyle tamamlanabilir.

“Çok kalmadı,” diyorum Ara’ya gülümseyerek. Özellikle gölgeler kararırken onun yanımda olmasından memnunum. Yanımda ağır adımlarla yürüyor. Küçük kuzenleriyle ilgilenmekten kaçmak onu her zaman mutlu eder.

Onları ilk gören Ara oluyor.

Tırnakları koluma batıyor ve öyimbóların ağaçların arasından geçtiğini görüyorum.

Donup kalıyoruz. Kalp atışlarım hızlanıyor ve bir anlığına duyabildiğim tek şey kalp atışım oluyor. Bunlar, bembe-

DENİZİN TENİ

■ yaz tenleriyle hayaletler olmalı. Bize ilk önce, diğerlerinden daha uzun olanı ulaşıyor. Ağzının pembe yarığı ve dümdüz, kuyruk gibi uzanan kahverengi saçları beni ürkütüyor. Be-
■indeki deri kılıftan bir hançer çıkarırken gülüşü sarı dişleri-
■ni ortaya çıkarıyor. Arkasındaki *òyìnbó* da aynı şeyi yapıyor. Hançerler, azalan gün ışığını yakalarken ağzım kuruyor. Bacaklarımın titremesine engel olmaya çalışıyorum.

“Simi,” diyor Ara. Sesinde yalvaran bir ton var.

Kıyı boyunca dolaşan bir hikâye anlatıcısından, *òyìnbó*lar hakkında birkaç hikâye duymuştum. Köylülerle baharat, altın ve... insan karşılığında kumaş ve yeni metal silah ticareti yapan adamlardan bahsetmişti bize. Hikâye anlatıcısı onların insanları kaçırdığını da söylemişti. Su taşıyan ve hayvan güden insanlara saldırıyorlardı. Ateşin ışığı ve sıcaklığının yanındayken, midem tavuk güveciyle doluyken bu hikâyeler bana pek gerçek gibi gelmemiştir.

Şimdiyse korku içime işliyor, damarlarıma süzülüyor.

“Bana yakın dur,” diye tıslıyorum, *òyìnbó*lar bize doğru gelirken.

Kanımin akışı kulaklarımda uğuldarken sesim çok uzaktan geliyor. Hançerim yanımda değil. Uzun adam bana doğru atılırken kullanabileceğim bir şey bulmak için yere dikkatle bakıyorum. Geri çekiliyorum. Adam kolumdan yakalarken Ara’yı önümden çekiyorum. Babamın geçen yaz bana öğrettiği hareketleri düşünüyorum. Dönerek bir tekme savuruyorum; tekmem adamın karnıyla buluşuyor. *Òyìnbó* hafifçe, şaşkın bir hırıltı çıkarıyor ve kolumdaki eli gevşiyor.

Kendimi kurtarıp Ara’yı yanıma çekiyorum. Umutsuzca, ormanda silah olarak kullanabileceğim bir şey arıyorum. Ku-

rumuş bir ağaç gövdesi, kemik beyazı renginde parıldayarak yakınımızda yatıyor. Kalın dallarından birini alıp bir asaymış gibi adamlara doğru sallıyorum. Ara da kendine bir dal koparıyor.

Òyìnbónun ne söylediğini anlamıyorum ama gözlerinin sertleştiğini, bıçağının karanlıkta parladığını görebiliyorum. Ellerim titriyor ama dalın düşmesine izin vermiyorum.

Diğer adamlar dağılıp etrafımızda bir çember oluşturuyor. Sırıttıyorlar. Gözyaşlarımı içime akıtıp ne kadar korktuğumu görmesinler diye hırlıyorum. Dönmezsek annelerimiz ne düşünecek?

Òyìnbó öne atılıyor. Dönerken dalı da döndürüyor, Ara'yla kendime kaçabileceğimiz bir alan yaratmaya çalışıyorum.

"Kaç, Ara!" diyorum.

Göğüs kafesim sıkışırken zar zor nefes alıyorum. Bakışlarımı, Ara'nın gözlerindeki korku parıltısından uzaklaştırırken, *Bu benim suçum*, diye düşünüyorum. Hepsi benim suçum. Armut toplamakta ısrar etmeseydim...

"Hayır." Ara kaşlarını çatıyor ve duruşunu düzeltiyor. Çıplak ayakları ormanın toprak zemininde kıpırdanıyor. "Seni bırakmayacağım."

"Kaç!" diye çığlık atıyorum. Ağladığımın farkındayım ama umursamıyorum.

Òyìnbólar etrafımızı sarıyor. Bir tanesini omzundan vurabiliyorum ama başka bir adam, dalı elimden çekip alıyor. Geniş bir ağaca sırtımızı dayarken korkuyu bir kenara itip içimde yükselen öfkeyi kucaklıyorum.

"Gelin!" diye bağıyorum onlar yaklaşırken. "Ne yapacaksınız?"

DENİZİN TENİ

Hatıralar içimden geçerken hançerimi kavrayarak ciğerlerimdeki nefesi tükettim. Titriyordum ve yumruk yemiş gibi iki büklümdüm. Önümde dikilen Kola, geminin gövdesine bakıyordu.

Kaçırılmışım.

Bu kadarını biliyordum ancak bir şeyin gerçekleşmiş olabileceğini bilmek başka şey, zihnimde görüntülerinin olması, o korkuyu hatırlamak bambaşka bir şeydi. Titriyordum. Dik durmak için mücadele verirken dizlerim büküldü. Önümüzdeki gemide bulunan benzer türdeki adamları düşündüm ve göğsümdeki ateşin vücuduma yayılmasına, çok yakınımızdaki simsiyah, ıslak ahşabı görene dek sırtımı dikleştirmesine izin verdim.

Yaklaşan gemi yüzünden önümüzdeki dalgalar hem yükseliyor hem de şiddetleniyordu. Kola beni arkasına çekti. Sırtı kabuk bağlamış yaralarla doluydu; bazıları hâlâ yeniiken bazıları yavaşça kapanıyordu. Bunun gibi bir *òyìnbó* gemisinde aldığı kırbaç darbeleriymi bunlar.

Nasıl kestiğini görebilmek ve onu kullanmak isteyerek hançerimi sıkıca kavradım. “Ne görüyorsun?” diye fısıldadım, Kola başını geriye atıp gemiye bakarken.

Kola cevap vermedi ama halat ellerinden düşerek teknenin zemininde tok bir ses çıkardı. Hareket edip onun gördüğünü görebilmek için yer değiştirdim. Geminin yan tarafı midyelerle doluydu ve ahşap, üzerine sıçrayan sularla parlıyordu. Gözlerimi kısarak yukarı baktım. Upuzun, dalgalanan saçlarıyla ayrıntılı bir kadın kafası biçiminde oyulmuş gemi başı süsünü geçip pruvanın uç kısmına baktım. Üst güverteyi çevreleyen üçgen yelkenleri rüzgârda çatırdıyordu.

Güneşte parlayan silahları ve kılıçlarıyla birkaç adam bize bakıyordu.

Adamların yüzlerini incelerken kabzayı tutan elim gevşedi. Aralarında en uzun boylu olanı öne doğru eğildi. Yüzünü bir gülümseme kapladı. Teni bizimkiler gibi kahverengiydi.

“Selam, kardeşlerim. Bize katılmaz mısınız?”

Kola bana döndüğünde omuzlarının gevşemesinden rahatladığını anladım ancak elleri hâlâ sıkılı, eklemleri kasılmış haldeydi. Geminin gövdesinden çıkan çatırtılar sessizliği bölüyordu.

“Ne düşünüyorsun?” diye sordu alçak bir sesle. “Neden böyle bir gemiyi kullansınlar ki?”

Bir süreliğine sessiz kaldım ve adamların halattan bir merdiveni çözmelerini izledim. Halattan merdiveni geminin yan tarafından sarkıtılar. Böyle gemileri kullanan *òyìnbó*ları düşündüm. Sanki bizler önemsiz insanlarmışız gibi neden oldukları ölümleri, gemilerden attıkları bedenlerimizi düşündüm.

“Bekleyip görmek zorundayız. Yemoja’nın da söylediği gibi dikkatli olmalıyız. Ne söyleyeceklerini öğrenmemiz gerekecek gibi görünüyor. Kaldı ki başka seçeneğimiz de yok gibi.” Halatı teknenin zemininden alıp sarkıtılan merdivenin ucuna bağlayarak tekneyi sabitledim. “Gerekirse çabucak kaçınız.”

Kola önce bana, ardından gemiye baktı ve başını salladı. “Önden ben gideyim.”

Merdivenin ilk basamağını tuttuğumda halatın kaba iple-

ri avcumu aşındırdı ve pürüzlü bir his bıraktı. Kola istikrarlı bir şekilde tırmanıyordu. Ben de mürettebatı topraklarımızdan adamlardan oluşan bir geminin ne anlama gelebileceğini düşünerek onu takip ettim. Yemoja beni yarattığından beri böyle bir gemi ya da mürettebat görmemiştim. Tüm temkinliliğime rağmen daha fazlasını bilmek istiyordum.

Küpeşteye ulaştığımda Kola'nın orada durmuş, bir elini yardım etmek için bana uzattığını gördüm. Bunu yaptığı için memnundum çünkü ayaklarım güverteye değer değmez dengemi kaybettim ve tabanlarımdan büyük bir acı yayıldı. Bu kadar uzun süre insan formunda olmaya hâlâ alışamamıştım. Gemi teçhizatı arasında, üç direğin etrafına toplanmış, önümüzde dikilen, hepsi birbirine benzeyen ama bir o kadar da farklı olan kadın ve erkeklerden oluşan bir mürettebat duruyordu. Benzer olan tarafları, hepsinin bizim topraklarımızdan olması ve tenlerinin kahverengi tonlarında, bronzdan koyu kahverengiye ve siyaha dönük olmasıydı; farklı oldukları tarafısa ait oldukları topluluklardı. Bazılarının yüzünde Ondoların dikey yarası vardı; bazılarıysa Allada'dan Ajaların canlı renklere sahip kıyafetlerini giyiyordu. Hatta dört tane adam Songhai İmparatorluğu'nun kırmızı başlıklarını takmış, elleri düz beyaz agbadalarına* tutturulmuş kılıçlarında duruyordu. Etrafta hiç *òyìnbó* olmadığı çok belliydi ve bu mürettebatın varlığı endişelerimin birazını dindirmişti.

Güverte boyunca bize yol gösterilirken adımlarıma dikkat ederek, istikrarlı bir şekilde ilerlemeye özen gösterdim. Gemi bir o yana bir bu yana sallanıyordu. Devamlı olarak dengemi bulmaya çalışıyor, ayaklarımı ahşap zeminin üzerinde dikkatle hareket ettiriyordum. Ta ki aşağıdaki ambarın

* Yoruba erkeklerinin giydiği etnik bir kıyafet.

girişine gelene dek. Ayak parmaklarım, ambarın ağzındaki siyah pervaza değince durdum.

Geminin orta kısmındaki boşluk karanlık; sadece yukarıdaki güverteden sızan zayıf bir ışık var. Başımı, terden ve gözyaşlarımın tuzundan kayganlaşmış dizlerimdeki sıcaklıktan kaldırmıyorum. Hava nemli, neredeyse üzerimize çöken katı bir canavar gibi. Ciğerlerim sıcaktan ve ıstırabın pis kokusundan sıkışıyor.

Karaya attığım son bakışın, ağaçlarla bezeli kahverengi dilimin ve onu çevreleyen köpük köpük denizin hatırasına tutunuyorum. Hatırladığımdan daha çok su vardı. Dalgalar kalçalarıma ulaşır, boğazımdan bir çığlık yükselirken, rüzgâr onları benden koparmadan ve *òyìnbó*lar beni küçük bir tekneye fırlatmadan önce Yemoja'ya dualar ettim.

Büyük gemiye olan yolculuğumuzda bir adam durmadan bağırarak, *òyìnbó*lara vurmuştu. Boynundaki siyah demir halkayla uyumlu kelepçelerine rağmen onlar onu öldürmeden önce iki tanesine vurmuştu bile. Adamın vücudu denize düşmüş ve dalgaları kırmızının, solgun bordonun tonlarına boyayan bir kan bulutu oluşturmuştu. Hatırladığım bu görüntüyle ürperiyor, yüzümü dizlerime iyice gömüyorum.

Zincirlerin ahşap zeminde çıkardığı sürtünme seslerine Yoruba ve Twi dillerindeki haykırıışlarla ağlayışlar eşlik ediyor. Bedenlerin sıkışıklığını ve organların zincirlerle ağırlanmış görüntüsünü görmemek için gözlerimi kapalı tutuyorum. Ancak denizin, kelepçelerin ve pis havada devamlı dolaşan umutsuz homurtuların sesine engel olamıyorum. Bunun yerine kendi gözyaşlarımı tutuyorum. Boğazım kurumuş ve acıyor. İstesem de çığlık atamayacağımı biliyorum.

DENİZİN TENİ

Bugün iki kişi daha öldü. Hastalandığımı hissedebiliyorum. Hastalık sıcak tenime işliyor, kanımda akıyor ve korkuma karışıyor. Nefes alamadan ya da birileri benim için son kez dua etmeden karanlıkta ölmekten daha çok korktuğum tek şey, ambar kapısının açılması. Parlak, beyaz bir ışığın bizi kör etmesi. *Òyìnból*ardan birkaçının gelmesi. Gelip de...

“Simidele?”

İsmimi duyunca bir anda kendime geldim. Korkunun tadını hâlâ alabiliyordum; ağzımda keskin bir tat bırakıyor, boğazımı kaplıyor ve daha önce yerleştiğı yere doğru ilerliyordu. Kalp atışlarımı normale döndürebilirmiş gibi elimi göğsüme bastırdım. Derin nefesler alarak yanaklarımı kesen rüzgâra odaklandım.

Artık tutsak değildim.

Değildim.

“Simidele?” dedi Kola. Kaptan gibi görünen bir adamla konuştuğunu fark ettim. Mürettebattaki en uzun boylu adamdı bu. “Bu Abayomi. Geminin kaptanı.”

Gözlerimi açmak için kendimi zorladım. İki katım olan Abayomi, üzerime geliyormuş gibi olmamak için geriye doğru bir adım attı. Arkasında bulunan ve ensesinden dökülen kalın örgü dışında saçları tıraş edilmişti ve üzerinde küçük yıldızlar bulunan mürekkep kadar siyah bir şal giyiyordu.

“Hoş geldin Simidele.” Koca yumruğunu geniş göğsüne bastırdı ve selam verirken başını salladı. Sesi, güçlü olduğu kadar yumuşaktı ve derin bir şekilde gümbürdüyordu. Sesindeki canlılık aklıma babamı getirdi. Sesime güvenmediğim-

den konuşamıyordum, bu yüzden başımı sallayarak selamına karşılık vermek adına titreyen elimi göğsüme götürdüm.

“Abayomi bana, bu gemiyi bir limandan aldıklarını söylüyordu.”

“Doğru. Àwọn olórí abúlé* tarafından toplanan bir ekibiz.” Belini süsleyen kırmızı mercan rengindeki boncukları düzeltti. Aynı boncuklar, ağır bir set halinde boynunda da asılıydı. “Liderlerimiz... maskara oldu. İnandığımız yalanlar ve öyimbóların ektiği anlaşmazlıklar yüzünden. Bizden çalınanları geri almak için bazılarımız onlarla beraber çalışmak üzere seçildi.”

“Yalanlar mı?” diye sordum ona. Sesim normalden daha yumuşak çıkıyordu. Ayakta durmaya, beni ayaklarımın üzerinde tutması için bacak kaslarıma odaklandım.

“Evet. Öyimbólar farklı şehir ve köyler arasında kavga çıkarmak için yalanlar yaydılar. Savaş esirlerini kaçırmak böylece daha kolay oluyordu.” Abayomi doğruca bana bakıyordu, ben de ona karşılık verdim. “Topraklarımızın sularında gezip köle gemilerine saldırıyoruz.”

Onlara karşılık veriyorlardı. “Bazılarımız dediniz. Diğerleri ne yapıyor?”

Abayomi, fark ettiğim şey üzerine başını salladı. “Evet, kalanı bu tür gemilerden kurtarılıp özgür bırakıldı.”

“Şimdiye dek çok gemi ele geçirdiniz mi?” diye sordu Kola. Sesi umut doluydu.

“Şimdiye dek dört tane. Kuzeydoğuya, kendi topraklarına gidiyorlar.”

O gemilerin yok edildiği düşüncesi, Kola’da da gördü-

* (Yoruba) “Köy liderleri.”

ğüm bir neşeyi beraberinde getirdi. Bana bakıp gülümsedi. Gözleri parlıyordu.

“Başka bir geminin yerini biliyorum. Birkaç günlük uzaklıkta.” Kola, Abayomi’ye döndü ve durup yutkundu. Bileklerindeki taze yaralara baktı. “Yetişebilir misiniz?”

Abayomi, Kola’nın ellerini tutup sıktı. Bakışları sertleşirken kaşlarını çattı. “Başına gelenlerden ötürü üzgünüm.” Kısa bir anlığına Kola’yı kendine çekti ve kolunu onun etrafına sarıp sıktı. Abayomi onu bıraktığında Kola gözlerini sildi.

“Eğer yapabilirsen, dümencime rotayı tarif etmeni isterim. Yerini saptayabilirsek, bir sonraki durağımız o gemi olacak.” Merdivenleri göstermeden önce gemiye göz attı. “Gelin, yemekte bana katılın. Daha fazlasını konuşabiliriz.”

Ana güverteye doğru Abayomi’yi takip ettik. Gemiye bu kadar uyum sağlamaları beni hayrete düşürüyordu. Önceki kullanım amacına rağmen gemideki atmosfer artık daha sakın ve herkesin beraber çalışmasıyla daha denetimliydi. Tavuk kümesini ve güvertenin kenarındaki, içinde tek bir keçi bulunan ağılı geçip kaptanın kamarasına vardık. Burası dar bir alandı ama yine de turuncu, kırmızı ve sarı örgü battaniyelerle kaplıydı. Duvarları Ogun’un küçük heykelleri ve resimleriyle doluydu. Kabzaları kemik beyazı renginde fildişinden yapılmış iki uzun kılıç bir köşede parlıyordu.

Abayomi içeri girip kapıyı tuttu ve yatağı örten battaniyeleri işaret etti. “Lütfen oturun. Testide su var. Bize biraz yemek getirmesi için aşçıyı bulacağım.”

Kaptan mutfağa doğru gözden kayboldu. Kola’ya doğru ilerlerken battaniyenin kalın kenarına takılınca biraz sendeledim. Yanına çömelirken Kola bir eliyle bana destek oldu.

“Ne düşünüyorsun?” dedim ona. Sesim alçak çıkıyordu.

“Böyle bir şey görebileceğimi hiç düşünmemiştim.” Kola’nın sesi şaşkınlık doluydu. Ben de aynı şeyi düşünüyordum ancak aynı zamanda Yemoja ve ısrarcı olduğu konu aklıma geliyordu.

“Ne diyeceğine bakalım, sonra duruma göre hareket ederiz.”

“Anlaştık,” dedi Kola ama ahşap bir bardağa su koyup bana uzatırken ondan yayılan hayranlık ve mutluluğu görebiliyordum. Suyu bitirene kadar Abayomi yanında kendisinin yarı boyutunda ama aynı genişlikte bir adamla geldi. Başı siyah, beyaz ve gri saç tutamlarıyla kaplı olan bu adamın yumuşak hatlarla dolu bir yüzü ve kocaman bir gülümsemesi vardı.

“Şanslısınız. Musa’nın biber çorbasına denk geldiniz.”

Aşçı, yemek dolu kâseleri önümüze koydu. “Baharatın yanında pirinç de var,” dedi. Bize bakıp gür sesiyle gülerken dişlerinin arasındaki geniş boşluk ortaya çıktı.

Cevap olarak Kola’nın karnı guruldayınca adamlar kırıldı. Musa’ya teşekkür ettik, o da gitmeden önce bunu kabul ettiğini gösterircesine başını eğdi. Abayomi, Kola’nın yanında bağdaş kurdu ve yemek yerken ona bakıp gülümsedi. Kâseyi ellerimin arasına aldım ve biberin, çorbadan yükselen buharla dans etmesine izin verdim. Derin bir nefes aldım. Böyle bir yemek yemeyeli çok uzun zaman olmuştu. Çorbanın soğumasını beklerken yavaşça, acele etmeden tuzlu pirinç toplarını alıp dudaklarımın arasından ittirdim. Daha fazla bekleyemez hale gelince, çorbadan ufak bir yudum aldım. Bütün kâseyi höpürdeterek içmemek için kendimi dur-

durmak zorunda kaldım. Çorbanın tadı dilimde, başka hiçbir şeye benzemeyen bir şekilde patladı: Güçlü bir zevk içeren sıcaklık ve acılık yayıldı dilime. Çorbanın kalanını da içtim ve her bir lokmanın tadını çıkardım.

Kola bulunduğu gemiyi tarif ederken Abayomi onu dinledi. Gemideki silahların ve *òyìnbó* sayısının detaylarını verirken, kurtulmanın sadece Kola olmayacağı hissi içimi huzurla doldurdu. Abayomi, şimdi idaresini ele aldığı gemiye saldıranın kendisi olduğunu ve gemiyi rıhtımdayken ele geçirdiklerini anlattı.

“Bunu asla onaylamadım. *Òyìnbó*larla yapılan bu ticareti. Hiçbir türünü.” İç çekip sırtını dikleştirdi. Pirinçten yapılmış bir Ogun heykeline baktı. Demir orisası ve adaletsizlikten nefret eden orisa. “En azından bu şekilde konuyla ilgili bir şey yapabiliyorum.”

Abayomi boğazını temizlemeden ve bakışlarını bir bana bir Kola’ya çevirmeden önce bir süre sessiz kaldık. “Pekâlâ, bana küçücük bir tekneyle denizin ortasında ne yaptığınızı anlatacak mısınız?”

Bu soru geldiğinde, son pirinç topunu ağzıma tıkıp çiğniyordum. Kola’ya bir bakış atıp Yemoja’nın tedbirli davranmamız konusundaki ısrarını hatırlamasını umdum. Sonra ani bir endişe duydum. Ya Kola onlara katılmaya karar verir ya da Abayomi’den onu eve götürmesini isterse? Babalawonun nerede olduğunu bile bilmiyordum. Pirinç boğazıma takıldı ve yutkunabilmek için su içmek zorunda kaldım.

“Simi balık tutarken bana rastladı. Tam ben gemiden atıldıktan sonra. Fırtına çok fenaydı ama bu da görülmediği anlamına geliyor.”

Rahatlayarak kâseyi elimden bıraktım. Sert kâse ahşap zeminde çat diye bir ses çıkardı. Söylediği tam olarak yalan değildi ama bundan sonra ne söyleyeceğini merak ediyordum.

“Güçlü rüzgârlar bizi uzaklara sürükledi.” Elini kolunu hareket ettiriyordu. “Sonra şans eseri size rastladık. Karaya varmamıza ne kadar kaldı? Bir gün mü?”

Abayomi bakışlarını Kola’dan ayırıp benim sessizliğime odaklandı. Kola’nın söylediklerine tam olarak inanmadığını söyleyebilirdim ama bileklerindeki yaraları da görmüştü. O izler uydurulabilecek gibi değildi.

“Nereden açılmıştın Simidele?”

“Kıyıdaki bir köyden,” diye cevap verdim, kelimelerimi basit tutarak.

“Bir balıkçı köyü mü?”

“Öyle olan çok köy biliyor musunuz?” diye sordu Kola, konuşmayı kendine çevirerek. Abayomi’ye batı kıyısındaki koylardan ve kaya oluşumlarından bahsetti. Batı kıyısının girintili çıkıntılı kıyı çizgisinin, sığ suların ve teknelerin karmaşık bir dansa girişmesine sebep olduğundan bahsetti.

“Çok uzak değil. Bir gün bile sürmez,” dedi Abayomi, dar alanda avuçlarını genişçe açarak. “Rüzgâr sizi düşündüğünüz kadar uzağa sürüklememiş.”

“Harika haber,” dedi Kola. “Gitmeden önce dümencinizle konuşayım mı? Yoksa benim atıldığım gemiyi takip edecek her şeye sahip misiniz?”

Abayomi ayağa kalkınca biz de aynı şeyi yaptık. Hepimiz ayaktayken kamara daha küçük görünüyordu. “Yeterli ekipmanım var. Gitmeden önce size biraz malzeme vermem izin verin. Rotanızdan tekrar çıkma ihtimalinize karşı.”

DENİZİN TENİ

Kola'ya baktım ve o da kaşlarını kaldırdı. "Çok minnettar oluruz," diye cevap verdi.

"Teşekkür ederiz," diye ekledim.

Abayomi gülümsedi. Ona her şeyi söylemediğimizi anladığını biliyordum. Yine de bize yardımcı olmak istiyordu. Olodumare'ye minnet dolu bir dua gönderip kaptanın benim için açık tuttuğu kapıdan çıktım.

Üst güverteye yöneldiğimizde etrafa, gemide koşturan, kocaman aracın ilerlemesi için kendi görevlerini yapan mürettebata baktım. Abayomi, Kola'yla aynı yaşta görünen bir çocuktan biraz yemek ve temiz su getirmesini istedi. Yükselen esinti şallarımızı dalgalandırırken bekledik. Hâlâ bu kadar insanın anlaşıp bir araya geldiğine inanamıyordum. Bakışlarımı üzerlerinde tutuyor, güvertedeki farklı tipten insanları saymaya çalışıyordum. Sonra onları gördüm. Ana direğin yanında oyalanan iki yaşlı adamı. Çivit mavisine boyanmış, beyaz dairelerle kaplı şalları bellerinden sarkan adamlar, aralarında bir şey konuşuyordu ancak sözleri rüzgârdan duyulmuyordu.

Pazarda ilerliyoruz. Leopar derilerinden ve mangolardan, ahşap kabzalarına Ogun'a dualar işlenmiş küçük gümüş hançerlere kadar her şeyin satıldığı tezgâhları geçiyoruz. Bugün pazar kalabalık ve havada zerdeçal, muskat, karabiber kokuları ve pişmiş keçilerin baharatlı aroması var. Bağırışlar ve selamlaşmalar çeşitli pazarlık seslerine ve hatta geniş, yuvarlak hatlı bir kadınla sıska bir adamın arasındaki kavgaya karışıyor. Bombeli, kırmızı bir çanağın fiyatı hakkında kavga ederlerken yaşlı biri onları sakinleştiriyor. Çanağın üzerinde-

ki desenler ve parlaklık onu, adamın ödemek istediğinden daha pahalı bir hale getiriyor.

Tek başıma olsam herkesi aşip doğruca en sevdiğim meyve tezgâhına giderdim. Bu tezgâh, her zaman çim renginde bir şal giyen bir teyze tarafından işletiliyor. Tüm Oyo-Ile'deki en taze papayayı satıyor ve her zaman benim için en olgununu ayırıyor. Onun tezgâhına gidebilseydim, kendimi meyvenin tatlılığına bırakıp, annemin beni almam için gönderdiği her şeyi toplamadan önce dudaklarımda kalan suyunu silerdim. Ama bugün, özel bir şey almak için ailecek buradayız ve sarayın girişine en yakın tezgâha gidiyoruz.

Kat kat kumaşlar, canlı bordodan puslu açık mora çalan renkler halinde asılıyor. Sırtının yumuşak kıvrımı ve beyaz saçlarının düzgün örgüsüyle Mobolaji tezgâhın yanında oturuyor ve annem yaklaşırken gülümsüyor. Yaşlı kadın tüm Oyo-Ile'de en kaliteli kumaşları satmasıyla bilinir.

“Seçilmiş âlimlerden biri için yeni bir şal mı?” diye soruyor Mobolaji. “Bu sabah haberleri aldım.”

Geniş gülümsemesi neredeyse annemin yüzünü ikiye bölüyor. “Doğru, teyze. Her sene açıklananlardan sadece biri. Lütfen o önlük kumaşlarından kaldığını söyle.”

“Tabii ki kaldı. Özellikle sizin için biraz ayırdım.”

Annem eğilip Mobolaji'nin ellerini sıkarken ve Mobolaji düz kumaş yığınının altından başka bir kumaş çıkarırken onları izliyorum. Kalın cilalı kumaş koyu bordo renginde ve iç içe geçmiş beyaz halkalarla süslenmiş. Sadece Aláàfin'in âlimleri için üretilmiş, çok nadir tasarımlardan biri.

Aralarındaki konuşmadan uzaklaşıp elimi, bu tezgâhı

DENİZİN TENİ

her ziyaretimizde imrenerek baktığım bir kumaşın üzerinde gezdiriyorum. Solgun ve zarif bir sarı, altın rengiyle iç içe geçmiş. İnce kumaş, bir tutam bulutun hissettireceğini düşündüğüm şeyler hissettiriyor. Parmağımı, parlak altın rengiyle çevrili bir köşeden geçiriyorum ve onu almak için duyduğum yoğun arzuyu, neredeyse beni yutmak üzereyken bastırıyorum.

“Bir gün sana ondan alacağım Simidele.” Babam yanımda. “Kendin gibi güzel bir şalı hak ediyorsun.”

Annem onu kendine çekip bordo kumaşı önünde tutmadan önce dokunduğum kumaşı bırakıp babamı öpmek için eğiliyorum. Babam parmaklarını kumaşın cilalı yüzeyindeki kabarık halkalarda gezdiriyor.

“Bunu hak ettin, bàbá,” diyorum, babam anneme gülümserken.

Geri çekilip hayranlıkla koyu bordo kumaşı kavramış, yüzlerinde geniş gülümsemeler olan annemle babamı izliyorum. Babam Bilgi Seremonisi esnasında, yeni atanmışlar eşliğinde yeni şalını giydiğinde kalbimin gururla dolacağını biliyorum.

Adamlar Oyo-Ile'dendi. Öyle olmalıydılar. Ben de oraydım. Küpeşteye doğru sendeledim ve güverteye sinip geri gelen hatıralarımın üzerinden tekrar tekrar geçmek istedim ancak buna fırsatım olmadı.

Bulutlar hareketlendi ve gökyüzü, soluk mavi çizgiler içeren kömür grisi bir renge büründü. Ani bir rüzgâr çıkarken ahşap tırabzana tutundum. Rüzgâr geminin etrafını

sardı, gemi armasını ve yelkenleri çekiştirdi. Elimi şalıma bastırdım. Ters giden bir şeyler vardı.

Etrafa bakınarak güverteyi taradım. Kadınlar ve erkekler bağrışıyor, koştururken birbirlerine sesleniyorlar, halatları sağlamlaştırıp yelkenlere ulaşmaya çalışıyorlardı. Her şey normal görünüyordu ancak midem, denizde bir tehlike hissettiğim anlardaki gibi kasılıyordu. Bakışlarımı suya indirip alışılmadık bir şey var mı diye bakındım ancak mavilikler ve grilikler her zamanki hareketleriyle yükselip kabarıyordu. Bir anlığına büyük bir dalga yükseldi ve derinlerdeki Olokun'u düşündüm. Sonra orisanın, denizin dibine zincirlendiğini, dünyayı sel altında bırakmaya çalıştıktan sonra bir daha asla güneşi ve ayı görmemeye mahkûm edildiğini hatırladım.

Derin nefesler aldım ve Kola geri geldiğinde ufak bir rahatlama hissettim. Onun kıvrak hareketlerine ve güvertedeki herkesi selamlamasına çoktan alışmıştım. Kocaman, sıkı düğümlerle bir varili sabitlemeye çalışan bir adama yardım etmek için durdu. Bana yöneldiğinde gözlerinde bir parıltı, dudaklarında ufak bir gülümseme gördüm. Tam ağzını açmış bana seslenmek üzereyken gökyüzünü bir gök gürültüsüyle adeta parçalandı.

Kola irkilip istemsizce kollarını başının üzerine doğru kaldırdı. Ona doğru ilerledim. Bir şimşek bulutların arasında belirip, gemiyi birkaç santimle kaçırırken bir terslik olduğuna ilişkin hislerim de güçlenip keskinleşti. Korkuyla irkilerek çömeldiğim sırada Kola da kayarak yanıma geldi.

Tepemizdeki bulutlar aralandı. Kalbim bir an tekledi ve

DENİZİN TENİ

gökyüzünden başka bir şimşek inerken tekrar atmaya başladı. Şimşekleri kontrol eden tek orisa vardı.

“Sango,” diye fısıldadım, panik iliklerime işlerken.

Kola’nın, hiç de doğal olmayan bu rüzgârın çaldığı kelimelerimi duyduğundan emin değildim, bu yüzden gökyüzünün kumaşına adeta bir delik açıyormuş gibi görünen orisayı işaret ettim.

ONUNCU BÖLÜM

Orisa saf enerjiden bir şimşegi daha denize indirdi. Bu seferki gemiye daha yakındı. Kıvılcımlar üzerimize yağarken Kola kolunu siper etti. Kalan bulutları da dağılmca, Sango arada belirdi. Gözleri gümüş rengiydi ve kasları parlıyordu. Baobab ağacının gövdesi kadar kalın olan bacakları, göğüslerindeki metalik parıltıyla uyumlu kenarları olan kır-kır-beyaz şalından fırlıyordu. Yemoja'nın iki katı büyük-
-büyüktü; ayak bileklerini ateşten halkalar, el bileklerini ise beyaz enerjiler sarıyordu. Kükrecesine bağınmak üzere ağzını açtı. Bakışlarını gemiye dikerken uzun saçlarının lül-lül-lül-lül diken diken oldu. Bir elinde, uçları mavi şimşeklerle parıltıdayan devasa, çift başlı bir balta tutuyordu.

Kollarımı başımın üzerine kaldırıp geminin bir köşesine bindim. Çağrılmadan neden kendini insanlara gösteriyordu? Ve neden bize saldırıyordu? Sessiz bir an yaşandı; yanık kokan hava kapandı. Gökyüzüne bir bakış atmaya cesaret ettiğimde başka bir orisayı daha gördüm.

Oya.

"Paramparça eden." Rüzgârı ve fırtınaları kontrol eden

orisa. Bilinen en vahşi savaşçı. Kocasının yanında süzülürken, hacimli siyah saçları neredeyse güneşin tutulmasına sebep oluyordu. Kollarını zarif bir şekilde döndürüp rüzgârın ve gökyüzünün enerjisini kendinde toplarken dudaklarının hareket ettiğini gördüm. Sango onun topladıklarını üzerime salarsa gemi parçalanırdı.

“Bizi mi hedef alıyor?” diye bağırdı Kola yanımda. Gözleri kısılmıştı.

Ona cevap veremedim. Neler döndüğünden emin değildim ancak Oya parmak uçlarını bulutlara uzattığında, olacaklara kendimi hazırladım. Orisa kollarını indirdiğinde sanki havadaki baskıyı alıp denize göndermiş gibi hissettim. Basınç artarken kulaklarım uğuldadı ve hafifçe tıkandı. Başımı öne eğdim. Etrafımdaki kadın ve erkeklerin kulaklarını kapatıp inlediklerini duyuyordum.

Sango karısının yanında duruyordu, kocaman elinde bir şimşek topu vardı. Açık avcunu hareket ettirdi. Gücünün iki katına çıkması için çatırdayan enerji topunu ovuyordu. Tek elini arkasına götürünce mavi gökyüzünde parıldayan şimşek orada toplandı. Sonra şimşeği bize fırlattı. Şimşek kükreyerek bulutların arasından geçerken gemi yeniden korku dolu çığlıklarla doldu. Şimşek pruvaya düşüp korkulukların bir kısmını parçaladığında ateşin kokusu her yana yayıldı.

İriyarı bir kadın yerinden fırladı. Bir kova kum alıp yanan yere atarken kasları gerildi. Sango başka bir şimşek topu oluştururken atılan çığlıklara rağmen daha minyon olan ve kırmızı şallar giyen iki kadın da ona katıldı; üçü birlikte geminin yanan kısımlarını kontrol altına almaya çalıştı. En kısa olanı gökyüzüne baktı ve elini geniş göğüs kafesine koydu.

Oya'nın oluşturduğu rüzgâr ve bulut topluluğunu gôrünce bir çığlık attı. Ettiği dua her neyse hiddetli kelimeleri duyulmuş olmalıydı ki Oya, Sango'nun yanına geaip mavi-beyaz yılanlar gibi kıvrılan şimşeklerle dolu yumruklarını tuttu. Saçları, başında sımsıkı spirallerden oluşan bir taā gibi duran orisa, aşağı inmeye başladı. Ayakları gûverteye değer değmez gökyüzü sakinleşti ve herkes sustu. Rüzgâr geminin etrafında dônüp tiz bir ses çıkardı, dalgaları kendine doğru çekip koca tepeler oluşturdu ve yatay bir biāimde iğne gibi yağmurlar yağdırdı.

Başımı kaldırıp Oya'ya baktığımda bir anlığına kulaklarımdaki acıyı unutup güzelliği karşısında etkilendim. Geniş alnı sıkı lülelerle çevrelenmişti; her birimizi incelerken burun delikleri kabarıyordu. Uzun kolları ve bacakları altın halkalarla kaplıydı, koyu mor şalı rüzgârda uçuşuyordu. Ayaklarının dibinde, acıyla titreyen insanları görünce başımı yana eğdi ve saçlarının içinde opaller parıldadı. Bileğinin hafif bir hareketiyle, havadaki o basınç yok oldu. Doğrulup başımı hafifçe salladım ama Oya'nın doğrudan bana baktığını görünce donup kaldım.

Orisa güvertede bana doğru gelirken geriye doğru gitmeye çalıştım ama küpeşteye dayanmış vaziyetteydim.

“Sakin ol,” dedi Oya. Daha fazla ilerlemeden durdu.
“Gemiği kim yönetiyor?”

Cevap vermek için ağzımı açtım ama konuşma fırsatını bulamadım. Sango bir gümbürtüyle güverteye indi. Kocaman başını etrafa bakmak için döndürürken siyah lüleleri rüzgârda sallanıyor ve metalik mavi kıvılcımlar hâlâ parmaklarının ucunda uçuşuyordu.

“Neredeler Oya?” Sesi yüksek ve buz gibi bir tonda çıkıyordu. Gözleri parlıyor, gözlerinin akı gözbebeklerinin küçük, gümüş yuvarlaklar gibi görünmesine sebep oluyordu.

Oya arkaya, ona doğru paldır küldür yürüyen Sango’ya bakmadan bir elini kaldırdı. Gemi, Sango’nun her adımıyla sallanıyor ve güvertedeki bazı tahtalar koca ayaklarının altında parçalanıyordu.

“İşler görüldüğü gibi değil, kocacığım. Bunu kendin de görebilirsin.” Oya gülümsedi ve dişlerinin beyazlığı ortaya çıktı. “Gemi *òyìnbó*ların değil.”

İnsanlar alınlarını güverteye koyup orisalara dua eder, saygılarını ve bu beklenmedik gelişleri karşısındaki şaşkınlıkları gösterirken Sango durup onlara baktı. Hikâye anlatıcılarının yıllar boyunca anlatacağı, nadir bir olaydı bu. Oya bana doğru bir adım atarken gözlerimiz birbirine kenetlenmeden önce kendimi eğilmeye zorladım, titrememek için elimden geleni yapıyordum. Orisa dikkatle bana baktı. Gözleri büyüktü ve kısa ama gür kirpiklerle çevrelenmişti. Gümüş rengi gözleri cılız ışıktaki parlıyordu.

“Sen.” Doğrulmam için eliyle işaret etti ve istediğini yaptım. Ayaklarım ve bacaklarımdaki kemikler eğildiğim için çatırdayınca yüzümü buruşturdum. “Neler döndüğünü anlat. Bu, mal gibi satılan insanları taşıyan bir gemi.”

“Öyleydi,” dedim, rüzgârda duyulsun diye sesimi yükselterek. “Ama Abayomi denen bir adam tarafından ele geçirildi ve şimdi *òyìnbó*lara karşı savaşmak için bir araya gelen bir mürettebattan oluşuyor.”

Sango, son cümlemi duyabileceği bir anda Oya’nın yanına geldi. Kalın kaşları, gözlerinin üzerinde birleşip çatıldı.

Hâlâ diken üstündeydi, elleri baltasının kabzasında dolaşıyordu ama Oya elini usulca onun kolunun üzerine koydu.

“Etrafına dikkatli bak, kocacığım,” diye ısrar etti.

Orisa gemideki insanları gözden geçirdi. Yüzünü tekrar karısına dönmeden önce bakışlarını her birinin üzerinde gezdirdi.

Oya tekrar benimle konuşmadan önce bir süre sessiz kaldı. “Nerede bu Abayomi?”

“Buradayım,” diye bir cevap geldi ön güverteden. Abayomi, gemi teknelerinin depolandığı küçük mataforadan geçip dikkatle yürüdü ve o yürüdükçe mürettebat da tedbirli bir şekilde ayağa kalktı.

Sango kaptana döndü. Abayomi’nin, uzun boyuna rağmen orisanın yanında cüce gibi kalması beni şaşırttı. Gözlerini Sango’nun baltasına diken Abayomi saygıyla eğildi. Baltanın üzerinde gezinen bakışlarındaki ifadenin korku mu yoksa kıskançlık mı olduğundan emin olamadım. Kaptan gemiyi nasıl ele geçirdiklerini ve görevlerini açıklarken, ben de fırsattan istifade orisaları inceledim. Yemoja gibi Sango ve Oya’nın da gümüş parıltılar içeren siyah gözleri vardı ancak bu tanrılar daha büyüktü ve sahip oldukları silahlar, gemiyi bir saniye içinde yok edebilecek güçteydi.

Abayomi açıklamayı bitirdikten sonra kendimi zorlayarak öne çıktım. İçimdeki merak, korkuya çalan saygımla mücadele halindeydi. “Oya,” dedim ve orisanın önünde eğilirken başımı eğdim. “Bir şey sormama izin verin.” Orisa bana baktı ancak konuşmadı. Sessizliğini onay olarak aldım. “Bu gemiye saldırmaya mı geldiniz?”

Oya bana yaklaştı, bakışları elindeki kılıç kadar keskin-

di. Başını benimkinin yanına eğince nane ve buz gibi soğuk su kokusu üzerime akın etti. “Esirleri taşıyan gemilere denk geldikçe parçalayabildiğimizi parçalıyoruz.”

“Öylece oturup olup bitenleri izleyemeyiz. İnsanlarımızın dualarını cevapsız bırakamayız,” diye ekledi Sango. Gümbürdeyen sesi aşağıdaki deniz kadar derindi.

“Olodumare’yi öfkelenlendirmek anlamına gelse de mi?” diye sordum. Merakımı kontrol altına alamıyordum, endişmse kâğıt inceliğinde bir kefen gibi onun etrafını sarıyordu.

Orisalar bana döndü, gözlerindeki yoğunluk hâlâ geminin etrafında dönen fırtınanın yoğunluğuyla aynıydı.

“Seyirci kalmayacağız!” diye bağırdı Sango ve ancak Oya elini koluna koyduğunda sakinleşebildi.

“Bu, Olodumare’yle yüzleşmek zorunda kalacağımız anlamına gelse de,” diye ekledi Oya. Cesaretle başını dikleştirdi. “Ayrıca Esu, iletmesi gereken her şeyi Büyük Yaratıcı’ya iletmiyor. Sadece işine gelenleri ve ona daha çok güç sağlayanları iletiyor. Yanında olmamızı istiyor.” Başını eğdi. “Esu’yu ve numaralarını bilirim. Şansımızı deneyeceğiz.”

“Abayomi, sen ve bu gemidekiler harika bir cesaret ve duruş sergiliyorsunuz,” dedi Sango, kaptana ve arkasındaki mürettebata dönüp adımlarını yüksek bir çatırtı sesiyle atarken. “Sizinle geleceğiz.” Kalın parmağını baltasının ucunda gezdirdi ve durgun havada çatırtı sesleri çıkaran beyaz enerji kıvılcımlarına sebep oldu. “Ve birlikte bulabildiğimiz kadar gemiyi yok edeceğiz.”

Mürettebat mırıldanıp gülümserken Abayomi de gülümsemi ve başını salladı. Sango güröldeyen sesiyle sorular sorarken Oya bana iyice yaklaştı. Havanın yoğunluğu ve nane

kokusu beni boğarken geriye doğru bir adım atma isteğime karşı koydum. İtaatkâr bir halde başımı eğdim. Parmakları bana doğru uzanırken bir panik dalgası içimi sardı. Sivri tırnaklarındaki oje, şalıyla aynı mor tonundaydı.

“Yapabilir miyim?” diye sordu, derin ve yumuşacık sesiyle.

Teninin sıcaklığını tenimde hissetmeyi bekledim ancak bana dokunmadı. Elleri safir kolyemde duraksadı. Donup kaldım. Nasıl kolyemi gözler önünde bırakacak kadar aptal olabilmişim? Oya safiri nazikçe kaldırdı ve taş, avucunda parladı. Başımı kaldırıp ona baktığımda, gözlerinde hem sorular hem de anlayış ifadesi gördüm.

“Seni Yemoja mı yarattı?”

Dilim dönmez oldu ve ne diyeceğimi düşündüm. Oya kolyeyi usulca çekince, mor tırnakları taşın mavi yüzeyine battı.

“Yemoja’nın safirlerini her yerde tanırım. Kuyruğun olmadan, bacaklarla denizin üstünde ne yapıyorsun?” Zihnimde alarmlar çalmaya başladı ama bir şey söylemedim. Oya, capcanlı gözleri ve seri bakışlarıyla beni inceledi. “Esu, Olo-dumare’ye yaptıklarımızdan bahsetmeyeceğini söyledi ama ona bağlı olduğumuza yemin etmek zorunda kaldık.” Geniş sırtı bize dönük olan Sango’ya baktı. “Bulmaya çalıştığı bir şey için gözümüzü açık tutmamız gerekiyor. Yemoja’nın bana uzun süre önce bahsettiği, bildiği ama asla Esu’ya söylemeyeceği bir şey. Onun öğrenemediği şeyi öğrenip öğrenemeyeceğimize bakacağını söyledi. Ama ben, Yemoja’ya asla ihanet etmem,” dedi orisa, derin ve alçak sesiyle. “Ama şu anda sen burada, olmaman gereken bir yerdesin.”

Ağzımı açıp kapattım. Endişe içime hızla yayılıyordu. Oya'ya anlatırsam Esu'ya haber verir miydi?

Oya tereddüt ettiğimi fark etti ve kocasına bir bakış daha attı. Sango, Abayomi'yle konuşuyor, hâlâ beyaz enerjilerle parıldayan ve çatırdayan geniş ellerini sallıyordu. Oya daha yakın olabilmek için bana doğru eğildi ve daha nazik bir ses tonuyla konuştu. "Belki sana yardım edebilirim ama bunu, bana neden denizin üstünde olduğunu anlatırsan yaparım." Gülümsedi. Dudakları nazikçe ama abes bir şekilde kıvrıldı. "Size, yaratımlarına ve insanlığa beslediği sevgiyi biliyorum. Ödediği bedeli de biliyorum." Gümüş rengi gözleri parıldarken dudakları bir çizgi halini aldı. "Yemoja'nın bir kez daha zarar gördüğüne şahit olamam."

Oya'nın ses tonundaki ifade, bazı gerçekleri söylemem için beni ikna etti. Belki de bana yardım edebilirdi. "Ile-Ife'nin yüzüklerini arıyorum. Olodumare'den... af dilemek için onlara ihtiyacım var."

"Ne yaptın?"

Yüzüm yanarken Kola'ya bir bakış attım. "Bir emri bozdum. Büyük Yaratıcı'yı çağıramazsam Yemoja ve diğer Mami Watalar..." Duraksadım. Devam etmeden önce derin bir nefes aldım. "Onların güvende olmasını istiyorum ve bunu yapmanın tek yolu yüzükleri bulmak."

"Sözlerinden kaygı akıyor." Oya elimi bıraksa da hâlâ üzerime eğilmiş bir haldeydi. "Nerede olduklarını bilmiyorum ancak sana şu kadarını söyleyebilirim: Tedbirli ol."

Gözlerimi kısarak orisaya bakarken merak beni ele geçirdi. Arkasında batan güneş ona alev alev yanan bir hale oluşturuyor. Daha fazlasını sormak için ağzımı açtım ama

Sango gözlerini bize dikmişti. Başka bir şey söyleme fırsatı bulamadan Oya geri çekildi ve hareketleri daha mesafeli bir hal aldı.

“Esu kaç tane gemi bulduğumuzu öğrenmek isteyecektir, kocacığım,” dedi Oya sesli bir şekilde. Gözleri hâlâ benim üzerimde olmasına rağmen onun bize baktığını hissetmişti. “Denk geldiğimiz her şeyi ona anlatacağımıza dair söz vermiştik, unutma.”

Fırtına biraz ötemizde dönüyordu, yarattığı hava akımı yakınımızdan geçiyor ve kemiklerimde hissettiğim enerjisi çatırdıyordu. Ürperdim. Gemilerin peşine düştükleri sırada Esu’nun onları kendine yardıma zorladığını, gözcü olarak kullandığını söylemeye çalıştığını anladım. Abayomi ona bir soru sorduğunda Sango arkasını döndü.

Kocasının bizi izlemediğinden emin olduğunda Oya tekrar öne atılıp kulağıma fısıldamak için eğildi. Nefesi kış fırtınası kadar soğuktu. “Esu’nun aradığı yüzükleri arıyorsun, bu yüzden dikkatli olmalısın. Ile-Ife’nin yüzükleri birçok yönden güçlü. Bize, onları ele geçirmeye daha önce hiç olmadığı kadar yakın olduğunu söyledi.”

Ben başka bir şey söyleyemedim Sango’ya döndü. Safiri, şalımın en üst boğumuna sıkıştırırken içimi bir tedirginlik kapladı. Kola’nın yanına giderken Oya’nın sözleri zihnimde tekrarlandı. Yemoja’yı ve diğer Mami Wataları düşündüm.

Esu yüzükleri istiyordu.

Ama onlara benim ihtiyacım vardı.

Oya ve Sango güvertelerde dolaşırken bazıları onların arkasından yürüyüp dua etti. Elinde büyük bir heybe tutan Abayomi bize yaklaştı.

“Malzemeler. Söz verdiğim gibi,” dedi. “Yolunuza devam etmek isteyeceğinize dair bir his var içimde.”

“Bunlar işimize yarayacak,” dedi Kola yiyecekleri alırken. “Teşekkür ederiz.” Yaşlı adama yarım yamalak sarıldı. Bundan sonra yapacakları için ona teşekkür ettiğini anladım. Kendisinin de bulunduğu o gemilerin peşine düştüğü için. Orisaların büyüsunü kullanıp intikam ve özgürlük peşinde koştukları, özgürlük için savaşmaya her zaman gönüllü insanların öfkesi için.

“Yemoja denizde sizi korusun,” dedi Abayomi.

“Sizi de,” diye cevap verip geminin yan tarafında gevşekçe sallanan halata doğru Kola’yı takip ettim.

“Abayomi karaya varmamızın yarım gün alacağını söyledi.” Heybeyi sırtına geçirdi ve kısa sürecek olan inişimiz için iki ucunu birbirine bağlayıp sağlamlaştırdı. Rüzgâr hâlâ gemiyi sarsıyor, merdiveni sallıyordu. “Bu da gündeğumundan önce orada olacağımız anlamına geliyor.”

“Belki ondan... seni eve götürmesini istersin diye düşünmüştüm.” Kola’ya bunu söylerken bu fikri kafasına sokabileceğimi fark ettim. Babalawoyu onsuz arama düşüncesi bile nefesimin kesilmesine sebep oldu.

“Neden isteyeyim?” Kaşlarını kaldırarak omzunun üzerinden bana baktı. “Seni babalawoya götüreceğime söz verdim. Sözümünden dönmem.”

Verdiği cevapla başımı salladım. İçime bir sıcaklık yayılıp yerini gülümsemeye bırakırken yüz ifademi saklamak

için yüzümü denize döndüm. Kola halatı tutup ayağını ilk basamağa koyarken arkama döndüm ve Oyo-Ilelilerin şalını görebilecek miyim diye bakmaya çalıştım. Adamları göremiyordum ama Oya bana dönerken benim de gözlerim ona takıldı. Bir an gülümsedi, ardından ifadesi yüzünde donuverdi. İki adımda yanıma geldi. Kıyafetinin kumaşı bacaklarımın etrafında hışırdadı, tırnaklarını koluma geçirdi.

“Gitmelisin!” diye tısladı. Beni geminin kenarına itince korkuluklara çarptım. Oya hızlıca dengemi sağlamama yardımcı etti. “Esu geliyor. Hissedebiliyorum. Sango onu çağırmış olabilir ya da mürettebattan biri ona dua etmiştir ve seni de görmüş olabilir. Git! Hemen!”

Orisanın gözleri bana kilitlendi, içlerindeki korku gümüşü rengi keskinleştiriyordu. Dönüp merdivenden inmeye çalışırken Esu’nun ne kadar uzakta olduğunu merak ettim. Kola ayaklarını genişçe açmış bir halde tekne de dikilip bana doğru uzandı. Ayağım bir basamağa takıldı ve sol elim kaydı.

“Dikkat et!” Kola eliyle belimden tutarak sabit kalmamı sağladı.

Kalbim o kadar hızlı atıyordu ki Kola’ya beni azarladığı için sinirlenemedim. Ayağımı sabitleyip iki elimle merdivenin yanlarına tutundum. Kollarımdaki ve bacaklarımdaki kaslar rahatsız bir şekilde çekiliyordu. Son bir adım atarak tekneye ulaştığımda Kola beni bıraktı.

Halatı çözerken, “Seni yakalamamdan hoşlandığını düşünmeye başlıyorum,” dedi bir gülümsemeyle.

“Hemen gitmemiz lazım,” dedim. Sesim ciddi çıkıyordu. “Oya, Esu’nun geldiğini söyledi.”

Yüzümü gören Kola’nın ifadesi sertleşti. Dönüp düğüm-

leri aldı ve rüzgârın çekiştirdiği yelkeni açtı. Mora çalan bulutlar, gitmemiz gereken yöne doğru hızla toplanıyordu. Havadaki yağmur kokusu oldukça ağırdı.

“Oya’nın yarattığı fırtına arkamızda.” Bana yaklaşıp doğuyu işaret etti. “Bizim yelken açabileceğimizden daha hızlı ilerliyor ama gemiyle aramıza biraz mesafe koyabilmemiz için yeterli rüzgârı saklayacaktır.”

“Acele edelim,” dedim. Tekne bir o yana bir bu yana sallanırken tam orta yere çömeldim.

Küçük teknemiz dalgaların üzerinde sekerek gemiden uzaklaştı. Bulutlar şimdi adeta birbiriyle yarışıyor ve yoğunlukları beni endişelendiriyordu. Hiçbir şey söylemeden gözlerimi gemiye dikerek, günün son ışıkları turuncuya ve kırmızıya boyanırken aramızdaki mesafenin artmasını diledim. Çok geçmeden bu renkler, gökyüzüne yayılmaya başlayan bir karanlık tarafından yutuldu. Gemi de gerginliğimin birazını da beraberinde götürerek ortadan kayboldu. Esu güverteye indiyse en azından bizden uzaklaşmıştı.

Kola yelkenle boğuşuyor, teknenin alabora olup bizi dalgalara katmaması için sürekli onu düzeltiyordu. Güneş ufukta tamamen kaybolduğunda deniz biraz sakinleşip koyu mavi bir düzlüğe dönüştü. Kola karmaşık görünen düğümler atmaya bitirirken ben de teknenin kenarına yaslandım.

Sonunda oturup omuzlarını esnetti ve denizle aramdaki bir noktaya baktı. Geniş ellerini dizlerine koymuştu. Onları görünce, merdivenden kaydığım da beni nasıl tuttuğunu hatırladım. Hem yumuşak hem de sert olan avuçları ve sıcacık kavrayışını. Bir an ürperdim.

“Üşüdün mü?” diye sordu bana.

Başımı iki yana sallayıp bakışlarımı ondan uzaklaştırmaya çalıştım. Kendileri gibi birçoğunu kurtarmak için bir araya gelmiş mürettebatı düşündüm. Gösterdikleri cesaret bana Kola'nınkini hatırlattı.

"Sana bir şey sorabilir miyim?" Ayaklarımı altımda toplayıp yeni ayak tabanlarımı kavradım.

"Sorabilirsin," dedi Kola. Sesi ifadesizdi.

"Denize atıldığın gemiye yolun nasıl düştü?" Abayomi'yle konuştuklarını ve ambarda yaşadıklarına dair hatıram geldi aklıma.

Kola'nın elleri yumruk halini aldı; dudakları, taze ay ışığının parıltısı altında hafifçe sarktı. Bir an cevap vermeyecek sandım ancak sonra kaşlarını sertçe çatarak konuşmaya başladı. "Ticaret yapmayı reddettiğimizde nehrin ötesindeki Tapalar bize savaş açtı. Kendimi babama kanıtlamak istiyordum. Tapalarla aramızda barış tellalı olursam bunun birçok hayatı kurtaracağını düşündüm."

"Sonra?"

"Yanlarında olduğum nöbetçilerden birkaçını öldürüp kalanları sattılar. Ben de dâhil." Gözleri karanlıkta parlıyor. "Öy**inbó**lar tarafından alınmadan önce başka bir köye satılmıştım."

Sözleri içimde bir şeylerin çözülmesine sebep oldu ama ona uzandığımda kıvrılarak ellerimin arasından kaçtı.

"Beni bulduğunda atıldığım gemi oydu. Abayomi, Sango ve Oya onu bulacağı için memnunum. Onu yok edeceklerini düşündükçe seviniyorum." Tekne, gecenin kararttığı dalgalarla yükselirken Kola'nın yüzüne gölgeler çöküyor. Sessizliğin uzamasına izin verdim ve dalgalara bakan delikanlıya kaçamak bakışlar attım.

“Eve dönmek zorunda olmamın sebebi biraz da bu,” dedi sonunda. “Yaptığım şeyin esaretimden daha fazlasına mal olup olmadığını görmem gerek. Ya Tapalar beni koz olarak kullandıysa? Ya babam beni düşünerek kontrolü onlara devrettiyse? Ya *òyìnbó*lar...” Yüzü nemlendi. Cümlesini bitiremedi. Sözleri, içimde gömülü olan benzer bir acıyla sıkı sıkı çevrelenmişti. Hiç de gerekli olmamasına rağmen halatlardaki düğümleri düzeltilti. Yanaklarını sildiğini fark ettim. “Gemiye ilk girdiğimizde yüz ifadeni gördüm. Sana ne oldu? Sen nasıl...”

Zihnim, aylar önce Yemoja’nın bana, kendi suretinden yarattığı kızların yedincisi ve sonuncusuna bir amaç verdiği ilk zamana gitti.

“Seninki gibi bir gemide olduğumu biliyorum.” Ambarı gördüğümde hatırladığım anı tekrar içimde belirdi ve devam etmeden önce bir süre sessiz kalarak acı ve korku hissini bastırdım. “Topraklarımızdan ilk insanlar bir süre önce esir alındığında Yemoja Ana kayıpların yasını tutarak *òyìnbó* gemilerini takip etmiş. Bazısı gemileri yakıp yıkarak hepimizi özgür bıraktığını söylerken bazıları gemilerin yanında yüzüp esirleri rahatlatmış söylüyor.” Elimi bacağımdan kaydırıp yumuşak tabanlarıma masaj yaptım ve yayılan hafif ağrı bir anlığına azaldı. “Ama yedi kişi için bundan daha fazlasını yaptı.”

“Sizi yarattı.”

Başımı salladım. “Gerisini biliyorsun. Yemoja her zaman görevimizin önemini vurguladı. Onu yalnızca ben dinlemedim.”

“Hayır,” dedi Kola. Tam bir bulut yer değiştirip yüzün-

deki samimiyeti ortaya sererken gölgeler arasında öne doğru eğildi. “Birini canlı bulup kurtaran sendin. Beni kurtaran. Şimdi sırf bu yüzden daha fazlasını yapıyorsun.”

Söyledikleri üzerinde düşündüm ve kelimelerinin içime işlemesine izin verdim. Gülümsedi. Elmacıkkemikleri dudaklarının yukarısında belirginleşti ve gözlerimi gözlerine kenetledim. Bacaklarımıza baktım; o kadar yakındılar ki bir milim bile oynasak birbirlerine temas edeceklerdi. Kola beni izledi ve bir anlığına benimle aynı şeyi düşünüyor gibi hissettim. Hafifçe benimkine dokunsun diye dizini oynattı. Donup kaldım. Nefesimi tutarken göğsüm sıkışıyor, bana en hafif dokunuşuyla tenim ürperiyordu.

Bu yolculuğun amacını aklından çıkarma ve sakın kendini kaptırma. Hiçbir insana.

Derince nefes alarak geri çekildim. Sırtımı teknenin ahşap kenarına yaslayıp yan döndüm. Tekrar gizlice Kola’ya bakmadan önce ay ışığının yükselen dalgaları aydınlattığı deniz yüzeyini inceliyormuş gibi yaptım. Kolunu teknenin kenarına uzatmış, oldukça rahat görünen Kola, bakışlarını benden kaçırıyordu. Aptalca bir an için hayal kırıklığı duydum. *Fazla düşünmeye başlama*, dedim kendime. *Belli ki bunun, onun için bir anlamı yok.*

Sen artık denize aitsin. Buna iznin yok.

Bunun, benim için de bir anlamı olamazdı. İç çekip diğer tarafa döndüm. Dalgaların yükselip alçalmasını izlemeye başladım.

Yüzükler. Önemli olan onlar, dedim kendi kendime. *Hiçbir anlamı olmayan, olamayacak olan bu his değil.* Derin bir nefes alıp Kola’ya döndüm.

“Belli ki ailen senin için çok önemli. Eve dönmek için böyle bir risk aldığına göre...”

Hemen cevap vermedi. Arkasına yaslandı. Yüzü, yelkenin yarattığı gölgeler arasına gömüldü.

“Onlar özel,” dedi alçak bir sesle. “Erkek kardeşim de kız kardeşim de.”

Yüzümde oluşan gülümsemeye engel olamadım. Onun yüzünde de bir an güller açtı. “Bana onlardan bahsetsene.”

“İkizler.” İç çekti. Dudakları hâlâ kıvrılmış haldeydi. “Taiwo ve Kehinde. Gürültücü, nazik ve...” Sevgi dolu ses tonuyla sözcüklerini yumuşadı ama bir an sonra yüzü düştü. “Başka bir yönden de eşsizler. Babalawonun yöneteceği seremonilerinde olmam gerekiyor...”

Kola sözlerini tamamlayamadan deniz bir anda sözünü kesiverdi. Yükselen kocaman dalgalar teknemizi yakalayıp öfkeli bir itişle bizi havaya fırlattı. Bulutlar doğal olmayan bir şekilde yön değiştirip tehlikeli bir rüzgâr eşliğinde hareket ediyordu. Onlara, havayı sarsan bir şimşek eşlik ediyordu. Fırtına geri çekilip kendi içine kıvrılırken ve bizi hedef alıp dümdüz ilerlerken sıkıca tutunduk. Kola bana baktı; kafa karışıklığı yüzünden okunuyordu.

“Geri çekiliyordu!” diye bağırdı, etrafımızda uğuldayan ve öfkeli bir çığlığa dönen rüzgârı aşarak.

Tekneye tutunuyor, şimşek kıvılcımları bulutları delip geçerken irkiliyordum. Şimşekler, karanlık gökyüzünde gümüş ve mavi renkleriyle parlıyordu. *Bu fırtına doğal değil*, diye düşündüm, Oya’nın sözlerini hatırlarken. Esu ona fırtınayı üzerimize salmasını emrettiyse, benden haberi var demekti ve onun aradığı yüzükleri aradığımdan bile şüphe-

leniyor olabilirdi. Oya'yı düşündüm, onun sadakatine olan inancım azalmıştı ama saldırmadan önce beni uyarmasının nedenini anlamıyordum. Belki de tüm bunların nedeni, mürettebattan birinin duasında beni tarif etmesi ya da ben kolayca saklayamadan önce Sango'nun onu görmesiydi.

Ne olursa olsun, bu ani fırtınanın bizi hedef aldığı açıkça ortadaydı

Teknenin kenarına tutunup Kola'ya yön değiştirmemiz gerektiğini, arkasında Esu varsa fırtınanın dinmeyeceğini söylemek istedim ama etraf, sesimi duyuramayacağım kadar gürültülüydü. Rüzgâr kelimeleri yakalayıp yutuyordu. Şimşekler çakarken sular kükrüyor ve sonra gökyüzü bembeyaz ışık şeritleriyle doluyordu. Ben gözlerimi sıkı sıkı kapatırken Kola teknenin ortasına doğru savruldu. Denize dalabilirdim ama Kola bundan sağ çıkamazdı. Fırtına dev dalgalar ve şiddetli rüzgârlarla bizi dövüyordu. Sonraki gümbürtü daha fazla ses çıkardı ve parıldayan, dev bir şimşek hemen yanımızda suya düşerken kulaklarımızı kapatmak zorunda kaldık.

"Sıkı tutun!" Rüzgâr tüm şiddetiyle bize saldırıp küçük tekneyi sarsarken çığlık attım. Başka bir çıtırtı daha duyuldu. Hava bile alev almış gibiydi.

"Simi!" diye bağırdı Kola beni yakalayıp. Geriye doğru yuvarlanırken sesi geceyi delip geçti.

Parçalanmış ve yanan direğimiz koparken denizin dümdüz ettiği parçaların üzerine düştük. Kola'ya yaslandım. Ateşin sıcaklık yayan kokusu havaya karışırken nefesim kesildi, göğsüm sıkıştı. Yutkunmamaya çalışırken duman ve küller dişlerimi sıyrıp dilime yerleşti. Yelken direği tek-

DENİZİN TENİ

nenin gövdesini delip geçmiş, bizi tünemiş ve tehlikeli bir halde tekneden geriye kalanlarla bırakmıştı.

Biraz sonra şimşekler tekrar gökyüzünü ikiye ayırdı. Mavi ve parlak beyaz enerji bize doğru zikzaklar çizerken kendimi Kola'nın üzerine attım ve ikimizi de dalgaların içine soktum. Denizin yüzeyini arayan kuyruğum oluşurken onu tutmaya devam ederek peşimden sürükledim. Sular etrafımızda köpürürken nefes nefese, alevler içindeki denize ve gökyüzüne baktık.

Parçalanmış teknemiz bir başka dalgayla sarsıldı. Kola'yı kendime yaslamış tutarken ve bulutlar, yıldızların arasında savrulup incecik görünen ayın yüzeyini ortaya çıkarırken yukarı baktık. Deniz tekrar kabarıp teknemizin parçalarını yakaladı ve onları paramparça edip kalıntıları başımızdan aşağı savurdu.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Çıglık atmak için ağzımı açtım ve uyanınca kabarmış bir gökyüzüyle yosun düğümleri beni karşıladı. Kulaklarım çınılıyordu ve ağzımda kum taneleri vardı.

Geceyi bölen gümüşü bir ılık şeridi. Tüm dünyayı sarsan bir gök gürültüsü.

Gözlerimi yeni güne açıp kırıştırırken deniz yan tarafıma çarpıyor, kuyruğumun pulları üzerinde kayıp duruyordu. Tüm görebildiğim su ve bulutlardı. Parlaklık, başımdaki ağrıyı keskinleştiriyordu. Gözlerimi yeniden kapatıp en kötüsü geçene kadar bekledim.

Yanan bir yelken ve Kola'nın çıgıllıkları.

Kola. O neredeydi?

Zarar gördüğünü, cansız bedeninin denizin derinliklerine çekildiğini ya da kıyıya vurduğunu düşününce içimi bir panik hissi kapladı. Kumda sürünerek kendimi yaklaşan dalgadan uzaklaştırmaya çalışırken, güneş acımasızca ve alev gibi parlıyordu. Harcadığım büyük çaba nedeniyle başım uğulduyordu. Titreyen elimi şakaklarıma götürdüm. Henüz sudan uzaklaşamazdım. Yeterince güçlü değildim. Baba-

lawoyu tek başıma bulmaya çalıştığımı düşününce şüphe içime işliyordu. Bunu Kola olmadan yapamazdım.

Gece şimşegin enerjisiyle aydınlanırken kahverengi gözler şaşkınlıkla irileşiyor. Teknenin gövdesi tepemizde parçalanıyor.

Denizdeki fırtınanın şiddeti beni şaşırtmıştı ama asıl şaşırdığım, tekne paramparça olurken daha yeni değişmeye başlamam ve savunmasız olmamdı. Zihnimdeki görüntüleri uzaklaştırmaya çalışıp kıyıyı incelerken hafif dalgalar beni kumda bir ileri bir geri taşıyordu. Bulunduğum sığ sulardan kumsalın terk edilmiş olduğunu görebiliyordum. Kemik beyazı rengindeki kumları alabildiğince uzanıyordu. Denizde, dün geceki zalimliğinden eser yoktu. Karaya varmıştık; sadece işler planladığımız gibi olmamıştı.

“Kola?” diye bağırdım çatlak bir sesle. Ağaçların olduğu bölgeye kadar kumsalı taradım. Nehrin koyu beslediği bir açıklık ve yan tarafta yanmış ağaç parçaları vardı. “Kola!”

Kendimi daha derinlere ittim ve açıklığa doğru yüzerken hissettiğim uyuşukluk sinirlerimi bozdu. Kulaklarımdaki çınlama geçmişti ancak hâlâ nehrin akıntısıyla mücadele etmeye gerek duyacak kadar zayıftım. Teknemizin bir parçası gibi görünen bir şeye varana dek yüzdüm. Kenarları yanıp siyaha dönmüştü ve parçalanan kısımları, üzerine düşen şimşegin gücünü ortaya koyuyordu.

“Kola!” Endişe, sesimi alışık olmadığım tiz bir tona bürmüştü.

Kumsalı ve nehri takip eden dar kara parçasını gözlerimle iyice taradım. Sonra onu gördüm. Yarısı suda olan, küçük ve mavi bir kumaş parçası. Nehrin ağzına doğru yüzdüm;

bakışlarım Kola'nın şalından kopan bir parça gibi duran şeye odaklandı. Ellerim titreyerek onu yerden aldım. Bu kesinlikle onun şalıydı, tıpkı onunki gibi soluk mavi renkteydi. Kola buraya kadar gelmiş olmalıydı. İç kısımlara yönelmek için suyu kullanmaya karar vermiş olabilirdi.

Sırtındaki yaralar aklıma gelince, fırtınanın beni bile mahvettiğini düşündüm. Beni mahveden fırtına ona neler yapmıştı acaba?

Onu bulmalıydım.

Nehrin yukarısına doğru yüzdükçe her iki yana sıkışmış, yeşil, olgunlaşmamış ve canlı ağaçları gördüm. Işıl ışıl kanatları kadar canlı ve sesli öten kuş sürüleri, gökyüzüne kadar uzanıyormuş gibi görünen ağaçların tepelerinden uçuyordu. Kıyı toprak ve çimene dönüştükçe nehir ısınıp kahverengi bir tona bürünüyordu. Aşağıdaki hareketlenme beni ürküttü. Bir yayınbalığı kuyruğumun altından fırlarken gerildim.

Bir su birikintisi olsa da nehir, denizden daha farklıydı. Kaslarımı düğüm düğüm yapan gerginliği azaltmaya çalıştım. *Yine de karada olmaktan daha kolay*, dedim kendi kendime, akıntı beni çekiştirirken. İlerledikçe dikkatle ormanı inceliyor, Kola'dan daha fazla iz bulmayı ümit ediyordum. Ancak Esu ve herhangi bir *òyìnbó* izine karşı da temkinliydim. Kıyı, yeni açmaya başlayan çiçeklerle kaplı kısa çalılıklarla doluydu. Yine de nehrin yan tarafında bir insanın yürüyebileceği kadar alan vardı, bu yüzden ani bir hışırtı duyana kadar devam ettim. Bir şey çalıların arasından ilerlerken yapraklar hışırdıyordu. Islak parmak uçlarımı hançerimin zümrüdüne değdirdim. Tam onu örgülerimin arasından

çıkaracakken donup kaldım ve ağzım açık bir halde, daracık kıyıda dikilen yaratığa baktım.

Gergince toprağa geçmiş gümüşü gri toynaklar ve başından geriye doğru bükülmüş, inci parlaklığında boynuzlar. Bir eşek büyüklüğündeki bodur bedeniyle, hikâye anlatıcılarının çocuklara anlattıkları hikâyelerdeki büyülü yaratığa benzemiyordu ancak ona yaklaşıncaya, turkuaz gözleriyle bana bakmak için döndü.

Bir abada.*

Bu yaratıkların, kaybolanların müjdecisi olduğu söylenirdi ve kendini bana göstermesinin bir sebebi olduğuna emindim.

Kola.

Daha yakına yüzmeye çalıştım ancak geriye zıplayıp gözlerini devirdiğinde durdum.

“Sorun yok, küçük şey. Sana zarar vermeyeceğim,” diye mırıldandım. Kalbim çılgınca atıyordu.

Yaratık ortadan kaybolursa onu tekrar bulabileceğimden emin değildim. Abadalar sadece istediklerinde bulunurlardı. Bir ses çıkarıp kıyıda hareketlendiğinde nehirden çıkmak üzereydim. Kişnemesi bir iç çekiş gibi hafifti. Bana bakmak için başını çevirdi. Nehre geri daldım ve onu takip ederek yüzdüm.

Abada suyun kenarında yürümeye devam ederken, özellikle kıyının çok dar olduğu alanlarda ağaçların arasına dalmak zorunda kaldığı anlarda görüş alanımdan çıkmamasına dikkat ettim. Yaratık ara sıra durup onu hâlâ takip edip etmediğini kontrol ediyordu.

* Tek boynuzlu ata benzeyen efsanevi bir yaratık. Ancak abadaların tek değil çift boynuzu vardır ve boynuzlarındaki tozun hastalıklara ve zehre iyi geldiği söylenir.

Artık daha iç kısımlardaydık. Ağaçlar eğilip birbirlerinin içine geçiyor, neredeyse gökyüzünü kapatıp öğleden sonra güneşinde serin bir rahatlama sağlıyordu. Orman artık daha sesliydi. Yukarıya baktığımda, yükseklerle tünemiş küçük kuşları gördüm; kırmızı sarı yüzleriyle, geniş muz yapraklarının arkasından beni gözetliyorlardı.

Sıcaklık neredeyse zulüm seviyesine ulaştığında yaratık, nehrin daha küçük bir kolunun sola kıvrıldığı ayrımda durdu. Pençelerini endişeyle yere geçirdi.

Alnımdan akan terler kaşlarımı gıdıklarken, “Ne oldu?” diye fısıldadım. Serinlemek için nehre dalmak istiyordum ama onu gözden kaybetme riskini almak da istemiyordum.

Yaratık tekrar kişnedi.

“Kola?” diye seslendim usulca. Yavaşça daire çizip etrafa bakınırken umut kelimelerimde can buluyordu.

Cevap gelmedi. Abada daha küçük su yolunda ilerleyip çalılıkların etrafını dikkatlice dönmeden önce bu kez daha sesli bir şekilde tekrar kişnedi.

“Bekle!” dedim, ona yetişmek için suya dalarak.

Yüzmem için yeterli olan derinlikteki nehir, ormanın derinliklerine doğru uzanırken çamurlar kuyruğumu süpürüyordu. Daha geniş olan nehrin ardından gelen bu sessizlik ve kasvet endişe vericiydi. Endişeli bir şekilde etrafıma bakındım. Kıyının daha dar olması, abadanın taşlık sığ bölgelerde zıplamasına sebep oluyordu. Akıntıda yolumuza devam ederken ağaçlar neredeyse güneşi tamamen kapatıyor, kahverengi suya gölge düşürüp yeşil yaprakları karartıyordu. Kıyı, siyah topraktan ve taşlardan oluşuyordu. Kola’nın bu alanda yolunu bulmaya çalıştığı düşüncesiyle kaşlarımı

çattım. Abada önümde salınarak ilerliyor, taşlı zemine rağmen hızlı hareket ediyordu. Tam onu bu kadar uzağa kadar takip edip etmemem gerektiğini düşünürken akıntının daha geniş bir gölcüğe açıldığını gördüm. Suyun etrafını çevreleyen çalılıklara doğru yöneldiğim sırada abada tekrar, bu kez daha da sesli bir şekilde kişnedi.

Artık etrafta kuş sesi ya da şakıması duyulmuyordu. Sessizlik büyürken etrafa göz attım. *Devam et*, diye düşündüm, sudan çıkarken. Islak saçlarım ve tenim solgun ışıktaki parıldarken gölcüğün kenarına tünedim ve şalım oluşmaya başladı.

“Lütfen bekle,” diye seslendim, abada çalılıkların arasında ilerlerken. Yaratık durdu. Ona uzandığımda irkilmedi. “Beni buraya kadar getirdiğin için teşekkür ederim,” diye mırıldandım, ipeksi yelesini okşarken.

Yaratığın boyu omuzlarımı aşmıyordu ama boyunun iki katı olan boynuzları arkaya doğru kıvrılıyor ve göğü delen güneş huzmesinin altında parlıyordu. Boynuzlarının, hastalıkları iyileştirme ve her türlü zehri etkisiz hale getirme gücü olduğu söylenirdi. Köşeleri gümüş rengine olan turkuaz gözlerini bana çevirince rahatlık hissinin zihnime yayıldığını hissettim. Bir elimi sırtında gezdirince abada zevkle başını oynattı. Fazla büyümüş çalılıkların arasına dalmadan önce dikkatini biraz daha üzerimde tutmama izin verdi. Onun peşinden gittim. İç kısımlara doğru girdikçe gölgeler derinleşiyordu.

Ormanın bu bölgesi daha nemliydi; sıcaklık göğün altında sıkışıp kalmıştı. Yerler çürümüş yapraklar ve yumuşak siyah toprakla kaplıydı ve ayaklarımın altında nemli bir his

bırakıyordu. Kırmızı gözleri ve sırtından inen sarı çizgiyle gri bir örümcek yanımdan geçtiğinde, nereye gittiğime daha çok dikkat edip adımlarımı ölçerek ilerledim ve yürüme eyleminin ritmine uymaya başladım. Abada, çok büyük, mor çiçekli ve bana balı hatırlatan kokuya sahip çalılığı geçince, aniden durmama neden olacak bir ses duydum.

Hafif bir davul sesiydi bu. Nabzım gibi hızlı ve sık olan ses giderek yükseldi ve sonunda, çıplak ayaklarımın yumuşak tabanlarını titretiyormuş gibi hissetmeye başladım. Abada gelip yanımda durdu ve beni ileri doğru ittirdi. Çalılıklara doğru sendelerken abadanın burnunu ve sıcak nefesini sırtımda hissediyordum ve bir süre sonra kendimi, geniş bir açıklığa bakarken buldum.

Güneş ışınlarının oluşturduğu sıcak ışık huzmesi ağaçların arkasından süzülüyordu ve geniş alanın ortasında insanlar dans edip, neredeyse kendi boylarına ulaşan çimlerin arasında dolanıyordu.

Küçük insanlardı bunlar.

Uzun örgüler şeklinde örülmüş gri saçlarıyla bir düzine gangan davulunun* ritminde, neredeyse çılgına dönmüş bir halde dönüyorlardı. Küçük eller çubukları gergin deriye vuruyor, daha önce hiç duymadığım bir ritim yaratıyorlardı. İşte orada, alanın ortasında, kurumuş çim yatağında, beyaz bir örtüyle kaplanmış Kola yatıyordu.

Davulların sesi, şaşkınlıkla çıkardığım sesi bastırdı. Kola'nın gözleri kapalıydı, kollarıysa göğsünün üzerinde birleştirilmişti. Ayakları örtünün ucundan dışarı çıkmıştı. Onu suda ilk bulduğumda, tabanlarının solgunluğunu hatırladım.

* Batı Afrika'ya özgü, kum saati şeklinde vurmali çalgı.

DENİZİN TENİ

Son dualara hazırmış gibi cansız bir şekilde yatırılmıştı ve bu manzara, içimde bir şeyleri paramparça etti.

Güçlükle yutkunarak, onları daha iyi görebilmek için ilerledim. Abada arkamdan ani bir homurtu sesi çıkarınca irkildim ve çürüyen bir a a  köküne takılıp açıklığa doğru sendeledim.

Davullar durdu. Sa   rg leri dar sırtlarından uzanan insanlar öylece donup kaldılar. Tek v cutmu  gibi dönerek solgun, altın rengi gözleriyle bana baktılar.

“Yumbolar,”* diye fısıldadım.

* Batı Afrika kültüründe geçen mitolojik karakterler. Avrupa’nın perilerini andırırlar.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Yumbolar bana bakarken açıklığın kenarında dikilmek için geri doğru sendeledim. Açıklıkta, boyları kalçamı geçmeyen, siyah tenleri fildişi renginde şallara sarılı ve ince örgülü gri saçlarıyla en az yüz tane peri vardı. Geriye doğru giderken sırtım abadaya çarptı. Yumbolar hakkında bildiklerimi hatırlamaya çalıştım. Bakhna Rakhna, yani İyi İnsanlar olarak da bilinen yumbolar, yeraltının gizli tepelerinde yaşar, balık tutup insanlardan mısır çalarlardı. Bir tehdit oluşturmuyorlardı, bu kadarını hatırlıyordum, özellikle kendileri isteyerek size görünürse ki bu oldukça nadir gözlenen bir durumdu.

“Kola?” diye seslendim onlara yaklaşırken.

Abadanın sıcaklığını arkamda hissettim; postu tenime batıyordu. *O korkmuyorsa ben de korkmamalıyım*, dedim kendi kendime ve öne doğru bir adım daha attım.

Kola kıpırdamıyordu. Nefes alıp almadığını kontrol etmek için göğsüne bakarken soluğumu tuttum. Kalabalığın arasında ilerlerken yumbolar ben durdurmaya çalışmadı. Aralarına gümüş iplikler katılmış minik örgüleriyle küçük

bir çocuk yolumdan çekilirken eğilince gerginliğimin biraz azaldığını hissettim.

“Ölmedi,” dedi bir yumbo. Bana gülümserken altın rengi gözlerinin etrafı kırıştı.

Bu sözler içimi biraz rahatlattı ama sonra Kola’nın ne kadar kıpırtısız durduğunu gördüm. “Emin misin?” diye sordum, öne çıkarken.

Çocuk beni takip etti ve çimlerin üzerinden yatağa uzanırken bana yetişmek için zıplayarak ilerledi. “Onu fırtınadan sonra buldum. Denizde. Yardım etmek için diğer tekneleri de getirsin diye büyükbabamı ikna ettim ve onu koydan çektik.”

Kola’ya yaklaştıkça, göğüs kafesinin kalkıp indiğini fark ettim. İçimdeki rahatlama hissiyle dizlerimin dermanı kesilince tekrar sendeledim ve bu kez kendimi zar zor toparladım. “Neden böyle yatırılmış? Sandım ki...”

“Onun sağlığı için şarkı söyleyip dans ediyoruz.” Yumbo çocuk hâlâ yanımda duruyordu. Öne eğilip Kola’nın karnını hafifçe dürttü. “Yemek yedi ve tekrar bilincini kaybetti. Yakında uyanacaktır.”

Davullar tekrar çalındı ve yumbolar abadanın etrafında dans etmeye başladılar. Yaratık da onların aralarında zıplayıp yelesini sallıyordu. Kola’nın yanına oturup küçük ayakların oluşturduğu karmaşık ritimleri ve grili örgülerin güneş ışığında parlamışını izledim. Şarkı söylemeye başladıklarında gülümsedim. Sesleri, neredeyse tek bir sesmişçesine birbirine karışıyordu. Yüksek ve tatlı sesleriyle, iyi bir sağlık ve şans için ettikleri duaları açık alanı da kalbimi de neşeyle doldurdu.

Yumbolar dans etmeye devam ediyordu. Gangan davullarının çıkardığı ritimle ayaklarını yere vururlarken ellerini gökyüzüne uzattılar.

“Simi?” Kola hareketlenirken gözlerini açtı, üzerindeki örtü göğsünden kaydı. Oturmaya çalışırken dudaklarından kaçan tıslamayı duydum ve sol tarafını tuttuğunu fark ettim. Alnında büyük bir şiş vardı ancak bunun dışında yarası yoktu. “Buraya nasıl geldin?” diye sordu, aceleci bakışlarla beni incelerken. “Yaralandın mı?”

“İyiyim,” diye cevap verdim ona. Kola hayatta olduğu için o kadar minnettardım ki neredeyse uzanıp saçlarını okşayacak ve teninin sıcaklığını hissedecektim. “Kıyıda uyan-dım. Tekneden sadece parçalar kalmıştı. Sandım ki...” Bakışlarımı kaçırdım.

“Ben de senin için endişelendim,” dedi Kola. Sözleri üzerine içime bir sıcaklığın yayıldığını hissettim. “Yumbolar kurtardı beni. Onları denizde gördüm. Simi, yemin ederim ki beni denizden çekip çıkarmadan önce onların, ajogunlardan biri tarafından gönderildiğini düşünüyordum.” Gülümsedi.

“Hangi savaşçı? Ölüm mü?”

“Neden olmasın? Mami Wata, Sango ve Oya. Sırada ne var?”

“İkinci kez neredeyse ölüyordun,” dedim, Kola’nın dudaklarının kıvrımına bakarak. “Bunu bir alışkanlık haline getirmeye mi niyetlisin yoksa?”

“Denizde ölmeyi mi?”

Bu sözleri üzerine, onunla aynı olmadığımı hatırladım. Ben denizde ölemezdim. Boğulmazdım. Ama Kola boğula-bilirdi.

O bir insandı; bense değildim.

Bir anlığına tüm düşünebildiğim bu oldu.

“Neredeyse ölmeyi,” diye onayladım onu, gözlerimi uzaklara dikerek. Kola’nın ölümünü, sırf yaptığım fedakârlık boşa çıkmasın diye umursadığımı söylüyorum kendime ama bu düşünce bile kalbimin göğüs kafesimde hızla atmasına sebep oluyordu.

“Simi...” Davul sesi yükselirken Kola doğruldu ve üzerindeki örtü düştü.

“Uyanmışsın!” diye çığlık attı, Kola’nın hayatta olduğunu söyleyen aynı yumbo çocuk.

Boyu dizimi geçmeyen çocuk koşup bize doğru atıldı ve yüzünü, sanki Kola güneşmiş gibi ona çevirdi. Genişçe gülümseyen yumbo yaklaştı, dişleri küçük inciler gibi parlıyordu. Tekrar eğildi; küçük yumruğunu kalbine yerleştirip başını eğerken sağ ayağını diğer ayağının önüne attı.

“Ben Issa. Seni bulan benim!” Bir elini düz bir şekilde Kola’nın göğsüne yerleştirip onu geri doğru itti. “Dinlenmelisin. Yemek zamanına kadar gücünü topla.” Kola’nın etrafındaki örtüyü çekiştirerek bir anne gibi düzeltti. “Uyandığına göre büyükbabamı çağırıp biraz yemek getireyim.”

“Teşekkür ederim Issa,” diye cevap verdi Kola. Çocuk örtüyü göğsüne yayarken ona gülümsedi.

Kola’nın doğru düzgün sarmalandığından emin olunca çocuk koşarak uzaklaştı ve kollarını savuşturarak diğer yumboların da etrafa dağılmalarını sağladı. Biraz sonra, kehribar rengi gözleri ve uzun, gümüşü örgüleri olan daha yaşlı bir yumboyla birlikte, neredeyse hemen geri döndü.

“Hoş geldiniz. Adım Salif.” Yaşlı adam eğilirken bir eli-

ni, kemikleri çıkmış göğsüne yerleştirdi. “İkinizi de misafir etmekten onur ve mutluluk duyuyoruz. Sadece yumbolar tarafından seçilen insanlar bile bu alanı bulamıyor. Tabii başka dünyadan değilseniz... O zaman abada insanları buraya getirip getirmeyeceğini seçiyor. Benzer varlıklar birbirine bağlıdır.” Bakışları ayaklarıma yönelmeden önce gözlerimde durdu. “Daha önce de denizlerde Mami Watalara denk geldik. Yemoja her daim balık tutarken bizi kutsamıştır. Onu bir dahaki çağırışında lütfen adımıza ona teşekkürlerini sun.”

Bir kez başımı salladım. Issa çekingen bir şekilde bana bakarken ayaklarımı toprak zemine sürttüm.

“Yemekte bize katılın. Katılmazsanız torunum çok üzülür,” diye devam etti Salif, Issa’nın omzuna vurarak. “Size herhangi bir şekilde yardım edip edemeyeceğimi yemekte tartışalım.”

“Teşekkür ederiz,” diye cevap verdim, Kola da teklifi onayladığını mırıldanırken.

Salif emirler yağdırarak uzaklaşırken biz de, Kola’nın yanında oturan Issa’yla baş başa kaldık. Baharatlı yemek kokusu, birkaç yumbonun kocaman, yanan kömürlerin üst kenarlarında yavaşça pişen bir yayınbalığının hazırlığıyla uğraştığı ateşlerin olduğu yerden açık alana yayılıyordu. Küçük, dar tabureleriyle ahşap masalar, açıklığın üzerini kapatır gibi eğilmiş en büyük ağacın altına kuruldu. Daha küçük yumbolar koşuşturup masayı altın rengi tomurcuğu olan mor çiçeklerle süsledi. Diğerleri açıklığın kenar kısımlarını eşeleyip gömülü palmiye şarabı şişelerini çıkardı. Dikkatle masadaki bardakları dolduruyor, tek bir damlayı dahi dökmüyorlardı.

Yumbolar masalardaki yerlerini alırken Issa da ikimizi, bizim oturmamız için kurulmuş daha büyük masaya yönlendirdi. Kola'nın yan tarafı çok da canını yakıyormuş gibi görünmüyordu. Hatta alnındaki şiş birazcık inmiş gibiydi. Onu incelediğimi fark edince hemen bakışlarımı başka yöne çevirdim.

Salif ayakta duruyordu. Ellerini üç kez çırpınca, koyu bal rengi gözleri karanlıkta parlayan yumbolar oturdukları yerden ona baktılar.

“Bugün bir değil iki özel misafirimiz olduğu için gururluyuz.” Ayakta durmaya devam edip gülümsedi. “Hepinizin bildiği gibi birini denizden ve kara kayalıklarından kurtardık, diğeriye bize kutsal abada tarafından getirildi. Hadi, hep birlikte yiyip içelim!” Bardağını kaldırıyor ve şarabından büyük bir yudum aldı. “Sí àwọn olóríire! Şanslı olanlara!”

“Sí àwọn olóríire!” Yumbolar bardaklarını kaldırdı ve Kola aynısını yapmam için beni dürttü. Ben de bardağımı kaldırdım, ta ki getirilen yemekleri görüp neredeyse içkimi dökene dek.

“O da ne?” diye sordum, buharı tüten balıklar süzülürmüşçesine bize doğru gelirken.

Şaşkınlığım karşısında kıkırdayan Issa, “Yemek,” dedi neşeyle. “Bizim yardımcılarımız vardır, sizin asla görmeyeceğiniz yardımcılar. Yani, en azından hepsini.”

Gümüş tabaklar havada salınıp masalara doğru yönelirken ağaç köklerinin etrafını dolaştılar. Koyu kahverengi eller kalın parmaklarıyla yemek dolu tepsileri tutuyordu ancak bu tuhaf yaratıklara dair başka bir şey göremiyordum.

“Kim tutuyor onları?”

Issa sırtı ve orman yolunda ilerleyen aynı renkteki ayakları gösterdi. “Ayakları ve elleri dışında hiçbir yerleri görünmez. Onlara *olùrànlò 'wọ'* diyoruz. Yani yardımcılar.”

Mısır ve baharatlı yayınbalığı tabaklarını uzun masaya yerleştiren toplam on yardımcı saydım. Parmaklarımızı yıkayacağımız suların olduğu kaplar ve daha fazla palmiye şarabıyla iki yardımcı daha geldi. Gözlerimi havada salınan ellerden alamıyordum ve sonunda yemekleri servis edip gittiklerinde rahatladım.

“Endişelenme, *olùrànlò 'wọ'* lar büyümlü varlıklardır. Sadece yumbolar bazı işleri zor bulduğunda ya da yardıma ihtiyaç duyduğunda gelirler.” Kola yüzüme bakıp gülümsedi ve pürüzsüz ahşap yüzeyi olan bardağıyla benimkini dürttü. “Şarabını iç. Bu Salif’i mutlu edecekti. Bakhna Rakhnalar bir misafiri hediye olarak görür ama iki tanesi, kutsanmak gibi bir şeydir.”

İçkimden bir yudum aldım. Gözlerim sulanırken ağzım büzüldü. Şarap bana fazla ekşi gelmişti.

“Sert mi?”

“Neyse ki bardaklar küçük,” dedim ve Kola bir kahkaha attı. Kahkahası gür ve tatlıydı. Bunu ilk kez duyduğumuzu fark ettim. Dikkatle bir yudum daha aldım ancak bu kez yüzümü ekşitmedim.

Etrafımıza yumbolar balıkları elleriyle parçalıyor, beyaz şeritleri küçük ağızlarına götürüyorlardı. Issa, Salif’in yanına oturdu ve ağzının etrafındaki mısır parçalarıyla gevezelik etmeye başladı.

“Tüm bunları nereden biliyorsun?” diye sordum. “Yardımcıları, gelenekleri?”

Kola biraz utanmış görünüyordu. “Yaşlıların anlattığı hikâyeleri severdim. Onları hep dinler, sonra gidip Taiwo’ya ve Kehinde’ye anlatırdım. Hikâyeler her zaman uyumalarına yardımcı olurdu.” Gülümsemesi o kadar sevgi doluydu ki kendi dudaklarımın da aynı şekli aldığını hissettim. “Anlatılanların gerçek olduklarını ya da onlarla yemek yiyeceğimi hiç düşünmemiştim.” Şarabından bir yudum daha aldı. “Ama diğer şeylerin de gerçek olduğunu ve...”

“Ve işte karşıdayım,” diye tamamladım sözlerini. “O halde söyle bakalım,” dedim, gerginlikten titreyen ellerimi kucağımda birleştirirken. “En sevdiğin hikâyeler nelerdi? Eskiden dinlediklerin arasında yani. Sadece ikizler için oradaymış gibi davranırken.” Omzumla onu dürttüm. “Hangilerini dinlemek için can atıyordun?”

Kola balıkların kılçıklarını kenara itti ve altın sarısı mısırdan biraz ısıırıp çiğnedi. Dikkatlice düşünmek için kendine zaman verdiğini görebiliyordum.

Bitirdiğinde başını kaldırıp doğrudan bana baktı. “Orisaların hikâyeleri tabii ki.”

Şarabımın son yudumunu içerken “Dört yüzden fazla Yoruba tanrısı var... Daha açık konuşman gerek,” diyerek takıldım ona. Bir daha bu kadar ekşi bir şey içmemeye yemin ederken bardağı masaya bıraktım. Masanın diğer ucundaki Salif bana bakıp gülümseyerek bardağını kaldırdı. *En azından o tadını çıkarıyor,* diye düşündüm.

“Sence en çok hangi orisanın hikâyesini dinlemek istemişimdir?”

“Osun?”

“Ondan daha sevgi dolusu ya da güzeli yok,” dedi Kola. “Ama o değil.”

“Osanyin. Bitkilerin ve şifanın tanrısı.”

Başını iki yana salladı. “Sana bir tahmin hakkı daha vereceğim.”

Yerlerinden kalkıp tekrar dans etmeye başlayan yumboları izlemek için döndüm. Birçoğunun ellerinde hâlâ şarap dolu bardakları vardı. Zıplayıp dönerlerken ormanın nemi onları etkilemiyor gibi görünüyordu. Güneş ışığı tenlerinden ve saçlarındaki değerli metallere yansıyor.

“Ori’ye ne dersin?” dedim sonunda. Açıkçası Kola’nın en sevdiği, düzinelerce hikâyeden biri olabilirdi. Özellikle orisaların kökeni ve gücü, kimle konuştuğuna bağlı olarak değişirken.

“Ogun. Atalarımın kalma orisa.” İçkisinden bir yudum daha alıp gülümsedi. Dudakları şarapla ıslanmıştı. “En sevdiğim de oydu. İnsanlar ava çıkmadan önce köyümdeki yaşlılar Ogun’un hikâyesini anlatırdı.” Bana doğru eğildi. Dirseklerini dizine dayadı, bacağı benimkine değiyordu. “Gücüne bayılıyorum.”

“Silahlarını da seviyorsundur şüphesiz,” dedim ona. Nalbantlık becerileriyle ünlü bir orisaydı Ogun.

“Pekâlâ, evet ama ondan daha fazlası da var. Onurlu bir orisa o. Adaletle ve yeminlerle ilgileniyor.” Yanımda hareketlenip bardağını masaya bıraktı. “Onları her zaman koruyacağıma dair ikizlere ve ailemin kalanına yemin ettim.”

Bir süreliğine sessiz kaldık. Eli, masada benimkinin yanında duruyordu. Parmaklarım seğiriyor, onun parmaklarına dokunmak istiyordu. Onu rahatlatmak istiyordu. İkimizin de sorumlulukları, korumak istedikleri vardı. Yemoja’nın yüzündeki yaraları düşündüm, ona başka bir şey olması ihti-

malini düşününce omuzlarım düştü. Onu yüzüstü bırakmayacaktım.

“Koruyacaksın da,” dedim. “Yemeğimizi yedikten sonra buradan ayrılacağız. Hatta Salif’in, köyüne en hızlı gidiş yolunu bize söyleyeceğine eminim. Köyün adı ne?”

Bir an duraksado. Gözlerimi ondan ayırmadım. Şimdi bile, bu bilgiyi benden saklayacak mıydı? “Oko,” diye cevap verdi. “Köyümün adı Oko.”

Bu ismi zihnimde döndürürken başımı salladım. Bunu bana söylediği, bana güvendiği için, itiraf edebileceğimden daha fazla memnundum. “Bakalım yumbolar bizi yönlendirebilecek mi?”

Salif boynumu uzatıp ona bakındığımı gördü. Baharatlı yayınbalığının kalanını ağzına atıp yerinden kalktı ve arkasında Issa’yla bize doğru geldi. Salif, küçük elini havada sallayıp bir hareket yaptı ve güçlü kahverengi ellerin taşıdığı geniş şarap şişesi bize doğru yola çıktı.

“Hayır!” Aceleyle elimi bardağın üzerine götürdüm ve bu hareketimi bir gülümsemeyle yumuşatmaya çalıştım. “Teşekkür ederim.”

Yaşlı yumbo eğildi. “Nasıl istersen.”

“Salif, Oko isminde bir köy biliyor musun? Ogun Nehri’ne yakın.”

Kola merakla öne eğildi. “Yazın sonlarına doğru biraz mısırla ağırlıklı olarak balık ticareti yaparlar.”

“Evet, biliyorum.” Başını arkaya doğru atıp içkisini bitirdi. “Oldukça eli açık bir köy. Oraya mı gidiyorsunuz?”

“Evet,” diye cevap verdim. “Ne kadar uzaklıkta sizce?”

“Şimdi yola çıkarsanız sabaha doğru oraya varırsınız.”

Bileğimi çevirip ayak parmaklarımı oynatarak kaslarımı esnettim. Bir gece boyunca sürecektir yürüyüşte bacaklarımın bana ne kadar iyi hizmet edeceğinden emin değildim.

“Sen ya da sizden biri son zamanlarda oraya gitti mi?” diye sordu Kola.

Yumbo boş bardağını masaya bıraktı. “Oko hakkında hiçbir şey duymadık, hayır. Ancak...”

Cümlesini tamamlamadı. Diğer yumbolarınki gibi onun da sesi kesilmişti. Hepsi birden donup kaldı ve hatta Kola’nın yanına sokulan Issa bile yemeğini çiğnemeye ara vererek, alt dudağında sarkan tek parça mısırla ağzı açık halde kalakaldı.

Ben etrafımıza bakarken Kola da aynısını yaptı. Hissettiğim kafa karışıklığı ifadesi onun da yüzünde dolaşıyordu. Kehribar gözleri donuklaşan Issa’yı usulca sarstı ama Issa tepki vermedi. Salif bir kez titredi, öne eğilmeden önce tüm vücudu sarsıldı. Açık ağzından yüksek, ağıt yakar gibi bir ses etrafa yayıldı. Diğer yumbolar da aynı şeyi yaptı ve çığlık atarlarken gözlerini kapattılar. Davulun ritmiyle dönenler yere düştü. Küçük bedenler ve gri örgüler, açık alandaki küçük toprak yığınlarının üzerine yayıldı.

“Ne oluyor?” diye sordu Kola. Issa’ya bakarken sesi sert çıktı. “İyiler mi?”

“Bilmiyorum,” diye cevap verdim. Midemde hafif, rahatsız edici bir his vardı. Ama bu, yumboların yaşadığı şeyin yanından bile geçecek güçte değildi. Issa’ya dokunmak için eğildim ama o, tepki vermedi. Kirpikleri, kahverengi yanaklarının üzerinde metalik bir tonda parlıyordu.

Alanın ortasına doğru ilerleyerek elimden geldiğince çok

yumbonun durumuna bakabilmek için eğildim. Midemdeki rahatsızlık hissi giderek artıyordu. “Nefes alıyorlar,” dedim. Kola’ya bakmak için döndüm ancak onu bıraktığım yerde bulamadım.

Simsiyah ağaçlarla dolu bir ormandayım. Ağaçların eğri büğrü dalları, yeni morarmış bir tenin rengindeki gökyüzüne doğru uzanıyor. Yoğun, doğal olmayan bir sessizlik her şeyin üstünü örtüyor. Çürümüşlüğün ve ölümün kötü kokusu havada asılı duruyor, boğazıma yapışıyor ve midemi bulandırıyor. Başım dönüyor, sendeliyorum. Koyu renk toprağa bakınca acı içinde çığlık atıyorum. Ölmüş ormanın karanlığına yayılan küçük peri kemiklerinin üzerinde duruyorum. Bir hüznün dalgası beni esir alıyor ve karnımı tutarak iki büklüm oluyorum.

“Kola!” diye çığlık atıyorum. Geriye doğru sendeliyor, ellerimle ağzımı kapatıyorum.

Ama etrafta bana cevap verecek kimse yok. Zeminde sadece kurumuş bitkiler ve yumboların solgun beyaz parçalar halindeki kalıntıları var. Sonra koşmaya başlıyorum, kömür rengi ağaçları geçiyor, görmek istemediğim kalıntılara basarak kayıyorum. Orman genişliyor ve dalgalanan, ölü mahsullerin katılaşmış parçalarıyla lekelenmiş tarlaları birleştiren yokuşlara doğru devam ediyor. İneklerin ve keçilerin ölü bedenleri güneşin altında yavaşça çürüyor. Güneşin yaydığı ısı ve ışık, bölgedeki yaşayan tek şey. Birçok alanı çevreleyen bir duvar görüyorum ve kalbim hızla atarken oraya, köye doğru ilerliyorum. Yavaşlayıp ardına kadar açılmış, denizin ve bereketli mahsullerin resimlerinin işlendiği kapılardan

geçiyorum. Onları gördüğümde duruyorum. Nefesim göğsümü yakıyor. Ölüler. Ağzıları son kez çığlık atmak için açılmış, elleri pençe şeklini almış ve tenleri koyu gölgelere hap solmuş köylüler, kırmızı toprağın üzerinde yatıyor. Yaralar, kemikler ve kaburgalar şalların altından gözler önüne seriliyor. Gözlerimi sımsıkı kapatıyorum. Ağzımı açıyor, boğazım kazınıp kuruyana kadar çığlık atıyorum.

“Simi, Simi!”

Gözlerimi açtığımda Kola’nın gözleriyle, endişeyle çatılan kalın kaşlarıyla karşılaştım. Hıçkırarak yüzümü göğsüne bastırdım. İç çekip ağlamayı bitirene kadar beni tuttu.

“Ne? Ne oldu?”

“Gördüm...” Ama cümlemi bitirme şansı bulamadım. Toplu bir iç çekiş sesiyle birlikte yumboların hepsi doğrulup ayağa kalktı. İfadesiz yüzleri, yumuşak ve odaklanamayan bakışlarıyla bal rengi gözlerini kırıştırıyorlardı. Issa ağlamaya başladı ve Kola bir kolunu yumboya sarmak için beni bıraktı.

“Salif,” diye mırıldandı Kola. “O da neydi? Ne oldu?”

Yaşlı yumbo derin nefesler alarak, her birine altın ve gümüş sicimlerin dolandığı örgülerini düzeltilti. “Bizler toprağa bağlıyız.” Titreyen elleriyle bardağını doldurdu. “Toprağın dengesini bozan herhangi bir şey olduğunda bunu hiss ediyoruz.” Şarabı sonuna dek içip yutkundu.

“Herhangi bir şey... gördün mü?” diye sordum ona. Gördüklerimin verdiği keder hissiyle ağırlaşmıştım, nefesim tıkanıyordu. Derin bir soluk almak için kendimi zorlayarak, ayaklarımın titremesini geçirmeye çalıştım.

“Bir şey olmuş,” dedi Salif. Bardağını tekrar doldurdu. Elleri titrediği için palmiye şarabının birazını yere döktü.

Denizdeki fırtınayı, hissettiğim şeyi ve havadaki kokuyu düşünerek, “Ne olmuş olabilir sence?” diye sordum ona. Yaklaşan bir şeyler olduğu hissi. Gördüğüm o manzarada, üzerinde durduğum kemikleri düşündüm. Ölü mahsulleri ve köydeki kıvrılıp bükülü haldeki bedenleri düşündüm.

Bana bakarken Kola’nın yüzü solgunlaştı. “Sanırım ben biliyorum.” Salif’e döndü. Sözcükler ağzından ağır ağır çıkıyordu. “İkizler. Taiwo ve Kehinde.”

“Ne demek istiyorsun?” diye sordum, kaşlarımı çatarak. Bu olanların hiçbiri bana mantıklı gelmiyordu.

Kola oturduğu yerde hareketlendi ve elini düz bir şekilde önündeki masaya yerleştirdi. Derin bir nefes aldı. “Onlar Ibeji.”

“Orisa mı yani?” diye sordum, sesim şaşkınlıkla yükselirken. İkiz tanrılar hakkında ne bildiğimi düşündüm. İki bedendeki tek ruhtu onlar. Bereketin yanı sıra neşenin ve kötülüğün orisaları olarak bilinirlerdi. Varlıkları insanlara mutluluk ve sağlık, yaşadıkları topraklara can verirdi.

“Ona yakın. Ibeji, Taiwo ve Kehinde’de tezahür etti. Babawonun kehaneti böyle.” Ellerini birleştirdi ve uzun parmaklarını sıkarak bir elini yumruk yaptı. “Doğdukları zaman, etrafındaki bölgeler de Oko da gerçek anlamda refaha kavuşmuştu.”

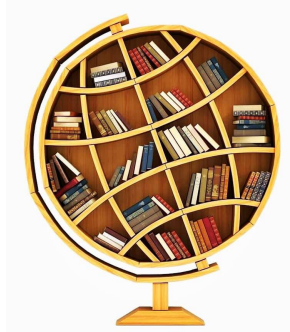
“Bu yüzden buraya yerleştik,” diye ekledi Salif, elleriyle etrafı göstererek. “Bu bölgede Ibeji gücünün olduğunu duyduk. Buraya vardığımızda o gücü biz de hissettik.”

“Ailem bunu gizli tuttu. Köydekiler bile bilmiyor. Bir se-

remoni yapılacaktı. Durumu doğrulamak ve onları koruma altına almak için. Seremoni gerçekleşene kadar güvende olmalarını sağlamak için orada olmam gerekiyordu.” Salif’e döndü. Onunla göz göze gelebilmek için eğildi. “Hissettiğin şey bu olabilir mi?”

Sesindeki umudu duyabiliyordum ancak Salif başını iki yana salladı. “Bu tarz bir seremoni, onların güçlerini onaylayıp duyurur sadece. Benim hissettiğim, hepimizin hissettiği bir tür... kopuştu.”

“Ya onlara bir şey olduysa? Ya çok geç kaldıysam?” İki elini de yüzünde gezdirdi ve bir an, parmakları alt dudağına takılıp kaldı. “Ya öldülerse?”

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

“Henüz kesin bir şey bilmiyoruz,” dedim Kola’ya. Sesimin sakın tutmaya çalışıyordum. Fakat Kola, neden bana ikizlerden daha önce bahsetmemiştir? Bana güvenmediği için mi? Yemoja’yı çağırırken ilk kez bir orisayla karşılaşmış gibi davranmıştı, şimdi de bunu öğreniyordum. Ancak daha sonra, kardeşlerini korumak için duyduğu ihtiyacı düşündüm ve onların gücünden kimseye bahsetmemesi bana mantıklı geldi.

Sırları düşününce, benim de aklıma gördüğüm o manzara geldi. Belki de ona bir şeyler söylemeliydim. Ölüm hakkında. Yumbolar ve köy hakkında. Ürpererek bu düşüncüyü bir kenara ittim. Kendi kendime, gördüğüm şeylerin hiçbir anlam ifade etmediğini söylemeye çalıştım ancak düşünürken bile bunun gerçek olmadığını biliyordum. Ama ne olduğunu kendim anlayana dek bundan kimseye bahsedemeyeceğimi biliyordum. Salif de Kola da yeterince endişeliydi zaten. Bu konu üzerinde daha çok düşünme fırsatı bulamadan, yaşlı yumbo ellerini çırpı.

“Umarım herkes iyidir. Endişelenmeyin, bunun ne an-

lama geldiği üzerine çalışacağız. Tüm işaretler anlam kazanmalıdır, bilinmedikleri için onlardan korkulmamalı. Bu arada da yemeğimizi bitirelim.” Salif’in direktifleri üzerine yumbolar başlarını salladı. *Olùrànlò’wò*’lar etrafta dolaşıyordu. Güneş ağaçların ardında kaybolurken gümüş tabakları temizleyip ateşi söndürdüler. İçlerindeki tüm enerji çekilmiş gibi görünen yumbolar, açıklıkta gruplar halinde toplanarak sessizce konuşmaya başladılar.

“Yaşanan şeylerin yanı sıra bir şey daha var. Onunla alakalı mı emin değilim ve diğerlerini de endişelendirmek istemiyorum. Bu yüzden sadece ikinize söyleyeceğim.” Vakur bir ifadeyle bize döndü. Ellerini önünde birleştirdi. “Yumbolardan bazıları dışarıda bir yerlerde toplanmıştı ve bizim kardeşlerimiz daha yeni döndü.” Durup tekrar ahşap bardağını aldı, sonra tekrar masaya bıraktı. “İnsanların... Esu’nun topraklarımızın sınırında olduğuna dair konuştuklarını duymuşlar.”

“Esu mu?” diye sordum endişeyle. “Onun adı neden geçsin ki?”

“Son zamanlarda bu ismi ilk duyuşumuz değil,” dedi Salif. “Etrafta dedikodular... dolanıyor.”

“Devam et,” dedi Kola. Dikkatle yutkunurken yüzü düştü.

Endişe ve üzüntünün, Salif’in bal rengi gözlerinin parlaklığına yerleştiğini gördüm ve ne söyleyeceğini bildiğimi fark ettim. “Söylenenlere göre bir şeyi arıyormuş.”

Oya da aynı şeyi söylemişti. Yüzükler babalawodaya ve Taiwo’yla Kehinde Oko’daysa... Kola’ya baktım. Yüzünde, benim duyduğum endişenin aynısı vardı.

“Gitmemiz gerek,” dedim sessizce. Endişe dolu sesim

çok gergin çıkmıştı. Esu önce Abayomi'nin gemisine geliyordu, şimdi de Oko'nun yakınlarında belirmediğinden söz ediliyordu. Kola başını salladı. Ayağa kalkarken yüz ifadesi benimki gibi sertleşmişti.

“İzin verin de size biraz erzak verelim,” dedi Salif ve bu görevi torununa verdi.

Görevin biraz kendine getirdiği Issa, ellerindeki su kaplarını büyükleriyle değiştirmeleri ve muz yapraklarına sarılı balıkları kontrol etmeleri için diğer yumbolara emirler verdi.

“Onları sıkıca sarmanız gerek! Yoksa bozulurlar!” diyerek kendinden daha büyük bir çocuğu azarladı. Yumbo oflayıp pufladı ama yiyecekleri yeni baştan sarmaya başladılar.

Issa memnuniyetle başını salladıktan sonra Kola'nın yanına geldi. “Yardım etmek istiyorum,” dedi.

“Gel hadi Issa, bırak da hazırlansınlar,” dedi Salif, çocuğu kolunun altına sıkıştırırken.

“Ama yardım edebilirim!” Büyükbabasından kurtulup, bize doğru koşarken bakışlarını Kola'dan bir an bile ayırmadı.

Bize doğru gelen bir yumbonun elinden, taşıdığı heybeyi kaptı. Hızlıca sürükleyerek onu bize doğru getirip ayaklarımızın dibine bıraktı ve altın rengi gözleri parıldarken bize baktı. “Size Oko'ya kadar eşlik edebilirim. Oraya gidiyorsunuz değil mi?”

Bunun üzerine Kola eğildi. Dudakları hafif bir gülümsemeyle kıvrıldı. “Misafirperverliğin için minnettarız ama çok küçüksün. Senin yerin burası.”

“Lütfen!” diyerek ağladı Issa ve Salif'e döndü. “Büyükbaba, kaybolabilirler! Ya da, ya da... uzun yoldan giderler

ve günlerce oraya varamazlar! Daha önceki her neyse... hepimiz hissettik. Oko'ya hızlıca gitmeleri gerek ve bunun için onlara yardım edebilirim."

Kola zamanın vurgulanmasıyla birden gerildi. Tereddüt ettiğini biliyordum.

"Büyükbaba, daha önce de gözcülük yaptım. Lütfen izin ver! Tüm patikaları ve gidilmesi gereken yolları biliyorum. Kaçınılması gereken yolları da biliyorum." Göğsünü kabarttı. "Bana *ihitiyaçları* var."

Ufacık, dal gibi kolları ve sivri çenesiyle yumboyu düşündüm. Başını arkaya atıp örgülerini gözlerinden çekti ve beni duygulandıran bir merhametle, kendisine bakan Kola'yı izledi. Göz kulak olmamız gereken birine daha ihtiyacımız yoktu.

"Kola, bunun iyi bir fikir olduğunu sanmıyorum."

"Doğru yoldan gitmezseniz yolculuk günlerce sürebilir," dedi Issa, Kola'ya bir gülücük atarak. "Sizi oraya yarı sürede götürebilirim."

"Bize yardımı dokunabilir," dedi Kola usulca.

Yüzü sevinçle parlayan Issa, bal rengi bakışlarını bana çevirdi. "Yapabilirim, Simi. Gerçekten."

Kola elini Issa'nın omzuna yerleştirdi ve o da bana baktı. "Bizi oraya götürebilecekse ona ihtiyacımız var. Ayrıca..." Issa'nın başını okşadı. "Bize iyi bir yol arkadaşı olursun."

"Olurum, *ẹ̀gbọ́'n ọkùnrin*." Kola'ya bakıp gülümsedi ve yerinde zıplamaya başladı.

Kaşlarımı çattım. Issa ona şimdiden ağabey diyerek ne yaptığını sanıyordu? Yine de küçük yumbonun oldukça tatlı bir gülüşü vardı ve köye varmamız için kaybedecek daha

* (Yoruba) "Ağabeyciğim."

fazla zamanımız yoktu. Başımı salladım. Esu yüzüklerin Oko'da olduğunu biliyorsa, oraya ilk olarak bizim varmamız gerekiyordu.

“Büyükbaba?” dedi Issa.

Salif ona cevap vermeden önce durup biraz düşündü. “İznim senindir küçüğüm. Ancak sadece rehber olarak.” Bir parmağını havaya kaldırdı. “Başka bir şey yapmak yok.”

Issa heybenin etrafında zıplayarak döndü. “Eşyalarımı toplayayım!”

“Oko'ya vardıktan sonra hemen buraya döneceksin,” diye seslendi ardından Salif. “Hemen döneceksin!”

Issa koşarak uzaklaşırken, “Döneceğim!” diye haykırdı.

“Onunla küçük kardeşimmiş gibi ilgileneceğim,” dedi Kola ve avcunu kalbine bastırıyor. “Söz veriyorum.”

“Lütfen öyle yap.” Salif de Kola'nın hareketini tekrarlayarak eğildi. “Bizi etkileyen o hisse neyin sebep olduğunu bilmek isterim. Burada hâlâ güvende olup olmadığımızı bilmemiz gerekiyor.”

Kola heybeyi kontrol ederken Salif bekledi. Kola kısa bir kılıç çıkarıp şalının sıkı kıvrımlarına sıkıştırıyor. “Size minnettarız, Salif. Beni kurtardınız ve şimdi de yanımıza bir rehber veriyorsunuz. Bizi kutsadınız. Teşekkürlerimi sunarım. Oko'ya döndüğümde istediğiniz kadar mısır sunacağım size.”

“Bu sözü unutmayacağım,” diye cevap verdi Salif. Issa koşarak yanımıza gelirken tebessüm etmeyi başardı ve gelip yanımızda durmadan önce hızlıca ona sarıldı. “Size verebileceğimiz bir şey daha var.” Küçük bir çanta uzattı. “Birkaç senede bir abada, boynuzlarının bir kısmını almamıza izin

verir. Bu çantada da birazı var. İçmek için biraz suyla karıştırılabilir ya da ilaç yapmak için kullanılabilir. İki türlü de neredeyse her şeyi iyileştirir.” Ciddi bir ifadeyle başını salladı. “Dans ve dualarla yolculuğunuzu kutsayacağız.”

Issa çantadaki tozu heybeye tıktırırken Kola başını sallayıp bu jeste karşılık verdi. “Beni kurtardığınız, ikimizi de ağırladığınız için teşekkür ederim.”

“Döneceğim,” dedi küçük yumbo, büyükbabasına bir gülcük atarak. “Endişelenme.”

Salif eğilip Issa’yı iki yanağından öptü ve bir an durup gözlerine baktı. “Güvende kalıp onları götürür götürmez döneceksin, unutma.”

Issa hevesle başını salladı ve heybeyi almak için döndü ama Kola, onun itirazlarını görmezden gelerek onu elinden aldı. Gangan davulları tekrar çalınmaya başlarken yumboların kalanı yumuşak bir tonda şarkı söylemeye başladı. Davulun ritmi her yerde yankılanıyor, günbatımıyla boyanmış ağaçlara doğru yürürken bizi uğurluyordu. Issa hōplaya zıplaya önden gidiyor, Kola’yla gevezelik ederken hızla hareket ediyor ve bizi kolay yollardan götüreceği için gururlanıyordu.

“Peki, bu bitki ne, *àbùrò ọkùnrin*?”* Kola, iğneli ve koyu yeşil yaprakları olan geniş bir çalılığı gösterdi.

Kardeşim. Nganda kahve bitkisi hakkında konuşurken ve çekirdek üreten olgunlaşmamış meyvelerden bazılarını koparıken yüzünü Kola’ya çevirdi. “Büyükbabam onlardan çıkan acı içeceği seviyor. Bu yüzden ben de onun için bolca topluyorum.” Meyveleri heybeye tıktırıp ilerledi. Omzunun üzerinden bize baktı. “Gelin, buradan!”

* (Yoruba) “Kardeşim.”

Ormanın derinliklerine doğru onu takip ettik. Zeytin ve misket limonu yapraklarının çatırtıları arasında hızla ilerledik. Issa, kenarlarında beyaz maun ve armut ağaçları olan yolları seçti. Bizi, havanın daha nemli olduğu ve zengin toprak kokusunun her adımda yükselip bizi karşıladığı derinliklere doğru götürüyordu. Durmadan konuşuyor, bir noktada Kola'yı kahkahalara boğuyordu.

Biraz geride kaldım. Ayaklarım şimdiden ağrıyordu. Ayak parmaklarımı büküp bir anlığına ayaklarımın üstünü esnettim ve bir yudum su içtim. Kola ve Issa yürümeye devam ediyordu. Batan güneş gökyüzünü alev rengine boyuyordu. Yumbo uzanıp Kola'nın elini tuttu. Atlayıp zıplayarak Kola'nın adımlarına yetişmeye çalışıyordu. Yeniden kıkırdadıklarını duydum ve şimdiden ne kadar kolay anlaştıklarını düşünerek onları kışkandım.

Daha da kötüsü, Esu'dan bahsedilmesini hâlâ aklımdan çıkaramıyordum. Onun yakınlarda olduğu söylentisi, midemin daha da büzülmesine sebep oluyordu.

Kola arkasını dönüp bana bakınırken hızlanmak için kendimi zorladım.

“Ne kadar kaldı Issa?” Yüzümü silerken terin, şalımin katmanlarının arasına girdiğini hissettim. Rahatsız ve bir süredir tatmadığım bir histi bu.

“Yakında nehre varırız,” dedi Issa, geniş bir yaprağı yoldan çekerken. “Oradan da Oko'ya birkaç saatlik yolumuz kalacak. Biz...”

Yumbonun kelimelerinin kalanı, ormanda yankılanan bir çatırtı sesiyle kesildi. Donup kaldık. Gece, gün ışığını iyice yok etmeye başlarken uzaklarda bir baykuş öttü. Sonra yine

o ses duyuldu. Ses bu kez daha yüksekti ve yakından geliyordu. Ağaçlar sallanıyor ve şimşek yeri sarsıyormuş gibi çakıyordu.

“Kola?”

Cevap vermedi ama Issa’yı kaldırıp sırtına alıp hafifçe önüne geçti.

İlk yaratık ağaçların arasından doğruca önümüze fırlayınca nefeslerim telaşlı soluklara dönüştü. Geniş daire şeklindeki sert, gri deri kıvrımlarından oluşan kulakların yanı sıra beyaz dişler karanlıkta parlıyordu. Koca bir fil, gök gürültüsü gibi bir ses çıkararak önüne çıkan körpe bir ağacı devirdi. Kalın, gri bacaklarını kaldırarak bize doğru depar atarken gözleri parlıyor ve korkuyla hareket ediyordu.

Fil, yolundaki çalılıkları ezip arkasından gelen sürüye yol açarak bize doğru gelirken Kola’yı kenara çektim. Sırtımız bir maun ağacının beyaz, sert gövdesine dayanmış vaziyette, fil bir hışımla yanımızdan geçerken nefesimi tuttum. Aralarına katıp sürükledikleri iki buzağıyla dört küçük inek de arkalarından geliyordu. Buzağılardan bir tanesi yere düşüp bağırdı ancak annesi onu dürtüp yerden kaldırdı ve ezilmeden önce bebeğini peşinde kattı. Hiçbiri bize bakmıyor ya da varlığımızı fark etmiyordu. Hızlı hareket edip koşuyorlar; arkalarında mahvedilmiş bir orman patikası bırakıyorlardı.

“Onlar da bir şeyler hissediyor,” dedi Issa, Kola’nın güvenli kollarında. Kıpırdanıp kendini serbest bıraktı ve filerin geldiği yöne doğru temkinli bir adım attı. “Gitmemiz gereken yol bu.”

Tabii ki öyle. Gölgelelerin, ağaçların arasında kıvrıldığı yöne baktım. Yutkunup öne doğru iki adım attım. “Öyleyse gidelim.”

Ağrıyan ayaklarımın el verdiği kadar hızlı yürüyordum. Artan acıyı zihnimde gerilere doğru ittim. Filler yolu temizlemişti ama gözlerindeki korkuyu ve kaçmak için telaşlanırken buzağının neredeyse ezildiğini düşünmeden edemiyordum. Neden kaçıyorlardı? Salif, yumboların topraktan koptuklarını hissettiğini söylemişti. Bu, hayvanları korkutmak için yeterli miydi?

Gördüğüm o hayali ve Esu hakkındaki dedikoduları düşününce sırtımdan aşağı bir ter damlası daha aktı. Parmaklarımı, başımı taçlandıran örgülerin arasından geçirdim ve hançeri çıkarıp açtım. Bu kendimi, biraz olsun daha iyi hissetmemi sağlıyordu.

Tabanlarım ham bir ağrıya alev almış gibi hissettirene dek harap edilmiş orman yolunda ilerledik. Topallamamak için kendimi zor tutuyordum ki tam o sırada, midemin derinliklerindeki o tanıdık hissi duyunca ve pullarım, çıkmak istermiş gibi tenimi gıdıklayınca rahatladım. Su. Yakınlarda olduğunu hissedebiliyordum. Topallayarak biraz daha hızlı ilerlediğimde, nehrin hızla akan suyunun sesiyle ödüllendirildim. Nehre biraz girebilseydim, kendimi daha iyi hissedeceğimi biliyordum. Artık daha da netleşip yükselen ses, etrafımızı saran durgun gece havasına karışıyordu. Issa koşup yanıma gelerek nehrin kıvrımını işaret etti.

“İşte. Bir nehir,” dedi, o boğuk gelen ses biraz daha yükselirken. Hızlanarak önüme geçti. Dönüp bana bakmadan önce kısacık bacaklarıyla düşmüş bir ağacın üzerinden atladı. “Geçmemiz gereken nehir bu.”

Nehir ortaya çıkana dek çalılıkları yarararak ilerlerken biz de onu takip ettik. Tedbirle etrafıma bakınıyor, fillerin ne-

den kaçmış olabileceğini anlamak için bir ipucu arıyordum ancak taşların ve altlarındaki çürümüş çamur kokusundan başka bir şey yoktu. Bu olağandışı kokuyu zihnimden uzaklaştırdım ve hançeri tekrar örgülerimin arasına yerleştirdim. Nehirler denizden farklıydı, hepsi bu.

Alacakaranlık, kıyıyı sıralayan taşlara gölge düşürüyor ve ağaçlar hızla akan nehrin üzerinde zar zor görünüyordu. Girdap gibi akan su bana sesleniyordu. Serinliğini hissetme hevesiyle sessizce ona doğru sokuldum.

Eğilip bir elimi nehre soktum. İpek gibi yüzeyini elimin altında hissedince, kendimi ona bırakma düşüncesi tüm benliğimi kaplarken tuttuğum soluğumu salıverdim.

“Derin görünüyor,” dedi Kola, omzumun üzerinden bakarken. “Bunun bir sakıncası olur mu?”

İrkilerek başımı sallamadan önce uzanırken bir an duraksadım. *Fark etti*, diye düşündüm. Bir sıcaklığın göğsüme yayılıp oradan boynuma uzandığını hissettim. Acımı iyi sakladığımı düşünmüştüm.

“Güzel,” diye ekledi Kola usulca. Yumbonun peşine düşmeden önce bakışlarını bir anlığına üzerimden ayırmadı.

“Tam buradan geçebiliriz *ẹ̀gbọ́'n ọkùnrin*.” Issa, kalın bir halatla birbirine tutturulmuş tahta bir köprünün ucunu göstermek için geniş bir yaprağı kaldırdı.

“Bunun beni kaldıracağından emin misin?” Kola eleştirel bir gözle köprüyü inceledi. “Bir yumbo kadar hafif olmadığım kesin.”

“Evet evet, birçok insanı kaldırabilir,” diye cevap verdi Issa, köprüye doğru hoplayarak. Ne kadar sağlam olduğunu göstermek için birkaç kez zıpladı. “Gördün mü?”

Nehrin kıyısından onları izledim. Ayaklarımı çoktan suya sokmuştum. Pullarım hızla oluşurken ve kuyruğum şekil alırken tabanlarımdaki acı yok oldu. Issa çoktan köprüyü geçmiş, sevinçle Kola'ya el sallıyordu. Saçlarındaki gri teller ay ışığı altında parılıyordu. Altın ve pembe tonlarındaki pullar parıldar, bacaklarım şeklini kaybederken kendimi suya daha da bıraktım. Bu bana kendimi o kadar iyi hissettiriyordu ki gözkapaklarım zevkle ve rahatlamayla titriyordu. Nehrin beni yutmasına izin vererek dibe daldım ve soğuk suyun içinde dönmeye başladım.

Tekrar nemli havaya yöneldiğimde Kola'nın köprüyü yarıladığını ve Issa'nın köprünün öteki tarafında durup ellerini çırparak zıpladığını gördüm. Buklelerimi omuzlarımdan çekip gülümsedim.

"Güvenli olduğunu söylemişim," diye bağırdı yumbo.

Kola ona bakıp el salladı ve tam o anda ayaklarının altındaki ahşap parçalar büyük bir çatırtıyla kırılınca Kola nehri boyladı. Yüzeye çıkıp tükürükler saçtığında gülümsedim. Suda dönerken kuyruğum, suyun yüzeyini yarıyordu.

"Gelip yardım edeyim mi?" Ellerimi dudaklarımdan kenarında birleştirip bağırırken sırtımda saklama gereği duymadım.

Kola başını sallarken su damlaları havada parıldadı. "Ben iyiyim."

"Ah, çok üzgünüm *e`gbò'n okùnrin!*" diye seslendi Issa. Neredeyse ağlamak üzereydi. "Son geçtiğimizden beri tahratlar çürümüş olmalı. Bana doğru gel, seni çekeceğim!"

"Ben iyiyim ufaklık," dedi Kola, kıyıya doğru yüzmeye başlarken. "Üzülmene gerek yok."

Güçlü kulaçlarla suyu yararken nehrin yukarısından gelen kocaman baloncukları ve dalgayı fark ettim. Etrafa yayılmış o çürük koku güçlendi ve o tarafa yaklaşıp suyu inceledim. Suyun yükselmeye gördüğümde kollarımdaki tüyler diken diken oldu. Nehir çalkalanmaya başladı ve ben bir şey söyleme fırsatı bulamadan Kola nehrin derinliklerine çekilerek ortadan kayboldu.

Dibe daldım ancak nehirdeki çamurdan ötürü önümü göremiyordum. Tekrar yukarı yüzüp durgun havada soluklandım. “Issa! Nereye gittiğini gördün mü?” diye bağırdım. Çılgına dönmüş bir halde nehri taradım. Su durgunlaşmış, geriye sadece küçük dalgalar kalmıştı.

Yumbo başını iki yana salladı. Dudakları sarkmış, gözleri endişeyle büyümüştü. Kıyının çimenlik kısmına doğru yavaşça ilerledi.

“Kola!” diye seslendim tekrar. Yüzeyde kalırken ellerim ufak daireler oluşturuyordu. Kola’nın birden ortaya çıkmasını, bize su sıçratıp gülmesini bekliyordum. Ancak nehrin pürüzsüz yüzeyi, hızla aşağı doğru akıyordu. “Adekola!”

Nehrin ortasında sarmal bir şekil oluştu ve kaynamaya başlıyormuş gibi köpürdü. Kola, hem yılan hem de tuhaf bir at gibi bir şeyin dişlerinin arasında kapana kısılmış bir vaziyette yüzeye çıkarken hançerimi çıkardım.

Yaratık, ağzında Kola’yla şahlanırken Kola bana elini uzattı. Yaratığın nefesi bana ulaşırken daha önce aldığım çürük kokusu da güçlendi. Sarı gözlerini nehirden gökyüzüne

ve sonra tekrar nehre çeviren yaratığın kocaman kafasından üç boynuz çıkıyordu. Kalın, dalgalı bedeni ve uzun boynuyla, adının hakkını veriyordu: İblis-ejder.

“Ninki Nanka! Ninki Nanka!” diye bağırdı Issa karşı kıyıdan. Endişeli sesi çok tiz çıkıyordu.

İblis-ejder nehrin içinde hareket edip bedenini açarken kıyıya dalga dalga su sıçratıyordu ve bu sırada Kola, kocaman ağzında debeleniyordu. Korku nefesimi kesiyordu ve sabit kalmaya çalışırken nehrin akıntısına kapılıyordum. Kola yumruklarıyla yaratığın yüzündeki kaygan tüylere vuruyor ve güçlkle soluyup nefes almaya çalışıyordu.

“Dayan Kola!” diye bağırdım, hançerimi açarken. “Ne yapmalıyım Issa? Zayıf noktası ne?”

“Ninki Nanka onu canlı yemez, önce timsahların yaptığı gibi onu boğacaktır,” diye bağırdı Issa. Gözyaşları sivri çenesinden akıyordu. “Onu suyun içine dalmadan önce durdurmalısın.”

Başımı sallayıp hançeri sıkıca kavradım. Yaratık derin bir nefes alırken onu sıktı. Tekrar nehre daldım. Ninki Nanka da dalıp Kola’yı beraberinde sürüklerken pullarım bulanık suda parladı. Dibe doğru yüzerek, nehrin ortasına ve zar zor gördüğüm kütleyle doğru ilerledim. Yaratık çamurda kıvrılıp Kola’nın bir karaltı gibi görünmesine sebep olurken suyun içinde kahverengi bulutlar oluşup dağılıyordu. Yaklaştığımda kollarının yanlarında çöktüğünü ve ağzından baloncuklar çıktığını gördüm. *Vazgeçme*, diye düşündüm umutsuzca. Hançeri Ninki Nanka’nın pullarından geçirerek yan tarafından aşağı doğru çektim.

Yaratık kocaman kafasını savururken büyük bir feryatla ödüllendirildim. Suyun dibi, incecik kumlarla ve Kola'nın batırıldıkça, nehir yatağına sokuldukça attığı çığlıklarla dolmuştu. Ay ışığı derinlikleri aydınlatırken ona doğru yüzdüm. Yaratık dalıp, sivri dişlerini açarak bize doğru gelirken Kola'yı arkama doğru ittim. Kıvrılıp bükülürken nehrin dibindeki kumları kaldırıyor, ben tekrar saldırıya geçerken bize doğru atılıyordu. Kahverengi tüylü kafasını bükerek elimdeki hançeri düşürdü ve şaha kalktı. Arkamda duran Kola'nın oksijeni tükeniyordu. Ninki Nanka bize doğru yüzüp ağzının kapkara derinliklerini açarken Kola sırtımı tırmalıyordu.

Nehir yatağında altın rengi bir pırıltı ya da zümrüdün parıltısını aradım. Boyları Issa kadar büyük olan dişlerini gıcırdatan canavar yaklaşırken yarısı çamura gömülmüş hançeri gördüm. Hançerimi alıp döndüm. Yaratık hızla bize doğru gelirken hançeri çalkalanan akıntıya karşı sabit tutmaya çalıştım. Sudaki hareketlilik yüzünden sürükleniyorduk. Başka bir şey düşünme girişiminde dahi bulunamadan, Ninki Nanka neredeyse üzerimizde belirdi.

Dur! diye emrettim, köpekbalıklarıyla hep konuştuğum şekilde. *Onu rahat bırak.*

Yaratık çenesini kapatıp duraksadı ve nehrin karanlığında geri çekilirken Kola'nın parmakları arkadan beni yakalayıp göğsüne doğru çekti. Hâlâ devasa kafasını ve pullarının parıltısını görebiliyordum ancak yaratık bize saldırmıyordu.

Büyük bir risk alarak, boğulmadan önce Kola'yı yüzeye doğru ittim. Bana doğru bakıp başını salladı ancak yine de onu itmeye devam ettim. Hançerimi yaratığa doğru kaldır-

dım ama Ninki Nanka öylece bana bakıyordu. O an doğru şeyi yaptığımı fark ettim. Yaratık, söylediğimi yapmak zorundaydı.

Bekle. Sinirlerim ve hançerimi hazırlayarak yaratığın yakınına doğru yüzdüm.

Ninki Nanka çağılayan bir tıslamayla ağzını açtı. Yukarı doğru bir bakış attığımda, Kola'nın kıyıya yüzdüğünü görüp rahatladım. Tekrar aşağı bakınca yaratığın hâlâ kıpırdamadığını gördüm. Suda kıvrılarak Ninki Nanka'ya yaklaşıırken, o da ağzını açıp içeride parlayan dişlerini ortaya serdi.

Neden bize saldırdın? Dokunmak istesem, üç boynuzuna dokunacak kadar yakındım ancak bir kol boyu uzaklıkta durdum. *Biz sana saldırmadık.*

Ninki Nanka homurdanıp kükredi. Bu gürültüyle su dalgalandı ama ben yerimden kıpırdamadım, omurgama yapışan soğuk ve gergin korkuyu açık etmedim.

Saldırmadığınızı biliyoruz ama buradasınız, biz de buradayız ve çok açız. Buna mecbur kaldık.

Mecbur mu kaldınız?

Başka seçenek yok. Yaratık yukarı, suya yansıyan aya baktı. *Her şey değişmeye başladı bile.*

Değişen nedir?

Bunu söyleyemeyiz.

Buklelerim yüzüme doğru saçılıyordu. Saçlarımı geri atıp hançeri yaratığın sarı gözüne doğru tutarken zümrüt avcuma batıyordu. Ninki Nanka ağzını açtı ama korkumu görmezden gelip ileri doğru yüzerek, hançeri yaratığın yüzündeki kılların arasına bastırdım.

Söyle.

Şeytani bir bakışla beni izlerken dişleri parıldıyordu. Çenesi titriyordu ve o an, dişlerini bana geçirmekten daha iyi bir şey düşünemediğini biliyordum.

Toprak.

Ne olmuş ona?

Değişiyor. Hissedemiyor musun? Yoksa sadece suyu mu hissedebiliyorsun?

Yaratık hafifçe kıkırdadı. Hançeri kürküne daha sıkı bastırarak yanağından aşağı kaydırdım. *Neyi hissedemiyor muyum?* Fakat fillerin koşturmasını hatırlamıştım.

Denge bozuldu. Toprak ve üstündekiler yavaşça çürüyecek. Çoktan çürümeye başladı. Sırıttı. Ve yakında sen de onunla öleceksin. Gri lekeli dişlerini yaladı. Organların hastalıktan ve ölümden kararsa bile seni yiyeceğim. Dilini geri çekerek bana baktı. Her şey ölecek ve ben hâlâ aç olacağım.

Ben daha fazla bir şey düşünmeden yaratık ağzını açıp bağırdı. Emirlerimin üzerinde ne kadar süre etkili olacağından emin değildim. Hızlı hareket edip hançeri yaratığın boynuna geçirdim ve oldukça sesli bir çığlık suya yayılırken derinlere doğru ittim. Ninki Nanka beni ısırmaya çalışarak ağzını açıp kapatmaya başladı ama ben her seferinde tam zamanında kaçmayı başardım. Yaratık kükremeyi kestiğinde altın hançeri çekip çıkardım ve canavar geri çekilirken yüze doğru yüzdüm.

“Simi! Buraya.” Issa bir ağacın büyük dalından nehre doğru eğildi.

“Yaralandın mı?” Kola çocuğun yanında, yerde yatıyor-

du. Bir elini bana uzatırken diğerini yan tarafına bastırıyordu. Issa sudan çıkmama yardımcı oldu. Kola'nın bakışlarını üzerimde hissediyordum.

Sırtüstü yattım ve güneş tenimi ısıtırken gözlerimi kısıtım. Kuyruğum bacak formunu aldı. Kola'nın yanına gitmek istiyordum ama kemiklerin birleşip kaynaşmasını ve tenin yok olan pulların yerini almasını beklemek zorundaydım. İlk kez hayal kırıklığı ve sinirle kendime bakıp değişmek zorunda kalmamayı diledim. Hâlâ insan olmayı diledim.

Kola'nın kaşları çatıktı, nefes alırken göğsü kabarıyordu. "O şey de neydi?"

"Ninki Nanka'nın nehirde olduğunu bilmiyor muydun?" diye sordum Issa'ya. Sonunda ayağa kalkabilmişim. Sesim tiz çıkıyordu. "Daha önce rehberlik ettiğini söylemiştin."

Yumbo bana bakıyordu. Yaşlarını sildiği gözleri küçük altın güneşler gibi görünüyordu. "Özür dilerim, Simi. Haklısın, bu benim hatam." Küçük omuzları üzüntüyle düşen Issa bizden bir adım uzaklaştı. "Bu sulara bir tane Ninki Nanka var ama sadece balık yiyor ve ağzına layık bir şey gördüğünde hareket ediyor."

"Yani biliyordun?" diye sordum. Dengesizce Kola'ya doğru yürürken gözlerimi kısıtım. "Buna rağmen bizi bu yoldan mı getirdin? Nasıl bu kadar bencil olabildin? Kola ölebilirdi!"

Yumbo başını aşağı eğdi, örgüleri gözlerine düşüyordu. "En hızlı rota bu. Hiçbirimizin nehre gireceğini düşünmemiştim. Köprü yıkılmasaydı..." Ellerini gözlerine bastırdı. "Yaz aylarında Ninki Nanka genelde dağ nehirlerinde olur. Orası daha serin."

Kola'nın yarası genel olarak, ciddi mgörünen morluklardan oluşuyordu ama birkaç diş izi de vardı. Ninki Nanka'nın dişlerini düşünüp ürperdim.

"Seni yanımıza almamamız gerektiğini biliyordum," dedim tükürürcesine. Kola'nın, Ninki Nanka'nın ağzındaki halini düşünmeden duramıyordum. Bu düşünceyle öfkem içimde nabız gibi atıyordu.

"Hayattayız. Zarar görmedik," dedi Kola, dizlerinin üzerinde doğrulurken. Tam olarak kalkamasa da yumboyla yüz yüze gelebilmek için eğildi. "Bizi en hızlı şekilde Oko'ya götürmeye çalıştığını biliyorum."

"Konu o değil Kola," diye devam ettim, kendimi durduramıyordum. Kola'nın etrafını dolaşıp vücudunda başka yara var mı diye kontrol ettim. "Yaptığı sorumsuzcaydı."

"Yüzükleri alacaksın, Simi. Şimdi bu kadar... sert olmayı bırak." Kola başını sallayıp yüzünü ekşitti. Dizlerinin üzerinde geriye doğru sallanıyordu. Yan tarafını tutarak Issa'ya el etti, o da ayaklarını sürüyerek ona doğru yürüdü. "Köprü kırılrsa da kırılmasa da Ninki Nanka bize saldırabilirdi." Bir elini yumbonun incecik koluna koyup gülümsemeye çalıştı. "Muhteşem bir rehbersin, ufaklık."

Issa burnunu çekti ve tedbirle Kola'ya doğru ilerledi. "Bana kızmadın mı?"

"Hayır. Bir noktada bu nehri geçmemiz gerekecekti zaten," dedi Kola, hâlâ biraz nefes nefeseydi. Ninki Nanka'nın dişleri birkaç yerden tenini delmişti ve yaralardan hâlâ kan akıyordu. Eliyle hafifçe baskı uygulayıp yaralarının kontrol ederken ve acımıyormuş gibi davranırken onu izledim. Hâlâ

ona bakan, bal rengi gözleri endişeyle dolu Issa'ya, "Ayrıca çok da şanslıydım. Baksana! Sadece birkaç çizik!" diye mırıldandı.

"Onca şansa rağmen birçok kez kurtarılmış gerekti ama," diye çıkıştım birden. Ya Ninki Nanka'ya emir verip ona boyun eğdiremeseydim? Yaratığın hançerimdeki kanını çimlere sildim. Suda bana yaklaştığını nasıl görememiştim? Tüm bedenimi öfke ve suçluluk duygusu kapladı. "Belki de daha dikkatli olmayı düşünmeye başlamalısın, yoksa bu gidişle eve asla varamayacaksın."

Sözcükler ağızımdan çıkar çıkmaz pişman oldum. Kola'nın yalnızca Issa'ya kendini iyi hissettirmeye çalıştığını biliyordum. Ninki Nanka'nın sadece bir kaza olduğunu ve hissetmem gereken bir yaratık olduğunu biliyordum. Ama öfkeliydim ve korktuğum için öfkeli olduğumu biliyordum. Üstelik bu sadece Yemoja'yı yüzüstü bırakmanın korkusu değildi, aynı zamanda Kola'yı kaybetmenin de korkusuydu.

Kola.

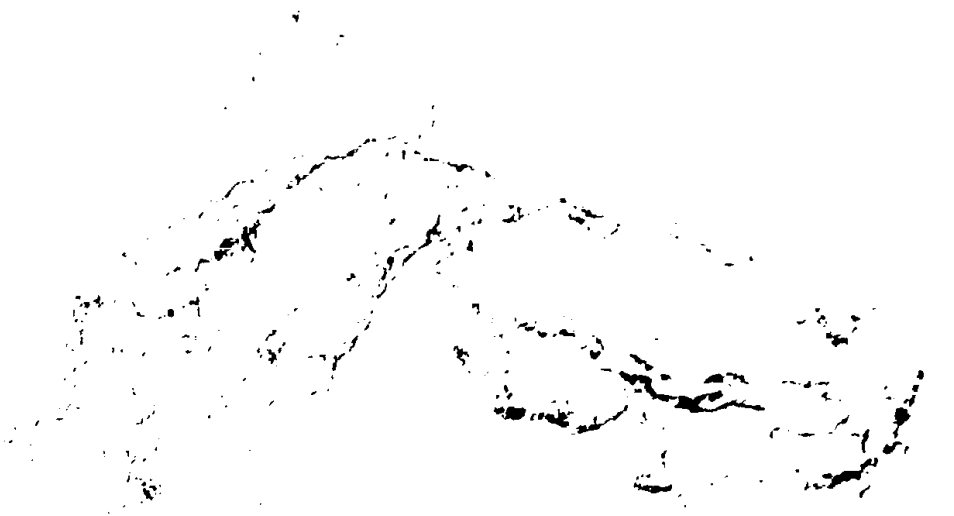
Yanına gidip yaralarını doğru düzgün kontrol etmek istiyordum. Parmaklarımı kaburga kıvrımlarında gezdirip yaralarının çok ciddi olmadığını kendim görmek istiyordum. Bunun yerine yan tarafını tutup gözlerinde öfkeyle arkasını dönmesini, Issa'ya bakıp elini tutmasını izlemekle yetindim. Kola'nın öfkesi benimkini delip geçiyordu ama sırtımı dikleştirip ayaklarımı çamura sürttüm. Onları güvende tutmaya çalıştığım için kötü hissetmeyecektim.

Ninki Nanka'nın toprağın öldüğüne, dengesini kaybettiğine ve herkesin onunla birlikte öleceğine dair söyledikleri-

ni düşündüm. Kendi gördüğüm hayali ve bunun iblis-ejderin söyledikleriyle uyumunu düşündüm ve parmaklarım hançerimin kabzasını öyle bir kavradı ki tırnaklarımın avuçlarıma geçtiğini hissettim.

Rahatlamak için kendimi zorladım. Kola haklıydı, ne olursa olsun yaratık bize yine de saldırabilirdi. Önemli olan hâlâ hayatta olmamızdı.

“Hadi gidelim,” diye mırıldandım. Hançeri saçlarımın arasına iterken ellerimin titremesini durdurmaya çalıştım. “Köyüne ne kadar erken varırsak o kadar iyi.”

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Nehrin sesini arkamızda bırakmadan önce çöken alacakaranlıkta yarım saat boyunca yürüdük. Suyla tazelenen ayaklarım artık eskisi kadar zayıf değildi; bileklerimdeki ve dizlerimdeki kemikler rahatça hareket ediyordu. Gecenin en karanlık kısmı ormanı ele geçirmişti ve etrafta mürekkep kadar koyu gölgeler oluşturunuyordu. Kola ellerini bedeninin yan tarafında tutuyordu. Isırık izleri artık kanamıyordu ancak iltihaplı bir kırmızıya dönüşmüş, teni şişmişti. Sırtındaki bazı yaralar da açılmıştı ve kenarlarında oluşan sarılık, iltihap riski yüzünden beni endişelendiriyordu.

Kola da beni endişelendiriyordu.

“Issa,” diye seslendim. “Ne kadar kaldı? Biraz durabilir miyiz?”

Yumbo koşarak geri döndü. “Tabii ki. Susadın mı? Acıktın mı?”

Kola bir ağaca yaslandı. İç çekerek bunu daha önce düşünmediğim için kendime kızdım. Sol tarafını, gemi kazasından sonra ona sorun yaratan yeri tutuyordu.

“Büyükbabanın verdiği abada gücünün birazına ihtiyacımız var,” dedim Issa’ya. “Kola yaralandı.”

Issa’nın gözleri endişeyle doluydu. “Hemen biraz hazırlayayım.”

Yumbo heybeyi didik didik etmeye koşarken ben de su kabını açıp Kola’ya uzattım.

“İç.”

Bakışlarıma karşılık vermeden suyu elimden aldı, elini yan tarafından çekip tamamen yere oturdu. Büyük bir yudum aldı ve rahatlayarak gevşedi.

“Ye.” Sarılmış bir balığı açıp yarısını ona uzattım.

Ses tonumdan ötürü kısa ve yorgun bir kahkaha atınca ben de biraz gülümsedim. Ağaçların gölgesi yüzünü karanlığa gömüyordu ama gözlerinde yer eden, ay ışığının aydınlattığı yorgunluğu görebiliyordum.

Issa turunçgil gibi kokan, yoğun gri renk bir macunla dolu ahşap kupayla yanımıza geldi. “Yaralara sürülmesi gerekiyor. Sonundan biraz ayırıp suyla karıştıracağız. Sonra onu içmesi gerekecek.”

“Teşekkür ederim ufaklık.” Göz teması kurmak için eğildim. O henüz bir çocuktı ama Kola’yı önemseydiğini biliyordum. Yaptığı her şeyi bize yardım etmek için yaptığını da biliyordum. Ninki Nanka olayından sonra ona davranış şeklimi düşününce suçluluk bedenimi ele geçirdi. “Sana minnettarız. Fazlasıyla hem de.”

Utangaç bir şekilde gülümseyince sağ yanağında bir gamze oluştu.

“Birazını yaralarına süreceğim,” dedim Kola’ya.

Elimi sokup karışımdan biraz aldım. Ay ışığında parlayan

karışım, parmak uçlarımı karıncalandırdı. İlaç tenine değince Kola tısladı. “Bana köyünden bahset,” dedim, macunu ısırik izlerine sürerken dikkatini dağıtmayı umarak. “Erkek ve kız kardeşinden bahset.”

“Köyüm, çoğu büyük köye benziyor. Ama benimki farklı.” Bana bakmak için döndü. Dudaklarında, genişleyen bir gülümsenin soluk izleri vardı. “Benim köyüm... özel.”

“Ne açıdan?”

Dikkatlice omzunu tutarak ipeksi teninde parmaklarımı kaydırarak ısırik izlerini ve tekrar açılan yaraları inceledim. Kola yeniden yüzünü buruşturdu ve bu halde yürümeye çalıştığını düşününce öfke içimde yükseldi. Büyük bir acı çekmiş olmalıydı.

“Büyük büyükbabam köyümüzü Oyo Krallığı’nın kıyısına, Ogun Nehri’ne yakın bir yere kurmuş. Nehrin yanı sıra denizin de faydalarını gördük. Topraklar öyle bereketli ki büyük büyükbabam köye tarım orisasının adını vermiş. Şu an köyün lideri babam.” Köy liderinin oğluydu. Birçok hareketi, kendinden eminliği şimdi bir anlam ifade etmeye başlamıştı. Vücudunun yan taraflarını bitirdikten sonra Kola dönüp kalan yaralarına ulaşmama yardımcı oldu. “Büyükbabamın zamanlarında Oyo’nun Aláàfın’i Onigbogi’ydi. Zenginliğimizden etkilenip bize Oko’nun refah hikâyesini anlatan bronz bir plaket vermiş. Babam hâlâ onu yerleşkemizin duvarında asılı olduğu yerde saklıyor. Büyüleyici bir şey.” Gülümsedi. “İşlenmiş figürler ve mahsuller öğleden sonra güneşin altından bir güneşmişçesine parlıyor.”

“Daha fazla anlat,” diye mırıldandım. Omzunun üzerinden bana baktı. Yutkunup bakışlarımı dudaklarından uzak-

laştırmaya zorladım kendimi. Vücudumu onunkinden uzağa çektim.

“Annem eskiden yemek hazırlarken şarkı söyleyerek Olodumare’ye dua ederdi. Fırsat bulduğu her an şarkı söylerdi. Sesi alçak ve kızarmış hindistancevizi kadar tatlıydı.” Sırtıp ormana doğru döndü. “Üzgün hissettiğimde bana hep hindistancevizi kızartırdı.”

Samimi bir gülüşü olan bir kadını, köyü ve dinleyen herkesin kalbini dolduran sesini hayal ettim.

“Kardeşlerim kendi yataklarını benimkinin yanına getirdi ve onların orada olduğunu bilmek hoşuma giderdi. Bu hep daha iyi uyumama yardımcı olmuştur.” Yeniden bana baktı, bu kez gözleri utangaçlıkla kısılmıştı. “Onlara isim vermeme izin verildi. Taiwo ilk doğandı ancak Kehinde daha zeki. Rehberlik etmesi için önden Taiwo’yu göndermesi çok mantıklı. O, harekete geçmeden önce her zaman bekler ama Taiwo öyle mi?” Tek kaşını kaldırıyor. “Sürekli acele eder. Onları tekneme bindirmemi bekleyemeyeceklerine karar verdikleri zaman mesela. Kehinde onu evden gizlice çıkıp tekneye saklanmak için ikna etmiş. Bu durumda tekneyle açıldığımda onlara hayır diyemeyecektim tabii. Taiwo kendini tutamamış ama. Tekneyi henüz sığ sulardan bile uzaklaştırmamıştım ki saklandıkları yerden fırladı. Onları ele verdiği için Kehinde çok sinirlenmişti.”

Heyecanla ayakları üzerinde zıplayan Kola’nın küçük versiyonunu hayal ettim. “Ne yaptın?”

“Biraz eğlenebilsinler diye kayalıkların oraya kadar yelken açtım. Gerçekten çok küçüklerdi ama onlara bir şey olmasına izin vermezdim.” Duraksadı. Sesi alçaldı. “Onlara bir şey olmasına asla izin vermem.”

Göğüs ve omuzlarındaki sıyrıkları sarmak için önüne geçtim. Gülümsemesi solarken yüzündeki terler parlıyordu. Yüz hatlarında dolaşan özlem ve korku ifadesi yüreğimi parçaladı.

Yaralar sarıldığında geri çekilip suya uzandım. Ahşap kupanın dibindeki macun, suyla iyice karışmıştı. Karışımı Kola'ya uzatırken parmaklarımızın ucu birbirine değdiğinde nefesimi tuttum. Eliyle kupayı kavradı ve aramıza mesafe koyarken beni izledi. Yüzünde, sanki durumu umursamıyormuş gibi dikkatli bir ifadesizlik vardı ama kupayı ağzına götürmeden önce dudaklarının gerildiğini fark ettim. Gözleri hâlâ üzerimdeyken karışımı bir büyük yudumda içti. Boş kupayı yanına koyup boğazını temizledi ve sırtını ağaca yasladı.

“Peki ya sen? Senin evin neresi?”

Bu soru beni hazırlıksız yakaladı. Ona ne anlatabilirdim? Gözleri onunla aynı tonda olan bir anneyi mi? Yoksa bana hançer kullanmayı öğreten babayı mı? Tam olarak hatırlayamadığım şehrin belirsiz görüntülerini, kızarmış muzun ve sıcak pilavın rahatlatıcı kokusunu mu? Denizin yuttuğu bir geçmiş mi?

“Ben... Çoğunu hatırlamıyorum,” diye cevap verdim ona. Sesim alçaktı ve ayaklarıma bakıyordum. “Mami Wata olduğumdan beri. Sadece... parça parça hatırlıyorum bazı şeyleri.” Suda olsaydım bu benim için önemli olmazdı. Bu gerginliği hissetmez, başka biri, başka bir şey olmak istemezdim.

Kola'nın beni izlediğini hissedebiliyordum. “Hatırlayacaksın. Hepsi orada, derinlerinde bir yerde.”

Bu basit sözleri gözlerimin, kırıştıracak geri göndermeye çalıştığım yaşlar yüzünden yanmasına sebep oldu. Hatırlamak beni rahatlatsa da bir yandan kaybettiğim bir hayatı anımsatıyordu. Değişme isteği, suyun çekimi, Kola'dan farklı olduğumun diğer bir işaretiydi.

“Şimdi dinlenmeliyiz,” dedi sessizce.

“Sen dinlenmelisin demek istedin herhalde,” diye fısıldadım. Gülümsedi. Kahverengi gözlerinin etrafı kırıştı ve kıpırdanıp bana yaklaştı. Hâlâ yediğimiz balıktan ötürü, acı baharatın lezzetliğiyle denizin birleşimi gibi kokuyordu. Bir süre birbirimizi izledik. Kola'nın gözleri yavaşça kapandı ve başını omzuma dayadı.

Düzenli ve derin soluklarının yumuşaklığını hissederek öylece donakaldım. Dudakları kolumun üst kısmına sürünüyordu ve bu temastan ötürü tenim karıncalanıyordu. Daha önce kimsenin bu kadar yakınında durduğunu hatırlamıyordum. Belki de buna, yani insan temasına duyduğum açlığa tepki veriyordum.

Sonra vücudu benimkine yaslanmış olan Kola'ya baktım. Ailesinden bahsederken sesinde oluşan sevgi tınısını, kelimelerindeki samimiyeti ve şu an neye izin verdiğimi düşündüm. Yemoja'nın tam da yapmamamı söylediği şeyi yapıyor, mümkün olabileceğini tahmin bile edemeyeceğim bir şekilde Kola'yla yakınlaşıyordum.

İç çekerek gözlerimi gökyüzüne çevirerek, Ìràwọ̀ Ìrọ̀lẹ̀'yi aradım. Bu yıldız, Akşam Yıldızı olarak da bilinirdi. Âşıklar gece ortaya çıkmasını, kendileri için gizli bir buluşma yeri ayarlamak için kullanırmış. Bu, Kola'yla asla yapamayacağım bir şeydi.

Elimi başına koymak, siyah buklelerini okşamak istiyordum. Ama bunun yerine kendimi durdurmak için elimi yumruk yaptım. Benim denize ait olduğumu, onunsa olmadığını unutmamam gerekiyordu.

Aradan bir saat geçti. Orman, baykuşların alçak sesleri ve babunların ara sıra gelen homurtularıyla doluyordu. Dinlenirken Kola'yı izliyor, alt dudağının pembemsi kahverengi dolgunluğunun ve kalın kirpiklerinin kıvrımının tadını çıkarıyordum. Kola huzur içinde uyuyordu; ağzı hafifçe açıktı ve sıcak eli avucumun içindeydi.

"Simi?" diye fısıldadı kesik kesik uyuyan Issa. "Gün doğmadan varmak istiyorsak yola çıkmalıyız."

"Tamam," diye cevap verdim ona. Kıpırdanırken kaslarımdaki düğümleri hissediyordum. Hareket edip Kola'yı rahatsız etmek istemiyordum ama yumbo haklıydı.

Issa ağaç köklerinden tırmandı ve gözlerinde ay ışığının parıltılarıyla Kola'nın önüne doğru sarktı. "Nasıl hissediyorsun *e`gbọ`n okùnrin?*"

Kola yavaşça doğrulup yan tarafına bakmak için dönerken ben de sırtını kontrol ettim. Isırık izlerinden ve diğer yaralardan geriye kalan tek şey tenindeki soluk çizgilerdi. Bir elini yaralarının üzerinde gezdirerek parmaklarıyla ısırık izlerini takip etti.

"Nasıl hissediyorsun?" diye sordum.

Başını sallayıp doğruldu ve ikimize de gülümsedi. "Devam edebilecek kadar iyiyim."

Issa ince ellerini çırttı ve Kola'yı ayağa kaldırmak için elinden geleni yaptı. Kola bana yaslanınca ağırlığının yönünü değiştirip arkadan hafifçe iterek ona yardım ettim. Ayağa

kalktığında şalıma bulaşan dalları silkeleyerek bakışlarımı ondan kaçırdım.

“Teşekkür ederim. İlaç için.” Sesindeki gülümsemeyi duyabiliyordum. “Ve sıcacık bir yastık olduğun için.”

Heybemizi toplarken dudaklarımın kıvrıldığını gizleyemedim ve Issa önümüze düşerken ona doğru bir kez başımı salladım. Hâlâ sıcaklığını hissediyor gibiydim. Bu düşünciyi zihnimden uzaklaştırıp derin bir nefes aldım. Heybeyi sıkıca tutup bacaklarımı esnettim.

“Gelin, Oko bu tarafta,” dedi yumbo, Kola’nın elinip tutup onu ağaçların arasında doğruya doğru çekiştirirken.

Gecenin geri kalanı boyunca yürüdük. Pek de parlak olmayan ay, yürüdüğümüz patikayı aydınlatıyordu. Hava hâlâ ılıktı ama karanlık nemi yok ettiği için daha rahattık. Kocaman güveler üstümüze geliyordu ve yüzü öfkeyle buruşan Issa onları eliyle kovalıyordu. Gece yaratıklarının ötüşleri ve çığlıkları Kola’yı, eli sürekli kılıcının kabzasında ilerlemeye zorluyordu ama bize saldıran olmadı. Gökyüzü aydınlanmaya başlarken Issa adımlarını yavaşlattı.

Kaşlarını çatan Kola yavaşça döndü. “Oko bu ağaçların arkasında kalıyor, yokuşun ötesinde.” Dönüp diğer yönü gösterdi. “Nehir de o tarafa doğru akıp denize dökülüyor.”

“Bu iyi, değil mi?”

Kola cevap vermedi. Şafak yayılırken sessiz kaldı. “Ya... Ya çok geç kaldıysam? Ya seremoni benim yüzümden gerçekleşmediyse?”

Gözleri benimkileri bulana dek bekleyip, koluna dokunmak için kendime izin verdim. “Yakında evde olacaksın. Yalnızca bunu düşünelim.”

DENİZİN TENİ

Kola başını salladı ama kaşları hâlâ çatıktı. İsteksizce kolunu bıraktım ve bakışlarımı ağaçların çevresine, yere ve hepsini aydınlatan güneş ışığına çevirdim. Çok geçmeden tarlalar, insanlara ve yapılar ortaya çıkacaktı.

Oko.

Kola'dan ayrılacağım ve babalawoya doğru yola çıkacağım yer. Onu köyüne götüreceğime dair Kola'ya verdiğim sözü tutmuştum. Şimdi Yemoja'ya verdiğim sözü tutma zamanıydı. Kola'dan ayrılma düşüncesiyle içime bir hüznün dalgası çöktü. Kendimi orisa ve Mami Watalarla ilgili işleri yoluna sokmak için elde ettiğim fırsata odaklanmaya zorladım.

Ormanın bitimine yaklaşırken ağaçların ve etraflarındaki bitki örtüsünün incelendiğini fark ettim. Bazıları hâlâ yeşildi ve şafağın örtüsü altında bile canlı görünüyordu ama bazıları kahverengiydi ve yalnızca birkaç çarpık dalı vardı. Durduk. Zemini incelerken vücudum kaskatı kesildi.

Hastalık ve ölümle kararmış.

Ninki Nanka'yı düşünüp elimle dudaklarımı sildim. Toprağın ölmekte olduğu düşüncesiyle endişe iliklerime dek işliyordu. Toprak gerçekten de ölüyordu. Bükülmüş dallardaki çiçekler bile kuruyup kabuklaşmış, narin yaprakları rüzgâra yenik düşmüştü. Çimenler hâlâ dizlerimize dek geliyordu ancak kurumuştı ve keskinleşip tenimizi kesecek hale gelmişti.

Kola yarım bir daire çizerek döndü. Dudakları kaygıyla incecik bir çizgi halini almıştı. "Birkaç hafta önce böyle değildi."

"Belki ormanın bu kısmıyla alakalı bir şeydir," dedim. "Hadi devam edelim. Neredeyse geldik."

Yokuşu tırmandığımızda güneş, uzaktaki ağaçların arkasından yükseliyor, kıpkırmızı parıltısını aşağıdaki köye yansıtıyordu. İnekler, pörsümüş ve ölü birkaç ağacın altında toplanmış, mısırlar koyu kahverengine dönüşmüştü. Bir aşinalık hissiyle adımlarımı yavaşlattım. Sonu tarlalara varan yokuşları gördükçe beynim uğulduyordu. Kararmış dallar gökyüzüne uzanıyor, ölen ağaçlar mahvolmuş ve çürüyen mahsullerin üzerine sarkıyordu.

Gördüğüm o hayal.

Önümüzde uzanan topraklar, gördüklerimle aynıydı. Midedeki safra yükselince yutkundum. Hâlâ net bir şekilde göremeyecek kadar uzaktaydık ancak köyün bitki örtüsü ormanın kaderiyle aynı gibi görünüyordu. Mısırların ötesinde bronz duvarlar ve kamıştan çatılar birbirini çevreleyen yerleşkeler oluşturuyordu ve Kola hızla onlara doğru yürüyordu.

“Hâlâ ayakta!” dedi neşe dolu bir sesle.

“Belki de dikkatli olmalıyız,” dedim. Köyün duvarlarının dışında birkaç figür eşit boşluklardan oluşan aralıklarla dizilmişti ve onlarla ilgili bir şey bana tedirginlik veriyordu. Kasktı bir şekilde duruyorlardı. Güneş ışığının ara sıra kılıçların parlak metaline vurduğunu görüyordum. Sıradan köylüler değildi bunlar; nöbet tutuyorlardı.

“Seni taşıyayım, Issa.” Kola yumboyu kaldırdı, o da heybeye tırmandı. Issa başını sallayıp bacaklarıyla kollarını kavuştururken Kola ona gülümsedi. “Oko’daki insanlar için yumbolar sadece hikâye anlatıcılarının anlattığı hikâyelerden ibaret.”

“Önemli değil. Bak!” Kıvrılan Issa, kocaman bir tatlı pa-

tates gibi görünüyordu. Kola, hava girebilsin diye heybeyi gevşekçe tutuyordu ve Oko'nun dışındaki alana doğru yöneldi.

Kalbim hızla çarptıkça korku kanıma işliyordu. Yol bizi mısır, muz ve manyok ekinlerinin arasından geçiriyordu. Hâlâ canlı olmalarına rağmen sapları ve yaprakları solmuş, kahverengi ve siyah lekelerle doluydu. Yaklaşırken ayaklarımız yerden küçük, kırmızı toprak bulutları kaldırıyor ve ben, köyün duvarlarını inceliyordum. Hiçbir karşılama çağrısı yapılmıyor, hiçbir çocuk bizi karşılamak için koşturmuyordu; sadece günün erken ışıklarında bulanık görünen figürler vardı.

Boğazım sıkışırken uzanıp Kola'nın elini tuttum. O da yavaşlayıp etrafı inceliyordu ki tam o sırada bir ok, önümüzdeki toprağa saplandı. Kola tökezledi ve tam yere düşecekken onu tutup, içinde bulunduğum form göz önüne alındığında beni bir hayli şaşırtan bir güçle onu kaldırdım.

“Bu da ne? Beni mi hedef alıyorlar?” Kola şaşkındı ama ben, onu da yanımda sürüklemeye çalışarak gerilemeye başladım. Heybeyi düzelterip beni takip etti ama gözlerini öfkeyle köyün duvarlarına dikti ve bir elini bıçağına götürdü.

“Seni uzun zamandır görmediler,” dedim, Issa'yı kontrol ederken. Yumbo bedenini bir top haline getirmiş, gözlerini sıkı sıkı kapatmıştı. İçeri uzanıp kısaca elini sıktım. “Sen de olsan temkinli davranmaz mıydın?”

Kola derin bir nefes aldı. Kendini sakinleştirirken göğsü inip kalkıyordu. Yavaşça geri çekildi ve tamamen doğrulmadan önce uzun ahşap kapıların önünde toplanmış nöbetçileri izleyerek bariz bir şekilde bıçağını yere bıraktığını göster-

di. Ani hareketlerde bulunmamak için dikkat ederek onunla birlikte ilerledim.

İki kişi gruptan ayrılıp ana patıkada, uzun ve ağır adımlarla yürümeye başladı. Soldaki nöbetçi sağdakinin neredeyse iki katıydı ve bedenimin yarısı büyüklüğünde bir kılıç taşıyordu. Diğerinin elinde iki metalin parladığını seçebiliyordum. Baltalar. Parmaklarım örgülerimin arasına sıkıca gizlenmiş zümrüde uzanmak üzere kıvrıldı.

Kola nöbetçilere odaklanmıştı ve kollarını açıp birden koşmaya başladı.

“Ne yapıyorsun?” dedim, panikle öne atılırken. Saçlarımı çekiştiriyor, hançeri bir türlü alamıyordum ancak tam onu açmayı başardığımda, nöbetçiler de Kola’nın üzerine çullandı.

“Adekola!” diye bağırdı büyük nöbetçi, iki kolunu da Kola’ya sararak.

“Bem! Böyle mi hoş geldin diyorsunuz bana? Ok atarak!”

Simsiyah şalı ve silahlarını tutması için göğsüne çapraz olarak bağlanmış parlak deri kemerleriyle bu muhteşem boyutlardaki nöbetçinin yüzünde beliren gülümseme, görünüşüyle tezat oluşturuyordu. Kola’yı kendinden uzakta tutup başını kaldırdı ve derin bir kahkahayı gökyüzüne saldı.

“Çok şükür! Çok şükür! Yinka? Bize döneceğini söylememiş miydin sana?”

Nöbetçinin, yanında dikilen kızla aynı görünen kel kafası güneşte parlıyordu. Bir leopar zarafetiyle hareket eden uzun kol ve bacaklarıyla boyu da uzun olan kız, iri gözleriyle bana

bakıyordu. Saçlarının olmaması, belirgin elmacık kemiklerini ve boynunun kavisini ortaya çıkarıyordu. Yinka'nın şalı da Bem'inkiyle aynı renkteydi ancak onunki hem göğsünü hem de belini sarıyordu. Aynı cilalı deri kemer, gece yarısı göğü gibi parlayarak sıkıca omuzlarını sarıyordu. Kola'yı sıkıca kendine doğru bastırırken gözlerini benden ve iki elinde de sıkıca kavradığı baltalardan ayırmadı.

“Söylemiştin Bem,” diye cevap verdi. Sesi yumuşak ve pürüzsüzdü.

Bana çevirdiği bakışlarında, geriye doğru büzülmek istememe sebep olan buz gibi bir durum değerlendirme ifadesi vardı. Fakat ben, başımı kaldırdım.

Kola ikisine de kollarını doladı. Başları birbirine değiyordu ve Bem eğilince bir anlığına, birbirlerinin omuzlarını tutarken sessiz bir an yaşandı. Ayrıldıklarında Kola bir Bem'e bir Yinka'ya baktı. “Oko iyi mi? Tapa tekrar saldırdı mı?”

“Saldırmadılar. Ama sen alındıktan sonra baban yine de onlara yönelik bir operasyon gerçekleştirmemizi emretti.” Duraksayan Bem kaşlarını çatı.

Yinka konuşmak için ağzını açtı ama Bem onun sözünü kesip kolunu Kola'nın omzuna dolayarak onu kapılara doğru çekti. “Gel,” dedi nazikçe. “Bu uzun bir hikâye, en iyisi baban anlatsın.”

Kola başını sallayıp bana döndü ve ilerlememi işaret etti. Ona doğru yürüdüm. Yinka'nın yüzü, tam olarak anlamadığım bir sebepten parladı.

“Bem, Yinka, bu Simidele. O olmasa şu an burada olmazdım.”

Onlar Olodumare'ye ve Ogun'a şükürlerini sunarken ben

gözlerimi Kola'dan ayırmadım. Düşüncelerimde hâlâ endişe kırıntıları vardı. İstedğim buyken onsuz yola devam etme düşüncesi bir tür dengesizlik hissetmeme sebep oluyordu. Ayrıca onun Bem'le ve Yinka'yla bu kadar yakın olduğunu görmek, buraya ait olmadığımı daha da bariz kılıyordu. Dinlenirken Kola'nın üzerimde yarattığı baskıyı ve sonra Yemoja'nın sözlerini, insanlara çok yaklaşmamam yönündeki uyarısını düşündüm. Bana ne söylemeye çalıştığını anlamaya başlıyordum. Onlardan ayrılmak zorunda kalacağını bilmenin ne kadar can yaktığını anlıyordum.

Durdum ve muhabbetlerini bölerek sesimi yükselttim. “Evine vardığına göre ben de yoluma gideyim. Babalawonun nerede olduğunu gösterirsen onu bulurum.”

Kola, Bem'in kolundan kurtularak aramızdaki kısa mesafeyi aştı. Gözlerini gözlerime dikti, sonra yüzüme, ardından ayaklarıma baktı. “Seni götüreceğimi söyledim ya! Götürecekim de.” Bana yaklaştı. Geri çekilme güdümle savaş veriyordum. Eli, kolumun tepesini nazikçe sarınca göğsüme yayılan sıcaklığın ateşini hissettim yeniden. “Senin için de hâlâ geçerliyse, sözümü tutacağım.”

Dönüp denizin olduğu yöne, sonra tekrar Oko'nun duvarlarına baktım. Kola'nın yüzü haricindeki her yere.

“Simi.” Adımı yumuşak bir şekilde söylüyordu ve elimde olmadan ona baktım. “Karşılığını nasıl ödeyeceğimi bile bilemediğim o kadar çok şey yaptın ki benim için. Seni babalawoya götürmek sadece bir başlangıç olur.” Beni bırakırken parmakları kolumda kaydı ve dokunuşuyla titrememek için kendimi zor tutuyordum. “Lütfen!”

Adımı söylerken dudaklarına baktım ve sesime güvene-

mediğim için başımı salladım. Köyünün surlarına doğru giden yolda yürümeye başlamadan önce onun yanına gitmem için bekledi.

Yaklaştıkça Oko'nun koyu ahşap kapılarının resimlerle dolu olduğunu gördüm ve oraya ulaştığımızda kötü bir şey olacağına dair sezilerim yüzünden dizlerimin bağı çözüldü. Sol taraftaki kapı, her birinin pulları, dişleri ve gözleri büyük bir özenle işlenmiş balıklar, köpekbalıkları, balinalarla dolu bir denizi betimliyordu. Sağ taraftaki kapı ise arkamızdaki bitki örtüsü kadar gerçek görünen çiçekler, otlar, yapraklar, manyoklar, muzlar ve ucu bucağı olmayan mısırlarıyla Oko'nun topraklarındaki mahsulleri gösteriyordu.

Bu kapılar, hayalimde gördüğüm o kapılardı.

Gördüğüm tepelerin ve ölen mahsullerin, hayalimdeki-lerden farklı olduğunu umarak hata mı etmiştim? Kapının oymaları bir bronz duvardan ötekine uzanıyordu ancak Bem ikisine de uzanacak kadar heybetliydi ve çekerken kasları şişiyordu. Kapıları açıp Oko'nun ölülerini gözler önüne mi serecekti?

“İyi misin Simi?” diye sordu Kola bana. Eli dirseğimin yakınında duruyordu. Başımı sallamayı başararak, alnımdan akan ter damlalarını sildim. “Gerilme. Bir süre durup sonra babalawoya doğru yola çıkacağız.”

Konuşamıyordum. Kapılar yavaşça, sabahın erken saatlerindeki güneşin aydınlattığı anayola açılırken nefesimi tuttum. Köylüler kıpır kıpırdı ve sokaklar yeni toplanmış mahsulleri ve sukabaklarını taşıyan kadınlarla doluydu. Toplanıp merkezdeki kare biçimindeki alanda kurulan pazara doğru gidiyorlardı. Tuttuğum nefesi bırakıp göğsüme bastırdığım elin yanıma düşmesine izin verdim.

Hayattaydılar.

İnsanlar yaşıyordu.

Renkleri koyulaşmış, solmuş birkaç ekin mutlaka bir anlam ifade edecek değildi ya. Geniş anayolda ilerlerken rahatlamaya çalıştım. Yerleşkelerin, her biri bir diğerinin aynısı olan cilalı duvarları kıvrılarak uzanıyordu. Balıkçılık hünerlerini anlatan hikâyelerinin ve Okolu savaşçıların resimlerinin yanı sıra kabartmalı yatay desenlerle süslenmiş duvarlar başarının ve gücün hikâyesini de anlatıyordu.

Anayolda ilerleyip Kola'nın ailesinin yerleşkesine doğru giderken kadınlar ve erkekler eğiliyor, ellerindeki malzemeleri ve sukabaklarını indirip Kola'nın ayaklarının etrafındaki toprağa dokunuyorlardı. Çocuklar bağırarak memnuniyetlerini belli ediyor, uyarıldıklarında saygılı bir pozisyona geçiyorlardı.

Ellerinde malzemeler, başlarının üzerinde örülmüş sepetler taşıyan ve pazar alanına doğru ilerleyen insan kalabalığına karıştık. Tezgâhlar mısır, tatlı patates, yeni kesilmiş keçilerin iskeletleri ve tavuk kümesleriyle doluydu. Pazar yakında açılacak olmasına rağmen birkaç satıcının tezgâhların kenarında toplanmış, henüz onları kurmaya zahmet etmediklerini gördüm. Hoşnutsuzlukları ve eğreti masalarında taşıdıkları malzemelerle meşgul görünen bu satıcılar, biz yanlarından geçerken başlarını kaldırıp bize bakmadı. Boynumu kıvrıp Yinka'dan öteye baktığımda, ellerindeki mısırın, kokusu bulunduğum yere kadar gelen çürüklerle kahverengileştiğini gördüm. Bir balıkçı onlara yaklaştı ve gün ışığında parlayamayan donuk pullarla kaplı küçük bir balığı havaya kaldırdı.

Yeniden moralim bozulmuş, kaygılanmışım. Yinka baktığım yöne baktı ve gözlerini kıstı. Yeniden Kola'yı takip etmeden önce bir anlığına duraksadı.

Pazarın etrafından dolanırken evinin girişinde oturan, yaş aldıkça sarkan ve güneşten ötürü üzerine koyu noktaların düştüğü soluk yeşil şallı yaşlı bir adamın önünden geçtik. Yanındaki kümeste tavuklar gıdaklıyor, kahverengi tüyleri artan sıcaklıkla dalgalanıyordu. Küçük bir leopar gibi duran fildişi rengi bir pipoyu emiyor ve havada ince bir duman izi bırakıyordu. Kola'yı gördüğünde neredeyse piposunu elinden düşürecekti.

“Ogun’a şükürler olsun!” diye bağırdı. Kırıksıklarla kaplı yüzünde, şaşkınlık ve mutluluk duygularıyla birlikte bir tebessüm belirdi. “Bakın kimler aramıza dönmüş.”

Kola başını salladı ve yumruğunu kalbine götürerek ona gülümsedi. “Evet, amca.”

“Döndüğüne sevindim.” Yaşlı adam ciddi haline geri döndü ve yüzü bir an gölgelendi. “Hemen annenle babanın yanına git! Hemen!” dedi. Kola adımlarını hızlandırırken, ben de ona yetişmek için koşturmaya başladım.

Kola, yanında Bem ve Yinka'yla ailesinin yerleşkesine doğru koştururken insanlar eğilip selam vermeye devam ediyordu. Onları takip ederken adımlarımı hızlandırdım.

Kola'nın evinin kırmızı kilden duvarlarının parıltısı yoldan bile görülüyordu. Kola, Issa'nın içinde bulunduğu heybeyi bana verdi. Heybeyi, dıştaki kemerlerden birinin karşısına koydum. “Yakında çıkabilirsin ufaklık,” diye fısıldadım.

Kola, Ogun'u betimleyen, yüzeyleri parlak bronz levha-

ların yanından geçti. Bu levhalarda orisa, parıldayan kılıçlarla ve sağladığı adaleti temsil eden bir ölçekle gösteriliyordu. Levhaların altında palmiye şarabı, kola cevizi, büyük bir hindi ve iki tatlı patates içeren adakların olduğu bir sunak kurulmuştu. Kola'ya yakın duruyordu, ana avluya girdiğinde durduk. Ailesinin yerleşkesine ait dört duvara bakmak için yavaşça döndü. Sanki burada olduğuna inanamıyormuş gibi ellerini yanlarında serbest bıraktı. Tam dönüp bize gülecekken bir feryat havada yankılandı.

Oval yüzünü çevreleyen temiz bir başörtüsü takmış, tıknaz bedenini beyaz şalının düğümleri ve karmaşık katları arasına sıkıştırmış bir kadın telaşla ana avluya girdi. Bir elini kaldırıp burnuyla ağzını kapattı ancak bu hareketi, sesini ya da yanaklarından akan gözyaşlarının etkisini azaltmadı. Kadın tökezleyip ağlayarak dizlerinin üzerine çökerken Kola ona doğru koştu. Yanına ulaştığında durdu ve kadının kolları sırtına dolanırken onun yanına, yere çöktü.

“İyá,” derken nefesinin kesildiğini duydum. Kadın onu kendine doğru çekip gözyaşlarını boynuna akıttı.

“Adekola! Hayattasın!” diye ağladı kadın. Kola onu alnından öperken kadının parmakları, Kola'nın yaşla ıslanmış yanaklarında geziniyordu. “Ogun'a şükürler olsun. Haftalarca bu an için dua ettim ve işte buradasın.” Ona bakabilmek için kendinden uzaklaştırdı. Gözyaşlarına rağmen gülümserken gözleri hâlâ yaşlarla parlıyordu.

“Neden beyaz giyiyorsun, iyá?” Kola onun ellerinden kurtuldu ve avluya baktı. Sesi endişeyle inceldi. “Ne oldu? Kim öldü?”

Annesi cevap vermedi. Ayağa kalktı ve oğlunu da beraberinde kaldırdı. Şalını düzelterip kumaşa bulaşan kiri silkelemeye çalıştı.

“Bàbá nerede? Taiwo ve Kehinde nerede?”

Yanımda duran Bem ve Yinka’nın gözlerini yere, yoğun toprağa dikmeden önce birbirine baktığını gördüm. Korku, artan sıcaklıkla tezat oluşturan buzdan bir örtüyü üzerime atmış gibiydi ve avuçlarımı şalıma sürtüyordum.

“Buradayım,” dedi Kola’nın babası, karşı taraftan avluya girerken. “Seni evde gördüğüme sevindim, omo mi.” Neredeyse oğlu kadar uzun ve onun gibi kırmızımsı kahverengi bir tene sahip olan adam gülümsemedi. Beyaz şalı sade, tertemiz ve düzenli kıvrımlarla onu sarıyordu; başında da aynı türden bir takke vardı. Kalın altın yüzükler her bir parmağında parılıyordu. Kola’yı kendine doğru çekip alınlarını birleştirdi ve hızla gözlerini kırıştırdı. “Seni kaybettiğimizi düşünmüştük.”

Kola babasının omuzlarını tuttu ve daha fazla gözyaşının akmasına engel olurken parmaklarıyla omzunu kavradı. Başını salladı ve yaşlı adamı bırakırken ellerinin titrediğini gördüm.

“Taiwo ve Kehinde nerede, iyá?” Annesi yüzünü diğer tarafa çevirdi. Kendini tutarken iç çekişleri yükseldi. “Neredeler, bàbá?”

Yükselen güneş yerleşkeyi sarıp ıslanan gözleri parlatır, hüznün ve korkuyla açığa çıkan dişleri aydınlatırken sessizlik avluyu ele geçirdi.

Kola ellerini yumruk haline getirdi; dudaklarını dümdüz çizgi halini aldı. “Kardeşlerimin nerede olduğunu biri bana söyleyecek mi?”

“Gittiler,” dedi Kola’nın babası. Sesi kısık ve boğuk çıkıyordu. “Dün gece kaçırıldılar.”

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Salif'in yüzünü, kehribar gözlerindeki boş bakışı ve duramadığı bitap düşmüş ağlayışını hatırladım. Yumbolar, ikizlerin kaçırıldığını hissetmişti. Artık buna emindim.

Kola başını sallayarak bir annesine bir babasına baktı, kafasının karıştığı belliydi. "Hayır, hayır. Olamaz."

Kola'nın dizlerinin bağı çözülürken babası uzanıp onu kendine çekti. Birlikte yere yığıldılar. Annesi de onlara doğru gidip ellerini ikisinin sırtına koydu. Üçünün gözyaşları sel gibi akıyordu. Bir süre sonra Kola ayağa kalktı ve kalkmaları için annesiyle babasına da yardımcı oldu. Babası dinlenmesi için annesini içeri taşıırken onları izledi. En kısa zamanda yanlarına gideceğine dair söz verdi. Onlar görüş alanından çıkar çıkmaz başını dik tutarak Bem'le Yinka'nın yanına gitti. Yanaklarında kurumuş gözyaşlarının oluşturduğu çizgiler vardı ve gözleri, her iki yanında sallanan yumruklarıyla uyumlu bir öfkeyle yanıyordu.

"Neden bana söylemediniz?"

Bem başını eğdi ancak Yinka bir elini Kola'ya uzattı.

Kola çekilmeden önce parmakları omzuna değdi. Bu tepkisinden sonra kızın yüzü hafifçe gölgelendi.

“Bunu söylemek bize düşmezdi,” dedi Bem sessizce. “Dünden beri onlardan hiçbir iz bulamadık. Tüm gece boyunca, tüm nöbetçilerle aradık.”

Kola ikisine de bakakaldı. Gözleri dökülmeyen gözyaşlarıyla parlıyordu. “Ölmediler. Bunu biliyorum.” Derin bir nefes alıp yavaşça verdi ve yumruklarını açtı. “Kim kaçırdı onları?”

Yinka’ya bakan Bem’in gözleri karardı, çattığı kaşlarını kırıştırdı.

“Esu,” dedi Yinka sessizce ve ardından boğazını temizledi. “Birçok nöbetçi öldürüldü. Orisayı tanımayanlar.”

Gergin bir sessizlik oldu. Bu kırılgan sessizliği, iç çeken Bem bozdu; yavaşça kırıştırdığı gözleri yaşlarla doluyordu. Konuşmak üzere ağzını açacakken sözü kesildi.

“Peki siz neredeydiniz?” diye tısladı Kola. “İbeji’nin ikizlerin bedeninde ortaya çıktığını, onların önemli olduğunu biliyordunuz. Aileyi koruyan nöbetçilerin geri kalanı neredeydi?”

“Bizi daha da suçlu hissettirmene gerek yok,” dedi Yinka, Kola’ya doğru yürüyüp. Başını ancak Kola’nın omuzlarına geliyordu ama yalnızca kıvrıldığı dudaklarıyla bile ondan üstün görünüyordu. “Aslında orada değildik, bu doğru. Ama neden? Çünkü dışarıda *seni* arıyorduk.” Yüzü öfkeyle buruşunca dişleri açığa çıktı. “Babasını görmezden gelip ipleri eline almaya karar veren, buradan izinsiz ayrılıp Tapalarla anlaşma yapmaya çalışan oğlu arıyorduk.”

Seslerindeki öfkeli tını, arkamdaki duvara doğru sinme-

me sebep oldu. Üstelik Yinka'nın parmakları, altın rengi baltalarının kemik kabzalarındaydı.

"Her gün, Bem'le farklı köylere gidip sorular sorarak seni aradık." Öfkeyle alev alev yanan Yinka vazgeçmiyordu. "Seni bulmaya çalışıyorduk."

"Tapaların saldırmayacağından emin olmaya çalışıyordum!" diye horladı Kola ama ben bile yüzündeki suçluluk ifadesini görebiliyordum. "Taiwo ve Kehinde'nin güvende olduğundan emin olmaya çalışıyordum." *Güvende* derken sesi çatladı.

Bem ikisinin yanına gitti. Geniş ve kaslı kolunu kaldırıp onları ayırdı. "Şimdi ayrı düşme zamanı değil. Birbiriniz için endişelendiğiniz için böyle konuşuyorsunuz. İkiniz de." İkisinin arasında duruyor ama ikisine de bakmıyordu, sesi melodik ve sakin çıkıyordu. "Hadi problemi değil nasıl çözeceğimizi düşünelim. Ayrı düşersek hiçbirimiz bir şey başaramayız."

Zar zor nefes alan Kola dönüp ellerini açtı ve omuzları gergin bir biçimde avuçlarını duvara dayadı. Yinka, avlunun arka taraflarındaki kuyuya doğru yürüdü.

"Peki, seremoni ne oldu?" diye sordum sessizce. "Babalawo seremoniyi gerçekleştirdi mi?"

"Gerçekleştirdi ve bir tane de koruma seremonisi yapıldı," dedi Bem, Kola bize doğru gelirken. "Birkaç gün önce. Babalarının öfkeli olmasının sebeplerinden biri bu sanırım. Seremoninin açıkça işe yaramadığından ve babalawoyu cezalandırmaktan bahsediyor."

"Kaçırıldılarsa işe yaramaz tabii." Omuzları gergin duran Kola yanımıza geldi. "Simi'yi ona götüreceğim ve ne söyleyeceğine bakacağım."

“Biz de sizinle geleceğiz,” dedi Bem, Yinka da yanımıza dönerken. Ellerini baltalarından çekmiş olsa da kaşları hâlâ çatıktı.

“Sadece birkaç saatlik yol,” dedi Kola.

“Nöbetçiyiz biz, görevimiz seni korumak,” diye ekledi Yinka, burnundan öfke saçarak. “Sizinle geliyoruz.”

Kola ve Yinka birbirine baktı. Kendimi olacaklara hazırladım. Ama kız başını kaldırdı ve bir eliyle burnunu tıkadı. “Ama önce temizlenip şalını değiştirmen gerek. Deniz ve ter kokuyorsun.”

Bem aniden avluyu inleyen bir kahkaha atana kadar nefesimi tuttum ve kıpırdamadan bakışlarımı ikisi arasında gezdirdim. “Doğru, Kola. Önce temizlen sonra babalawoya gideriz.” Bir eliyle Kola’nın omzuna vurdu. “Birlikte.”

Yinka hafifçe tebessüm etmeye çalışırken Kola ona baktı. Başını salladı. Gözleri daha sakindi. “Tamam, tamam.” Yüzünde endişeyle bana doğru geldi. “Bir şeye ihtiyacın var mı? Yemek ister misin?”

“Biz onunla ilgileniriz,” dedi Bem, Kola’yı bırakıp yanına gelerek.

“Senin için sakıncası var mı?” diye sordu Kola sessizce. Başımı salladım. Etrafımda birçok insanın olmasına çoktan alışmıştım. “İşim uzun sürmez.”

Kola tam sağımızda kalan tarafa doğru yürüdü. Evinin görünüşünü büyük bir zevkle içine işlemeye devam ederken hafifçe başını oynatıyordu.

“Bugünkü rotaları için nöbetçileri kontrol edeceğim,” dedi Yinka. Bana bakmadan avluyu geçmeye başladı ve en sondaki koridorda gözden kayboldu.

Heybenin yanına eğilip kenarlarını aşağı indirerek yum-boyu kontrol ettim. Issa heybenin dibinde, büyük bir tatlı patatesin etrafına kıvrılmıştı ve ağzı hafifçe aralanmış bir şekilde uyuyordu. Bem parıldayan bakır bir kovayla kuyunun yanından dönerken heybeyi kapatıp onunla yüz yüze gelmek için ayağa kalktım. Uzanıp kovanın yanındaki, ona uyumlu bardağı yerinden aldı ve suya daldırıp bana uzattı. Teşekkür edercesine başımı sallayıp suyu kabul ettim.

“Doğru düzgün tanıştırılmadık,” dedi Bem, elimin iki katı olan elini geniş göğsüne götürerek. “Bem.”

“Simidele,” dedim onu taklit ederek. “Simi.”

“Uzaklardan mı geldin? Halkın nerede yaşıyor Simidele?”

Soru yumuşak bir tonda sorulmuştu ama yine de beni şaşırttı. Saçımdaki zümrütle oynayarak kendime zaman kazandırdım. Pazarı, Aláàfin’in sarayını, ailemi düşündüm.

“Oyo-Ile.”

“Başkentten yani?” Yüzünden açıkça okunan şaşkınlık ifadesiyle bana baktı. “Oldukça uzun bir yol.”

Omuzlarımı silktim. Kaşlarını kaldırmış, beni çözmeye çalışır gibi merakla bana bakıyordu.

“Peki ya sen?” diye sordum, dikkatleri üzerimden ayırmak için. Ses tonum kulağa tuhaf geliyordu. Artık duruma pek alışmış hissetmiyordum. “Her zaman Oko’da mıydın?”

“Benim bildiğim tek yuva Oko’ydu ama annemle babam burada doğmamış.” Durup sırtına yerleştirilmiş kılıçları düzeltilti. “Ailem kuzeyden, çok uzaklardaki bir savaştan kaçmış. O zamanlar daha bebekmişim. Bu yüzden bana bu adı vermişler.”

“Anlamı nedir?”

“Barış.” Bardağı alıp tekrar doldurdu ve nazikçe bir yudum aldı. “Babamın yeteneklerini takdir ettikleri için Oko’ya yerleşmişler. Balıkçıydı, nehirlerde uzmandı ama kısa sürede denize de alışmış. Bana çok şey öğretti. Halatları, düğümleri. Gökyüzü hâlâ karanlıkken benimle açılırdı. Yıldızlara bakarak yön belirlemeyi bana babam öğretti.” Duraksadı. Hatırladıkça gözleri parlıyordu. “Genelde muz ve şanslıysak haşlanmış yumurtadan oluşan, annemin yanıma verdiği yemeklerle kahvaltı yapardık.”

“Baban akıllı bir adammış.”

Genişçe gülümsedi. Açıksözlülüğü beni rahatlatıyordu. “Senden bunu duymak çok hoşuna giderdi.”

“Peki ya Kola? Birbirinizi uzun süredir tanıyor musunuz?”

“Küçüklüğümüzden beri. Köyde doğmamış olmamı hiç takmadı. Ve o beni kabullendiğinde diğer herkes de kabullendi. Hep şey istemiştik... Neyse.” Başını salladı. Dudaklarına utangaç bir gülümseme yerleşti.

“Hayır, devam et.”

Bem hevesle bana doğru eğildi ve boyuna ve ebatlarına rağmen birden çok genç göründü. “Denizde açılıp gidebildiğimiz kadar uzağa gitmek, ziyaret edebileceğimiz kadar yeri ziyaret etmek hakkında konuşurduk.”

“Yeni bir dünya,” dedim, denizin ve içindeki her şeyin bana nasıl hissettirdiğini hatırlayarak. Bambaşka bir dünya.

Bem heyecanla başını salladı. “Aynen öyle! Ama keşfetmek için... ele geçirmek için değil. Peki ya Kola’yla sen?” Sesi daha alçak çıkmıştı. “Nasıl tanıştınız?”

“Ben...” Durup ona ne kadarını söyleyebileceğimi tarttım. “Öyınbólara ait gemiden atıldığında buldum onu.” Bem

söylediğim şeyi düşünürken Kola'nın olası kaderinin tatsızlığı aramıza bir gölge gibi düşüyordu.

“O halde sana borçluyum, Simidele.” Bu kez gülümsemedi ve eğilişi beni hazırlıksız yakaladı. “Teşekkür ederim. Onu kurtardığın için.”

Cevap vermek için ağzımı açtım ama Yinka o an tekrar ortaya çıktı. Bize doğru gelirken ağzımı kapattım. Oko nöbetçilerinin arasına neden alındığını açıklayan dayanıklılığıyla, boyu benimkinden biraz uzundu. Benden zayıf olsa da sürekli hareket edip duruşunu değiştirdiğinde kaslar teninin altından belli oluyordu. Bakışlarını anında benden kaçırırken bakışlarında bir kızgınlık yakaladım. Kocaman gözlerini Bem'e dikti ancak bir santim bile yerimden oynasam bunu anlayacağına dair bir his vardı içimde.

Yinka önce bana, daha sonra başka yere baktı. Bakışları yanımdaki heybeye takılmıştı. “Ne var içinde?” diye sordu bana.

“Erzak,” diye cevap verdim. Artık cevaplarımı kısa tutmalıyım. Böylesi daha güvenliydi.

Kola evden çıkıp doğruca yanıma gelirken daha fazla soruya cevap vermekten kurtuldum. Teni güneş ışığında parlıyordu ve belinden sarkan, temiz katlı yeni şalıyla tam olarak bir köy liderinin oğlu gibi görünüyordu.

“Simi,” dedi. Buklelerini sıkılaştıran hindistancevizi yağı, karite yağı ve kara sabun kokuyordu. “Esu ikizleri kaçırdıysa sence babalawo nerede olduklarına dair bir şey söyleyebilir mi?”

Yüzüne baktım. Gözlerim alt dudağının pembemsi kah-verengi tonuna kaydı. Başka yöne döndüm ama kalbim, ge-

nelde bir şeyler yolunda gitmediğinde çarptığı gibi çarpıyordu.

“Belki.” Bu sözcük dudaklarımın arasından güçlkle çıkmıştı. Doğrudan ona bakamıyordum. “Yemoja’nın bahsettiği oysa bilgisi sonsuzdur.”

“Güzel.” Başka tarafa dönüp nabzımın düzelmesini sağladı. “Bem, Yinka? Gidip aileme veda edeceğim, sonra yola çıkacağız.”

İkisi de bu kararını sorgulamadı. Ona olan sadakatleri ve güvenleri kolayca anlaşılıyordu. Günün birinde benim için böyle hissedip hissetmeyeceğini merak ediyordum.

Kola kılıcını kuşandı, deriyi sıkıca beline bağladı. Tam o esnada annesi geldi ve yüzündeki ifade, Sango’nun gönderdiği şimşekler gibi felaketi haber verdi. Babası da hemen peşinden, ardında yarım düzine nöbetçiyle geldi. Nöbetçilerin ellerinde kılıçlar, baltalar ve kalkanlar vardı.

“Nereye gittiğini sanıyorsun?” Annesi Kola’ya doğru koşarak elini tuttu. “Daha yeni döndün!”

“Biliyorum, iyá. Ama babalawoya gidiyoruz. Simidele’nin onu görmesi lazım ve benim de onun, Esu’nun nerede olduğunu bilip bilmediğini öğrenmem gerek.”

“Simidele mi? Simidele de kim?” Beni incelemek için Kola’nın önünden eğilip baktı. Ona hürmetle baktım ve ben de eğilip yere dokunmalı mıyım diye merak ettim. Ancak bunu yapamadan kadın tekrar oğluna döndü. Öfke ve korku yüz hatlarını tümüyle kaplamıştı. “Hayır, Adekola. Burada, yanımda güvende olmanı istiyorum. Oko sınırları içinde ve nöbetçilerimizin savunabileceği yerde.”

“Ama Taiwo ve Kehinde...”

“Onları araması için insanları gönderdik ve aramaya devam edecekler,” diyerek sözünü kesti babası. Bakışları öfke ve kararlılıkla gölgelenmişti. “Bir kez daha aptallık edip kaçıp gitmene izin vermeyeceğim.”

Kola omuzlarını dikleştirip konuşmadan önce her kelimeyi tartarak kendine zaman verdi. “Tapa’ya sensiz gitmekle hata ettim, bàbá. Niyetim ne olursa olsun.” Bir elini kalbine götürdü. Sesini aynı tonda tuttu. “Bunun için özür dilerim. Ama o zamandan beri ailem de evim de sürekli aklımdaydı. Buraya dönmeye çalışırken karşıma çıkan hiçbir şey beni yıldırmadı. Taiwo ve Kehinde ölmedi ve onları ben bulacağım.” Sesi çatlarken bir an duraksadı. Farketmeden ona doğru bir adım attım. “Onları bulacağım ve Oko’ya, topraklarımıza getireceğim. Size, bize, ait oldukları yere getireceğim. Ama bunu yapabilmem için babalawoyla konuşmam ve Esu’nun nerede olduğunu bilip bilmediğini görmem gerek.”

“Bu güvenli değil!” diye haykırdı annesi. Yüzü hüznle doldu.

“Biz onu kollayacağız,” dedi Yinka. Kola’dan annesine dönerken ses tonu katılaştı.

Bem öne çıkıp eğildi. “Onun için canımı vereceğimi biliyorsunuz.”

Kola’nın babası öfkeyle bize bakarken sessizlik uzadı. Biraz sonra başını salladı, omuzları çöktü. “Başrahibe gidebilirsiniz,” dedi. Sesi, yüzündeki ifadeden kuvvetli çıkıyordu. “Ayrıca Esu’nun nerede olduğunu söylerse, onu aramanız için iznim de dualarım da sizinledir. Ancak...” Bir elini kaldırdı. “Doğru düzgün malzemeler almak için buraya dönecek ve Ifedayo’yu da yanınızda götüreceksiniz.”

Arkadaki en uzun nöbetçi bize yüzünü gösterebilmek için harekete geçti. İnce örgüleri ve uzun yüzüyle daha yaşlıca duran diğer nöbetçilerden farklı görünüyordu.

“Yeni bir nöbetçi mi bàbá?”

“Tapa tehdidinde yol göstermek için Oyo-Ile’den geldi.”

“Gün batmadan geleceğim, iyá.”

Annesi yüzüne bakıp konuşmak yerine başını salladı. Kola’nın fikrini değiştiremeyeceğini fark edince endişesini içine atmış gibi görünüyordu. “Önce yemek ye.” Boğum boğum elini uzattı. Parmaklarındaki altın yüzükler, cilalı elmas parçalarıyla parıldıyordu.

“İyá...”

“Hayır. Her şeyden önce yiyeceksin.” Annesi elini yanına koyup okşadı ve bakışlarını kendisine doğru çevirdi. “En azından bunu yapmama izin ver.”

Kola, avluyu geçen annesiyle birlikte gitti, kolunu onun omzuna dolamıştı. Annesi koridorda gözden kaybolmadan önce bir süre konuştular. Sonra Kola gözlerini bana dikerek bize doğru geldi. Konuşmak için ağzımı açtım ancak Yinka’nın bağırışı aramıza girdi. Heybemizin kenarları kıpırdarken, hemen yanında duran Yinka baltalarını çıkardı.

“Orada bir şey var!”

Baltalarıyla heybenin arasına girmek için koştum. Kumaşın dokuma kısmı aşağı kaymıştı ve Issa oradan etrafa bakıyordu. Yinka güçlükle soluyarak kenara çekildi. Çaresizce, küçük çocuğu oradan kaldıran Kola’ya baktım.

“Bir yumbo!” diye bağırdı Yinka, öne doğru eğilip ona yakından bakmaya çalışırken. Issa, Kola’nın güvenli kollarından Yinka’ya bir gülücük attı.

Bem de yaklaştı. Şaşkınlık açıkça yüzünden okunuyordu. “Bakhna Rakhna hikâyelerinin gerçek olduğunu hiç düşünmemiştim.”

“Hiçbir zaman şüphelenmemiştim,” dedi Kola koruyucu bir tavırla, Issa’yı yere indirirken. Yumbo, Yinka ve Bem’e bakıp eğildi. “Teknemiz parçalandığında beni kurtardılar. Dikkatli olun. Çok küçük.”

Issa, Kola’ya bakıp kaşlarını çattı. “Küçüğüm ama güçlüyüm. Bunu biliyorsun, *e`gbọ`n okùnrin*.”

“Gel, benimle otur ki hizmetliler seni görmesin,” dedi Yinka ve Issa uzattığı eli tutarak onun yanına sıçradı. “Mısır sever misin? Hikâye anlatıcısı tüm yumboların mısır sevdiğini söylemişti.”

“Hı-hı,” diyerek mutlulukla başını salladı Issa, bir yandan Yinka’yı takip ederken. “Çok severim.”

Bem kolunu tutarken Kola gözleriyle onları takip ediyordu. “Bize başka bir sürprizin olmadığına emin misin?” Güldü. Kola’nın da gülmek için kendini zor tuttuğunu gördüm. Kısa bir an bana baktı. Hafifçe ürperdim ve kendimi hâlâ kahverengi olan, normal görünen ayaklarıma bakmaktan alıkoyamadım.

“Hadi yemeğe hazırlanalım, olur mu? Annemin zorla yedireceği yemeği ne kadar erken bitirirsek o kadar erken gidebiliriz.”

Bizim için serilen örtüye oturduğumuzda Issa, Yinka’yla Bem’in arasına yerleşti. O kadar küçüktü ki şalların katları arasında gözden kaybolmuştu. Kola’nın annesi döndüğünde, arkasında onu takip eden hizmetliler maun ağacından alçak bir masa taşıyordu. Bir başka hizmetli grubuysa parlak

tabaklardaki çeşitli yemeklerle bize doğru geliyordu. Fırınlanmış keçi eti kokusu ağzımı sulandırdı.

“Oğlum senden çok az bahsetti ama bu, sana teşekkür borçlu olduğumu bilmeme yetti.” Bana gülümserken yusyuvarlak yanakları parlıyordu. “Lütfen ye.”

Kola’nın karşısına yerleşirken bana bir tabak *égúsi** ve başka bir tabakla *iyán*** uzattı. Çorbanın ve tatlı patatesin kokusu ağzımı sulandırırken avlu da giderek bulanıklaşmaya başladı.

“Böyle Simidele,” diyor annem, sebzenin dışındaki kahverengi kabuğu soyarken. Beyaz kısmı dilimliyor ve temiz suda yıkıyor. “Şimdi de tencereye koyacağız. Yaklaşık on dakika kaynaması gerekiyor.”

Ocaktaki tencereyi görebilecek kadar uzunum. Dikkatlice tatlı patatesi kaynayan suya ekliyorum ve kabukları atmaya yardım ediyorum. Ayrı bir yerde haşlanan tavuğu kontrol ediyorum ve başka bir kırmızıbiberi alıyorum. Bunu da yemeğe eklemeye hazırım.

“Çok fazla koyma, Simi. Yoksa sadece acı tadı alırız.”

Gözlerimi devirip arkası dönükken biberin yarısını yemeğe atıyorum.

“Baban öksürüp su için nefessiz kalırken bunun için kimi suçlaması gerektiğini söyleyeceğim.”

Dilimi dişlerimin arasından uzatıp bir kaşıkla biberi alıyorum. Yerleşke, pişen yemeğin kokusuyla doluyor ve paylaşacağımız yemeği düşününce midem gurulduyor. Aláâfin’in

* Nijerya yöresine ait, ana malzemesi kavun çekirdeği olan ve içinde birçok sebzenin ve et ya da balığın bulunduğu çorba.

** Nijerya yöresine ait, tatlı patatesten yapılan patates püresi.

doğum günü ve ana meydanda büyük bir kutlama hazırlanıyor.

“Tat bakalım,” diyor annem. Tencereye dikkatle bakıp bana yer açmak için kayıyor. “Yeterince yumuşak olduğundan emin ol.”

Tencereye eğilip küçük bir bıçakla tatlı patatesten ufak bir dilim kesiyorum. “Hazır, iyâ.”

“Pekâlâ, şimdi de suyun bitmediğinden emin ol çünkü ezerken suya ihtiyacın olacak. Her zaman su ekleyebiliriz ama piştiği suyu kullanmak daha iyi.” Havanı ve havan elini tencerenin yanına koyuyor. “Şimdi ezmek için havan elini kullan.”

“Böyle mi?” diye soruyorum, havan elini taştan yapılmış havana bastırırken.

“Evet, öyle,” diye cevap veriyor annem gülerek. Şalından bir parça tatlı patatesi alıyor ve beni izlerken ellerini beline yerleştiriyor. “Harika iş çıkarıyorsun, Simidele. Aferin ufaklık.”

“Bu da ne böyle?” diye soruyor babam, yemeğin kokusuna kapılıp içeri girerken. Derin bir nefes alıp ellerini karnına koyuyor. “Bu lezzetli yemekleri pişiren de kim? Alââfin bu kokuyu alıp hepsini yemek isteyecek!”

“Benim, bàbâ!” diye çığlık atıyorum sevinçle. “Ben yaptım!”

Şaşkınca bana bakıyor. “Hayır, bu nasıl olabilir? Bunun için yeterince büyük değilsin sanıyordum?”

“Öyleyim!” diyorum ve o beni kaldırıp boynumdan bir, iki ve üç kez öperken kıkırdıyorum. “Büyüdükçe yalnızca annen gibi zeki ve güzel olmakla kalmıyor şimdi de onun gibi güzel yemekler mi yapıyorsun?”

Annemin gülümseyen, yusuvarlak yüzüne ve düzgün

dişlerine bakıyorum. Şalını düzeltiyor. Böyle basit hareketleri bile zarafetle yapıyor.

Onun gibi olmak mı? Göğsüm kabarıyor. Sırıtıp babamı öpüyorum.

Gözlerimi kırptırdım. Annemin bana *iyán* yapmayı öğrettiğine dair anım, capcanlı bir şekilde zihnimde duruyordu. Güçlü elleri, biber çorbası için kullanacağım doğru baharat miktarını öğretiş. Hikâyeleri anlatmadan önce yemeklerinin aldığı övgüler. Etrafında toplanılan ateş gibi büyüleyici olan ve parlayan yüzündeki güzelliği izleyen insanlar.

Önümde duran *égúsí*den buharlar çıkıyordu ve birden, kendi kızıma bunu asla öğretemeyeceği hatırladım. Kola'nın, Yinka'nın ve Bem'inki gibi bir ailem olmayacaktı. Sevmeyecek ya da sevilmeyecektim. İçimi ani bir hüznün dalgası kapladı ama bu dalganın altında kalmayı reddettim. *Bunu biliyordum*, dedim kendi kendime. Burada, Kola'yla olmak, önceden hayatımın nasıl olduğunu hatırlamak hiçbir şeyi değiştirmiyordu.

Öncekiyle aynı değildim ama bunun beni, yapmam gereken şeyden alıkoymasına izin vermeyecektim.

“Ye,” diye tekrarladı Kola'nın annesi, tabağı bana uzatırken.

Ona teşekkür edip kendimi *iyá*ndan bir parça koparıp, *égúsí*ye bandırmadan önce ellerimle şekil vermeye zorladım ve bu esnada ortalığı batırmamaya çalıştım. Bem ve Kola, fırınlanmış keçi eti ve ıspanak yemeyi tercih etmişti ve iki kişinin yiyebileceğini düşündüğümünden daha çok et yiyordu.

Kola'nın annesi bizi izliyordu. Son yemeğin de getiril-

mesi için emir verirken oğluna hafifçe gülümsedi. Kola'nın gözleri büyürken dilimlenmiş kızarmış hindistancevizinin tatlı kokusu duyuldu. Kola'nın ısrarıyla birazcık yedim ve hindistancevizinin ılık, beyaz etli kısmı dilimde erirken memnuniyet dolu bir ses çıkardım.

Yemek bittiğinde hizmetliler tüm ciddiyetleriyle tabakları toplarken biz de kalktık. Kola, boyu göğsüne gelen annesine sıkıca sarıldı.

“Günün ilerleyen saatlerinde dönmüş oluruz,” diye mırıldandı.

Birbirlerinden ayrıldıklarında, annesi onu bir kol boyu mesafesinde tutup oğluna doyasıya baktı.

“Beyaz giymeyecek misin?” diye sordu, şalını incelerken. Kaşlarının arasında çizgiler oluşmuştu.

“Hayır, iyá.” Başını iki yana salladı. “Sen de giyme. Taiwo ve Kehinde için yas tutmayacağım. Onları eve geri getireceğim.”

ON ALTINCI BÖLÜM

Kola, babalawonun yaşadığı yere, Ogun Nehri'nin aşağısına doğru yelken açmayı planlıyordu. Üç cılız sal kıyıya bağlanmıştı. Suyun yüzeyinde duran platformları oluşturmak için tahtalar birbirine bağlanmış ve ayakta durmaları için uçlarına geniş direkler eklenmişti. Ancak bu tahtalar Bem gibi birini taşımak şöyle dursun, Issa'yı bile zar zor kaldırırmış gibi görünüyordu.

“Bu yoldan daha hızlı gideriz,” dedi Kola, ben salları incelerken. “Güven bana.”

Sallar, Yemoja'dan aldığımız teknedен çok daha yetersiz görünüyordu. Ancak neyse ki bu kez uğraşacağımız tek şey nehir olacaktı.

Nehir, ormana doğru yılan gibi kıvrılan geniş bir kurdeleyi andırıyordu. Taşların arasından geçip giden suyun taze kokusu çamurla karışıyordu ve suyun çıkardığı kabarcıklar sanki bana sesleniyordu. Keşke nehre dalabilseydim. Tenim geriliyor, kemiklerimse sanki beceriksizce dizilmiş gibi hissettiriyordu. Yemoja'nın adasında, insan olduğum günlere dair anılarımın zihnime doluşmasına izin vermeme rağmen

şu an tek düşünebildiğim suyun altında olmaktı. Kuyruğumun esnemesi. Pulların parıldaması. Tüm endişe ve dertlerden uzakta... Ama biraz sonra, beni ilk gördüğünde Kola'nın yüzündeki korkuyu ve kendimi bir insana gösterdiğimi öğrendiğinde Yemoja'nın yüzündeki öfkeyi hatırladım.

Sala çıkarken Kola'nın eli dirseğimin çevresinde dolandı. "Dikkat et," dedi bana. Onun önünde tökezlediğim zamanları hatırladım. *Şimdi olmaz*, diye düşündüm. Salın ön tarafına, değişim başlamasın diye sudan uzağa otururken ayağımı nereye koyduğuma dikkat ettim. Bacaklarım kuru olmasına rağmen pullarım sanki oradaymış gibi hissettiriyor, tenime batıyordu. Bacaklarımı ovaladım, uyuşana kadar parmaklarımla ayak parmaklarımı sıktım.

Yinka, Issa'yı kendi salına aldı ve yumbo, oturduğu ön taraftan bana el salladı. Dönüp Yinka'ya gülümsedim ve kızın, yumbonun yüzündeki apaçık hayranlığa tepki vermemek için kendini zor tuttuğunu gördüm. Bem çocuğa gülümseyerek ayaklarını ayırıp salını kıyıdan iterek uzaklaştırdı. Bu kadar büyük biri üzerindeyken salın nasıl yüzeyde kaldığını merak ettim.

Nehir sakince ama hızla, kıvrılarak akıyordu ve Kola'nın neden bu rotayı seçtiğini anladım. Ona şükran duyarak ayak tabanlarımı ovuyor, beyaz boğazlı maymunların çığlıklarıyla ve kırmızımsı turuncu gagaları güneşte parlayan boynuzlu gürgenlerin şakımalarıyla capcanlı karayı izliyordum.

"Teşekkür ederim."

Salı yönlendirmek için direği iterken sessizce söylediği bu sözler, suyun hışırtısı arasında kaybolmuştu.

Ne cevap vereceğimi bilemediğim için zaman kazanmaya çalışarak elimi gözlerime siper ettim.

“Babalawoya gitmen gerektiğini biliyorum. Yüzükleri alman gerektiğini biliyorum.” Duraksadı. Direği çekerken çıkan sesi duydum. Terle karışık karite yağı kokusu her yanıma kapladı. “Beni Oko’ya getirdiğin için minnettarım. Buna mecbur değildin.”

Elimi gözlerimin önünde tutmaya devam ettim. “Beni babalawoya götürerek karşılığını vermiş oluyorsun.” Hâlâ yanımda olduğu için minnettar olduğumu belirtmedim. “Üzgünüm,” dedim, suçluluk hissi sesimi derinleştirirken. “Taiwo ve Kehinde için.”

“Üzülme.” Homurdanarak direği sertçe itti. Bana bakmıyordu. “Onları geri getireceğim.”

İkimiz de başka bir şey söylemedik. Yolun kalanı nehrin hareketli tabakasıyla, çürüyen yosunlarıyla ve kuyruk yüzgeçleri ara sıra görünen epuyaların suyu dalgalandırmasıyla geçti. Issa gevezelik edip dururken Yinka ara ara cevap veriyor, sesi çok daha ince çıkıyordu. Bem bir kılıcını yerinden çıkarmış, arkamızda kalıp karayı gözlemliyordu. Nehir genişlemeye başladığında Kola kenara yaklaştı ve salı kıyıdaki yumuşak koyu çamura doğru itti.

“Kıyı akıntısı şiddetlenmeden önce salları burada bırakalım.”

Bem ve Yinka da aynı şeyi yapıp sallarin etrafından halat dolandırdı ve ufak dallarından mor tatlı patatesler sarkan geniş bir ağacı kullanarak salları sağlamla aldılar. Orman burada daha gürdü. Bem önden gidiyor ve kılıcını kullanarak çalılıkları, kırmızı mangrov ağaçlarını saran üzüm asmalarını kesiyordu. Kimse yürümekte zorlanmıyordu ama çok geçmeden benim ayaklarım acımaya başladı. Yavaşlayıp toprak kaplı alanları seçmeye çalıştım.

“Uzak değil,” dedi Kola usulca, gerileyip yanıma gelirken. “Bir sonraki koruyu geçince orman denize açılıyor.”

Bakışlarını önce bacaklarıma, ardından ayaklarıma dikti. Acı geri geliyordu ve şu an çok hissetmememe rağmen hafifçe topallamaya başladığımın farkındaydım. Onun önüne geçtim, gecikmemize sebep olmamaya kararlıydım.

Ağaçlar seyrelmeye başlamıştı ve denizin sesi muz ağaçlarıyla dolu korudan bize ulaştığında rahatlayıp Yemoja’ya şükrettim. Dalgaların sesi evimdeymişim gibi hissettiriyordu. Zemin artık daha kumluydu ve çok geçmeden ormanı arkamızda bırakıp önümüzde uzanan kumsala çıktık. Soluk beyaz kumlar parlıyor ve kahverengi-beyaz sudan parmakları andıran dalgalar kıyıya vuruyordu. Ufak bir dalga ormanın sınırına doğru, tam denizin ve kıyının birleştiği yere doğru ilerliyordu.

“Babalawo her zaman başrahibimizdi ve kendimi bildim bileli ona danışıyoruz,” dedi Kola, kumsalda güçlükle yürürken. “şarabı getirdin mi?”

“Getirdim,” diye cevap verdi Bem, sırtına astığı çantaya vurarak. “şarabı getirmeseydik babalawo bizimle asla konuşmazdı.” Kıkırdadı. “Gökyüzünün mavi olması kadar eminim buna.”

Esintiyle değişen bir çınlama havayı doldurdu ve yaklařtıķa dairesel bir yapının etrafındaki deniz kabuklarını fark etmeye başladım. Deniz kabukları, büyük muz yapraklarından oluşan çatıdan sarkıyor, birbirlerine çarpıp denizin sesiyle karışan narin bir melodi oluşturuyordu. Taba rengi kilden oluşan duvarları ve kemerli girişte asılan sade örgü bir kumaşla, oldukça sade bir yapıydı. Yemoja’nın, babala-

wonun bana yüzükleri vereceğinden emin olduğunu düşünüp derin bir nefes aldım. İkizlerin kaybolması içime endişe tohumlarını ekmişti ve artık burada olduğumdan, bu tohumları biçeceğimden korkuyordum.

“Kola sorun olmazsa ilk ben gireyim,” dedim, sesimle diğerlerini bastırarak.

Yinka bana baktı ama onu görmezden geldim. Tehlikede olan sadece ikizler değildi.

“Al bunu ve gelmeme hazır olduğunda haber ver,” dedi Kola, palmiye şarabını uzatırken.

Matarayı alırken anlayışından ötürü başımı salladım. Yemoja’nın yanaklarındaki yaraları düşündüm ve kumaşı kenara çekip bir anda serin karanlığa adım attım.

Gözlerim karanlığa alışmaya başladıktan kısa bir süre sonra, odanın ortasında oturan adamı gördüm. Neredeyse altın renginde görünen, sapsarı ve kaliteli bir şala sarınmış olan babalawo, beklediğimden daha ufak tefekti. Başının arkasındaki beyaz lüleler dışında keldi ve saçları, gür sakallarıyla uyum içindeydi. İlerleyen yaşının ve güneşin etkileriyle lekelenmiş teninin kırıksıklıkları arasından ufacık, siyah gözlerini bana dikmişti.

“Merhaba, evladım.”

Eğilip ayaklarının yanında yere dokundu ve şarabı, sert zemine bıraktım. Bir tarafa düzgünce yerleştirilmiş bir tencere ve öbür tarafta kırmızılı turunculu bir yatak bulunan oda oldukça genişti. Kulağa ağır fısıltılar gibi gelen, sürekli hareket halindeki denizin sesi hâlâ duyulabiliyordu. Oadaki kancaların ucunda, kurumuş acı yapraklar* asılıyordu.

* Bitkibilimdeki adı Venonia Amygdalina olan acı yaprak, Acı Yaprak Çorbası için kullanılan geleneksel bir bitkidir. İlaç ve tedavilerde de kullanılır.

Ağaç kabukları ve orman meyveleri bunların altındaki alçak bir masanın üzerine düzgünce yığılmıştı. Keskin kokularının rahatlatıcı bir etkisi vardı ve bana, Oyo-Ile'deki babalawonun kullandığı ilaçları anımsatıyordu ama asıl dikkatimi çeken bunlar değildi. Odanın duvarları boyunca, kil üzerine oyulmuş dalga motifleri vardı. Kıvrımlar ve dalgalar, kuyrukları olan, saçları inciler ve köpekbalığı dişleriyle süslenmiş yedi kızın etrafını sarıyordu.

Mami Watalar.

Yemoja'ya rahipten bahsederken Kola haklıydı.

“Yemoja Ana iyi mi? Yoksa burada olma sebebin o mu?”

Doğrulurken içim rahatladı ve bakişlarımı babalawoya çevirdim. Aralıklı dişlerle dolu ağzıyla bana gülümsüyordu ve bu gülümseme, yüzündeki gevşek deriyi daha karmaşık kıvrımlarla donatıyordu. Babalawo beni yakınına çağırırken iki bileğindeki altın bileklikler yavaşça birbirine çarptı. Güneş ışığı çatıyı aşırıp yaşlı adama vurduğu için adam da parlıyordu.

“Nasıl bildiniz?”

“Üzerindeki orisa sihrini hissedebiliyorum,” diye cevap verdi. Cümlesinin sonunda, sanki bir şarkı söylüyormuşçasına, şen sesi yükseldi. “Kanının kokusunda bile deniz ve tuz var. Boğazındaki mücevheri saymıyorum bile.”

Parmaklarım boynumdaki safire gitti ve yüzeyine dokundu.

“Yedisini de ben oydum ve hepsini kutsadım. Onları nerede görsem tanırım.” Hafifçe yere vurdu. “Otur, denizin çocuğu. Ve neden bu kadar uzaklara geldiğini anlat bana.”

Gevşeyerek yere oturdum ve eskiden kolaylıkla yaptığım

şekilde bağdaş kurdum. Şimdiyse bunu doğru düzgün yaptığımdan emin olmak için her hareketime, her kemiğe ve kasa dikkat etmek zorundaydım.

“Yemoja gönderdi beni. Ben... yanlış bir şey yaptım ve şimdi de bunu düzeltmem gerek.” Yemoja ve Olodumare arasındaki anlaşılmayı düşününce göğsüm sıkıştı. Benim bozduğum anlaşmayı... Gelmek üzere olduğunu hissettiğim gözyaşlarını defedebilirmişim gibi elimi kaldırıp yanaklarımı sildim.

“Ne oldu çocuğum?” Babalawonun sesi derin ve yumuşak çıkıyordu. Samimi bir endişe vardı sözlerinde. “Ne yaptın?”

“Birini kurtardım. Denizden.”

“Birinin hayatını mı kurtardın?”

Başımı salladım. “Ama Olodumare’nin emrini bilmiyordum. Yemoja’nın ve Mami Wataların çekeceği cezayı da.” Yaşlar yanaklarımdan akarken sesim fısıltıya dönüşmüştü. “Ölüm. Azledilme.”

Babalawo alt dudağını emerek arkaya doğru eğildi. Ellerini kucığına koyup bana baktı. “İle-Ife yüzükleri için geldin.”

Burnumu çektim ve yüzümü silip sırtımı dikleştirdim. “Evet. Yemoja, Olodumare’yi çağırıp af dileyebilmem için bunun tek yol olduğunu söyledi.”

Yavaşça arkaya doğru sallandı. “Üzgünüm çocuğum.” Gülümsemesi yüzünden silinmişti. “Ama artık bende değiller.”

Sözleri karnıma taş gibi oturdu. “Yüzükler sizde değil mi?”

“Hayır.” Yaşlı adam başını salladı. “Bir hafta öncesine kadar bendeydiler. Sonra gittiler.”

Bir süre oturdum bu gerçek olanca ağırlığıyla üzerime

yıkılırken hareket edemedim. Şimdi ne yapacaktım? Midem bulanmaya başlayınca eğilip kollarımı karnıma doladım. Yere baktım. Gözlerimde biriken gözyaşları görüşümü bulanıklaştırıyordu. Dönüp bunu Yemoja'ya nasıl anlatacaktım?

Babalawo bir elini bana uzattı. Parmaklarını kıvrırmış, eklemleri şişmişti. "Gel buraya, çocuğum. Lütfen."

Yaptığım şeyi düzeltebilmemin bir yolu yoktu ve bu yüzden Yemoja'yla diğer Mami Watalar acı çekecekti. Hâlâ hareket edemediğim ve hıçkırarak ağladığım için babalawo alçak taburesinden kalkıp beni incecik kollarına aldı. Şalına tutunuyordum. Misk ve acı yaprak kokusu güçlenmişti. Hâlâ dışarıdaki denizi duyabiliyordum ve deniz, hiç olmadığı kadar güçlü bir şekilde bana sesleniyordu. Dalgalar kıyıya daha sesli çarpıyor ve bana, cevap veremediğim bir yoğunlukla sesleniyordu.

"Hâlâ bir yolu var," dedi babalawo, eğri büğrü parmaklarıyla hafifçe sırtıma vurarak.

Ona bakmadım. Yüzümün şişip ıslandığını biliyordum. Hissettiğim utanç, ağladığım ve böyle bir adam tarafından teselli edildiğim için duyduğum utançtan daha derindi. Ne yapmıştım ben böyle? Kola'yı kurtararak kendi türümü tehlikeye atmıştım.

Birinin içeri girdiğini duydum ama yine dönüp bakmadım. "Simi." Eller omuzlarımı kavradı ve beni sıcacık bir tene doğru çekti. "Sorun yok."

Kola.

Kolları arasında dönüp yüzümü göğsüne bastırdım ve bu kararında bile kendimden nefret ettim. Çünkü içimden bir ses, sonuçları bilsem dahi yine de onu kurtarabileceğimi söylüyordu. Denizde birinin ölmesine nasıl izin verebilirdim?

“Babalawonun ne dediğini duydum. Ama onu gerçekten dinledin mi? Bir yol daha varmış.” Dudakları kulaklarıma çok yakındı ve sesi beni rahatlatıyordu. “Şimdi vazgeçme. Buna izin vermeyeceğim.”

Cevap vermedim. Gözyaşlarımın, Kola’nın siyah sabun ve ter kokan tenine karışmasına izin verdim. Yüzümü tenine bastırmaya devam ettim ve bir parça sakinleşene kadar kokusunu içime çektim.

Çatlayan sesimle, “Başka ne yol var?” diye sordum. Umutsuzluk, bükülmüş bir balık kılçığı gibi boğazıma yapışmıştı.

Dönüp babalawonun taburesine geri oturduğunu ve şalının katlarını düzelttiğini gördüm. Şalının dışında kalın ve uzun bir altın zincir asılıyordu; ucunda ise kuş yumurtası büyüklüğünde bir zümrüt vardı. “İkizler oldukça eşsiz.”

“Seremonide onaylandı mı bu?” diye sordu Kola. Sesi umutla yükselmişti.

“Evet. Sen alındıktan sonra ailen onları belirlenen günde bana getirdi.” Küçük gözlerini Kola’ya çevirdi, dudaklarını düşünceli bir biçimde birbirine kenetlemişti. “Onların eşsiz olduklarından şüphelenmiştik zaten ama seremonilerini gerçekleştirirken bunun doğru olduğu onaylandı.”

“İkisi, orisanın vücut bulmuş hali,” dedim sessizce. Kendimi Kola’nın kollarından ayırıp rahibin gözlerine baktım.

“Evet. Ibeji şüphesiz onların vücuduna yerleşmiş. Tek ruhlu iki beden. Yağmur, refah ve sağlık getiren.” Daha koyu renk lekelerle kaplı elini kaldırıp parmağıyla boğazındaki mücevhere dokundu. “Oko ve civarının gelişimine de bu neden oldu.”

İki muhteşem güçle dolu yüzük. Bunu kavrayınca birden doğruldum. “Onları ikizlere verdin. Yüzükleri yani. Her birine bir tane.”

Babalawo nefesini salıverip başını salladı. “Evet. Tıpkı Yemoja’ya safırları verdiğim gibi. Taşlar kendi adına konuşur ve yüzükler de Ibeji’yi seçti. Ama daha fazlası var. Muhteşem bir güç taşımalarının yanı sıra gücü artırıyorlar da.” Duraladı. Yüzü ışıkla parlıyordu. “Hangi orisa onlara sahip olursa güçleri artar.”

“Ne kadar artar?” diye sordu Kola.

“Gerçek etkisi bilinmiyor ama hayal edilemeyecek boyutta. İkizler doğduğunda toprağa bağlandılar. Oko ve civarı da canlandı. Ama yüzükler ikizlerde olunca tüm topraklar bereketlenecek.” Gözleri parladı. Kırışmış dudakları bir gülümsemeyle aralandı. “*Tüm* topraklar. Böylece belki de barışa giden bir yol açılır. Herkes için yeterince içecek, sağlık, daha fazla ticaret... Daha önce görülmemiş bir birlik ihtimali.”

Bir süre sessiz kaldım. Bu kulağa çok mantıklı geliyordu ve babalawonun yüzükleri neden ikizlere verdiğini anladım. Ama yüzükleri kendim kullanamazsam bu, Yemoja’nın ve türümüzün sonu anlamına gelirdi.

“Simidele,” diye mırıldandı babalawo, yüzümün düştüğünü görünce. “Umutsuzluğa kapılma. İkizleri Esu’dan koruyamadım ama onları hem hayatta hem ölümden yüzüklere bağlamayı başardım. İzin vermedikleri sürece kimse yüzükleri onlardan alamaz ya da kullanamaz. Hâlâ Olodumare’yi çağırmak için onları kullanabilirler. Ama önce onları bulman gerekecek.”

“Yani Esu gerçekten onları kaçırdı mı?” diye sordu Kola.

Ayakta duruyordu. Başı neredeyse çatıdaki yapraklara değiyordu.

“Evet.”

“Aileme söz verdiğiniz korumaya ne oldu peki?” Kola’nın sözleri öfkeyle doluydu.

“Seremonim, Tapalara karşı koruma sağlayacak kadar güçlüydü. Ama Esu gibi güçlü bir orisaya karşı? Hayır.”

Babalawoya yaklaşıırken elleri hareketlendi. Yaşlı adam yerinden kıpırdamadı ve Kola’nın yanındaki kılıca uzanmasını izledi. Kola’nın birine kızmak için bahane aradığını biliyordum ama bu doğru değildi. Tam onu kendime çekmek üzereyken Kola yaşlı adamın önünde diz çöktü ve ayaklarının etrafında, yere dokundu.

“Özür dilerim. Saygısızlık ettiğim için.” Başını kaldırdı. Gözyaşları gözlerinde parıldıyordu. “Lütfen. Bize onları nasıl geri getireceğimizi söyleyin.” Önce bana, sonra babalawoya baktı. “İkizleri de yüzükleri de.”

Kola’nın yanına gitmek için ilerledim. “Esu onları nereye götürdü?”

Yaşlı adam şişmiş iki elini de dizlerine yerleştirdi ve duvardaki resimlere baktı. Çıkan tek ses, sakinleşip sessizleşen denizin sesiydi. “Acınızı anlıyorum. İkinizin de.” Bir elini kaldırıp eğri büğrü işaretparmağını havada çevirdi ve arkamızdaki resimleri işaret etti. “Esu onları kendi adasına götürdü.”

“Neden?” diye sordu Kola.

Esu’yu düşündüm. Hem Oya’nın hem de yumboların tarif ettiği memnuniyetsizliğini, daha fazlası için duyduğu açlığı ve arayışlarını düşündüm.

Artan güç.

Korku içime işleyip omurgamdan aşağı süzüldü. “İle-Ife’nin yüzüklerini istiyor,” dedim sessizce.

“Evet. Ancak ikizler yüzüklere bağlı olduğundan onları ona vermeleri için ikizleri ikna etmeyi denemek zorunda.”

“Onları neden istiyor?” diye sordum, parmaklarımı gergince oynatırken. “Olodumare’ye karşı olan görevine ne olacak?”

“Yüzüklerle Esu’nun tüm güçleri artacak.” Şişmiş eklemeleri titrerken bileğindeki altın bilekliği çevirdi. “Ve Olodumare’ye karşı hiçbir sorumluluğu kalmayacak. Aksine, Büyük Yaratıcı’ya rakip olabilecek. Hiçbir mesajı iletmesi gerekmeyecek. Olodumare’yi de onun hiçbir emrini de dinlemek zorunda olmayacak.”

“İstedliğini yapabilecek mi?” diye fısıldıyorum. Sesim babalawonun söylediklerini dehşetiyle titriyor. Orisanın hırsı ve kıskançlığı hakkında Yemoja’nın söylediklerini düşünüyorum.

Sesi çatlayan babalawo, “Evet,” diye cevap verdi. “Esu uzun zamandır Olodumare’nin elçisi olmaktan bıkmıştı. Sahip olduklarından, insanların dualarını iletmekten fazlasını istiyor.” Dişlerinin arasındaki boşluktan içine derin bir soluk çekti. “Yüzüklere sahip olursa öyle bir güç elde edecek ki kendisine Büyük Yaratıcı’ya duyulan saygıyla tapınılacak, insanların ve orisaların üzerinde aynı büyüklükte etkisi olacak. Hesap vereceği kimse olmayınca, istediği her şeyi yapmakta özgür olacak.”

“Belki de... iyi şeyler yapar?” dedim. Sesim umutla yük-

selmişti. “Şeytan değil sonuçta. Ajogunlarla orisalar arasındaki dengeyi koruyor. Bu da dünyaya bir tür barış getiriyor.”

“Evet. Ama ya bunu yapmamaya karar verirse? Fevri bir kararlar ya da sadece keyfi için? Bir garantisi yok. İşte bu bir kumar. Kardeşlerin, komşuların, kralların ve kraliçelerin arasında başlattığı tartışmalara dair hikâyeleri hepimiz duyduk. Ama şöyle düşünün...” Bize doğru eğildi. Sesi alçalırken bakışları bizi delip geçiyordu. “Olodumare her zaman daha büyük bir güç oldu. Her zaman onu kontrol etmek için oradaydı. Ama yüzüklerin sağladığı güçle! Esu dünyayı kasa sürükleyebilir ve kimse de onu durduramaz.”

Bu sözler üzerine ürperdim. Dünyanın Esu’nun merhametine kaldığı düşüncesi...

“Esu yüzüğü aldığı anda ikizlere ne olacak?” Koa’nın omuzları, bu sorunun cevabını biliyormuş gibi hafifçe düştü.

“Yüzükleri elde edene kadar durmayacak. Sonrası? Emin olamıyorum ancak ikizlere artık... ihtiyacı olmayacak.” Kola’ya döndü. “Senin kardeşlerin olarak canları zaten kıymetli ama aynı zamanda toprağa olan bağları sebebiyle de öyle.”

“Ne demek istiyorsunuz?” diye sordum ama zihnim çarklarını döndürmeye başlamıştı; gördüğüm o hayali ve bize daha önce söylediği şeyi düşünüyordum.

“İkizlerin toprakla olan bağını unutmayın. Topraklarımızın bereketli olmasının, bu kadar *canlı* olmasının sebebi onlar.”

“Yani onlar olmazsa...” Kaçıran fillerin yüzündeki korkuyu, ormanın kıyısındaki eğri büğrü siyah dalları hatırladım. Çürüme çoktan Kola’nın köyünün etrafındaki bitkileri etkilemeye başlamıştı.

Gördüklerim...

Kemikler ve soluk keskinlikleri. Yumbolar ve insanlar.

“İbeji olmazsa hayvanlar ve insanlar gibi ekinler de ölür. Binlerce yıldır görmediğimiz bir kıtlık yaşanır. Ve Oke...”
Titreyen eliyle çenesini ovdu. “Oke hayatta kalamaz ve toprağın kalanının sağlıklı olma ihtimali de ortadan kalkar.”

ON YEDİNCİ BÖLÜM

Aramıza sessizlik çökmüştü. Yüzükleri almak, Yemoja ve Mami Watalar için yapmak zorunda olduğum bir şeydi ama artık bundan çok daha fazlası söz konusuydu. Üzerimdeki baskıyla ne diyeceğimi bilemedim. Tüm düşünebildiğim ne yapılması gerektiği idi.

“Esu’nun adasına nasıl gideceğiz?” diye sordum.

Babalawo kollarını açıp oymalarla kaplı duvarlara doğru başını sallamadan önce duraksadı. “Arkana bakarsan göreceksin.”

Yavaşça döndüm. Daha önce de dikkatimi çeken, odanın kil duvarlarındaki oymalar Mami Watalardan daha fazlasını anlatıyordu. Bunlar, dünyanın kayıtlarıydı. Denizlerin, adaların ve büyük kütleler şeklindeki karaların etrafında bölündüğü; volkanlar, ormanlar, yeşil düzlükler, dağlar, şehirler ve köylerle tamamlandığı duvarı inceledim. Bize ve atalarımıza ait olan toprakları kapsayan oymaların güzelliği tüm duvarlara yayılıyordu.

“Harika. Peki biz...” Ellerini oymalarla kaplı duvardaki bir koy üzerinde gezdirirken Kola’nın gözleri tutkuyla

büydü. Denize açılan ormana geldiğinde durdu. “Burada mıyız?”

“Doğru,” diye cevap verdi babalawo. Taburesinden kal-kıp duvarın uzak bir kısmına gitti. Romatizmalı parmağıyla denizi takip edip vahşi kıvrımların olduğu ufak bir kitle üze-rinde durdu. “Burası Esu’nun adası. Ormanla kaplı. Yer yer yeşil düzlükleri ve aktif bir yanardağı var. Sarayının etrafı suyla kaplı.”

Öne eğildiğinde leke şeklinde görünen adanın orada tek başına durmadığını fark ettim. Bazıları kedigillerden bazı-larıysa kanatlılardan olan ufak canavar şekilleri adanın et-rafına oyulmuştu. Hepsinin de uzun ve sivri dişleri vardı. Ürperip yaşlı adama baktım.

“Savunmasız olacağını düşünmüyordun, değil mi?” Gü-neş ışığının olduğu yere dönüp oturdu. “Endişelenmeyin, siz haritanın kopyasını çıkarırken olabildiğince fazla açıklama yapacağım.”

Bakışlarımı oymalardan Kola’ya çevirdim. “Nasıl yapa-cağız?”

“Bir dakika bekleyin,” dedi sadece ve dışarı çıktı.

Birkaç dakika sonra Yinka’yla geri geldi. Yinka içeri gi-rer girmez eğilip yaşlı adamın ayaklarının yanındaki zemine dokundu. Bir dua mırıldandı ve böylece yaşlı adamdan bir gülümseme ve onay kopardı. Yaşlı adam öne eğildi ve hafif-çe kızın kel kafasına dokundu.

Yinka doğruldu. Gözleri saygıyla büyürken haritayı in-celedi. Kola, Esu’nun adasına uzanıp ufak nokta şeklindeki karayı gösterdi. Yinka, adanın yanındaki figürleri gördüğün-de betinin benzinin attığını fark ettim.

“Yinka bizim için haritayı kopyalayacak,” dedi Kola, bana bakarak. “Ama sana da ihtiyacımız olacak, Simi.”

Tam ona nedenini sormak üzere ağzımı açıyordum ki Yinka iki baltasını da çıkarıp onları kapının girişine, uzanabileceği bir yere bıraktı. Masanın yanından alınan küçük bir tabureye oturdu ve eliyle sabırsız bir şekilde beni çağırdı. Gülümsemiyordu ama yüzünde sert bir ifade de yoktu. Bunu olumlu bir işaret olarak aldım.

“Biraz acı yaprak ve ağaç kabuğu toplamama yardım edeceksin,” dedi babalawo, Kola’ya. Yanımdan geçerken başını salladı. “Bu esnada ben de size adayı anlatmak ve dikkat etmeniz gerekenleri söylemek için elimden geleni yapacağım.” Kola girişteki örtüyü kenara çekerken bekledi. “Ama unutmayın bunların çoğu sadece birer efsane. Daha önce kimse oraya gidip sonra dönüp düzgünce gördüklerini anlatmadı.”

“Ona benim güvendiğim gibi güvenebilirsiniz,” diye mırıldandı Kola bana, yaşlı adamla gitmek üzere dönerken. “Saçlarla kalıp çıkarıp harita oluşturabiliyor. Oko nöbetçileri topraklarımızın etrafındaki yeni alanların ana hatlarını bu şekilde çıkarabildi. Döndüklerinde bu haritalarla taslaklar çıkarıldı ve önemli olanlar taş ya da metal kullanılarak oymalara işlendi.”

Yinka’nın kafasındaki pürüzsüz deriye baktım. Onun da bana baktığı görünce bakışlarımı yere indirdim.

“Saçlarımı kazımayı tercih ediyorum diye ne yaptığımı bilmiyor değilim,” dedi Yinka. Kola ve babalawo giderken sesi sert bir hal aldı. “Gel.”

Yere, Yinka’nın bacaklarının arasına oturup kartografik

hünerlerini düşündüm. Yaşayan haritalar. *Saçları örmek için büyük bir yetenek gerekiyor olmalı*, diye düşündüm hançerimi çıkarırken. Tepemdeki örgüleri ayırırken Yinka'nın parmakları kafatasıma değdi. Nazik davranıyordu ancak bazı anlarda, parmakları saçımdaki düğümlere takılınca yüzümü buruşturuyordum. Ulaşabildiklerimi ayırıp, boynumdaki kaslar gerildiğinde şikâyet etmeden başımı istediği şekilde hareket ettirmesine izin verdim. Saçım çözüldüğünde Yinka bir süre saçlarımı sıvazlayıp saç diplerimi, babalawonun bıraktığı hindistancevizi yağıyla ovarken ellerini buklelerimin uçlarına dek götürdü.

"Sence tüm haritayı saçıma sığdırabilecek misin?" diye sordum, ellerim dizlerimdeyken.

"Öyle düşünüyorum. Kafan oldukça büyük." Şaka yaptığını fark etmeden önce bir süre sessiz kaldım. Gülümseyip arkama yaslandım ve gözlerimi kapattım. Yinka'nın parmakları saçlarım arasında kayıyor, koyu bukleleri çekiştirip döndürüyordu. Arada bir durup oyulmuş haritaya bakarak başımı da beraberinde çekiyordu.

Yinka'ya bu kadar yakın otururken konuşmamanın yanlış olduğunu düşünüyordum ancak konuşmak için birçok kez ağzımı açıp ne diyeceğimi bilmediğimden kapatıyordum.

"Oko çok eşsiz bir yer," diye bir konu açtım.

"Öyle." Bir süre başka bir şey söylemeyince seçtiğim sözler için pişmanlık duydum. Bana bile boş ve aptalca gelmişlerdi.

"Sen, Bem ve Kola çok yakınsınız," diyerek tekrar şansımı denedim.

"Öyleyiz." Sesi alçak ve neredeyse sertti. "Yaptıkları her

şeyi ben de yaptım. Denize açılmak dâhil. Okoluların çoğu yürümeye başlar başlamaz yelken açmayı öğrenir ancak Kola'nın babası, o emekler emeklemez onu sulara soktu. Sığ sularda kalmasına yönelik katı bir kural koyarak altıncı yaş günü için ona ufak bir tekne hediye etmişti ama biz onu dinlemedik.”

Hafifçe güldü. Herhangi bir harekette bulunduğum takdirde, benimle konuşmaktan vazgeçebilir diye kısırtısız kaldım.

“Akıntıya kapılıp uzaklara sürüklendiğimizde balıkçılar bizi kurtarmak zorunda kaldı. Korkudan taşa dönmüştüm. Bem de titriyordu ama Kola sırtıyordu. Coşkuluydu. Hep gidebildiği kadar uzağa gitmek istemişti. Babası bunun, sorumluluklardan kaçmak için olduğunu düşündü ancak ben asıl nedenin, tez canlılığı ve hep yeni şeyler keşfetme isteği olduğunu biliyordum.” Bir anlığına susup, elinden kaçan saçları tırnağıyla tuttu. “On iki yaşındayken babası ona daha büyük bir tekne verdi. Bazen tüm günü denizde geçirirdik.”

Saçımı bir yana çekiştirirken, Kola'dan bahsettiğinde sesinin değiştiğini fark ettim. “Sana bir şey sorabilir miyim Yinka?”

Parmakları durdu. “Cevap, hayır.” İçerideki sıcağa ve sırtımızla köprücük kemiklerimizden akan tere karşın, sözleri buz gibiydi.

Yinka'nın ani cevabıyla parmaklarımı kucağımda kıvrıdım. Devam etmeden önce uzun bir sessizlik yaşandı. Dizleri omuzlarımı daha sıkı kavıyordu.

“Ne soracağınızı biliyorum.” Derin bir nefes alıp yavaşça bıraktı. “Kola'nın ailesi evlenmemizi istiyordu ve bir süreliğine bunu kendim de isteyebilirim sandım.”

Nefesimi tutarken fenalaşır gibi oldum. “Ne oldu?”

“Hiçbir zaman bana ait olmadı. Şimdi de kesinlikle bana ait değil.” Gülümsedi ve bunu sesinde duydum. “Benim için bir kardeş gibi. Her zaman koruyacağım bir kardeş.”

Başlarda bana attığı keskin bakışları düşündükçe, her şey bana daha mantıklı geliyordu. Örgünün ucunu da bitirirken parmakları hızla hareket etmeye başladı. “Onun için hep en iyisini istedim. Daha azını değil.”

Ben daha azıydım. Bu düşünce aniden ve keskince belirdi içimde. İnsandan daha aşağıydım. Onunla birlikte olabilsem dahi Kola’ya dair düşüncelerle kendimi avutmaya nasıl izin verdiğimi bile bilmiyordum. Birkaç saat geçerken Yinka’nın sözleri bana eşlik etmeye devam etti. Güneş ışınları çatıdaki deliklerden sızıp Yinka’ya görmesi için gereken ışığı sağlıyordu. O örgüleri kafatasımın üzerinde sıkıca birleştirip sıkıştırırken bacaklarım uyuştı. Hızlı davranıp çevik parmaklarıyla hareket etmesine rağmen bitirene kadar kulübe öğleden sonranın yoğun sıcaklığıyla nemlenmişti.

Bitirdiğini belirtmek için omzuma vurduğunda saçlarım yılan gibi kıvrımlarla omuzlarımdan dökülüp ince örgüler halinde sırtımın ortasına kadar uzanıyordu. Başıma dokundum. Parmak uçlarımı saçlarımdaki, denizlerin büyüklüğünü, büyüklü küçüklü adaları belirten tümsekleri gösteren desenlerin üzerinden geçirdim. Rotamızdaki hiçbir şeyi atlamadığını düşünüyordum. Marifetli parmaklarıyla, duvardaki oymalarda yer alan tüm ayrıntıları işlemişti.

“Teşekkür ederim,” dedim sessizce, yerden kalkıp kaslarıma can vermek için hareketlenirken.

“Rica ederim,” diye cevap verdi Yinka. Gülümsemiyordu ama yüz ifadesi yumuşamıştı.

“Görebilir miyim?” Kola elinde su dolu bir matara ve bir tomar acı yaprakla içeri girdi. Elindekileri alçak masaya bırakıp bana yaklaştı.

“Tabii,” dedim utangaç bir şekilde başımı eğerken.

Kola ellerini yüzümün iki yanına yerleştirip alnımdan saç dibime kadar uzanan örgü halini almış desenleri ve bükümleri inceledi. Elleri yanaklarımda hareket edip nazikçe başımı oynatırken nefesimi tuttum.

“Muhteşem,” dedi alçak ve boğuk çıkan sesiyle. Başımı kaldırıp gözlerinin yüzümde olduğunu görene dek saçlarımı kastettiğini düşünüyordum.

“Teşekkür ederim,” demeyi başardım. “Yinka oldukça yetenekli.” Yinka’ya bir bakış attım ve hafif bir baş sallaması yakaladığım sırada Yinka arkasını döndü.

Bem’le Issa içeri girerken babalawo bize *e’fo’ rirò** ikram etmekte ısrar ediyor. Ispanak, tencereden yeni çıkmış, güzelce baharatlanmış ve sıcaktı. Uzun zamandır hatırlamadığım bir şekilde doyduğumu hissettim.

“Kola’ya da az önce söylediğim gibi Esu’nun adasını ve sarayını korumak için kullandığı yaratıklara dikkat etmeniz gerekecek.”

“Neyle uğraşmak zorunda kalacağız acaba?” diye sordu Bem. Ağzından bir ıspanak parçası fırlayınca Yinka ona ters ters baktı.

“Hikâyeler değişiyor,” diye cevap verdi babalawo. Kollarını açınca derisi sarktı. “Aslana benzeyen yaratıklardan devasa yarasalara. Neyle yüz yüze geleceğinizden emin ola-

* Ispanak, et, palm yağı ve aromatik baharatlarla yapılan Nijerya yöresine ait geleneksel güveç yemeği.

mıyorum ancak adanın bir şey tarafından korunduğunu bilin. Gördüğünüze ya da duyduğunuza inanmayın.”

Güveç bitmişti ve babalawo gözlerini üzerimizde gezdirirken bizim de gözlerimiz onun üzerinde dolaştı. “Esu’nun kim olduğunu unutmayın.”

“Üçkâğıtçı,” dedi Kola.

“Hayatın dönüm noktalarının muhafızı,” diye ekledi Yinka.

“Dil ustası ve Olodumare’nin elçisi,” diyerek tamamladı yorumları Bem.

“Hımm, evet.” Babalawo arkasına yaslandı. Gözlerinin etrafı endişeyle kırıştı. “Bunların hiçbirini unutmayın.” Ellerini dizlerine yerleştirdi. “Onu hafife almayın. Ne olursa olsun.”

Güneş tüm yakıcılığıyla tepemizde ışıldıyordu, gökyüzü ise öyle parlak bir maviydi ki bakarken gözleri acıtıyordu. Salların olduğu yere dönerken sıcak yüzünden nefesim kesildi ve yeniden terledim. Yapraklar bile daha sivri görünüyor, kollarımı ve bacaklarımı çiziyorlardı. Nehrin soğuk suyunu düşünüp öfkeyle önümdeki sinek bulutunu dağıttım. Yinka arkamda kaldı. Memnuniyetsizliğimi dudaklarında bir sırıtişla izliyordu.

“Al,” dedi ve küçük, mor çiçekleri olan bir bitkiden yaprak kopardı. Parmakları arasında yaprağı ezip ensesine sürdü. “Çoğunu uzak tutuyor.”

Yapraklardan bazılarını bana uzattı. Onun yaptığı gibi yapıp yapraktan çıkan sıvıyı terle ıslanmış enseme sürdüm.

“Teşekkür ederim.”

Başını sallayıp öne geçerken baltaları sırtında parlıyordu. Ona ulaşabilmek için adımlarımı hızlandırdım ancak tabanlarımın yine acımaya başlamıştı. Tökezledim ve dizlerimin üzerine düşmeden Kola beni yakaldı. Sürekli geride kalıyor ya da düşüyordum. Yanaklarım yanıyordu ve yüzünde oluşan kırgınlık ifadesini görmezden gelerek olabildiğince hızla kendimi çekiyordum.

Babalawo uyarılarında samimiydi. Savaşırken hançerimi nasıl kullanacağımı bilsem dahi bacaklarım bu kadar zayıfken onlara nasıl ayak uyduracaktım? Ya hepsini yüzüstü bırakırsam? Arkalarından hızla gidiyordum. Attığım her adımla iki ayağıma da iğneler batıyor gibi olsa da kendimi daha hızlı gitmek için zorluyordum. Terden sıırıslıklam olmuş örgülerim boynuma ağırlık yapıyordu ve çalılıkları yoldan çekmekten kollarım bile ağrıyordu.

Daha varmadan nehrin çekimini hissetmeye başladım. Görüş alanımıza girdiğinde nehrin kıyısına çökmekten başka bir şey yapamadım. Kola su için mola vermişti ama bunu, kendimi toplamam için zaman tanımak amacıyla yaptığını biliyordum.

Issa'nın verdiği sudan içtikten sonra nehre baktım. Suyun yüzeyi dalgalanıyordu ve bacaklarımı kendime çekerken gün ışığı nehirden yansıyor. Kemiklerim yumuşadı, tenim sertleşti. Pulların oluşmaya çalıştığını hissedebiliyordum ve bir anlığına nehre dalmayı düşündüm. Issa özlemle nehre baktığımı görünce yanıma geldi.

“Bem ve Yinka sana başka gözle bakmayacaktır,” diye fısıldadı yumbo. “Beni sevdiler.”

Bu sözleri beni kendime getirdi. Beni gerçek formumda

gördüklerini düşündüm. Bir an ürperdim ancak Issa'ya gülümsemek için kendimi zorladım. Yemoja'nın söylediklerini anımsadım. "Teşekkür ederim ufaklık ama bunun zekice olduğunu sanmıyorum."

Ayaklarıma masaj yaptım. Diğerleri halatları çözüp kendilerini güvene alırken Yinka salına çıkıp mükemmel bir şekilde dengesini sağladı. Issa'yı almak için kıyıya atladığını görünce içimde bir kıskançlık dalgası yükseldi. Yumbo boynuna doğru tırmanırken tekrar kusursuzca sala zıpladı.

Ben çıkarken Kola salı sabit tutmaya çalıştı. Akıntıya karşı gideceğimiz için bu yolculuğun biraz daha zor olabileceğine dair beni uyardı. "Daha kolay geçebileceğimiz daha küçük bir nehir kolu var, bu yüzden o rotayı kullanacağız."

Başımı salladım ama şimdiden gözlerimi kapatmaya karar verdim. Nehirdeki esinti ve sonunda ayaklarımın üzerinde durmak zorunda kalmamak beni memnun etmişti. Nemin ıslak kokusunu içime çekerken nehrin yüzeyini parlatan ikinci güneşinin ışıklarıyla rahatlamaya çalıştım. Nehrin sesi denizinkinden daha sakindi ve suyun çok daha hafifçe hışırdayan sesi usulca zihnimi dürtmeye başlamıştı.

Onuncu yaş günüm ve her sene olduğu gibi annem beni Ogun Nehri'ne götürüyor. Yürüyüş yolu uzun ve ormanın sınırlarından geçiyor ama yolun çoğunda hoplayıp zıplıyor, toprağın kırmızımsı bir toz bulutu şeklinde yükselmesine sebep oluyorum.

Çimenlerle kaplı kıyıya ulaştığımızda annem sarı şalının katlarını kaldırıyor ve birlikte sığ sulara giriyoruz.

DENİZİN TENİ

“Of, soğukmuş Simidele!”

Gülümseyip elimi akıntıya sokuyor, küçük balıkların yolumuzdan çekilmesini izliyorum.

“Hissedebiliyor musun ömürbînrin in mi?” Gülüyor. Parmak uçlarını nehre daldırıp bana su sıçratıyor. “Nehrin gücünü hissedebiliyor musun?”

“Evet, iyá,” diye cevap veriyorum, suyun bana çarptığını hissederek.

Islak elinin parmaklarını benimkilere geçiriyor. “Hadi Yemoja’ya dua edelim. Kelimeleri benimle söyle.”

Seslerimiz akıntıyla dönüyor ve her kelimeyle yükseliyor. Bitirdiğimizde annem beni kendisine çekiyor, başıma su döküp Yemoja’nın adıyla beni kutsuyor. Gülüp zorlukla nefes alıyor, parıldayan su duvağının ardında gözlerimi kırıştıyorum.

Çıkıp çimlere oturuyor, güneşin bizi kurutmasına izin veriyoruz. Daha sonra babamla ve yerleşkemizdeki diğer insanlarla yemek yiyeceğiz. Ama öğleden sonrası tamamen bize ait.

Yemek yedikten sonra annem nehirde ayaklarını yıkarken benim yüzüp oynamama izin veriyor. Bacaklarımı birleştirip bir kuyrukmuş gibi yapıyorum ve kendim de Yemoja’yımışım gibi davranıyorum. Daldığımda nehrin dibindeki çamur dağılıyor ve balıkların benden uzağa, kamışlara doğru yüzmesini izliyorum. Annemin ayakları kayboluyor ve yüzeye çıktığımda onu güneşlenirken buluyorum.

“Simidele! Gel de dinlen.” Çimlere vuruyor. “Yanıma otur.”

Kıyıya yüzüyorum, sudan çıkıp şalımı bağlayarak annemin yanına oturuyorum. Saçıma tutuyor, bir örgümü çözüp hazır ben yerimde duruyorken örme şansını kullanıyor. Ona yaslanıyorum; teni benimde sıcak bir his bırakıyor. “Her sene bu nehre gelme sebebimizi hatırlıyor musun?”

“Doğduğum günü kutlamak için mi?”

“Doğru. Ama bunun aynı zamanda tam burada, bu nehirde doğduğun için olduğunu biliyor muydun?” Bitirdiği örgüyü bırakıp saçımı sıvazlıyor.

Başımı salladığımda gülümsüyor. “Nasıl olduğunu anlattayım sana.”

“Tamam, iyá,” deyip gözlerimi kapatıyor, başlamasını bekliyorum.

“İşte sana bir hikâye. Hikâyeye göre... Sen daha karnımdayken sık sık bu nehre gelirdim. Bu kıyıda otururken senin hareket ettiğini hissederdim. İçimde dönüp yuvarlandığını.”

Bir gözümü açıyorum. Daha önce bunu bana hiç anlatmamıştı. Bölmek istemediğim için bir şey söylemiyorum.

“En son sen bu dünyaya katılmadan bir hafta önce, gerektiği gibi hareket etmediğinden endişelendiğim için gelmiştim buraya. Huzur bulmak ve Yemoja’nın rehberliği için. Karnım kocamandı ve buraya gelmek normalden iki kat uzun sürmüştü.” Bir elini omuzlarıma yerleştiriyor. Sıkıp nazikçe ovuyor. “Ayaklarımı suda serinletirken güvende olman için Yemoja’ya dua ettim. Bir süre sonra hareket ettiğini hissettim. Ufak bir dönüş ve kıpırdanma duymuştum ama bu benim için yeterliydi. Kutsanmışım fakat tam eve dönmek üzereyken ilk büyük sancıyı hissettim. Oyo-Ile’ye dönemez-

DENİZİN TENİ

dim ve yanımda kimse yoktu ama korkmuyordum. Yemoja'nın beni gözeteceğini biliyordum. Beni nehre çağırdı."

"Onu gördün mü?" Bu kez dayanamadan araya girdim. Gözlerimi açıp oturdum. "Yemoja'yı gördün mü?"

Annem başını sallayıp kucağına vuruyor. Tekrar yatmadığım sürece devam etmeyecek.

"Beni nehre çağırdı. Ayaklarımı nehir yatağındaki çamura gömdüm ve kıyıya tutunup akıntının, sancının bir kısmını alıp götürmesine izin verdim. Ben doğum yaparken Yemoja sırtıma vurdu ve kalan kısımla ilgilendi. Doğduğunda seni bir balık gibi sudan çıkarıp bana uzattı. Her zaman yaptığı gibi seni kutsadı."

Gözlerimi açıp annemin yüzüne bakıyorum. Eğilip alnıma bir öpücük konduruyor. "Yemoja tarafından kutsandığını unutma. O her zaman seninle. Ona sadece burada dua etmen gerekmez. Ne zaman gücüne ihtiyaç duyarsan, sana öğrettiğim kelimeleri söyle."

Yemoja, atalarımın orisasıydı. Bunu hissediyordum. Bu bilgi beraberinde huzuru da getirmişti bana.

Ve gücü.

Ayaklarımı esnetip bileklerimi çevirdim. Bu anı bana annemin azmini hatırlatmıştı. Bana duyduğu sevgiyi ve ben tekrar yaratılmadan önce Yemoja tarafından kutsandığımı hatırlatmıştı. Orisanın daha fazla Mami Wata yaratma konusundaki cesaretini, kendi kararlılığını da hatırlatmıştı.

Seçimimi hatırlatmıştı.

İşleri yoluna sokmak için cesaret göstermeye karar verişimi hatırlamıştı. İkizlerle yüzükleri geri almak için.

Uzanıp ellerimi örgü şeklinde saçlarıma işlenen haritanın üzerinde gezdirdim. Parmak uçlarım deniz halkalarına ve adaların sınırlarını gösteren tümseklere dokundu ve sonunda, kafatasımın arkasındaki örülmüş düğüme ulaştım.

Esu'nun adası.

Duraksadım ve örgülerin üzerinden geçtim. İşaretparmagım, hançerin zümrüdünde durdu. *Ne olursa olsun*, dedim kendi kendime.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

Balıklar nehirde bata çıka süzülüyor, solgun ve şiş karınları güneşe dönük duruyordu. Cansız bedenleri nehrin uzaklarına doğru sürüklenip nehri cesetlerle doluymuş gibi gösteriyordu. Sallarımız kıyıya yanaşırken sessiz kaldık. Huzursuzluk hissi geri gelirken tahta platformlar ölü balıkları yarararak ilerliyordu.

Yinka eğilip balıklardan birini aldı. Kola'ya bakmadan önce balığı inceledi. "Tek bir işaret bile yok," dedi. Balığı tekrar nehre atarken gözlerini kıstı. Ellerini şalına sildi. Dudaqları tiksintiyle kıvrıldı.

"Bundan hoşlanmadım," dedi Bem. Ölü balıklardan oluşan yığına yaklaşırken geniş omuzları sarktı.

Kola bakışlarını ölü balıklardan ayırıp kısa bir an bana baktı. "Ben de." Alnındaki çizgilerde endişeyi görebiliyordum. "Dönebildiğimiz kadar hızlı dönmeliyiz."

Bem'le Kola salları bağladı. Çürümenin koyu lekeleriyle kaplı, yaprakları solan ağaç gövdelerine tutunarak karaya çıktık. Tüm ormanı kaplayan ve doğru kelimeleri bulabilmemiz halinde onları da boğacak kadar yoğun bir sessizlik

karşıladı bizi. Ancak hiçbirimiz konuşmadık ve Oko'ya dönen patikada ilerlerken bazılarının dalları tamamen kararmış, yapraksız ve yeşilsiz kalmış ağaçların daha da çökmüş olduğunu gördük.

Babalawonun kıtlık ve Ibeji'nin kaybedilmesine dair kehaneti geldi aklıma ve çoktan onu haklı çıkaran bu manzara yüzünden ürperdim.

"Kola..." diye söze başladım ama yoğun ıslığı bölen ani bir çığlıkla durdum.

Bem ve Yinka, cılız ağaçların arasında hızla koşmaya başladı. Kola bir an Issa'yı yerden almak için durup arkalarından gitti. Kan kulaklarıma basınç uygularken ayaklarımla yeri döve döve onları takip ettim. Oko'ya giden patikaya vardık. Patika kapkara ağaçlarla ve çürümüş mahsul yığınlarıyla doluydu. Ölüm kokusu her yanı kaplıyordu. Bem'le Yinka dikkatle sürülmüş tarlayı geçerken çıplak ayakları ölü mısırları eziyordu. O esnada bir çığlık göğü delip geçti. Başımı eğip kollarımı kaldırdım, kayarak Kola'nın arkasında durdum. Onu geçip Yinka'nın, on yaşından büyük görünmeyen bir kızın üzerine eğildiğini gördüm. Kız, perişan olmuş bitkilerin arasında eğilmiş, öne arkaya sallanıyordu. Elleri, yerdeki yaşlı bir kadının şalındaydı. Kadının beyaz bukleleri, kırmızı iplerle bağlanmış kalın örgülerinden çıkmıştı.

"Lütfen, *iyá àgbà** düştü ve şimdi de..." Kız cümlesini bitiremeden gözyaşlarına boğuldu. Yinka nazikçe onu çekti ve eğilip yaşlı kadının nabzını kontrol etti.

"Yaşıyor," dedi, "ama onu hemen Oko'ya taşımamız gerek. Bir şifacıya ihtiyacı var."

Yinka kızı ayağa kaldırırken Bem de yaşlı kadını dikkat-

* (Yoruba) Büyükanne.

le kaldırdı. “Ne oldu?” diye sordu, hepimiz patikaya doğru yönelirken.

Küçük kız çatlamış dudaklarını yalamaya çalıştı ama ağzı kupkuruydu. Mataramı çıkarıp ona uzattım ve suyu içerken onu izledim.

“Dün gece ineğimiz hastalanmış gibiydi,” diyor kız bağırcasına. “*Ìyá àgbà* ona bu sabah yardım edebileceğini düşündü ama yanına gittiğimizde çoktan ölmüştü.”

“Büyükannene ne oldu?”

“Emin değilim. Bu sabah uyandığında zor nefes alıyordu.” Sesi zayıflayıp fısıltıya dönüştü. “Buraya kadar yürümemesi için onu ikna etmeye çalıştım... Tek başıma devam edebileceğimi söyledim ama izin vermedi.”

Bem yaşlı kadını kucakladı. Kadının başı, Bem’in göğsünde sallanıyordu ve güçlkle nefes alıyordu. Yanlarına gittiğimde ince bacaklarındaki yaraları gördüm.

“Bunlar yeni mi oldu?” diye sordum, yaşlı kadının tenini göstererek.

Kız başını salladı, hafifçe kendi kolunu kaşıyordu. “Dün gece ortaya çıktılar.”

Yüz ifademini güven verdiğini umarak gülümsemeye çalıştım. “Şifacının ne yapacağını bildiğinden eminim.”

Oko’nun kapıları hâlâ açıktı ama orada hiçbir nöbetçi bulunmadığı için Bem ve Yinka’nın birbirine huzursuz bir ifadeyle baktıklarını gördüm. İçeri girdiğimizde nemin baskısı ve hastalıkla karışmış çürük kokusu karşıladı bizi.

Küçük kız evlerinin nerede olduğunu mırıldanırken, “Onları evlerine götüreyim. Sonra da şifacıyı çağırırız,” dedi Bem.

“Burada seni bekleyeceğiz,” dedi Yinka. Parmakları baltasında duruyordu.

Kola başını sallayıp Issa’yı yere bıraktı. “Herkes nerede?”

“Ben de onu merak ediyordum,” dedi Yinka. Baltalarını kınından çıkardı, bakışları bomboş sokakta geziniyordu.

Güneş yoğun bir sıcaklık yayıyordu ve kafamda, örgülerin ortaya çıkardığı çıplak derinin yanmaya başladığını hissediyordum. Ter saçlarımın arasından yüzüme akıyordu. Parmak uçlarımla hançerime dokundum. Sessizlikte endişe verici bir şey vardı. Bir tavuk gıdaklaması ya da bir çocuk sesi bile duyulmuyordu. Kola dikkatle önüne bakarak ailesinin evine giden yolda yürümeye başlamıştı ki Bem o sırada geri döndü.

Kola yerden Issa’yı aldı ve çıt çıkarmadan ilerlemeye başladık. Boş pazarı ve kapalı kapıları geçerken ayaklarımız minik toz bulutları oluşturuyordu. İnsanları görmeden önce seslerini, ıstırapla karışık öfkeli bağırışlarını duyuyorduk. Seslere doğru hızla ilerledik ve patikadaki dönemece geldik. Bizimde, Oko’nun neden boş olduğunu anladık.

Neredeyse tüm sakinler Kola’nın evinin kapılarında toplanmıştı. Sokak korkuyla karışık şikâyetlerin oluşturduğu alçak bir uğultuyla dolup taşıyordu ve basamaklara kadar ilerlemiş birkaç adamı yalnızca Oko’nun nöbetçileri tutuyordu. Silahlı nöbetçiler insanlara geride durmaları için işaret ediyordu. Yaklaştığımızda öfkelerinin nedenini işittim.

“Mahsullerimiz öldü!” diye bağıırıyordu bir kadın, umutsuzlukla yükselen sesiyle. Elllerinde kararmış mısırlar vardı.

“Bir gecede. Bu nasıl olur?” diye bağırdı başka biri.

“Ne yapacaksınız? Hepimiz açlıktan ölmeden önce!”

DENİZİN TENİ

Köylülerin çoğu onlara katıldı, bağırışlarının şiddeti sessizliği bölüyordu. Yerleşkenin kapıları bir anda açıldı ve Kola'nın babası ortaya çıktı.

Yanında nöbetçilerle öne doğru çıkarken beyaz şalı güneş ışığını yansıtıyordu. "Neler olduğunun farkındayım." Oko'nun lideri ellerini öne uzatırken insanlar sessiz kaldı. "Sizden sabretmenizi rica ediyorum."

Göğsüne bağladığı bebeğiyle bir kadın, "Sabır karnımızı doyurmaz ki!" diye bağırdı. "Neler olduğunu bize de söyleyin."

Kola, Bem ve Yinka'nın yardımlarıyla kalabalıkta ilerlemeye başladı. Issa heybenin derinliklerine daldı; ortadan kaybolmadan önce yüzünden bir endişe dalgası geçmişti. Oğlu yanına gidene kadar Kola'nın babası sessiz kaldı. Kola sanki ölüp de dirilmiş gibi etraftan iç çekişler ve Ogun'la Olodumare'ye övgüler yükselmeye başladı. Onlara göre Kola gerçekten de ölüp dirilmişti. Kola başını sallayıp duaları ve birkaç insanın ona dokunmasını kabul etti. Ama gözlerinin kısıldığını ve dudaklarının inceldiğini görebiliyordum. Keskin bir palmiye şarabı kokusu geliyordu ve Ogun'a sunulanlara baktığımda, birinin şarabı döktüğünü gördüm.

Kola'nın, "Bu doğru, bàbá," diye mırıldandığını duydum. "Bir şeyler oluyor. Nehirdeki balıklar da ölüyor." Nöbetçiler tarafından korunan yüzleri, panik dolu ifadelerle birbirine bakıyordu.

Babası, Kola'nın kolunu tuttu ve etrafından dolanıp Okoluların önünde dikildi. "Evlerinize dönün!" diye seslendi. "Bu hastalığın sebebini bulacağım ve hep birlikte bunun üstesinden geleceğiz."

“Ama neler oluyor?” diye sordu tombul bir adam. Koca göbeği mor şalının katlarının altından sarkıyordu.

“Henüz bilmiyoruz Adewale ama öğreneceğiz.”

“Nasıl? Ve ne zaman?” dedi aynı adam, gözlerini pörtleterek. Parmaklarındaki ve bileklerindeki altınlar parlıyordu. “Siz harekete geçmeden insanlar da mahsuller gibi ölmek zorunda mı kalacak?”

“Daha bir gün oldu Adewale.” Kola’nın babasının sesi yorgunluktan incelmışti. Taşımak zorunda olduğu yükü düşündüm. Önce ikizlerin kaybolması, şimdi de bu. “Olodumare’den daha fazlasını bekleyin ama ben sadece bir insanım. Şimdi evlerinize dönün, sahip olduğunuz yiyecekleri stoklayın ve yarın akşam yapılacak toplantıya katılın.”

“Söyleneni duydunuz! Evinize gidin millet!” Nöbetçiler basamaklardan inmeye başladı ve duraksayan köylüleri dağıttı.

Adewale oradan en son ayrılan oldu ve dönüp gitmeden önce nöbetçilere tiksinti dolu bbir bakış attı.

Kola bize döndü. Çenesinin sol tarafında bir kas seğiriyordu. “Babalawonun söylediklerini aileme açıklarken siz de yola çıkmamız için gerekenleri hazırlayabilir misiniz?” Sesindeki aceleci tonu hissediyordum. Çok zamanımız yoktu. “Simi ve Issa’yı tekneye götür,” dedi Bem’e. “İhtiyacımız olacak yiyeceği ve içeceği alın. Ve Yinka?” Gözlerinde soğuk bir ifadeyle Yinka’ya baktı. “Alabildiğin kadar silah al.”

Kola, Issa’yı bana verirken aramızda bir şeyler alevlendi sanki.

“Çok geçmeden geleceğim,” dedi.

Ona bakıp güvenle gülümsemeye çalıştım ama yüzükleri

almanın birçok şeye bağlı olduğunu bilmek beni hasta ediyordu. Kola bir kez başını salladı ve kapılardan geçip gitti.

“Buradan,” diyerek yol gösterdi Bem. Oko’nun boş sokaklarından geçip denizin sesine doğru yöneldik ve çimenlerle kaplı tepeciklerle sert topraktan oluşan kumları aştık.

Kendimi daha hızlı gitmeye, Bem’in uzun adımlarına uyum sağlamaya zorluyordum. Sanki tahta ve taşlar, hastalığı yuvalardan uzak tutabilirmiş yerleşkelerin kilitlenmiş girişlerinden ve kapılarından geçtik. Her birinin yanından geçerken Yemoja’ya dua ettim. Köylülerin korkusu neredeyse elle tutulur haldeydi. Göğsüme bir ağırlık oturmıştı.

Sırtımı dikleştirdim. Esu yüzünden bir başkasının daha zarar gördüğüne şahit olmayacaktım. *Ne yapmam gerekiyorsa yapacağım*, diye düşünüp elimi saçlarımın arasındaki zümrüde götürdüm.

Yinka yanımızdan ayrılıp uçurumun oradaki ufak bir kaleye doğru gitti. O esnada Bem, sığ suların biraz ötesinde demirlenmiş gemiyi işaret etti. Hareketli kumların arasında, sallana sallana ilerledik. Kumların sıcağı topuklarımdaki geçmeyen ağrıyı daha da şiddetlendiriyordu.

Bem, “Gemime hoş geldiniz,” dedi ama ben bakışlarımı gemiden ayırıp koyu ve açık mavi tonlarındaki okyanusun dalgalarına çevirdim. “Yani, aslında bu Kola’nın ama ben de en az onun kadar sevgimi ve emeğimi kattım bu gemiye,”

Yanından geçtim. Dalgaları dinlerken Bem’in sözleri de kayıp gidiyordu. Dalgalar, kahverengi ve mavi tonlarına sahip kıyıya vururken ben de suyun gücünü hissedebiliyordum. Sığ sular tuzlu saçaklarını kıyıya vururken yosunlar ıslak kuma yayılıyordu. Şiddetli hareketleri kalp atışlarımla uyum halinde olan dalgalara doğru yürümeye devam ettim.

Gel, diyordu deniz bana. Uzaklardaki beyaz köpüklü dalgalar gözümü alıyordu. *Evine dön, ait olduğun yere*. Bir adım daha attım. Ayaklarım, sert ıslak zemininden sonra gelen kızgın kumlara batıyordu.

“Simidele?”

İsmimi duyduğum pek söylenemezdi. Tek duyabildiğim deniz ve onun beni çağıran sesi ve gücüydü. Ayaklarım beni ileri götürüyordu. Dalgalar yükselerek bana doğru yaklaşıyordu ve tenime batmaya başlayan pullarımı hissedebiliyordum. Ayaklarımın ve bacaklarımın damarlarında parlak bir pembe tonunda görebiliyordum pullarımı. Geri dönmek ne kadar da kolay olurdu.

“Simi!” dedi Bem, beni yakından inceleyerek. “İyi misin Simidele?”

Bem’in sorusu beni bu kuvvetli güdüden kurtardı. Geriye doğru sendeledim, neredeyse yere düşecektim. Denize doğru gözlerimi kırıştırdım. Henüz suya dönemezdim. “İyiyim.”

Yinka, bir torba dolusu tüylü hançer, iki kılıç, uçları görünen oklar ve bükülmüş ince tahta yaylardan oluşan bir silah zulasıyla kumsalda koşarak geri döndü.

“Kola yolda. Ifedayo da.”

“Ifedayo mu?” diye sordum.

“Oyo-Ile’den gelen nöbetçi. Babasının onunla göndermek istediğini söylediği adam. Hâlâ sadece bu şartla Kola’nın gitmesine izin veriyor.” Yinka silahları önüne bıraktı ve elleri belinde doğruldu. Denize döndü, esintiye doğru gözlerini kısarak baktı ve neredeyse duyamayacağım şekilde mırıldandı. “Sanki artık Bem’le bana güvenmiyor.”

Bem elini kısa bir an omzuna koydu ve Yinka rahatlayıp ona minnet dolu bir bakış attı.

Kola döndü ve kumsaldan bize doğru yürümeye başladı. Hemen yanındaki Ifedayo'yu Kola'nın yerleşkesinden hatırlıyordum. Ifedayo'nun boyu Bem kadar uzundu ama onun kadar iri değildi, hatta zayıf sayılırdı ve kafasında, sivri çenesini gözler önüne seren ince örgüler vardı. Örgülerini yüzünden çekerken, saç tutamları dudaklarını sıyrıp geçiyordu. Gözleri o kadar koyu renkti ki siyah gibi görünüyordu ve gevşek duruşuna rağmen kaslarının gerginliğinden güçlü biri olduğu belli oluyordu.

“Simidele, Issa. Bu Ifedayo.” Genç adam Yinka'nın yanına gitmeden önce bize bakıp başını sallarken Kola uzun adımlarla yürüyordu. Ifedayo, Yinka'yla konuşmaya giderken hafifçe sekiyordu ve yerdeki silahlara dikkatle bakıyordu. Gördüğünü onaylamış olmalıydı ki gülümsüyordu. Ancak bu gülümseme, mürekkep karası gözlerine pek ulaşmıyordu. Yüzünü inceleyip onu daha önce Oyo-Ile'de görüp görmediğimi düşündüm ama bana hiç tanıdık gelmiyordu.

“Hemen açılacağız.” Kola, açık kahverengi bakışlarını bana çevirdi. O kadar yakınımda duruyordu ki o tanıdık siyah sabun kokusunu alabiliyordum. Bana yaklaşırken yükselen ısıyı hissediyordum, ta ki saçımdaki haritaya baktığımı fark edene dek. “Şimdi yola çıkarsak yarın akşama doğru varırız.”

Tam cevap vermek üzere ağzımı açtığım sırada yüzündeki sıkıntılı ifadeyi gördüm. “Ne oldu?”

“Bence Issa'yı yanımızda götürmemeliyiz.” İç çekip elini buklelelerinden geçirerek yüzünün yanına indiriyor. “O çok küçük. Ve...”

“Zarar görmesini istemiyorsun.”

Başını salladı ve Yinka’nın yanında dikilip elini onun eline geçiren Issa’yı izledik. Yinka, kendisine gevşekçe sırttan Ifedayo’ya bakıyordu ve görünüşe göre yumboya dikkat etmiyordu. Issa onun elinden tutup dikkatini üzerine çekti. Ufak bir hançeri alıp kılıçmış gibi önünde tutuyordu.

“Kolay kolay gitmeyecek.”

Kola sertçe nefesini bıraktı. “Biliyorum.”

Yüzünde sahte bir öfke ifadesi ve elinde gevşekçe tuttuğu baltasıyla Yinka, Issa’yla mızrak talimi yapıyormuşçasına oynarken Issa da onun etrafında hoplayıp zıplıyordu. Birbirlerinin etrafında dönerlerken kızgın kumlar etraflarında uçuşuyordu. Hindistancevizi ağaçları kumsalda etraflarında kalkan vazifesi görüyordu.

“Çok vahşi,” diye bağırdı, Issa ölümcül bir saldırı gerçekleştirmiş gibi.

“Kılıç kullanma yeteneği olduğu da açıkça görülüyor,” diye seslendi Kola. Gülümsedi ve zıplayıp yumboyu belinden yakaladı.

“Adekola! Saldırımı mahvediyorsun!”

“Üzgünüm.” Kola, Issa’yı yere bırakıp küçük yüzünü kendine çevirdi. “Simi’yle konuşuyorduk da...” Duraksadı. Doğru kelimeleri kullanmak istediği için düşüncelerini zihninde yeniden düzene sokuyordu. “Artık eve dönme zamanının geldiğini düşünüyoruz ufaklık. Sonuçta bizi Oko’ya kadar getirdin.”

Issa bana baktı. “Ama *ẹ̀gbọ́’n ọ̀kùnrin*, bana ihtiyacınız var.” Aceleyle heybenin yanına koşturup köşesinden tuttu. “Ben iyiyim,” dedi. “Ayrıca bunlar için size kim yardım edecek?”

Kola'nın yüzünü gören Bem, heybeyi yumbonun elinden alıp omzuna attı. Yinka'nın gözlerinin parladığını fark ettim ama Issa'nın kendini koruduğu hançeri alıp diğer silahların yanına koydu.

“Haklı,” dedi Yinka ve yüzü ifadesiz bir hal aldı. “Senin kaldıracabileceğinden fazla olacak bu.”

“Hayır! Olmaz!” Dönüp her birimize sırayla baktı. Vücudu dimdik duruyordu ve ellerini yumruk haline getirmişti. Alt dudağı titriyordu. Derin bir nefes aldım. “Lütfen. Ninki Nanka yüzünden mi?”

“Hayır, hiçbir şey yüzünden değil. Tamamen Salif’e verdiğim sözle ilgili bu.” Kola bir elini çocuğun omzuna koydu. Issa'nın kemikleri, bir kuşunki kadar hassastı. “Harika bir rehberdin. Sensiz asla Oko’ya bu kadar hızlı varamazdık. Ama şimdi eve dönme zamanın geldi. Seni daha fazla tehlikeye atmak istemiyorum.”

“Ama atmıyorsun ki! Lütfen,” diye rica etti Issa, Kola'nın elini tutarak. “Sana ve Simi’ye yardım etmek istiyorum.”

“Bize yardım edeceksin zaten,” diye ekledim, gülümsemeye çalışarak. “Eve dönerek. Böylece güvende olduğumu bileceğiz.”

Kola nefes alıp yumboyu nazikçe itti. “Git. Git hadi. Artık yardımına ihtiyacımız yok. Artık yardımına *ihtiyacım* yok.”

Issa bizden uzaklaştı. Parlak gözleri yaşlarla doldu. “Ama *e`gbò`n okùnrin...*”

“Ben senin ağabeyin değilim. Hiçbir zaman da olmadım.” Kola'nın sesi sert ve yumboyu ürpertecek kadar gür çıkıyordu. “Şimdi git! Başka bir şeyin bizi öldürmesine yol açmadan önce.”

Yanakları gümüş gibi parlayan yaşlarla lekelenen Issa bana baktı ve ormana doğru yürümeye başladı. Çalılarının arasında kaybolmadan önce son kez dönüp bize baktı.

“Böylesi daha iyi,” dedim sessizce. Kola kaşlarını çatarak ağaçlara doğru baktı; gözleri parlıyordu. Ona uzanmayı düşündüm ama Kola hemen dönüp diğerlerine her şeyi toparlamalarını işaret etti.

“Hadi, zaman kaybediyoruz.”

Tekneyle gemiye gittiğimiz süre boyunca Kola sessiz kaldı. Bakışlarını, Issa'nın gözden kaybolduğu noktaya dikmişti. İki köylünün idare ettiği bir tekne de hemen yanımızdaydı ve teknedeki silahlarla dolu çanta ve variller halat merdivenle Ifedayo'ya verildi. Bem yelkeni camadanla küçültürken* Yinka da demir alıyordu ve Kola her şeyin yolunda olup olmadığını kontrol etmek için gemiyi inceliyordu.

Bem saçımdaki haritaya başvurup seçilebilecek en iyi rotayı belirlemeye çalıştı. Güneş batmaya başlarken Oko hızlıca görüş alanımızdan çıkıyordu. Sırayla nöbet tutmaya karar verdik ve ilk gönüllü Yinka oldu. Bem, Oko'da olmadığı haftalarla ilgili sorular sorarken Kola'nın verdiği cevapları dinledim. Sözlerinin çoğu rüzgâr tarafından yutuluyordu, bu yüzden sadece sesindeki acıyı ve kederi yakalayabildim.

Kola'nın bulunduğu yöne baktığını hissedince uyuyor gibi yapıp bacaklarımı göğsüme doğru çektim. Yanaklarımı dizlerime yasladım, kirpiklerimin yumuşak tenime battığını hissediyordum. Kendimi kaçınılmaz bir uykuya bırakana dek gözlerimi kırıştırdım.

* Yelken alanının küçültülüp gemilerin yan yatmaması için yapılan eylem.

DENİZİN TENİ

Siyah ve kırmızı rengin, can çekişen insanların ve kanın, acı ve ölümün hâkim olduğu bir adadayız. Zirveleri tırmanırken Kola, Bem ve Yinka da yanımda. Çürük kokusu ve kemikler taze havaya karışıyor; nefes alırken tenimize yapışıp boğazımızı kaplıyor. Gerçek olamayacak kadar büyük olan Esu'yu görüyorum. Diğerlerini tutuyor, savaşmaları için onlara fırsat vermiyor, kollarından bacaklarından çekiştiriyor ve bedenleri çıplak adanın koyu toprağına dağılıyor. Çığlığım göğü yararken ve keder ruhumu parçalarken taze, keskin kokuyla kan toprağına karışıyor. Ta derinlerime işliyor, ancak gecenin zifiri karanlığıyla eşleşen bir karanlıkla dolduruyor içimi ve değer verdiğim herkesin ölüm ânı dört bir yanımda dönüp duruyor. Sonra Esu bana dönüyor ve ben...

Ani bir iç çekişle yelkenlerin üzerinde parlayan ve gemi gecenin düştüğü dalgaların arasında sarsılırken sapsarı ışıltısı güverteye düşen ayın altında uyandım. Biri bacaklarıma ögrü bir battaniye atmıştı ama yine de akşam soğuşunu hissedebiliyordum. Gerinerek boynumu iki yana doğru esnettim. Bakışlarım denize doğru kayarken omuzlarımı oynattım. Mavimsi siyah dalgalar, parıldayan cam parçaları gibi hareket ediyordu.

Rüyamda gördüğüm çığlıklar ve parçalanmış bedenler zihnimde hâlâ tazeyken güverteye baktım. Herkes uyuyordu; nöbet sırası gelmiş olan Ifedayo bile kestiriyor gibi görünüyordu. Onlara bir şey olabileceği düşüncesi kalbimi parçalıyordu. Ellerim saçımdaki haritaya gitti; tırnaklarım ve parmak uçlarım adalarla denizi gösteren tümseklerin üzerinde hareket etmeye başladı. Babalawonun duvarları haricinde Esu'nun adasını bulmamız için tek yol bu örgülerdi.

Peki ya bunu tek başıma yaparsam? Şimdi yanlarından ayrılırsam Esu'nun sarayına nasıl gideceklerini bilemezlerdi. Güvende olurlardı. Ay ışığının altında doğrulup bakışlarımı onlara dikerken bu düşünce içime iyice sinmeye başladı. Esu'yla yüzleşip ikizleri kurtarabilirdim. Yüzükler için izinlerini isteyebilirdim.

Kola uykusunda hareket etti. Yanağını elinin üzerine dayamıştı. Sessizce ona doğru yürüyüp eğildim ve bakışlarımı yüzünde gezdirdim. Bir elimi uzatıp neredeyse çenesini avuçlayacakken kendimi durdurdum.

Kola.

İç çektim. Onun ve diğerlerinin güvende olmasını istiyordum ama yanından şimdi ayrılırsam beni bulana kadar durmayacağını da biliyordum. Bundan vazgeçmeyeceğini iliklerime dek hissediyordum. Babalawonun yanına dönüp haritayı tekrar kopyalaması ve sonra da Esu'nun adasına gitmesi gerekse dahi beni bulurdu.

Yapılacak bir şey vardı. Doğrulurken dizlerim çatırdadı. Denize baktım. Karadan ortalama altı saatlik bir uzaklıktaydık ki bu da kafamdaki yere yakın olduğumuz anlamına geliyordu. Tırabzanlara yönelip aşağıdaki denizi düşündüm. Derinliklerini, karanlığını, vahşi ve muazzam yanlarını, ölüsünü, canlısını... Ürperdim, başka bir seçeneğim olmadığını biliyordum. *Böyle olmak zorunda*, dedim kendi kendime. Bu yardımı istemek herkesin hayatını garantiye almanın tek yoluydu. Yemoja'nın, Mami Wataların, ikizlerin ve Okoluların hayatını.

Kimsenin bakmadığından emin olduğumda halat merdiveni çözdüm ve bacaklarımı geminin yanından sarkıttım.

DENİZİN TENİ

Tenim gıdıklanmaya başladı ve o kadar gerildi ki kemiklerimin altında çatırdadığını hissettim. Buna daha fazla engel olamayacağımı bilerek bir nefes aldım.

Sessizce kendimi okyanusa bırakırken, kalçalarımdeki ayrımın birleştiğini ve kuyruğumun geniş bir yelpaze gibi oluştuğunu hissettim. Sırtüstü dönüp derinliklerinin beni sarmalamasına izin verdim. Dalgalar beni gemiden uzağa sürüklüyordu. Yukarıda gece, gökyüzünü bölen ve yok olmak üzere olan parıltılarıyla sonsuzluğa uzanan yıldızlarla kaplıydı. Denizle gökyüzünün parıltılı endinliği arasında hapsolunca kendimi önemsiz, küçücük hissettim. Sonra aynı yıldızlı örtünün altındaki Yemoja'yı, ikizleri ve hissettikleri korkuyu düşündüm ve tüm hücrelerime yayılan bir amaçla doldum.

Yinka saçımı örerken babalawonun evinde saatlerce oturmuş, haritayı tekrar tekrar incelemiştim. Bir kuyruk ve incilerden oluşan bir pelerin haritanın sonlarına doğru daha netleşiyor, insanlığın korktuğu ancak bazen de unuttuğu bir orisayı ve Esu'nun adasına gideceğimiz yolun üzerindeki sarayıyla denizlerin derinliklerine yayılan bir krallığı betimliyordu.

Olokun.

Derinlerin orisası ve Ölüler Diyarı'nın sahibi. Denizin altına sürgün edilen Olokun, binlerce yıldır güneş yüzü görmüyordu. İnsanlar ona biat etmediği için öfkelenip karayı yutacak devasa dalgaları göndermişti. Bu kocaman dalgaların dünyayı ele geçirdiğini gören insanlar Obatala'ya, tüm insanlığın babasına yardım için yalvarmıştı. O da Olokun'u engelleyip, sevgili ölümlüleriyle büyük dalgaların şiddeti

arasına girmişti. Yarattıklarının içinde bulunduğu tehlikeye korkan Obatala, Olokun'u en derinlerdeki deniz yatağına zincirleyip onu şu an hâlâ bulunduğu Ölümler Diyarı'na sürmüştü.

Kararlılığımın güçlenmesiyle ay ışığından uzaklaşıp daldım. Dalgaların arasından bıçak gibi geçip geminin altından yüzerken sular saten gibi tenimde kayıyordu. Bir uskumru grubu suda döne döne süzülüyordu. Önce sola, sonra aşağı doğru yüzerek onlardan kaçtım, sadece okyanusun daha derin kısımlarındaki akıntının karanlığını istiyordum. Su soğuyordu ama durmadım. Ancak bembeyaz kemiklerle karşı karşıya kalınca durdum.

Bazen ruhlardan daha fazlasına denk gelirdim. Bazen, bir zamanlar insanın ruhunu barındıran beden kafeslerini de görürdüm. Yıllar içinde beyazlayacak, akıntılar ve leş yiyiciler tarafından parçalanacaklardı bunlar. İyilikleri ve Olodumare'ye dönüş yolları için dua ederek kalıntıların üzerine biraz kum attım, Olodumare'ye kavuşmadan önce güneşe bakmış olduklarını umdum. Gri ve vahşi balıklarla birlikte karanlık sular da etrafımda süzülüyordu. Pörtlek gözleri ve kısa yüzgeçleriyle balıklar, fısıltıların ve kâbusların bir parçasıydı.

"Neden bu kadar derinlere geldin?" Duyduğum bu ses suda yankılanıp deniz yatağına dalgalar gönderiyordu.

Ellerimi arkamda birleştirdim ve midemde ani, yoğun bir serinlik hissettim. "Olokun." Henüz orisayı göremiyordum ancak kumlara doğru eğilip onun ortaya çıkmasını beklerken karnım taşlara değiyordu. Derinlikler, yamuk yumuk fener balıkları ve mercan kayalıklara tutunan mürekkep balığı

tarafından aydınlanıyordu. Uzaklardaki, duvarları keskin ve çentikli olan mercan sarayının sadece dış hatlarını seçebiliyordum.

Olokun'u görmeden önce yaklaştığını duydum. Kalbim neredeyse panikle atarken Olokun'un belini çevreleyen altın zincir şakırdadı.

Olokun, deniz yatağındaki siyah kayalıkların arkasından yükseldi. "Senin yerin burası değil." Ses tonu asit gibi yakıcı ve huysuzdu. Yemoja'nın iki katı olan Olokun'un, gözlerindeki parıltıyla uyumlu, ışıltılı koyu mor pulları vardı. Deniz derinliklerine mahkûm edilen Olokun, serin akıntının kendini bana yaklaştırmasına izin verince hatları ve çıkıntıları çok keskin olan ve taştan oyulmuş gibi görünen yüzündeki uzun burnu ve dolgun dudakları ortaya çıkmıştı. Gamzeli çenesini kaldırıp yeniden konuştu. "İyi misin, Mami Wata?" Üzüm tanesi büyüklüğündeki siyah inciler, bir çağlayan gibi omuzlarına dökülüyor ve suda nazikçe hareket edip öten koyu bir pelerin oluşturuyorlardı.

"Buna iyi olmak denebilirse, iyiyim." Bu orisaya hep bir sempati duymuştum. Telafi ya da kurtarılma şansı olmadan cezalandırılmıştı. Deniz karanlık bölgelerinde gezinebilirdi ancak yüzeye çıkamaz, güneşi tekrar göremezdi. Doğrulup orisanın bana yaklaşmasını izledim. "Rehberliğinizi istemeye geldim sizden. Bilgeliliğinizi ve bilgilerinizi istemeye."

"Bu kadar derinde olmamalısın." Olokun doğrulunca kuyruğu altında parıltılı bir sarmal gibi kıvrıldı. "Ama seni dinleyeceğim."

Başımı salladım. Soğuk elimi selam verircesine buz gibi göğsüme yerleştirirken saç örgülerim suyun içinde kıvrılıyordu. "Esu'nun adasına gidiyorum."

“Esu!” Olokun bu ismi tükürürcesine zikretti ve fener ba-
lığının solgun ışığı altında parlayan teniyle etrafımda dön-
meye başladı. “Davama yönelik itirazlarımı Olodumare’ye
iletmesi için gönderdiğim rica mesajlarını görmezden geli-
yor. Neden onun peşinden gidiyorsun?” Devasa başını bir
yana eğerek bana baktı.

“İki çocuğu kaçırdı.”

“Ibeji’nin enkarnasyonlarını.”

“Nereden biliyorsunuz?”

Orisa etrafımda yüzerken, zarif kemerlere yerleşen ince
kumları kahverengi serpintiler halinde havaya kaldırıyordu.
“Etrafta söylentiler dolaşıyordu. Bir şeyler duyuyorum ama
diğerleri beni hiç dinlemiyor.”

Hareketlerini takip edip dikkatle döndüm. “Ne tür söy-
lentiler?”

“Daha fazla güç isteğiyle ilgili söylentiler.” Sırtı bana dö-
nük bir şekilde duruyordu; siyah inciler boynunda ve omuz-
larında kalın bir örtü oluşturunuyordu. “Yüzüklerle ve ikizler-
le ilgili söylentiler.”

Olokun’u görüş açımında tutmak için dönerek bekliyor-
dum. Aniden bana doğru geldi. İrkilmedim ama tüm cesa-
retimi topladım. Uzanıp örgülerimden bir tutam yakaladı ve
yumruğunun etrafına dolayıp yüzümü yüzüne yaklaştırdı.
“Benden istediğin nedir, Mami Wata?” Olokun usulca ho-
murdanırken, geniş halkaları kaya kadar sert olan altın zin-
cir suda şakırdıyordu.

Yutkunarak sözlerimi hazırladım. “Esu konusunda bana
yardım edin. İkizlere ve yüzüklere ihtiyacım var. Hepsi
Esu’nun elinde,” dedim, Olokun beni serbest bırakırken.

DENİZİN TENİ

Benden uzağa doğru yüzerken, sırtının taş gibi kaslarını seyrettim. Sonra dalıp tekrar bana doğru döndü.

“Kimse bana hiç yardım etmemişken, ben sana yardım mı edeyim!” Zincirlerini kaldırıp çekerken koyu kasları gerildi. “Cezamı çektim ama burada unutuldum!” Kelimeleri öfke doluydu; yüzündeysen çaresizlik ve hiddet vardı. “Bin yıldır yalnızım. Kemik kalıntıları dışında bana eşlik edecek kimse yok burada.” Bana yaklaştı ve zinciri koca yumruklarına sardı. Bunun beni sarsmasına izin vermeyip geri çekilerek, sonunda zinciri deniz yatağındaki bir kayaya vurana dek bakışlarına karşılık verdim. Halkalar kırılmadı ve Olodumare ya da Obatala onu serbest bırakmadıkça da asla kırılmayacaktı. “İnsanlar artık hakkımda hikâyeler anlatıyor ama ben bir efsaneden fazlasıyım! Ben, hikâye anlatıcılarının anlattığı bir hikâyeden fazlasıyım!”

Sesindeki acı irkilmeme neden oldu. “Bana yardım ederseniz ben de size yardım etmek için elimden geleni yapacağım. Sadece nasıl yapacağımı söyleyin.”

“Bana yardım mı edeceksin, Mami Wata?” Sesi artık yumuşak ve hilekâr bir tonda çıkıyordu. “Senden ne istersem isteyeyim, öyle mi?”

Bir anlığına düşündüm, ne isteyebileceğini merak ettim. *Yemoja ve ikizler güvende olacaksa, her şey buna değer,* diye düşündüm. “Siz de benim için aynı şeyi yaparsanız, yaparım. Esu yenildiği sürece.”

Olokun’un yüzü değişti. Gözleri, arkama bile bakmadan yüzeye doğru yüzmek istememe neden olacak şeytani bir ifadeyle kısıldı. Orisa bunu hissetmiş olmalıydı ki öne eğildi, beni kollarına alıp kaldırdı ve kulağıma doğru mırıldandı.

Saçlarım, belinden sarkan zincirlere çarpıyordu. Olokun'un zehirli sözleri dudaklarından intikam hissiyle dökülüyordu. Söyleyecekleri bittiğinde beni serbest bıraktı.

Olokun önümde süzülürken kasları dalgalanıyor ve upuzun kuyruğu, kocaman bir deniz yılanıymış gibi altında kıvrılıyordu. Beni izliyor, bir cevap bekliyordu.

Sunduğu teklifi, yardımı karşılığında benden beklediği şeyi duyunca boğazımın tıklandığını hissettim. Yukarıdaki güneşi ve temiz havayı düşündüm. Kola'yı düşündüm. Sonra Yemoja'nın yüzündeki korkuyu ve Mami Wataların çekeceği cezayı, Kola ve ailesinin kederini hatırladım. Dilimin ucuna gelmeyen sözcükleri çağırmaya çalıştım. Bakışlarımı Olokun'un gözlerine çevirdim. Güçlkle yutkunup başımı sallarken örgülerimin ucu başımın etrafında süzüldü.

"O zaman anlaştık," dedi Olokun. Memnuniyetle gülümseyip dişlerini dudaklarına geçirdikten sonra karanlığa dönüp zincirini deniz yatağında arkasında sürükleyerek gitti.

Yumuşak görünen ama pullarımla alttaki kaya arasında sadece ince bir tabakadan ibaret olan incecik kumların üzerine çökerek bir süre bekledim. *Kabul ettin*, diye düşünüyorum. *Şimdi devam etme zamanı*.

Günün ışıkları önümüzdeki yolu aydınlatmaya başlar-ken gemiye doğru yüzdüm. Heyecan ve umut, artık öfkeden arınmış olan kalbime yerleşmişti. Kavisli gövdeyi görünce daha hızlı yüzmeye başladım. Gemiye vardığımda denizden çıktım. Sabah olmak üzereydi, ay artık daha soluktu ve denizde, planladığımdan daha fazla zaman harcadığımı fark ettim. Kendimi yukarı çekerken ıslak ellerim halat merdive-

DENİZİN TENİ

ni kavradı, bacak kemiklerim çatırdayarak oluşmaya başladı. Kollarım harcadığım çabadan ötürü titriyordu.

Tam geminin tırabzanlarına varmak üzereyken elmacık-kemikleri günün ilk ışıkları altında parlayan Yinka ortaya çıktı. Aşağı uzandı ve elimi tutup bana yardım ederken yüzü gerildi.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

Beni denizde görmüştü.

Öylece donakalıp onun iri gözlerine bakarken şafak gökyüzünü parlak pembe ve gri tonlarıyla süslüyordu. Merdivenin geri kalan kısmını da tırmanmama yardım ettikten sonra elimi bırakıp geri çekildi. Son pullar da solup deriye dönüşürken beni izledi ve sonra hızla uzaklaştı. Bacaklarımı tırabzanlardan atıp iki ayağımın üzerine düştüm. Altımdaki sert güverte ve denizin sarsıntıları yüzünden sallanıyordum. Yemoja, Mami Wata şeklinde görünmemin insanlarda hırs ve şiddet duygularını tetikleyebileceğini düşündüğünden bana insan formunda kalmamı tavsiye etmişti ama ben, diğer tepkilerden ötürü de onun bu emrine uymuştum. Kola'yı kurtardıktan hemen sonra yüz ifadesinde fark ettiğim tepkilerden ötürü. Bem ve Yinka'nın yüzünde de görmekten korktuğum tepkilerden ötürü.

Korku.

Tiksinti.

Kalbimde bir utanç kıpırtısı duydum. Kim olduğunu hatırlamayan bir yaratık olduğum için. İnsanların şimdi beni

DENİZİN TENİ

ne olarak göreceğini düşündüğüm için. Orisa değil de başka bir şey olarak...

İnsan olmayan bir yaratık olarak...

Bakışlarımı ayaklarımdan ayırıp, Yinka'nın yüzünde hangi tepkinin belireceğini merak ettim ancak o güvertede ilerlerken sadece sırtını görüyordum.

"Simi'ymiş," diye seslendi, düğümlerle kalınlaşan halatların üzerinden atlarken.

Temkinli bir şekilde onu takip ettim. Kola doğruldu ve Yinka'nın üzerinden atladığı halatı aşp ona doğru giderken beni izledi. Yüzümde soru sorarmış gibi bir ifade olmalıydı ki öne doğru atılıp yeni oluşmuş olan ayaklarım üzerinde durabilmem için bir elini belime yerleştirdi.

"Endişelenme," dedi özür yüklü, alçak sesiyle. "Ama bir şey söylemek zorundaydım. Uyandıklarında yoktun."

"Onlara söyledin mi?" Sözcükler dudaklarımdan çıkar çıkmaz Yemoja'nın insanlar ve güven hakkındaki uyarısı aklıma geldi. Kola onu haklı çıkarmıştı.

Bem ve Ifedayo'ya kaçamak bir bakış attım. Beni inceyen Ifedayo'nun yüzünde sorgulayıcı bir ifade vardı ve bakışları ayaklarıma geldiğinde bir an durdu. Dudakları ince bir çizgi halini alan Bem, bir halatı koluna doladı. Gülümsemesini istiyordum ama biraz sonra Yinka ona yaklaşıp kulağına bir şey fısıldadı. İkisi de bana bakmadı ve duyduğum utancın ateşi boynumdan yüzüme doğru yayıldı.

"Anlıyorlar," dedi Kola ama sesindeki tereddüdün gerçek mi yoksa hayalimin bir yansıması mı olduğundan emin olamıyordum.

"Öyle görünmüyor." Ondan uzaklaşıp tırabzanlara doğru geriledim.

Olokun'la yüzleştikten sonra bana sanki bir canavarmışım gibi bakan, korumaya çalıştığım insanlara dönmeli miydim? Yanaklarımın iç kısmını ısırdım ve denize tekrar dalma güdümü görmezden gelmek için bu acıdan faydalandım.

“Onlara bir şey söylememeliydin,” demeyi başardım sonunda. Duyduğum kırgınlık hissiyle boğazım daralmış gibiydi, sözlerim boğuk çıkıyordu. “Bunu söylemek sana düşmezdi.”

“Başka seçeneğim yoktu, Simi. Öylede ortadan kaybolmuştun ve bir noktada döneceğini biliyordum.” İç çektim ve yanıma gelmek için hareketlendi. “Yani döneceğini umdum. O zaman kendin mi açıklama yapmak, sorularına cevap vermek isterdin?” Ellerini yeniden belime koydu ve parmaklarının baskısına odaklandığımda nefes almakta zorlandığımı fark ettim. “Ayrıca endişelenmişlerdi. Ben de endişelenmiştim.”

Ona döndüğümde gözlerinin endişeyle dolu olduğunu gördüm.

“Endişelenmişler miydi?” diye fısıldadım.

“Evet.” Elleri hâlâ üzerimdeydi ama geri çekilmedim. “Onlara güvenebilirsiniz. Bana güvenebilirsiniz. Onlara tam olarak güvenmesem hiçbiri şu an bu gemide olmazdı.”

“Peki ya Ifedayo'ya?” diye sordum. Flok yelkeninin* düğümlerini kontrol ederken saç örgüleri sallanan Ifedayo'ya baktım. En azından meraklı olması, tiksinişinden iyiydi.

“Babam ona güveniyorsa ben de güvenirim.”

“Peki Bem?” Dev cüsseli genç adamla Oko'da ettiğimiz sohbeti hatırlayınca sesim alçaldı. Maceraya olan arzusu ve

* Geminin baş tarafına çekilen üç köşe yelken.

DENİZİN TENİ

nezaketini hatırlıyordum. Onu sevmiştim ve onun da beni sevmesini istiyordum.

“Şaşkına dönmüş bir halde. Göreceksin.” Derin bir nefes aldım ve Kola’nın beni kendine doğru çevirmesine izin verdim. “Onlara bir şans ver, Simidele.” Gülümsedi ve kızgınlığıma rağmen dudağındaki kıvrımı görmek beni heyecanlandırdı. “Bu konu hakkında düşünmek için onlara zaman ver. Yemoja’nın kızının onlara eşlik ettiği gerçeğini sindirmeleri için.”

Bir an durdum ancak öfkem çoktan sönmüştü. Başımı sallayarak onu nazikçe göğsünden ittim ve bunu, elimi teninde kaydırarak tenini hissetmek için bir bahane olarak kullandım. Kola rahatlayarak ufak bir kahkaha attı. Beni bıraktığında kollarına sokulmayı, ellerinin hâlâ üzerimde olmasını istediğimi fark ettim fakat Bem ona seslenince Kola yanımdan uzaklaştı.

Depoları kontrol ederek kendimi oyalarken, Kola’nın bunu onlara söylemesinin iyi olduğunu düşündüm. İnsanmışım gibi davranmaya devam edemezdim. Ben buydum ve bunu gizleyemezdim, gizlememeliydim. Kendimden bile.

Kurutulmuş kavunağacı meyvesi yemek için Yinka bize seslendiğinde güvertede onlara katıldım. Oturduk ve Bem bana biraz meyve uzatırken kısa parmaklarını kalbine bastırıp başını salladı.

“Gördün mü?” diye fısıldadı Kola. “Sadece biraz zamana ihtiyacı vardı.”

“Ya Yinka?” diye sordum.

Aynı yöne bakabilmek için bana yaklaşıncı yanaklarımız neredeyse birbirine değdi. “Pek öyle görünmeyebilir ama sana saygı duyuyor.”

Güldüm. “Gerçekten mi? Etrafa yaydığı aşağılama duygusunun kokusunu neredeyse alabiliyorum.”

“Bazen fazla korumacı... olabiliyor. Ona bir şans ver, Simi. Zor biri gibi görünebildiğinin farkındayım ama bunu, seni önemseydiği ve beni kurtardığını bildiği için yapıyor. Beni götürdüklerinde, bunun için onu ve Bem’i suçlamışlar. Resmi olarak değil ama onların kendini sorumlu tuttuğunu biliyorum.” İç çekti. “İşler yolunda gitmezse Oko’nun onları kaybetmesini istemediğim için onları yanımda götürmek istememiştim.”

“Ama kendini feda etmeye razı mıydın?”

“Bu, senin şu an yaptığın şey. Benim de yeniden yaptığım şey. Değer verdiklerimin iyiliği için kendimi tekrar tekrar tehlikeye atarım.”

Haklı, diye düşündüm. Tam yanımdan uzaklaşacağı sırada bileğinden yakalayıp parmaklarımı iyileşmeye başlayan yaralarına doladım. “Üzgünüm,” dedim, hızlıca bileğini bırakırken. “Olokun’u bulmak için denizin derinliklerine gittim. Belki bize yardım edebilir diye düşündüm.”

“Olokun mu?” Önce hareketsizleşti, ardından bana döndü. “Onun sürgün edildiğini sanıyordum. Kimsenin bulamayacağı bir yere hapsedildiğini.”

O tuhaf balığı ve mürekkep balığından yayılan mavi parlıyı düşündüm. “Denizde insanların bilmediği birçok şey var.” Sessizce suyun ağırlığının altında yatan kemikleri, Olokun’un siyah incilerini ve vücudunu bağlayan zincirleri anımsadım. “Denizin derisini yüzdüğünde ne bulacağını asla bilemezsin.”

“Onu gördün mü? Sana ne dedi?”

Ürpermemek için kendime güçlkle hâkim oldum ama karanlıkta Olokun'un bana fısıldadığı kelimeleri hatırlayınca sadece derinlerimde oluşan bir serinlik duydum. Bunu Kola'ya söyleyemezdim. Bakışlarımı ondan kaçırıp dalgalara yönelttim.

"Hayır, görmedim." Rüzgâr şiddetlenip örgülerimin uçlarını yüzüme savurdu. Titreyerek onları arkaya attım.

"Doğal olarak. Bazı şeylerin gizli olmasının bir sebebi var," dedi Kola.

"Gerçekten beni... kabul edeceklerini mi düşünüyorsun? Beni olduğum halimle kabul edecekler mi?" diye sordum konuyu değiştirerek. Şimdi düşünüp endişelenmem gereken şey, Olokun'a verdiğim söz değildi.

"Neden buna kendin bakmıyorsun?"

Yinka sonunda bakışlarıma karşılık verdiğinde saçımdaki hançeri kaydırarak ona bir gülücük atmaya çalıştım. *Deneyeceğim*, diye düşündüm. *Zaten Yinka'nın başarılı görüldüğü bir şeyden daha iyi bir yol var mı?*

"Benimle dövüşür müsün?" Sorduğum soru üzerine kaşları hayretle kalktı ve dudakları büzüldü.

Güvertedeki daracık açık alana adım atıp ayaklarımı genişçe açarken ve silahımı bir elimden ötekine atarken Kola güldü. Yinka iki baltasını da kınından çıkarıp köpek dişlerinin keskinliğini ortaya sererek sırttı.

"Ona çok yüklenme Simidele," diye seslendi Kola. Yinka ise ileri atılıp havada altın rengi bir kavis çizerek baltasını indirirken neredeyse öfkeyle tısladı. Saldırısını hançerimle savurup saldırmak için kendime yer açma niyetiyle onu ittim. Serbest elimle diğer eline vurup soldaki baltasını kavrayışını gevşettim.

Yinka kabzaları kavrayan parmaklarını daha da sıktı. Kıvrak bir şekilde çömelirken kol ve bacak kasları zara-fetle hareket ediyordu. *Tökezleme*, dedim kendi kendime, ileri atılıp Yinka'nın karnını hedef alırken. Dönüp baltası-nın kabzasıyla omzuma vurdu. Sendeleyip dengemi tekrar kazandım ve ona doğru döndüm. Zar zor nefes alıyordum, Yinka'nın da aynı durumda olduğunu görünce memnun ol-dum. Yinka sırttı ve baltalarını çaprazlayıp tatminkâr bir *çink* sesiyle birbirinden ayırdı.

“Hadi, Mami Wata, denizin dışında ne kadar iyi olduğu-nu görelim!”

Cevap olarak sırttım. Kaslarım ısınmıştı, dönüp saldı-rıya geçerken hançer ellerimde parlıyordu. Karşıdan gelen birçok saldırıyı savuşturdum ve kendim birkaç kez saldır-mayı başardım. Yinka etrafımda dönerken baltaları parlıyor ve gülüşü yüzünü aydınlatıyordu. Bir açık yakalayıp koru-masız sağ tarafına saldırmadan önce başka bir saldırıyı daha savuşturdum. Yinka son anda kaçtı, güvertede yuvarlanıp benden birkaç adım ötede ayağa kalktı. Rüzgâr, kahkahasını yakalayıp savurdu.

Ancak Bem bize, içmek için yanıp tutuştuğumuz suyla yaklaştığında durabildik. Vücutlarımız terle kaplıydı, bacak-larımız ve kollarımız harcadığımız çabadan ötürü titriyordu. Geminin sancak tarafındaki tırabzanlara yaslanıp oturduk, mataradan sırayla su içerek yanan kaslarımızın dinlenmesi-ne izin verdik.

“Kola bize onu nasıl kurtardığını söyledi.” Yinka suyu yüzüne döktü ve damlaların dere gibi boynundan akmasına izin verdi. “Bulduğun ruhlara ne yaptığını da.”

DENİZİN TENİ

Sessiz kaldım. Ses tonu saygı doluydu. "Görevim ruhları kurtarmaktı ama Kola'yı da denizde bırakamazdım." Ensemi sıkarken yüzümü buruşturdum. "Şimdi de bu yüzden Esu'yla yüzleşmem gerek. Yani nedenlerden biri bu en azından."

Yüzümdeki nemi dirseğimin içine silerken Yinka beni izledi. "Sana sahip olduğumuz için çok şanslıyız."

Sözlerini sindirmeye çalışırken, beni kabul ettiği bu ânın tadını çıkarıyordum.

"Böyle dövüşmeyi nereden öğrendin Yinka?" diye sordum ona.

Duraksayıp biraz su içti. "Annemden. Kendisi Oyo Krallığı'ndan değildi."

Annesinin nereli olduğu sorusu dilimin ucuna geldi ama kendimi tuttum. Yinka'nın tatlı dile değil sadece biri tarafından dinlenmeye ihtiyacı olduğunu hissediyordum.

"Adı Nawı'ydı." Duraksadı. Devam etmeden önce şalını düzeltip katmanlarıyla oynadı. "Fonlarla yaşıyordu. Güzelliği ve gücü nedeniyle Bornu Krallığı'ndan almışlardı onu. Ahosilerden biri olmak için alınıp eğitilmişti."

"Kralın koruyucularından biri miydi yani?"

"Evet. Kadın savaşçılardan biri," dedi Yinka. Sesi gurur yüklüydü.

"Onlar hakkında hikâyeler duymuştum," dedim, mataramdaki suyu bitirirken. "Çok güçlü ve acımasız bir halkmış. Fon erkeklerinden daha iyi dövüşürlermiş."

"Küçük bir kızken annem de bana aynısını söylemişti. Asla boyun eğmememi." Gözleri parlayarak gülümsedi. "Her gece yatmadan önce bana kadınların her açıdan er-

keklerden üstün olduğuna dair bir şarkı söylerdi. Saraydan ayrıldığında her zaman bir hizmetlinin onunla gittiğini, yolundan çekilmeleri ve başka yöne bakmaları için erkekleri uyarma niyetiyle zil çaldıklarını söylerdi.”

“Bence sen de aynını yapabilirsin,” dedim. Yinka geçerken Okolu genç erkeklerin yüzlerinde oluşabilecek korkuyla karışık saygıyı düşününce sııttım. “Gerçi gördüğüm kadarıyla bunun için bir zile ihtiyacın yok.”

Yinka daha önce hiç duymadığım yumuşak bir sesle kahkaha attı. Öne eğilip dirseklerini dizlerine dayadı. “Ahosi eğitimi başka bir şeye benzemez. Acıya nasıl dayanacaklarını öğrenmek için diken kaplı duvarların üzerinden atlamak ve mızraklarla sayısız alıştırma yapmak gerekir. Ahosilerin bir insanı tek vuruşla ikiye bölebileceği söylenir.” Yeniden kahkaha attı. “Düşman karşısında, ölüm pahasına galip geleceklerine dair yemin ederler.”

Yinka, neredeyse irisleri kadar koyu olan gözbebekleriyle doğrudan gözlerime bakmadan önce ufak bir sessizlik yaşandı. “O kadar güçlü, o kadar zalim, o kadar *amansız* olmak istiyorum.”

“Öylesin,” dedim, son derece samimi bir ses tonuyla.

Gözlerindeki berraklıkla bana baktı. “Teşekkür ederim, Simi.”

“Annen nasıl Oyo Krallığı’na gelmiş?” diye sordum ona.

“Tüm hikâyeyi bilmiyorum,” dedi Yinka. Ses tonu değişmişti. “Yarı ölü bir şekilde kıyıya vurduğunu biliyorum sadece. Onu babam bulmuş. O da kalmayı seçmiş.” Bana baktı. “Sürgün edildiğine dair söylentiler vardı ama ne ben ona sordum ne de o bana anlattı. Geçen sene hastalık Oko’yu

kırıp geçirdiğinde ikisi de öldü. Hastalık baltalarla yenilemiyor.”

“Olodumare yolculuklarını kutsasın,” dedim sessizce.

“Başka bir yere gitmeyi seçebilirdi ama Oko’yu seçti.” Suyunu bitirip Bem’le Kola’ya baktı. “Benim seçimim de bu.”

Gün, bizi mümkün olduğunu düşündüğümde daha hızlı bir şekilde götüren rüzgârla ve yelkenlerin dalgalanışıyla hızla geçip gitti. Öğleden sonra geç saatlerde Bem, saçımdaki haritayı birçok kez kontrol edip doğru yolda gittiğimizden emin oldu. Sonunda birkaç saat içinde Esu’nun adasına varacağımızı söyleyince ortamdaki hava değişti. Beklenti hissinin yerini, kötü bir şeyler olacağına dair hislere bırakmıştı ve herkes belli bir amaçla bir araya toplanıp tırabzanlara tutunarak ufku izlemeye başladı.

“Oraya gittiğimizde ne olacak?” diye sordu Yinka. “Özellikle gözetmemiz gereken bir şey var mı?”

“Tehlikeli olduğunu farz etmek en iyisi olacaktır,” dedi Ifedayo. “Buna hazırlıklı olmalıyız. Esu öylece adasında gezintiye çıkıp, ‘Selam olsun güçlü orisa, yüzükleri ve ikizleri bize verin,’ dememize izin vermeyecektir.” Yinka’nın somurtan yüzüne bakarken kaşlarını çatıp silahlarının bağlı olduğu kemerini sıktı.

Belki de küstahlığı Ifedayo’nun gerginliğini saklama yoluydu ancak bundan hoşlanmamıştım. “Babalawo sana ne söyledi, Kola?”

“O sadece duyduklarını tekrar edebildi.” Bir an tereddüt etti. “Kalenin etrafını saran koca kanatlı yarasalardan ve

volkandan bahsetti.” Durup kılıcının kabzasıyla oynadı. “Ve koca birer kedi gibi olan bazı yaratıklardan bahsetti.”

Babalawonun duvarında gördüğüm görselleri düşünüp ürperdim.

“Pekâlâ, orada her ne varsa doğrudan onunla karşılaşacağız zaten,” dedi Bem ve ellerini birbirine vurunca irkil-dim. “Karşılaşacağımız her türlü şeye hazır olabilmek için hâlâ yapabiliyorken yemek yiyip dinlenelim.” Dönüp bize gülümsedi. “Yemeklerim Oke’da bir efsanedir. Yani şanslısınız.”

Yinka kahkahalara boğuldu. “Biber çorbası yaptığın zamanı hatırlatmamız mı gerekiyor? Neredeyse midelerimizi deliyordun.”

“Çok kötüydü,” diyerek onayladı Kola da.

Onlarla gülmeye çalıştım ancak yapamadım. Ifedayo bakışlarını yakalayınca onun da rahat olmadığını fark ettim. Bem yemek sandığını devralıp sandığın dibindeki, güverteyi yangından koruyan kumları kontrol ederken ben de Ifedayo’yu geminin kış tarafına doğru takip ettim.

“Endişeli misin?” diye sordum yanında dururken. “Yoksa böyle şeylere alışkın mısın? Oyo-Ile’de devasa yarasalar olduğundan değil tabii.” O, suya bakarken yüzünü izledim.

“Hayır,” dedi sakince. Örgüleri esintide uçuşuyordu. Deri bıçak kemerinden bir bıçak çıkarıp uzun parmaklarının arasında çevirmeye başladı.

Bıçağını yerine sokup bana dönene dek birlikte sessizce durup güneşin ufukta kayboluşunu izedik. “Esu hakkında çok şey duydum,” dedi. “Senin ekleyebileceğin bir şey var mı?”

İnce hatlı yüzünü inceledim. “Ne duydun?” Esu’nun engin bilgeliğinden ziyade hilebazlığına odaklanan çok fazla hikâye vardı. Ifedayo’nun hangilerini duymaya istekli olduğunu merak ediyordum.

“Dönüm Noktalarının Efendisi... Hayattaki kapıları ve yolları açıp kapayan. Kudretli, geçtiğimiz yolları, hayatın başlangıcını ve sonunu temsil eden tanrı.”

“Evet, öyle,” dedim ona.

Devam ederken Ifedayo’nun gözleri parladı. “Aynı zamanda eğlence için insanları ve orisaları kandırır. Başka şartlar altında eğlenceli olabilirmiş gibi geliyor kulağa.”

Gülmesini bekledim ama gülmedi. “Hikâyeler,” dedim iç çekerek. “Birçoğu abartılıyor.”

“Yani onun yanlış anlaşıldığını mı söylüyorsun?”

“Onu demek istemedim,” deyip kollarımı kavuşturdum. “İnsanları ya da orisaları kandırmadığını... söylemiyorum ama o cennetle dünya ve insanlarla Olodumare arasındaki en önemli bağlantı o. Ajogunları, hem insanları hem de orisaları mahvetmekten alıkoyuyor. Daha fazlasını istediği için bunların hepsini mahvedecek olması çok yazık.” İçimde o tanıdık endişe duygusu yükselirken bir an duraksadım. “Esu güçlü bir varlık. Hakkından gelmesi zor olacak.”

“O halde bir şansımız olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Elbette.” Ancak kaşlarımı çattığımı, tırnaklarımı kollarıma batırdığımı hissedebiliyordum. “Tıpkı Esu ve dönüm noktaları gibi... insanların hangi yolu seçeceği kişiye bağlıdır. Biz de hep birlikte bu seçimi yaptık.”

“Katılıyorum.” Ifedayo denize dönünce yüzünü incele-

dim. İncecik, siyah örgüleri uzun burnunu ve geniş ağzını çevreliyordu.

“Ailen seni özleyecek mi Ifedayo?” diye sordu, koyu gri şalını incelerken. Kumaş sade bir renkte olsa da örgüsü kaliteliydi. “Oyo-Ile’nin neresindenim demiştin?”

“Öyle bir şey dememiştim.” Gözlerini dalgalardan ayırmadı. “Ama ailemin yerleşkesi onuncu kapıya yakın.”

Aklıma üşüşen anılar arasında on yedinci kapıdan başkasını bulamadım. Bu kapının ailemin yaşadığı yere en yakın kapı olduğunu biliyordum. “Oku oradan çok uzakta,” dedim ağır ağır.

Az önce yerine koyduğu bıçağı çıkarıp yeniden sallamaya başladı. Bu kez bakışları bıçağın bulanık hareketlerinde değil, benim üzerimdeydi. “Ben de senin için aynısını söyleyebilirim.”

“Hımm,” dedim, sırtımı ona dönerek. Sohbetin ilerleyişinin hoşuma gitmediğini fark ettim. “Gidip Bem’e ne zaman varacağımızı soracağım.”

Cevap beklemeden güvertede yürümeye başladım. Oyo-Ile ve önceki hayatım hakkında hatırlayamadığım başka bir şey beni rahatsız ediyordu. *Gelecek*, dedim kendime. *Bu formda ne kadar uzun süre kalırsam, geriye kalan anılar da o kadar hızlı dönecek. Sadece sabretmem gerek.* Aşağıdan gelen bir ses duyduğumda kaşlarım hâlâ çatılı bir halde küçücük gemi ambarının eşiğinden geçiyordum.

Bir gümleme sesi duyuldu.

Sonra bir tane daha.

Durdum. Çömelip saçlarımın arasındaki hançeri çıkar-

DENİZİN TENİ

dım. Bu kez tırmalamayı andıran bir ses geldi ve hançerimi açarak halattan tutacağa doğru süründüm. Bu sesler bir fareden geliyorsa, oldukça büyük bir fare olmalıydı bu.

Tam parmaklarımın üzerinde, ambar eşiğinin kıyısında dururken içeriden çarpışma sesleri gelmeye başladı. Nefes alıp geri çekildim. Kalbim çılgınca bir ritimle atıyordu. Geri çekilip ön tarafa doğru koştum. Kola oraya doğru gittiğimi görüp koşarak yanıma geldi ve dirseklerimi tuttu. Gözleri, gözlerimdeki panik ifadesini dikkatle inceliyordu.

“Ambarda bir şey var,” diye fısıldadım.

YİRMİNCİ BÖLÜM

Ambarın girişinde toplanıp beklemeye başladık.

“Emin misin Simi?” dedi Ifedayo. İlerlerken kısa bacağı yüzünden topallıyordu. “Muhtemelen faredir.”

Nefesimi tuttum. Bir şey duyduğuma emindim ancak şu an çıt bile çıkmıyordu.

“Bunu öğrenmenin tek yolu var,” dedi Yinka. Eğilip elini tutacağın etrafına sardı. “Hazır olun.”

Duruşumu düzelterip hançerimi havaya kaldırırken ellerim titredi. Bem ve Kola da silahlarını çıkardı. Ifedayo ise daha önce elinde çevirdiği bıçağı ve onunla birebir aynı olan başka bir bıçağı tutuyordu.

Yinka ambarın kapısını homurdanarak açarken tahta gıcırdadı. Açık sarı güneş ışığının içinde kapkara bir kare biçiminde karşımızda duran açıklık, günün o kısmını yutuyor gibiydi. Rotadan çıkmamız ihtimaline karşı, daha büyük pirinç çuvallarını ve sebzeleri burada depolamıştık. Gözlerim karanlığa alışınca seçebildiğim tek şey bu üç çuval oldu. Bir de sallanmaya başlayan bir çuval vardı.

“İşte!” Hançerimi hareketlenmenin olduğu yere doğru çevirdim.

“O bir fareyse ben de Mali İmparatorluğu’nun kraliçesiyim,” diye mırıldandı Yinka.

Çuval daha da şiddetle sallandıkça hepimiz durup bekledik. Bir tatlı patates yere düşerken çuvalın dibi söküldü.

Tatlı patates dışında bir şey daha yere düştü.

Gümüşi bir ipliğin ışıltısı. Balla aynı tonda altın rengi bir parıltı.

“Hareket etmeyin, hareket etmeyin,” dedi Kola, bir kolunu önüme doğru uzatırken. Kolunu itip öne eğildim.

“Bekleyin.”

Çuval boylu boyunca açılınca kalan tatlı patateslerle birlikte ufak bir yumbo ambarın sert ahşap zeminine düşüverdi.

“Issa!” diye bağırdım. Bir an kalbim tekledi, kanımın uğultusunu kulaklarımda duymaya başladım. Hissettiğim rahatlama ile dizlerim titremeye başlamıştı. “Ne yapıyorsunuz? Bunca zamandır burada mı saklanıyordun?”

Yumbo başını salladı ve ışığa karşı gözlerini kısıtı. “Kara- dan uzaklaştık mı?” Ayakları üzerine kalkıp bize baktı.

“Yumbo mu? Sırada ne var?” dedi ağır ağır Ifedayo. Çocuğu inceleyip doğruldu. “Sorunun cevabına gelirsek, Oko’dan bir günlük uzaklıktayız.”

“Güzel. Artık beni geri göndermenize imkân yok!” diye bağırdı Issa ve sendelemeden önce ufak ufak dans etti. “Burası çok sıcak. Biraz su alabilir miyim lütfen?”

Bem matarayı alırken Yinka da Issa’ya uzanıp onu kolayca kollarına aldı. İkisi de sinirli görünmeye çalışsa bile bunu başaramıyorlardı. Issa’nın yüzüne bir bakış attığımda yüzünde gördüğüm gülümseme öfkeli kalmamı zorlaştırıyordu.

“Evinde olmalıydı,” dedi Kola. Yumbo ona bakarken içini çekti. “Orası onun için daha güvenli.”

“Ama neresi güvenli ki?” dedi Issa. Sesi kızgınlıkla yükselmişti. “Oturup beklemek istemiyorum ben. Savaşmak istiyorum!” Terli alnından gri bir saç örgüsünü çekerek uzaklaştırdı ve hafifçe üfleyerek yüzünü serinletmeye çalıştı. “İkinize de yardım etmek istiyorum.”

Mataradan su içmesi için Bem ona yardım ederken sözleri yarıda kesildi. Bitirdiğinde dudaklarını şapırdattı ve Yinka’nın kollarından indi. “Yakında varacak mıyız?” diye sordu ve ufku görebilmek için geminin yan tarafına doğru gitti. “Bakın! Karayı görebiliyorum!”

“Dikkatimizi yaptığın şeyden uzaklaştırmaya çalışma ufaklık,” diyerek azarladı onu Kola. “Gemiye sızmak ciddi bir şeydir. Sana eve gitmeni söylemiştim!”

Issa pişman görünmek için elinden geleni yaptı. Parmaklarını birbirine geçirdi ve gri kirpiklerinin arasından Kola’ya baktı.

“Issa, yapama...”

“Kara! Yumbo haklı!” diye seslendi Bem. Sancak tarafına doğru koşturduk. Simsiyah kayalar ve yemyeşil kara parçası büyürken manzarayı sessizce izledik. Ifedayo küpeşteye oturdu. Rüzgâr örgülerini uçuruyordu. Bıçağı ise hâlâ elindeydi.

“Yakında gece çökecek. Karaya çıkmak için iyi bir zaman değil,” dedi Bem, sesi endişeyle kısılırken.

“Bence karanlık bizi biraz gizleyecektir.” Yinka omuzlarını geriye atıp boynunu çevirdi. “Meşaleler için yeterince balık yağımız var.”

“Simi? Esu hakkında başka bildiğin bir şey var mı?” diye sordu Issa, kurnazca bakan gözleri merakla irileşmişti. Onun hakkında konuşmayalım diye dikkatimizi dağıtmaya çalışıyordu ancak Kola, sancak tarafına geçmeden önce gözlerini Issa’dan ayırmadı.

“Evet, yaklaşırken bize Esu hakkında bir hikâye anlat,” dedi Ifedayo. Sesinde iğneleyici bir ton vardı. “Adası tam şurada olduğuna göre bu, yerinde olur.”

“Daha fazlasını bilmenin bize faydası olur,” diye ekledi Yinka, Ifedayo’ya öfkeli bir bakış atarak.

Kola’nın da Ifedayo’yu izlediğini gördüm ve onun da benimle aynı şeyi düşünüp düşünmediğini merak ettim: Ifedayo’nun yanımızda getirmek için en iyi kişi olmadığını. Ancak Kola’nın babasının ona güvenmiş olması, Ifedayo’nun yetenekleri uğruna karakterine katlanılabileceği anlamına gelirdi.

“Pekâlâ,” dedim. Her hikâyede öğrenecek dersler vardı ve Esu’dan bahsedince aklıma bir hikâye gelmişti. Bunu hatırladığıma sevinerek derin bir nefes alıp söze başladım. “İşte size bir hikâye. Hikâyeye göre...” Dilimden annemin kelimelerinin dökülmesine izin verdim. “Bana anlatılan bu hikâye, bir göçebe kabilesi hakkındadır. Bunlar bir karadan öbürüne uzanan kumdan denizleri aşan, ticaret için mal taşıyan görmüş geçirmiş gezginlermiş. Bir gün, güneş tepelerinde parıldarken kocaman bir çölde kaybolmuşlar. Dinlenmek için durmuşlar ve onlara batıyı işaret etmesi için güneşin batmasını beklemişler. Bulundukları yeri kontrol etmek için akşamın çökmesini beklemeye karar vermişler. Ay ışıldadığında yerlerini belirlemişler.

Sabah olduğuunda, kasabanın bulunduğunu düşündükleri yöne doru yola çıkmışlar ancak tüm gün geçip gitmesine karşın *hâlâ* kayıplarını. Hiçbiri, neden güneş ve ayı kullanarak yönlerini bulamadıklarını anlayamamış.

Aradan günler geçmiş ve ellerindeki malzemeler azalmaya başlamış; hayvanlarından bazıları da kesilmiş. Hayvanların ilki Olodumare için, diğerleriye yiyecekler tükendiği için kesilmiş.”

Çölde ölüm düşüncesiyle ürperdim.

“Sonra ne olmuş?” diye sordu Issa, gözleri büyümüş bir halde. Gözleriyle aynı tondaki güneş arkasında batıyordu.

Devam etmeden önce kollarımı ovdum. “Göçebeler yaşlılarına danışmışlar ve yaşlılar onlara kandırıldıklarını söylemiş.”

“Esu tarafından,” diye bağırdı yumbo.

“Evet, Esu tarafından. Göçebeler ona adaklarını sunmamış. Bunu unutmuşlar ve Esu da karşılığında ceza olarak güneşle ayın yerini değiştirmiş, böylece onların yönlerini bulmalarına engel olmuş.”

“Ama ölmemişler,” dedi Ifedayo, alçak sesiyle.

“Hayır,” dedim ona dönerek. “Özür dileyip Esu’ya kahve ve ellerinde kalan son bal peteğini sunmuşlar. Esu da güneşle ayı doğru yerlerine döndürmüş ve göçebeler, gitmeye niyetlendikleri kasabanın yönünü belirleyebilmiş. Esu tabiatı gereği şeytani değil. Göçebeler ona saygı gösterdiğinde o da onlara merhamet göstermiş.”

“Ona sadece saygı göstermemiz durumunda bize merhamet edeceğini sanıyorsan yumbo kadar delirmiş olmalısın,” dedi Ifedayo alaycı bir ifadeyle ve ona keskin bir bakış atın-

ca omuzlarını silkti. “Sizi endişelendirmeye çalışmıyorum.” Geniş, solgun avuçlu ellerini havaya kaldırdı. “Sadece hazırlıklı olmalıyız, hepsi bu. Kola’ya göre babalawo Oko’nun etrafındaki toprakların hepsinin öleceğini söylemiş. Ya böyle bir şey olursa? O zaman insanlar da ölür. O halde söyleyin bakalım, başka ne planlar yaptınız?”

Ifedayo’nun belirttiği gerçek üzerine sessizleştik. Başarısız olursak tehlikede olanlar sadece Mami Watalar ve ikizler olmazdı. Çenemi kaldırıp kendimi sesime, hissettiğimden daha fazla güven dolu bir ifade yüklemek için kendimi zorladım. “Önce ormanlardan geçip Esu’nun sarayına varmamız gerek. Yönümüze dikkat edip diken üstünde olmalı ve içgüdülerimize güvenmeliyiz,” dedim. Karşımdaki kapkara kütle daha da yaklaşırken oraya baktım. “İkizleri nerede tuttuğunu bulmamız gerekecek.”

“İçeri sızabilirim,” diye bir öneride bulundu Issa.

“Sonra da onları... serbest bırakacağız.” Çok zayıf olan bu plandan kendim bile etkilenmemiştim. “Dinleyin, oraya varana dek nereye ya da nasıl sorularının cevabını bilmiyoruz. Ancak ayrıldığımızda yanımızda Taiwo ve Kehide’nin olması için elimden gelen her şeyi yapacağımı biliyorum.”

“Ve yüzükler,” diye ekledi Kola, cesaret verircesine başını sallayarak. “Simi haklı. Babalawo sarayın etrafındaki yerlere ve düzlüklere karşı dikkatli olmamızı söyledi. Yaratıkların... orada olacağını düşünüyor.”

“Ne olursa olsun yanınızdayım,” dedi Bem. Kılıçlarını tutan deri kayışları düzeltti.

“Ben de.” Yinka öfkeyle Ifedayo’ya baktı. “Ayrıca yaptığımız her şeye böyle kusur bulacaksan belki de gemide kalman daha iyi olur.”

“Sadece hazır olduğumuzdan emin olmaya çalışıyorum.” Tekrar konuşmak için ağzını açtı ama bunun bir düşünce olarak kalmasının daha iyi olacağını düşünmüş gibi görünüyordu. Tüm silahlarının güvende olduğunu kontrol ederek kendini meşgul etti. “Adekola’nın ailesine, onunla döneceğime dair söz verdim.” Bana baktı. “Tutamayacağım yeminler etmem.”

Hiç yoktan iyidir, diye düşündüm, Yemoja’ya bize güç vermesi ve bizi koruması için dua ederken.

Kıyının olabildiğince yol alıyorduk. Artık devasa kayalıkları ve gökyüzündeki ışığı süzen kömür karası kumları net bir şekilde görebiliyordum. Küçük kayığı sığ sulara götürmek için hazırlanırken yüzmeyi düşündüm ama bunun yerine diğerleriyle birlikte kayığa sıkıştım. Henüz onların beni değiştirken görmesine hazır değildim. Bem bizi daha yakına götürmek için kürek çekiyor, geniş sırtına çapraz bir şekilde bağlanan kılıçları parlıyordu. Kayığımız gri kumsala girdiğinde diğerleri sığ suların içine atladı ancak Kola benim tereddüt ettiğimi fark etti.

“İzin verir misin?” diye sordu, kollarını bana uzatarak.

Fikrimi değiştirmeden başımı salladım. Kola beni belimden kavradı ve kaldırıp kendine çekti. Beni sıkıca tutarken hızlanan kalp atışı benimkine karıştı ve birkaç saniyeliğine nerede olduğumuz aklımdan çıkıverdi. Tek düşündüğüm, başımı oynatmam durumunda dudaklarımızın birbirine değeceğiydi.

Bu formunu kaybedersin ve denizdeki bir köpükten başka bir şey olmazsın.

Yemoja'nın sözleri düşüncelerimi böldü ve Kola beni havaya kaldırıp kumlara bırakırken ondan uzaklaştım. Geri çekilirken gözlerindeki kafa karışıklığını görmemiş gibi davrandım.

Diğerleri sessiz kaldı ve onlara yaklaşırken neden sessiz kaldıklarını anladım. Hep birlikte kumsalı dolduran bir ormana bakıyorduk. Barut rengi gökyüzü üzerimize çullandıkça kapkara kumlar ayaklarımızı içine çekiyordu.

“Hiç böyle bir şey görmüş müydünüz?” diye sordu Bem.

Çıplak ve sağlam ağaçlara bakarken kimse ona cevap vermedi. Geniş, siyah gövdeler uzanıp kumsalın kumlarına doğru eğiliyordu ve alçak bulutlarla çevrelenen yanardağın zirvesi hepsinin arkasından uzanıyordu. Orman, bir toprak yığınının uzantısı gibi görünüyordu. Eğri büğrü, şekilsiz ağaçlar yanıp bir şekilde yeniden şekil almış gibiydi. Rüyamı, kırmızı ve siyahın hâkim olduğu o diyarı düşünüp ürperdim.

“Kuzeydoğu,” dedi Kola. Bir elini kılıcının kabzasına koymuş, gözleriyle önümüzde uzanan kumsalı tarıyordu. “Babalawo, Esu'nun sarayının kuzeydoğuda olduğunu söylemişti. Tam yanardağın arkasında.”

“O halde gideceğimiz yön orası,” diye cevap verdim. Gereken kelimeleri bulmuştum ama tam olarak hissetmediğim özgüveni de sözlerime katmaya çalışıyordum. Ağaçlara doğru bir adım attım, diğerlerinin beni takip edeceğine güvenerek omuzlarımı dikleştirdim. Ayaklarımın altındaki kızgın kumlar sertti ancak irkilmedim ve zorlu zeminde çimlenmeye başlayana dek her seferine tek adım atarak ilerledim.

Ifedayo yanıma varan ilk kişi oldu. Topallaması temposunu düşürmüyordu. Bıçaklarından biri elindeydi ve diğerlerine de kolay ulaşabilmek için kemerini düzeltmişti. En sevdiği olduğunu öğrendiğim bıçağını çeviriyordu; bıçağı havaya atıp yakalarken abanoz ağacından oyulmuş kabzası bulanıklaşıyordu. Bu hareketi tekrar tekrar yaptı ama ormanın kıyısına vardığımızda o bile bocaladı. Dikenleri parmak büyüklüğünde olan vahşi çalılıklar ağaçları çevreliyor, ığneli otlarıyla onları kuşatıyordu. Bitkilerin çoğundan, koyu kırmızı ve ateş kırmızısı tonlarında, yumrular halinde meyveler sarkıyordu. Ifedayo bir tanesini almak için uzandı ancak büyük meyveleri kaplayan kabarık damarları görünce geri çekildi. Hızlı bir darbeyle meyveyi kesince yapışkan bir sıvı koyu yeşil yapraklarını yakarak gövdesinden sızdı.

“Buralarda atıştırmaılık yok demek,” dedi yavaşça. Dikkatlice bitkiden uzaklaştı.

“Bir patika açmamız gerekecek.” Ormanın kıyısını inceleyen Kola yanımızda duruyordu. “Gözlerinizi açık tutun ve hazır olun.”

Bem de ona katılınca ormana girebilene kadar kılıçlarını kullanarak birlikte çalılıklara ve dikenli bitkilere vurmaya başladılar. Ağaç sınırını geçer geçmez çalılıklar yok oldu. Devasa gövdeleri, üzerimizde kemer gibi uzanan bitki tabakasını, birbirine geçmiş eller gibi görünen bükülmüş kuru dalları geçip dikkatle ilerleyebildik. Yukarı baktığımda, ağaçların bir kafesteymişiz gibi üzerimizi kapladığını fark edince kollarımdaki tüyler diken diken oldu.

Kola durup doğru yöne gidip gitmediğimizi kontrol etti. Esu hakkında anlattığım hikâye aklımdan çıkmıyordu ve

sürekli yanlış yöne gittiğimizi düşünüp endişeleniyordum; özellikle de batmak üzere olan güneş yoğun bulutların ardında yok olmaya devam ettiği için. Aklımda bu düşüncelerle ormanda yön bulmak giderek daha endişe verici bir hale geliyordu. Maymunların çığlık atar gibi bağırırları sessizliği bölüyor, irkilmeme sebep oluyordu; kırmızı gözleri ve beyaz yüzleri, sallandıkları dalların arasında uçuşuyordu. Kuşlar göremediğimiz ağaçların tepelerinden tiz seslerle bağırıyordu; çıkardıkları sesler uzuyor ve insan sesini andırıyordu.

“Silahlarınızı hazırda bekletin,” dedim; endişe dolu sesim, olduğundan yüksek çıkıyordu. Terleyen elimi şalıma sildim ve hançerimi daha sıkı kavradım.

Ormanda yürümeye devam ettik. Usulca sürdüğümüz ayaklarımız, çürüyen yapraklarla kaplı zemine batıyor, her adımla mayhoş bir koku yükseliyordu. Yumuşak toprağa rağmen ayaklarımın ağrısı yeniden artmaya başlamıştı. Geride kaldığımda Kola da yavaşladı.

“Senin için çok mu fazla oldu?” Endişeyle ayaklarıma baktı. “Dinlenebilmen için diğerlerinden de durmalarını rica edeyim mi?”

Başımı sallayıp adımlarımı hızlandırmaya çalıştım. Aralarından birini bile yavaşlatma düşüncesi utançla kızarmama sebep oluyordu.

“İyiyim,” dedim. Boynumdaki teri silip ayak tabanlarıma iğne batıyormuş gibi hissetsem de kendimi normal adımlar atmaya zorladım.

“Simi...”

Yürümeye devam ederken bir elimi kaldırıp başımı salladım. Benimle ilgilenmek zorundaymış gibi hissetmesini istemiyordum.

Yalnızca birkaç adım ilerlemiştik ki diğerlerinin hareketsiz bir biçimde önümüzde dikildiğini gördük. Bir dönemeçte duruyorlardı. Bem yavaşça bize dönüp işaretparmağını dudaklarına götürdü. Bir süreliğine donup kaldık ama sonra o tanıdık çekimi hissettim. Diğerleri, onları şaşırtan sesin ne olduğu anlaşılan dek bekledi: Suyun alçak ama sürekli kükreyişi.

Kola, Bem'in etrafından dolaştı ve sola doğru kıvrılan ağaçları geçip ilerledi. Sadece birkaç saniyeliğine gözden kayboldu ancak tekrar görüş alanımıza girene dek kalbim sıkıştı.

"Bir nehir." Kılıcıyla işaret etti. "Hadi karanlık bastırmadan önce mataralarımızı doldurup dinlenelim; sonra yola devam ederiz," dedi. Sesi kısıktı, gözleri çalılıkları ve ağaçları tarıyordu. "Şimdiye kadar her şey fazla yolunda gitti gibi."

"Sanki sadece bir şey olmasını bekliyormuşuz gibi mi?" diye sordum.

"Biraz." Bir elini yüzünden geçirirken nefesini avcuna verdi.

"Onları bulacağız," dedim sessizce, ona yaklaşarak. Elini indirip çökünce başı benimkine yaklaştı. "Onları bulacağız," diye tekrarladım.

Şaşırtıcı derecede temiz olan nehir, yatağı oluşturan koyu çakıl taşlarının üzerinden akıyordu. Ağaçlar çimlerle kaplı kıyının sınırında bittiğinden su, eğilen kararmış dallardan serbest kalıyordu. Soluk ışık nehrin yüzeyinde benekler oluşturuyor, gümüşü parıltı oldukça davetkâr görünüyordu. Elimi suya daldırıp gözlerimi kapattım. İçimde suya dalma güdüsünü hissederken akıntı hafif bir serinlikle parmaklarımın ucunu öpüyordu.

Issa yanımda ufacık elini suyla doldurup nazikçe içti. Bana gülümsediğinde Bem’le Yinka’nın ona yönelik tepkilerini ve denizden döndükten sonra beni bulundukları hali düşündüm.

“Yardıma oluyorsa girmelisin,” dedi yumbo, ıslak elleriyle nehri göstererek. “Halinden utanma.”

Su beni çağırırken küçük perinin bilgece sözlerine gülümsedim. *Diğerleri ne olduğumu biliyor,* diye düşündüm. Ayaklarımı şimdi rahatlatırsam daha sonra daha güçlü olurdı.

Sonunda nehre doğru eğildiğimde içime dolan rahatlamayla neredeyse ağlayacaktım. Kuyruğumun yelpazesi oluşup yaldızlı pembenin pırıltısı güneşte ışıldarken tabanlarımdaki yanma hissi yok oldu. İç çekip başımı arkaya yatırırken ve kafamı, o güzel serinliğe daldırırken gözlerimi kapattım. Şalım eriyip vücudumla bütünleşirken pullarımın kalanı da oluştu. Şalım göğsümü kaplayıp belimden aşağı uzanan, altın lekelerle sahip pembe tonlarındaki pullara dönüşmeye başladı. Başımı kaldırdığımda, herkesin bana baktığını fark ettim. Kola gözlerini kırıştırdı, ardından bakışlarını kaçırdı. Bem ve Issa mataraları doldurmayı bırakıp silahları kontrol ederek birbirlerine bakışlar attılar. Ifedayo dönüp çimlerin kıyısındaki bir ağacı hedef alarak bıçaklarını atmaya devam etti. Utanç, nehirdeki keyifli anlarımı tüketirken başımı eğdim.

“Sana öyle bakıyorlar çünkü muhteşemsin.” Bem ve Kola’nın arasından sıyrılan Yinka ilk hareket eden kişi oldu. Erkekler başka yerlere bakıp silahları kontrol ederek kendilerini oyalıyordu. “Kola’nınki diğerlerinden farklı bir se-

Yalnızca birkaç adım ilerlemiştik ki diğerlerinin hareketsiz bir biçimde önümüzde dikildiğini gördük. Bir dönemeçte duruyorlardı. Bem yavaşça bize dönüp işaretparmağını dudaklarına götürdü. Bir süreliğine donup kaldık ama sonra o tanıdık çekimi hissettim. Diğerleri, onları şaşırtan sesin ne olduğu anlaşılana dek bekledi: Suyun alçak ama sürekli kükreyişi.

Kola, Bem'in etrafından dolaştı ve sola doğru kıvrılan ağaçları geçip ilerledi. Sadece birkaç saniyeliğine gözden kayboldu ancak tekrar görüş alanımıza girene dek kalbim sıkıştı.

“Bir nehir.” Kılıcıyla işaret etti. “Hadi karanlık bastırmadan önce mataralarımızı doldurup dinlenelim; sonra yola devam ederiz,” dedi. Sesi kısıktı, gözleri çalılıkları ve ağaçları tarıyordu. “Şimdiye kadar her şey fazla yolunda gitti gibi.”

“Sanki sadece bir şey olmasını bekliyormuşuz gibi mi?” diye sordum.

“Biraz.” Bir elini yüzünden geçirirken nefesini avcuna verdi.

“Onları bulacağız,” dedim sessizce, ona yaklaşıarak. Elini indirip çökünce başı benimkine yaklaştı. “Onları bulacağız,” diye tekrarladım.

Şaşırtıcı derecede temiz olan nehir, yatağı oluşturan koyu çakıl taşlarının üzerinden akıyordu. Ağaçlar çimlerle kaplı kıyının sınırında bittiğinden su, eğilen kararmış dallardan serbest kalıyordu. Soluk ışık nehrin yüzeyinde benekler oluşturuyor, gümüşü parıltı oldukça davetkâr görünüyordu. Elimi suya daldırıp gözlerimi kapattım. İçimde suya dalma güdüsünü hissederken akıntı hafif bir serinlikle parmaklarımin ucunu öpüyordu.

Issa yanımda ufacık elini suyla doldurup nazikçe içti. Bana gülümsediğinde Bem’le Yinka’nın ona yönelik tepkilerini ve denizden döndükten sonra beni bulundukları hali düşündüm.

“Yardıma oluyorsa girmelisin,” dedi yumbo, ıslak elleriyle nehri göstererek. “Halinden utanma.”

Su beni çağırırken küçük perinin bilgece sözlerine gülümsedim. *Diğerleri ne olduğumu biliyor*, diye düşündüm. Ayaklarımı şimdi rahatlatırsam daha sonra daha güçlü olurdı.

Sonunda nehre doğru eğildiğimde içime dolan rahatlamayla neredeyse ağlayacaktım. Kuyruğumun yelpazesi oluşup yaldızlı pembenin pırıltısı güneşte ışıldarken tabanlarımdaki yanma hissi yok oldu. İç çekip başımı arkaya yatırırken ve kafamı, o güzel serinliğe daldırırken gözlerimi kapattım. Şalım eriyip vücudumla bütünleşirken pullarımın kalanı da oluştu. Şalım göğsümü kaplayıp belimden aşağı uzanan, altın lekelerle sahip pembe tonlarındaki pullara dönüşmeye başladı. Başımı kaldırdığımda, herkesin bana baktığını fark ettim. Kola gözlerini kırıştırdı, ardından bakışlarını kaçırdı. Bem ve Issa mataraları doldurmayı bırakıp silahları kontrol ederek birbirlerine bakışlar attılar. Ifedayo dönüp çimlerin kıyısındaki bir ağacı hedef alarak bıçaklarını atmaya devam etti. Utanç, nehirdeki keyifli anlarımı tüketirken başımı eğdim.

“Sana öyle bakıyorlar çünkü muhteşemsin.” Bem ve Kola’nın arasından sıyrılan Yinka ilk hareket eden kişi oldu. Erkekler başka yerlere bakıp silahları kontrol ederek kendilerini oyalıyordu. “Kola’nınki diğerlerinden farklı bir se-

bepten.” Sesi hafif ve alaycıydı ama sözleri tüm ağırlığıyla üzerime çökmüştü.

İstememe rağmen Kola’ya bakmadım. Tekrar dalıp suyun beni rahatlatmasına, zihnimdeki tüm düşünceleri silmesine izin verdim ve gevşemeye başladığımı hissedebildiğimde yüzeye çıktım. Ben ortaya çıkarken Yinka kıyıda oturuyor, uzun bacaklarını nehre daldırıyordu. Bir ayağıyla tekme atıp suyun yüzeyinde bir dalga oluşturdu.

“İtiraf etmeliyim ki bu iyi hissettiriyor.” Bileklerini suya daldırdı ve kollarının ön kısmını suyla ovdu. “Sana bir şey sorabilir miyim?”

Islak elleriyle ensesini ovarken, parmaklarını birleştirip sıktı. Bu kez rahatlamayla iç çeken Yinka oldu. Başımı salladım.

“Nasıl hissettiriyor?” Onun nehre, kuyruğumun ihtişamına baktığını fark ettim. “Çünkü ben dövüşürken sanki...” Duraksadı. Kurumaları için ayaklarını sudan çıkardı ve omuzlarının boşluğuna uyan deri kayışları çekiştirdi. “Sanki değişiyormuşum gibi hissediyorum. Neredeyse bedenimden çıkıyormuşum gibi.”

“Başka bir şeymişsin gibi mi?”

“Hı hı.” Bir avuç dolusu su alıp parmaklarının arasından kaymasına izin verdi.

Benim yaşımda olan ve aslan gibi savaşıyor kızı izledim. “Kolaylaşıyor. Değişmek... hepinizin önünde durabilmek.”

“Ama ben fiziksel olarak değişmiyorum.” Yüzüme bakmak için bana döndü. “O nasıl hissettiriyor?”

Geriye doğru yüzüp kuyruğumun yelpazesıyla havaya su sıçrattım. Su damlacıkları güneşte parıldıyordu. Cevap

vermeden önce düşünmek için kendime biraz süre verdim. “Aitmişim gibi... hissediyorum. Suya. Onun bir parçasıymışım, o da benim bir parçammış gibi.” Kaşlarımı çattım. “Ama bunlar oluşurken de eskiden olduğum kişiyi terk ediyormuşum gibi hissediyorum. İnsan formundayken bazıları geri gelmesine rağmen anılarımın çoğu kayıp. Düşüncelerimin çoğu denizi ve içindeki yaratıkları içeriyor.” Kıyıya doğru yüzüp sakın akıntıda dönerken taşlara takılmamak için dikkat ettim. “Bazen kaybolmuş gibi hissediyorum. Demek istediğim, kim olduğumu hatırlayamazsam var olmuş sayılır mıyım?” Yanaklarımın kızardığını hissedip başımı suyun altına soktum. Belki de çok fazla konuşmuştum. Bir süre nehir yatağına yakın durup dibe yerleşerek suyun yüzeyine vuran ışığa baktım. Yinka’nın orada öylece kalan bulanık görüntüsünün, ben tekrar yüzeye çıkana tek gitmeyeceğini biliyordum. Yüzeye çıktığımda Yinka bir elini omzuma koydu. Bakışları yumuşamıştı ancak aynı zamanda şevkle doluydu.

“Sen *sensin*, Simidele. Hiçbir şey bunu değiştiremedi, değiştirmeyecek de. Kendini kaybetmedin. Tam buradasın.” Bana yaklaştı. İlk kez doğrudan beni hedef alan bir tebesüm sunarken ıslıl ıslıl gözlerini benimkilere kenetledi. “Ve ben, seni görüyorum.”

Nehri arkamızda bıraktığımızda güneş, simsiyah ağaçların ardında son bir kızılık bırakarak batmıştı. Saatler sonra hepimiz, kısık yanan meşalelerimizle zorlukla ilerliyorduk. Sıcaklık ormanı terk etmişti ve biz yaprakların üzerinden

geçerken soğumuş terlerimiz şallarımızı tenimize yapıştırıyordu. Ormanın seyrelmeye başlayan tarafına geldiğimizde herkesin rahatladığı ortadaydı.

“Ayakların nasıl?” diye sordu Kola.

Yeniden topallamaya başladığımın farkındaydım ama bunu kimsenin fark etmeyeceğini umuyordum. Nehir bedeni mi yalnızca bir süreliğine rahatlatmıştı. “Yürüyeblirim,” dedim. “Devam etmek zorundayız. İkizleri ne kadar erken bulursak o kadar iyi.”

Koyu mavi gökyüzünün ışıkları tepemizdeki bitkilerin boşluklarından sızarak önümdeki yolu parmaklık misali bölüyordu. Kola hızla önüme geçerek yolumu kesti. “Biraz dinlenelim,” diye seslendi diğerlerine.

“Sonunda,” diye homurdandı Yinka yere çökerek. Issa da onun rahatlamış yüz ifadesini taklit ederek yere oturdu. Yinka matarasını çıkarıp suyundan kana kana içti.

Bem ve Ifedayo çömelip silahlarını kontrol etti ve sularından içtiler. Bir süre daha öylece ayakta durdum, sonra Kola beni yıkılmış bir ağaca doğru çekip çürüyen bir dala oturdu. Yanındaki yere eliyle vurdu. Oturmadan önce bir anlığına tereddüt ettim. Ayaklarımı kaldırdım, gözlerimi kapatıp rahatlamamın verdiği zevkle hafifçe inledim.

“Burada bekle.” Açık yeşil bir çalılığa doğru koşturdu, toprağa yakın bir şeyi almak üzere eğildi. Döndüğünde elinde bir avuç dolusu yaprak vardı. “Dinlenmen gerektiğinde söylemelisin.”

Ayak tabanına masaj yapmaya devam ederken kaşlarımı çatığımı hissedebiliyordum. Dinlenmek durmak demekti ki bu da sahip olmadığımız bir zamana mal oluyordu.

“Bırak bakayım.” Kola ayağımı ellerine aldı. Geri çekmeye çalıştım ama Kola bana karşı çıktı. “Biraz sabit dur. Yaralandıysan daha yavaş gitmek zorundayız.”

Ofladım ama Kola nazikçe ayağımı sallarken hareket etmedim ve kalbim biraz daha hızlı atmaya başlarken nefesimi tuttum. Başparmağını tabanımdan geçirince yüzümü buruşturdum.

“Affedersin,” dedi usulca. Diğer elinde yaprakları ezip sularını çıkarıyordu ve işi bittiğinde nazikçe ayak tabanımı sardı.

“Doğru düzgün bir merheme ihtiyacın var ama bu da hiç yoktan iyidir.”

“Marul mu? Bunu daha önce hiç duymamıştım,” dedim. Aynı şeyi sağ ayağıma yaparken ses tonumu hafif tutmaya çalıştım. Kola güldü ama bana bakmayıp yaprakları tabanlarımaya sarmaya odaklandı.

“Küçük bir kuş, bunun acıya iyi geldiğini söylemişti. Denemeye değer.”

Yutkunup yüzüne kaçamak bir bakış attım. Ter saç diplerinde boncuk boncuk olmuş, dudakları birbirine kapanmış halde yaprakları sarmaya odaklanırken kaşlarının arasında hafif bir çizgi oluşmuştu.

“Simi, ben...” Sesindeki o yumuşacık ton, kalbimin teklemesine sebep oldu. Olokun’u aramaya gittiğimde benim için endişelenmesini, beni kayıktan alıp kumsala bırakırken bakışını düşündüm. Yutkunup gözlerimi geniş omuzlarında gezdirdim. “Tüm yardımların için ne kadar müteşekkirdim. Ve ben...” Durdu. Gözlerindeki parıltı daha çok paniklememe sebep oluyordu. O da benim

gibi hissettiğini söylerse, ona neden aramızda asla bir şey olamayacağımı açıklamak zorunda kalacaktım. Yemoja'nın uyarısını açıklamak zorunda kalacaktım.

İçimde bir arzu yükseliyordu.

Keşke insan olsaydım.

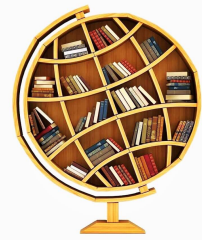
Bu düşünce tüm benliğime yayılırken ayağımı ellerinden çekip tabanlarımdaki ağrıyı görmezden gelerek ayağa kalktım. Eğer bana karşı hisleri olduğunu söylerse işler daha da zorlaşırdı. Zaten olduğundan daha fazla zorlaşırdı.

“Devam etmeliyiz,” dedim. Kola'nın yüzündeki incinmişlik ve kafa karışıklığına bakmamaya çalıştım. “Hadi yola çıkmaya hazırlanalım.”

Meşalelerimiz sönmeye başladığında loş ay ışığı etrafı aydınlatmaya başladı ve Kola'nın önüne düştüm.

“Yanardağa yakın olmalıyız. Babalawo orada bizi Esu'nun sarayına götürecek bir patika olduğunu söylemişti,” dedi Kola. “Hızlanalım.”

Gece çöktüğü için orman kararıyordu. Daha yavaş hareket ediyor, yanımızda titreşen gölgelere dikkat kesiliyorduk. Ağaçlar seyrekleşmeye başladığında birkaç adım ötesinden fazlasını görebilmeye başladık. Kendimi biraz daha cesur hissetmeye başlamıştım ki bir uluma sesi göğü delip geçti.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

Saçımdaki hançeri çekip alınca altın ucu gümüşü ışıktı parladı. “O da neydi?” diye fısıldadım.

Yinka, Issa’yı kendine çekip baltalarını çıkarırken Kola ağaçların arasını inceledi. Ay ışığına rağmen etrafta herhangi bir şeyin saklanabileceği derin karanlıklar vardı. Bir uluma sesi daha geceyi böldü ve bir daire çizerek dönerken ürperdim. Sonraki ulumalarda bir tuhafılık vardı. Yankılanan sesler akla dişleri ve kanı getiriyordu.

Kolumdaki tüyler diken diken olmuştu. “Devam etmek zorundayız,” dedim kısık sesimle. Hançerim önümde, havada duruyordu.

Uzun çimlerle dolu açık bir alana varana dek diğerlerini de ağaçlarla kaplı son bölgeden geçirdim. Kıvrılan sis bacaklarımıza dolarken ve bir havlama sesi karanlığı bölerken ilerledik.

“Çakallar mı?” diye soruyor Yinka. Issa ufak bıçağını kavrayarak Yinka’ya yaklaştı.

Kola başını iki yana salladı. “Çakallar böyle ses çıkarmaz.”

“Uluma ulumadır, farkı ne ki?” diye sordu Yinka, gözleri karanlıkta parlarken.

Bu açık alanda tamamen savunmasızdık. Belli belirsiz bir cıvıltının takip ettiği bir başka uluma sesi daha duyulurken gerilerek dikkatle etrafı dinledik.

“Belki de sırtlanlardır,” dedi Bem. Yüzünü açıklığın kenarında bulunan gür yapraklara çevirdi. “Duyabiliyor musunuz? Sonlara doğru neredeyse bağırışa dönüyor.”

“Sırtlanlar mı?” diye sordu Kola. “Ama...” Sonra durdu. “Babalawo buna benzer bir şey söylemişti.”

İyice çöken karanlığa baktım ve gece esintisinde bir çalılık kıpırdayınca irkildim. “Bu durumun Esu’yla bir ilgisi varsa herhangi bir yaratık da olabilir.”

“Ateş yakmamız gerek,” dedi Bem. “Ateş onları korkutacaktır.”

“Zamanımız yok,” diye homurdandı Ifedayo, alanda ağır ağır hareket ederken. “Onlar saldırmadan biz saldırmalıyız. Her neyseler.”

“Birbirinize yakın durun,” dedim, korku damarlarımda ilerlerken.

Kendimi yürümek için zorladım. Kola yanımdan, diğerleri ise arkamdan yürüyordu. Kopkoyu bir gölge bir ağacın arkasından uzandığında kolumu uzatıp hepsini durdurdum. Ifedayo iki elinde birer bıçakla yanımıza geldi.

“O ne?” diye tısladı Yinka. “Görebiliyor musunuz?”

Parmağımı dudaklarıma götürdüm ve ellerimle çimlere doğru eğilmelerini işaret ettim. Döndüğümde, bir ay ışığı huzmesi zemine yakın olan parlak gözleri ortaya çıkardı.

Yaratıklardan biri ormandan çıktı.

Daha önce gördüğümünden çok daha büyük bir sırtlandı bu. Kocaman gri bedeni ve kalın kürküne yayılmış siyah noktaları olan sırtlan önce yeri, daha sonra uzun çimlere doğru havayı kokladı. Kocaman başını kaldırıp çok tiz bir ses çıkardı. Yanımda duran Kola ve Bem, hayvanı görünce kaskatı kesildi. Zihnim seçeneklerimizi gözden geçiriyordu.

“Hazırlanın,” dedi Kola, gözleri karanlıkta büyürken. “Buraya doğru geliyor.”

“Hiç bu kadar büyük bir sırtlan görmemiştim,” dedi Bem, kılıcını kaldırarak.

Kola’yla birbirimize baktık. “Biliyorum.”

“Söylediğimde hepinizin ağaçlara doğru koşmasını istiyorum,” dedim, ormanın karanlığına doğru uzanan çimlere bakarken. Orada bir tane sırtlan varsa kesinlikle daha fazlası da vardı. “Ve tırmanmanızı.”

“Hayır,” dedi Yinka ve yanıma gelmek için hareketlendi. “Kimse kimseyi bırakmıyor.”

Ne var ki tartışacak zaman kalmadı. İlk gördüğümüz sırtlana birçoğu eklenirken gölgeler de bölünmeye başladı. Nefeslerimi sakinleştirmeye çalıştım. Ter göğsümden akıyordu. Çalılıklar sarsılıyor ve solgun ışığın içinde gözler, minik kehribar iğneler gibi parlıyordu.

“Oradalar!” diye fısıldayarak hançerimi elimde düzelttim. Sisi delip geçen diğer gözler de ortaya çıktı.

“Bir, iki, üç...” Gözleri ve dişleriyle gölgeler çimlerin kenarına doğru kayarken Ifedayo saymayı bıraktı.

Benekli, hırpani kürklerle kaplı kaslı gövdeleriyle iri bedenleri sisin arasında iyice belirene dek yaklaştılar. On tane den sonra saymayı bıraktım. Yeri koklarken başları eğilen

yaratıklar tiz sesle uluyor, çeneleri kalın omuzlarının altına sarkıyordu.

“Bir çember oluşturun. Sıkışın!” diye seslendi Kola, kollarını genişçe açarken.

Issa’yla aramdaki mesafeyi kapatmak için döndüm. Ninki Nanka’yı kontrol etmiş, konuşarak onu vazgeçirebilmiştim. Belki de safır her hayvanda işe yarıyordu. Parmaklarımı kolyemin mavi taşının etrafına sardım. Düşüncelerimi toplayıp tüm enerjimi sesime yönelttim. *Durun.*

Sırtlanların kulakları dikildi ancak ilerlemeye devam ettiler.

Gidin. Nefesimi tutarak, söylediğimi yapıp yapmayacaklarına baktım.

Kola’nın gözlerindeki inanç bana cesaret veriyordu.

Durun dedim. Kelimeleri, Yemoja’ya dua ettiğimde yaptığım gibi en derinlerimden çekip alıyor, sesime güç ve inanç katmayı deniyor, titremesin diye parmaklarımı kıvırıyordum.

Yaratıklar bir anlığına durdular. Kalbim boğazımda atıyormuş gibi hissediyordum. En iri sırtlan başını eğerken simsiyah dudaklarından salya aktı ve uldu.

Göğüs kafesim umut hissiyle yanmaya başladı.

Sonra sırtlan güler gibi bir ses çıkarıp bize doğru yürümeye devam etti. Diğerleri de liderlerini takip ediyordu.

Hayır! Hep birlikte omuz omuza dikilirken hayal kırıklığı korkuya karışmıştı.

Yanımıza ilk ulaşan lider oldu. Öne atılıp Kola’nın boyununu hedef alarak çenesini kapattı ama Bem kılıcını sallayıp neredeyse yaratığın burnuna isabet ettirdi. Sırtlan geri çekildi ve bize doğru çömelirken tüyleri kavisli omurgasında

dimdik oldu. Diğerleri ona yetişmek için çimlere bata çıka koşuyordu. Hareketlerini ele veren tek şey gözlerindeki parıltıydı. Yaratıkları yayılıp yerlerini almak için birbirlerine sesleniyorlardı.

Etrafımız sarılıyordu.

Pozisyon aldıklarında liderleri simsiyah burun deliklerini genişletip midemi altüst eden alçak bir homurtu çıkardı. Dişlerini ortaya sererek etrafımızda dönmeye başladı.

“Bizi öldürecekler mi?” diye sordu Issa, kısık sesiyle.

“Buna izin vermeyeceğiz,” dedim. Sürünün lideri, karanlıkta parlayan gözleriyle bana bakıyordu.

Gecenin karanlığında ağızlarını açıp kapayan sırtlanlar, çok tiz bir sesle bağırırken adeta kendi aralarında konuşuyorlardı. Dağılıp etrafımızı sarıyor, biz onlara silahlarımızla karşılık verirken öne atılıp havayı ısıtıyorlardı. Yinka öne atılıp bize fazlaca yaklaşmaya cesaret eden sırtlanlardan birinin böğründe bir kesik açtı.

Başka bir sırtlan yerini almadan önce acı bir çığlık attı. Etrafımızda bir çember çizip bizi ayırmaya çalışıyorlardı ancak biz yerimizi koruyup sırtlarımızı birbirine yakın, silahlarımızı havada tutmaya devam ettik. Hançerimle öne fırlayan, nefesi çürük ve bayat kan kokan sırtlana saldırdım ve hançerim kalın omzuna girerken tiz bir uluma sesi işittim. Ifedayo bıçaklarını fırlatıp bir yaratığın yere düşmesine sebep oldu fakat bir başkası hemen düşenin yerini aldı. Neden henüz bizi öldürmeyi denemediklerini merak ediyordum. Belki de bizi güçten düşürmeye çalışıyorlardı.

“Dayanın,” dedi Ifedayo, daha fazla sırtlan açıklığa girerken. Yavaşça, kemerinden iki bıçak daha çıkardı.

Etrafımızı tamamen saran hayvanların birbirine çarpan

dişlerinin sesi havayı dolduruyordu ancak hiçbirisi doğrudan üzerimize atılmıyordu. Bize yaklaşırken çemberi genişletip pozisyonlarını ayarlamak için uluyup homurdanıyorlardı. Yorulsak da savunma hattımızı koruduk fakat bir an sonra yaratıklardan biri dişlerini Bem'in üst koluna geçirdi.

Akan kanı görünce bir çığlık attım. Ifedayo bir bıçağını elinde döndürerek fırlattı ve bıçak hedefini bulup sırtlanın çığlık atmasına sebep olunca gülümsedi. Bu hareket diğer sırtlanları püskürtüp onları Bem'den uzaklaşmaya zorladı.

Kan, ay ışığıyla aydınlanan toprağa yayıldı ve sırtlanlar sevinçle uludu.

"Hayır!" Damarlarımda ateş gibi kızgın bir öfke dolaşıyordu.

Bem bağırarak kılıcını kaldırdı. Metal ay ışığında parlarken yüzü acıyla buruştu. Kolundaki yaradan akan kanın bakır kokusu havaya karışıyordu. Aynı sırtlan bacağına doğru atılırken Bem de ileri çıkıp kılıcını havada hafif bir kavis yapacak şekilde indirdi. Yaratık darbeden kaçınarak dişlerini Bem'in uyluğuna geçirdi ve Bem'i dizlerinin üzerine çöktürdü. Bem ayağa kalkmaya fırsat bulamadan başka bir sırtlan yaklaşıp ona açıp kapadığı ağzındaki sivri dişlerini gösterdi.

"Bem!" diye haykırdı Yinka. Baltalarını, hemen ona dönen iki yaratığa doğru salladı.

Bem ayağa kalkmaya çalıştı ama sırtlan onu tekrar devirdi, bu sırada Bem'in omzuna saldıran başka bir sırtlan da ona katıldı. Bem'in kolundaki parçalanmış ısırıktan kan akmaya devam ediyordu ama o yine de kılıcını kaldırmayı deneyip yaratığı yaralamayı başarınca, yaratık sonunda bacağını bıraktı.

“Çok fazlalar!” diye bağırdı Kola, dönüp Yinka’nın peşine düşen sırtlanın omurgasına bir darbe indirirken. İki yaratık daha üzerimize atıldı ama Kola ikisine de saldırıp birini gözünden, diğerini ön bacağından yakaladı. “Yakın durun!”

Bem baltasını, dişlerini omzuna geçiren sırtlana indirmeye çalıştı. Acıyla bağırırken dudakları kıvrıldı. Kola ona katılmak için koştu, yarattığı Bem’den uzaklaştıracak bir hamle yapmaya çalıştı ancak bu sırada arkasını korunmasız bırakmıştı. Bir sırtlan zıplayıp Kola’ya çarptı ve onu yere düşürdü.

Başka bir sırtlan Kola’nın uyluğunu ısırp onu tozun toprağın içine gömerken bağırarak koştu. Kola’nın üzerine ilk atlayan sırtlan, dişleri karanlıkta parlayarak ona doğru eğilirken yüzüne bir darbe indirdim ve yaratık feryat edip arkaya kaçınca zafer kazandım.

Yinka arkamda bağırınca döndüm ve karanlıkta dönen baltalarıyla karşılaştım. İki sırtlanı güçlkle uzakta tutmaya çalışırken, liderleri havaya sıçrayıp Yinka’ya doğru atıldı ve onu bir pençe hareketiyle yakalayıp yere serdi. Yinka gecenin karanlığı içinde bir çığlık attı.

Titreyen elleriyle bıçak tutan, yanakları gözyaşları izleriyle kaplı Issa’yı önüme çektim. “Ne yapacağız, Simi?”

Ağzımı açtım ama sesim çıkmıyordu... Derken ağır bir şey yan tarafıma çarpıp beni dizlerimin üzerine düşürdü. Hançerim elimden uçup gür çimlerin arasına düştü. Sırtlanın nefesinin sıcaklığını üzerimde hissedebiliyordum. Yaratık üzerimden geçerken omuzlarımda ani bir ağırlık oluştu, ılık salyası enseme de birikti. Issa altımda bağırırken gözlerimi kapatıp dişlerin tenime geçmesini beklemeye başladım.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

Dişler tenime geçmedi.

Sırtlanın altında yatarken pençeleri sırtımdaki kaslara batıyordu. Ulumalar ve çığlıklar, kemik çatırdamalarına eşlik ediyordu. Omurgam ve omuzlarımdaki baskı yok olduğu için hançerime doğru sürünebildim. Dizlerimin üzerinde doğrulmadan önce hançerimi aldım. Issa toz toprak arasında sürünerek ilerledi ve ben bir kolumu incecik omuzlarına koyarken o da kendini bana bastırdı.

“Kola? Bem?” diye seslendim. Kesik soluklarımla etrafıma bakarken korku sanki sesimi oyuyordu. “Yinka?”

Diğerleri ayağa kalkarken kürekkemiklerimin arasından bir damla kanın yavaşça aktığını hissediyordum. Sırtlanlar önümüzde yarım yamalak bir yarım daire oluştururken bedenleri kıvrılıp bükülüyordu. Kola’nın elleriyle uyluğundaki yarayı tuttuğunu, kızıl yolların bileğine doğru aktığını görünce korkudan ağzım kurudu. Bem’in birkaç yerinde ısı- rık izi vardı. Ifedayo ve Yinka sarsılmış görünüyordu ancak üzerlerinde sadece birkaç pençe izi vardı. Sırtlanlar bizimle oyun oynuyorsa bile bu oyun yakında bitecekti.

En büyük sırtlan diğerlerinin önünde duruyor, çenesini açıp kapatıyor ve dişlerini kapkara dudaklarından öne çıkarıyordu. Başını eğen yaratık titreyip vücudunu kıvrırken ve derisi gerilirken parıldayan gözlerini Yinka'ya dikti. Başını yıldızlarla kaplı gökyüzüne çevirirken kükreyen sesi etrafa yayıldı. Kürkü kapkara derisine yapışırken, bacakları uzayıp pençeleri tırnaklara dönüştü ve tiz, kesik ulumalar vahşice yankılanmaya başladı. Parlak gözleri gerilip değişimin verdiği acıyla bir anlığına kapandı. Uluma çığlığına dönüştüğünde ortaya çıkan şeyi gördüm.

Geçirdiği değişimin tükettiği gücü yüzünden titreyen kol ve bacakları terden parlayan genç bir kadın önümüzde dikiyordu. Kadın titreyen elleriyle alnını sildi; tırnakları hâlâ sivri ve kıvrımlıydı. Siyah saçları başının iki yanında iki bukle halindeydi ve insan formunda olmasına rağmen bir çift kulağa benziyorlardı. Cılız vücudunda kürkünden geriye kalanlar hâlâ görülebiliyordu ve bu tüyler, açık gri bir şal oluşturuyordu. Bir an bocaladım, sonra kendimi toplayıp birkaç dakika öncesine dek bir sırtlan olan kadına baktım.

Kadın upuzun uylukları, yumuşacık teni altındaki kaslarıyla daha dik durup boynunu hareket ettirdi. Kemikleri, açıklıktaki sessizlikte çatırdarken irkildim. Bem'den bile daha uzun olan kadının küçücük gözleri Yinka üzerinde sabitlenmeden önce, bir süre hepimizi inceledi. Ona doğru bir adım atan genç kadın gülümsedi ve dudakları, hâlâ keskin olan dişlerinin etrafına yayıldı.

“Bizimle aynı soydan mısınız?” diye sordu melodik ve derin sesiyle; gözleri hâlâ Yinka üzerindeydi. “Bizim gibi olanlara zarar vermeyeceğiz. Bu emredilemez.”

Arkasındaki diğer sırtlanlar ulumaya başladı; uzuvları uzuyor, vücut hatları alacakaranlıkta parlıyordu. Teker teker, kemikleri çatırdayıp kütürderken onlar da değişmeye başladılar. Ağız ve burunları kısılıyor, gri benekli kürkleri koyu kahverengi tonlarındaki derilere dönüşüyordu. Erkeklerin saçları yanlardan kazınmıştı ve iki saç örgüsü, başlarının üst kısmından sarkıyordu; kadınların kulaklarının etrafını da aynı şekilde bukleler sarıyordu.

“Bultungin,” dedi Ifedayo, hayranlıkla ona yaklaşıırken. İnsanlardan oluşan yarım dairede içindeki herkesin şalı kısa, gri kürkten yapılmış gibi duruyordu ve karanlıkta belli belirsiz parlayan gözleri Yinka’ya odaklandı. “Sırtlana dönüşebilenler,” diye açıkladı Ifedayo, hepimizin yüzündeki şaşkınlığı görünce.

Upuzun kol ve bacakları, yumuşak gülüşlerinin örttüğü keskin dişleriyle karşımızda duran bu insanlar bizi izlerken silahlarımızı kaldırdık. Diğerleri mesafelerini korurken, ilk dönüşen genç kadın Yinka’ya doğru yürüdü.

“Ben Aissa,” dedi, gözlerini Yinka’dan ayırmadan. Liderleri sivri tırnaklı, uzun parmaklarıyla bir elini göğsüne yerleştirdi. “Bizimle aynı soydan mısınız?” diye tekrarladı Aissa. “Sanırım etinden ve kanından kokusunu alabiliyorum. Ama tam emin olamıyorum...”

“Ne?” Yinka baltalarını sıkıp daha yükseğe kaldırdı. “Ne demek istiyorsun?”

Issa yüzünü bana çevirip kaşlarını çatarken altın rengi gözleri parladı. “Ailesi mi?”

“Ben... Emin değilim.” Yinka’nın annesini, Oko’ya ne şekilde geldiğini düşündüm. Bir şekilde bultungin olabilir miydi?

Liderleri yavaşça öne eğilip Yinka'nın koluna uzandı. Yinka ise hareket etmiyordu ama karşısındakilere gergin bakışlar atıyordu. Bir elini öne uzatan genç kadın, gözlerini Yinka'dan ayırmıyordu.

“Size zarar vermeyiz,” dedi.

“Sence Yinka bultungin mi?” dedi Kola, topallayarak yanına doğru giderken. “Hayatı boyunca bizim köyümüzde yaşadı.” Yinka'yı kendine, Aissa'dan uzağa çekmek için uzandı. “Öyle bir şey olsaydı bilirdi.”

Kalın saç örgüleri olan kısa boylu bir çocuktan öfkeli bir homurtu yükseldi. “Biz ‘şey’ değiliz, başkaları bizden korktuğu için dağılmış insanlarız.” Yüz hatları öfkeyle büzüldü, parmakları önce kıvrılıp sonra kısaldı. Başını kaldırırken boynu çatırdadı, vücudu parlayıp uzadı.

“Sakin ol, Umar.” Aissa'nın alçak çıkan sesi sertti. Çocuk başını salladı ve vücudu yeniden teniyle gergin uzuvlu halini aldı.

Bakışlarımı sürünün geri kalanı üzerinde gezdirirken aynı şeyin yaşandığını fark ettim. Karşıımızdaki insanların bacakları önce uzadı, sonra yeniden eski halini aldı. Bultunginler insan formunda kalmaya çalışıyordu.

“Esu bizi adayı korumaya mecbur bıraktı,” dedi Aissa. Yeniden kendi insanlarına baktı ve ekşittiği yüzünden bana dek ulaşan endişeyi gördüm. “Ama bizim gibi olanları öldüremeyiz!”

Güçlkle yutkunup hançerimi hazırlarken temkinli bir şekilde etrafıma baktım.

“Bizden biri gibi kokuyorsun.” Aissa bizi göstermek için döndü. “Ama onlar kokmuyor.”

Sürünün ortasından bir uluma yükseldi ve Aissa geri gidip insan formunu daha fazla koruyamayanları aradı. “Kontrolümüzü kaybetmeden önce gitmelisiniz.”

Boyu neredeyse Aissa kadar uzun bir kız bakışlarını Kola’ya dikti. Ağzını açıp bir çığlık atarken burnu ve ağzı uzuyor ve dişleri uzayıp dudaklarını aşıyordu. Yanındaki iki çocuk onu sakinleştirmeye çalışıyordu ama kız kendine engel olamıyordu. Kararan dudaklarından çıkan hırıltıyla yere düşerken gri kürkü tüm uzuvlarına yayıldı.

“Hemen gitmelisiniz. Çabuk,” diye tısladı Aissa, sürüyü tarayıp Yinka’ya dönerken. Arkasında diğer bultunginler değişirken bükülmüş dudaklarından hırıltılar çıkıyor, kah-verengi derileri kürkün altında kayboluyordu. Aissa yeniden konuşmak için ağzını açtı fakat dudaklarından yalnızca bir inilti dökülebildi. Ağzı ve burnu oluşurken dudakları gerildi, uzun dişleri ortaya çıktı. Boynunu bükte; kalçası kalınlaşıp elleriyle ayakları pençe ve pati şeklini alırken yere düştü. İnsana özgü son izler de onları terk ederken, arkasındaki sırtlanlar haykırp çenelerini aya doğru kaldırıp uludular.

“Yinka, hadi,” diye üsteledim. Geriye doğru yavaş yavaş yürürken ve gözleri hâlâ Aissa’nın üzerindeyken koşup onu tuttum.

Sürü lideri artık dört ayağı üzerinde duruyordu. Başını eğip hırladı. Kıvrılan upuzun sırtı ve omurgasını kabartan gri kürküyle artık bir kadın değildi fakat içeride bir yerlerde hâlâ insani bir bilince sahip olup olmadığını merak ediyordum. Esu’nun onları yapmaya mecbur bıraktığı şeyden nefret eden bir bilinç.

Yinka durdu ve gözleri kararsızca, biraz evvel Aissa olan yaratığın üzerinde gezindi. Tam sırtlanlar ezici bir uğultu çıkarıp öne atılırken Yinka'yı kolundan tutup çektim. Sürü, kızgın solukları ve ortaya serdikleri dişleriyle çimlerin arasından dalgalar halinde Yinka'nın arkasından, çok yakınımdan geliyordu.

“Buradan!” diye bağırdı Ifedayo, Issa'yı yerden alıp infilak etmek üzere olan yanardağa doğru giderken.

Verdiğim mücadele nedeniyle uzuvlarım ağırlaştığı için her adım bedenimde ani bir acı oluşturunuyordu ancak Kola'yla Bem'e baktığımda daha büyük bir endişe duyuyordum. Bacaklarındaki parçalanmış ısırık izlerinden kanlar akarken ikisi de topallıyordu ve Bem'in kılıcını tutmakta zorlandığını açıkça görebiliyordum.

“Acele edin!” diye bağırdım. Çimler yerini sertleşmiş lavların soğumuş kıvrımlarına bırakırken ve ağaçlar geride kalırken düşmemek için dua ettim. Sırtlanların çılgınlıkları ve bizim umutsuzlukla kesilen nefeslerimizin yanı sıra kanımın da kulaklarımda uğulدادığını duyabiliyordum.

Ifedayo kayalık zemine ulaştı ve eğri büğrü bir yarığın önünde durdu. Yanına gittiğimizde bu yarığın aslında, açık ağızlarına oyulan upuzun dişli canavarlarla süslenmiş ince sütunlarla çevrili, küçük bir giriş olduğunu fark ettim. Ifedayo, onu yakından takip eden Kola ve Bem'le tünelin ıssız karanlığının içine doğru kaydılar.

Arkama bir bakış attım ve bultunginlerin üzerimize doğru akın ettiklerini gördüm. Nefes almaya çalışırken boğazım tıkanıyordu.

“Hadi Simi!” diye bağırdı Yinka, beni önündeki tünele doğru iterken.

Tünelin içi sıcaktı ve koşarken parmak uçlarımı sert duvara sürtüyordum. Önümüzdeki yol kırmızı bir ışıkla aydınlanıyordu. Çok geçmeden ciğerlerim, kurak hava yüzünden kavrulmuş gibi yanıyordu ve yutkunmaya çalıştığımda dilim damağıma yapışıyor, boğazımın ardından ağzıma sülfür tadı geliyordu. Tünel genişlerken dar bir patikada ilerleyen arkadaşlarımın ileride olduklarını fark ettim. Patikanın yanında bir lav nehri sakince akıyordu. Bu yoğun birikinti kırmızı, altın ve siyah yarıklar içeriyordu. Yinka'yla onlara yetişmek için hızlanırken duvara yakın durmaya özen gösteriyordum.

“İkiniz de iyi misiniz?” Kola bana döndü. Yaralanıp yaralanmadığıma bakarken hafifçe kollarımı tutuyordu.

Ben Kola'nın çatık kaşlarına bakarken Yinka başını salladı. “Yaralanmadık. Peki ya sen? Bem?” Yanından arkaya doğru baktım. “O nasıl?”

Kola beni bıraktı ve bırakır bırakmaz dokunuşunun eksikliğini hissettim. “Kanaması çok kötü, benimkinden de kötü.”

“Devam ediyoruz, Simi,” diye seslendi Bem, Kola'yı görmezden gelip Ifedayo'nun arkasından topallamaya devam ederek. Issa genç adamın omuzlarından dönüp bize baktı ve o an, dudaklarının kıvrımına yerleşmiş endişeyi gördüm.

“Biz iyiyiz ufaklık!” diye seslendi Yinka, benimle aynı yöne bakarken. “Devam edin!”

Arkamızdaki soğumuş lavların sert kıvrımlarında yankılanan pençe seslerini duymadan hemen önce Yinka'nın sesindeki gerginliği hissettim. Alçak bağırtiları yumuşak bir uluma takip etti ve bu bağırışlar, dar alanda daha sesli bir halde yankılandı. Ifedayo önümüzde bize yol gösterirken,

dar patikanın izin verdiği kadar hızlı hareket ediyorduk. İçerisi çok sıcaktı ve kayalığın içinde kendiliğinden akan lavlara paralel olarak ilerleyen patikada yürürken terden sürekli gözlerimi kırpıştırıyordum. Derken Ifedayo bir anda durdu.

“Ne oldu?” diye fısıldadım, sıcaktan başım dönüyordu. Arkamızda, çok uzağı göremiyordum ancak parlayan iğne gibi gözleri fark edebiliyordum.

“Geçit... kapanmış.” Ifedayo bir elini boynuna götürüp ensesini sıktı. Dudakları öfkeden bir çizgi halini almıştı.

“Kapanmış mı?”

“Evet, bu taraftan çıkamayacağız.” Önümüzde, taşlardan oluşan bir yığın patikaya dökülüyordu. Yavaşça oraya doğru yürüdüm ve ayaklarımdaki ağrıyı görmezden gelerek en aşağıdakilerin üzerine çıktım. Hafif bir esinti, ufak boşluklardan içeri sızıyordu.

“Başka bir yol var mı? Başka bir geçit?” Gergin sesimle onlara döndüm.

Ifedayo başını salladı. “Tek yol bu.”

Terler alnında parlarken karşıya bakan Yinka, “Bir çıkış yolu daha olmalı,” dedi.

Ağır, nemli havada bir uluma sesi yankılandı ve aşağı baktığımızda bize doğru gelen sırtlanların oluşturduğu hattı gördük. Geçidi kapatan esas kayaya bakmak için döndüm. Büyük bir kayaydı ama devasa bir şey değildi.

“Bunu hareket ettirebiliriz.” Bem’le Kola bir araya gelip parmaklarıyla kayayı kavrarken ve bir alan bulmaya çalışırken ben de uzandım. Kola ve Ifedayo yanlardan iterken Bem sırtını kaya parçasına dayayıp çömeldi ve avuçlarıyla bir yarık buldu.

Şiddetli bir hırıltı tünelde yankılandı. Yinka içgüdüsel olarak baltalarını kaldırdı ve patıkada gerilemeden önce bana baktı.

“Biraz daha,” diye homurdandı Kola. Yeniden yüklen-
diklerinde kasları gerilerek solgun ışıktaki parladı.

Bem sırtıyla omuzlarını kaya parçasına vuruyor ve har-
cadığı çabayla titriyordu. Diğer ikisinin de sert itişiyi kaya
yukarı doğru hareket etti ve patıkaya taze gece havası doldu.
Yıldızlar, kayanın çevrelediği çentikli boşlukta parlamaya
başladı.

Sırtlanların lideri Yinka’ya ulaştı. Yinka kendini tünelin
tam ortasına, sinsice yaklaşan bultunginlerle bizim aramı-
za yerleştirdi. Sırtlanlar hırıldarken Yinka baltalarını, onları
uyarırcasına çevirmeye başladı. Lavlardan yayılan parıltı
baltalarının rengini parlak kan kırmızısına dönüştürüyordu.

“Yeterli alan olmalı,” dedi Ifedayo. Issa’yı indirip boş-
luktan iterken sırtlanlara hızlıca bir bakış attı. “Çabuk.”

Sülfür kokan hava uluma sesleriyle doldu ancak bu
kez bunlara, düşen taş yığının sesleri de katıldı ve hepimi-
zi sarsan bir gürültü tüm tüneli kapladı. Altımızdaki pati-
ka titriyor, taş ve kayaları sarsıyor ve kopan taş parçaları
lav nehrine düşüyordu. Sırtlanların lideri üzerine atılırken
Yinka bağırdı. Baltalarının sapıyla yaratığın omuzlarına ve
kafasına saldırdı ama bultungin ondan daha hızlı davrandı.
Yinka’nın elini ısırıp baltasını düşürdü ve balta, taş zemine
çarptı. Baltanın yoğun lavların içinde kaybolmasını dehşetle
seyrettim.

“Yinka!” diye çığlık attım.

Sakin bir ifadeyle bana döndü. “Size ulaşmaya çalışıyor-
lar. Gitmeniz gerek. Hemen.”

“Seni burada bırakmayacağım,” diye bağırdım. Sesim yorgunluk ve sıcaktan çatlıyordu. “Bizimle geliyorsun.”

“Onları uzak tutabilirim. Ben yapmazsam hiç şansınız olmaz.” Elini sallayıp ısırılan yerdeki kanı silkeledi ve bal-tasını daha da sıkı bir şekilde kavradı. “Ayrıca eğer gerçekten onlarla aynı soydansam zarar görmem değil mi?” Bakış-larını bana çevirdi ve yarım yamalak gülümsemeye çalıştı. “Onlara dikkat et.”

Kola’yla Bem’e dönüp hançerimi saçlarımın arasına yer-leştirdim. Ifedayo boşluktan güçlkle geçmiş ve geçide dı-şarıdan geniş bir ağaç dalı sıkıştırıp kaya parçasının yerine oturmasını engellemişti. Yaralı arkadaşının geçişini kolay-laştırmaya çalışan Kola’yı izledim. Kola daha sonra benim için döndü. Yinka’ya son bir bakış atıp ona doğru koştum ve o beni dışarı doğru çekerken parmaklarını yakaladım.

“Yinka nerede?”

Başımı iki yana salladım ve Kola’nın gözleri anlayışla kararırken hüznün mideme çöreklendiğini hissettim. Beni boşluktan çekmesine izin verdim. Aralıktan geçerken dal-ların dikenleri yan tarafımı çizdi. Arkadan önce bir bağırış koptu, ardından çenesi açılıp kapanan bir yaratığının sesiyle bir çığlık işittim. Tünelden hırıltılar yayılıyordu ve ben tam boşluktan çıktığım sırada arkama bakıp ışıldayan gözlerle gerilen dudaklar üzerinden görünen dişlerin kaya parçasın-dan çıkmaya çalıştığını fark ettim.

“Yinka!” diye bir çığlık attı Issa ama Ifedayo öne geçip dalı çekti ve kayanın yıkılıp tüneli kapatmasını sağladı.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ay ışığı altında, nefes nefese serin toprak zemine oturdum, akan gözyaşlarına aldırmıyordum.

Yinka.

Kola, Bem ve Issa da çömelmiş, yorgunluk ve üzüntüden iki büklüm olmuşlardı. Ancak Ifedayo topallayarak birkaç adım attı ve yanardağdan çıkan taş patikayı inceledi. Birkaç oyulmuş pençe izi dışında yarası yoktu ve Yinka yerine onun burada olmasına duyduğum kızgınlık hissiyle mücadele ediyordum.

“Simi...” Bakışları donuklaşan Kola bana uzandı ve ben de yanına giderek, ağlarken yüzünü omzuma bastırmasına izin verdim.

Hareket etmedim. Boynumdaki kaslar kasıldığında bile kıpırdamadım. Özellikle gözyaşları ağır ağır dinerken elimi tuttuğunda... Dokunuşuyla içimde bir şeyler çözüldü ve gözlerimi kapatıp kendi gözyaşlarımı durdurmaya çalıştım.

“Eğer onların soyundansa ona zarar vermezler,” diye fısıldadım. Onu bırakmadan önce ellerim omuzlarının yumuşaklığından sırtının kabartısına doğru kaydı.

Eğer.

Bem yıkılmış bir ağacın üzerinde oturuyordu. Teni, karnın koyu kırmızılığıyla lekenmişti ve göğüs kafesi sessiz gözyaşlarıyla kabarıyordu. Issa dikkatle ona yaklaşıp küçük bir ahşap bardaktan bir şey içirdi. Issa yanımıza doğru koştuğunda, ona ne içirdiğini gördüm: Abada tozunun kalanını.

“Birazını ayırmıştım. Çok kalmadı,” dedi yumbo. Alt dudağı titrerken sesi incecik çıkıyordu. “Ama yardımı dokunacaktır.”

Kola hafifçe Issa’ya sarılırken belli belirsiz yüzünü buruşturdu. Issa çekilip bardağı bize uzatmadan önce kendine kısacık bir an izin verdi.

“İkiniz de için. Keşke daha fazla olsaydı.”

Birkaç yudum aldıktan sonra, “Teşekkür ederim,” dedim ona. İçeceğin tanecikli bir yapısı vardı ama tatsız değildi. Sıvıyı içer içmez, ağzımı yaktığını hissettim. Kola hepsini içtikten sonra bardağı Issa’ya geri verdi.

İlaç bizi tam olarak iyileştirmede ama gerçekten yaraların kanamasını durdurdu ve acıyı hafif bir sızıya dönüştürdü. Mataralarımızdaki suyu bitirdikten sonra ayaklanıp silahlarımızı ve etrafımızdaki araziye kontrol ettik. Gidilecek sadece bir yol vardı, bu yüzden yanardağın etrafını saran patikaya yöneldik. Hiçbirimiz konuşmuyorduk ama Bem’le Kola bana yakın duruyordu ve Issa da Kola’nın yanına sıkışmıştı. Sadece bize yol gösteren Ifedayo yalnız yürüyordu.

Biz patika boyunca ilerlerken iyice büyümüş olan ay, gecenin karanlığını bizden uzak tutuyor, yanımızdaki yanardağın belli belirsiz görünmesine sebep oluyordu. Babalawonun haritasını, Esu’nun adasında betimlenen yaratık-

ları düşündüm ve kendimi paniklemiş bir halde gökyüzüne bakıp kanatlar, dişler, tırtıklı pençeler ararken buldum. Kıvrılıp bükülerek yanardağdan uzaklaşan dönemeci döndüğümüzde endişelerim bir an hafifler gibi oldu.

Hafifçe tökezleyip duraksadım. Hayretle Esu'nun tüm karayı kaplayan sarayına ve üzerimizdeki gökyüzüne bakarken ayaklarımdaki sızı kısa bir an başımın dönmesine sebep oldu. Gecenin karanlığını yansıtan taş, bulutları delen parçalar halinde uzanıyordu. Görünen pencereler devasa ve mükemmel bir oval biçimindeydi. Öyle büyüktüler ki yüzlerce kocaman göz onlardan bize bakıyor gibiydi. Ama beni asıl hayrete düşüren şey sarayın, bulunduğumuz adadan ayrı olarak simsiyah bir kaya parçasının üzerinde olmasıydı. Hemen altından denizin gürültüsü duyulabiliyordu ve bulunduğum yerden bile suyun çekimini hissedebiliyordum.

Sonunda öne doğru bir adım atıp endişeyle ileriye baktım. "Karşıya nasıl geçeceğiz?"

Uzun, ince, gri bir taş kıyıdan uzayıp denizin üzerinde bir kemer oluşturuyordu. Ifedayo köprüünün başlangıcına doğru önden ilerleyerek, ormandaki palmiye ağaçlarına benzer ağaçların arasından geçti. Geçerken meyveleriyle temas etmemeye özen gösterdik.

"Birbirinize yakın durun," dedi Kola yanıma gelirken. Issa sırtına iyice yapışmış, incecik kollarını Kola'nın boyuna dolamıştı; küçücük yüzünde ciddi bir ifade vardı. Ben onlara ayak uydurmak için daha hızlı yürürken Bem de Kola'nın yanında yürüyordu. Kalbim, attığım her hızlı ve acılı adımda şiddetle çarpıyordu.

Köprü sadece üç kişinin aynı hizada yürüyebileceği genişlikteydi. Köprünün sonunda, parlak bronz kapılara giden bir platform vardı. Bronz kapıların yüzeyleri ay ışığında bile altın renginde parlıyordu. Aşağıda su çağıldıyor, taşlar önce bazı sığ bölgeleri, daha sonra derinliklerin boş karanlığını yarıyordu. Dikkatimi köprüye vererek ileri doğru bir adım atacağım sırada taşa oyulmuş resimleri gördüm.

“Gel,” dedi Kola, önüme geçerek. “Daha fazla zaman kaybetmeyelim.”

Kola hızla ilerleyip bir ayağıyla yıldızların resmine basarken, “Bekle...” dedim.

Artık çok geçti.

İki ayağı da taştayken köprü sarsılmaya başladı. En uzaktaki taş kulak tırmalayan bir sesle yerine oturdu ve güçlükle görülebilen köprünün uç kısmında bir boşluk meydana getirdi.

Kola’nın durduğu yere bakarak, “Hareket etmeyin!” diye bağırdım. Issa gözlerini sıkıca kapatarak Kola’nın boynuna yapıştı.

Arkasında durup etrafımızdaki taşları inceledim. Elleri-nden şimşek çıkan bir adam, bahçedeki bitkileri ve bir kadının örgülü saçları. Görebildiğim diğer şeyleri dikkatle inceledim. Köprü boyunca başka resimler de vardı ama onları tam olarak çıkaramıyordum.

“Orada durduğunda her şey yolundaydı... ve sonra... şuna bastın ve köprü geri çekildi,” diye mırıldandım.

“Belki de bu bir tuzaktır,” dedi Kola, omuzlarının üzerinden resimlere bakarak.

“Çok büyük ihtimalle,” diye cevap verdim. “Ama bence

bundan daha fazlası var. Bana biraz süre verin. Olduğunuz yerde kalın.”

Kola'nın arkasındaki bölmeye sıçrayarak, el ve dağılmış yıldızların olduğu taşın üzerinde dengemizi sağlarken onun kollarına tutundum. “Sanki resimler... bir hikâye anlatıyor gibi.” Oyunbaz ifadesinden tanıdığım bir orisaya ve bir-biriyle örtüşen sapları başka bir çizgi oluşturan üç uçlu mızrak sembolüne yakından bakıyorum. “İşte Esu!” Onu çıkarabildikten sonra onun resminin olduğu, birbirinin aynı taşları gördüm. “Bu bir hikâyeyse, belli bir şekilde anlatılmış olmalı.”

“Yani taşlara doğru sırayla mı basmalıyız?” diye seslendi alçak bir sesle Bem.

“Evet, aynen öyle.” Diğerlerine katılmak için geri sıçradım. “Sence Esu hangi hikâyeyi seçmiştir?”

Issa gözlerini, etrafına bakınabilecek kadar açtı ve sonra yeniden kapatıp, “Kendim hakkında bir hikâyeye seçerdim,” dedi tiz bir sesle.

Köprüdeki tüm Esu resimlerini düşündüm. “Haklısın.”

“Ama hangisi?” diye sordu Ifedayo. “Çok fazla var.”

Düşün, dedim kendi kendime ama kalbim o kadar hızlı atıyordu ki bir anlığına sadece kulaklarımda atan kana odaklanabildim. Derin bir nefes alıp köprüye baktım ve hikâyeyi başlatan yıldızları düşündüm. “İkinci taş. Görüyor musunuz? Diğerlerinden daha geniş olan bir figür var, tepesinde de kumru olan bir çubuk tutuyor. Obatala'nın sembolleri bunlar. Bence onu temsil ediyor, yani insanlığın babasını. Esu dünyanın yaratılışıyla başlamış gibi görünüyor.”

Esu'nun hile yaptığı ve arkadaşları arkadaşına düşürdüğü

hikâyeleri düşünüdüm. Diliyle kendini düşmanlarından kurtardığı hikâyeleri de düşündüm. Esu en çok hangisiyle gururlanıyordu acaba?

“Başka ne görebiliyorsun?” diye seslendim Kola’ya.

Hâlâ tüm gücüyle ikinci taşın üzerine basarken boynunu uzattı. “Tatlı patates gibi görünen bir şey var... ve çiçeklerle ağaçlar. Ayı görebiliyorum ve sanırım... güneşi de. Birkaç sembol daha var.”

Esu her şeyi zorlaştırmak için diğerlerini de işin içine katardı. Hikâyenin doğru resimlerine sahip olsak işimiz bu kadar zor olmazdı.

Fakat biraz sonra, tanıdık sembolleri görünce gözlerim iri iri açıldı ve zihnim, annemin çok sevdiğim diğer hikâyesinin anılarıyla doldu. “Neden en önemli rolünü ve onu nasıl kazandığını anlatan hikâyeyi anlatmayasın? Olodumare’ye yaptığın en büyük hileyi.”

Bem sessizce ve cesaret verircesine başımı sallayarak, “Esu’nun elçi oluşunun hikâyesi,” dedi.

“Aynen öyle.” Köprü’nün üzerine çıkıp Kola’nın arkasında durdum. Onu dikkatlice döndürdüm ve o, arkamdaki ilk taşın geçene kadar ayağımı onunkilerin yerine yerleştirdim. Köprü ileri doğru uzanıyordu ve birkaç adımda bir, aralarından seçebileceğim resimli üç taş bulunduğunu fark ettim. Taşlar ay ışığında hafifçe parlıyordu. Yakından bakıldığında, taşın içinden geçen gümüş çizgiler görülebiliyordu.

Panik içinde, adımlarımı yavaşlatmak için kendimi zorlarken, “Bırakın önden ben gideyim, siz de sonra ardımdan gelin,” dedim. “Sadece bastığım taşlara basın ve her an kaçmamız ihtimaline karşı birbirinize yakın durun.”

“Olodumare’yi kandırdığı ve cennetle dünya arasında haberleri taşıyan kutlu elçi olduğu hikâyeyi seçiyorum.” Onlardan herhangi bir cevap gelmesini beklemeden, Esu’nun çiçeklerle ağaçların arasında süzüldüğü resmin üstüne bastım.

“*İşte bir hikâye. Hikâyeye göre...*” Annemin sözleri ve hikâyesi aklıma geldi ve yaptığım şeye odaklanmaya çalışırken sesi beni sakinleştirdi.

“Bir gün Esu, Olodumare’nin bahçesine sızmış.”

Hepimiz yerimizde kalıp gözlerimizi, köprünün sallanmayan bitimine diktik. Diğer üçlü taşa gelene dek, üzerinde resim olmayan birkaç taşı geçerek ilerledim. Bir kâse, bir tatlı patates ve bir armut.

“Tanrı’nın dünyasından birkaç tatlı patates çalmış.” O resme doğru bir adım attım ve köprünün hareket etmemesi bana cesaret verdi. “Olodumare, kutsal bir bahçeden bir şey çalınmasına çok kızmış.” Büyük Yaratıcı’nın öfke dolu yüzünün bulunduğu resme doğru harekete geçtim. “Esu yakalanmak istememiş, bu yüzden ertesi gece Olodumare’nin terliklerini alıp giymiş ve biraz daha tatlı patates çalarken ayak izi bırakmak için o terlikleri kullanmış. Böylece etrafta dolaşp hırsızlık yapan tek kişi Olodumare gibi görünecekmiş.”

Serin, tuzlu esinti saçlarımı uçuruyordu. Serbest kalan saçlarımın uç kısımları omuzlarıma dolanıyordu. Yolu yarılamıştık. Ancak bir sonraki üçlü görsel beni bir an durdurdu.

“Ne oldu Simi?” diye sordu Kola, omzumun üzerinden bakmaya çalışırken. “Ah.”

Üç resimde de bir çeşit terlik resmi vardı.

“Üçünden biri olabilir sadece,” diye fısıldadım, içimde yükselen panik hissiyle savaşıırken. Hikâyeyi tümüyle bi-

liyordum ama Olodumare'nin ne tür bir terlik giydiğinden haberim yoktu. Büyük Yaratıcı'nın ne tür bir terlik seçtiğini nereden bilebilirdim?

Nefes al, dedim kendime, elimi göğsüme koyarak. Yanlış taşı seçmem ve köprünün yıkılmaya başlaması durumunda kaçımız kaçmayı başarabilecekti?

Taşın üstüne kazındıkları şekilde, terliklerdeki ince detayları çıkarmak kolay değildi. Daha yakından bakabilmek için ayaklarımı sabit tutup eğildim. İlki, arkası olan sade bir ayakkabı gibiydi, bu yüzden onu terlik olmadığı için eledim. İkincisinin topuğu ve geometrik desenleri vardı; üçüncüsünde de ona, sıradan bir terlikten daha lüks bir hava veren karmaşık desenler vardı. *Elbette Olodumare'nin terlikleri daha gösterişli olacaktı*, diye düşündüm doğrulurken. Tanrı daha ehemmiyetsiz biri değilse tabii. *Ama Olodumare Büyük Yaratıcı*, diye düşündüm. Başka bir şey, böyle bir güce uygun düşmezdi. Aradığımız terlik, karmaşık desenli olan terlik olmalıydı.

Deniz altımızda çalkalanıyordu. Kayalıklar, resifler ve akıntılar, siyah taştan dişleri ortaya çıkarıp kıyıyı döven iç rahatlatıcı bir şeye dönüşüyordu. Değişmeden önce bu düşüşten sağ çıkıp çıkamayacağımdan emin değildim. Diğerlerinin hiç şansı yoktu. İhtiyatlı bir adım attım ve tabanlarım soğuk zemine basarken gözlerimi kapattım. Köprü sallanmaya başladı ve sonlara doğru bir taş içe gömülürken tökezledim. Titriyordum. *Aptalca bir hata*, dedim kendi kendime. *Bunu becerebilmeliydin, hikâyeyi sen biliyorsun*.

Çılgık güçsüzdü ancak hepimizin duyabileceği kadar ses çıkarıp geceyi böldü. Bir an hareketsiz kaldım ve başımı

kaldırıp yıldızlı gökyüzünde bir hareket arayarak saçlarımın arasındaki hançeri çıkardım.

“Simidele,” diye mırıldandı Kola kulağıma. “Hareket etmeliyiz. Hemen.”

Eğilip yeniden dikkatle taşları inceledim. Bu kez doğrusunu bulamadığım takdirde birçoğumuz kesinlikle hayatını kaybederdi. Boğazım tıkanıyordu. Derin bir nefes daha alıp yavaşça bıraktım. Olodumare’nin süslü desenlere ya da abartılı tasarımlara ihtiyacı yoktu. *Sade olan olmalı*, diye düşündüm, bir ayakkabıya benzese bile. Gözlerimi açıp resme doğru ilerledim. Taş, çıplak ayağımın altında sert bir his bıraktı. Köprü kıpırtısız kaldı ve rahatlama hissi tüm bedenimi kaplarken bacaklarım neredeyse kontrolünü yitirdi. Biraz sonra, kanat seslerinin eklendiği başka bir çığlık sesi işitildi.

Bulutlar ayın etrafında sürükleniyor, gölgeler gökyüzüne yayılıyordu. Başımı kaldırıp yukarı baktım ama hiçbir şey göremedim. *Şimdi durma*, dedim kendime aşağı bakarken. “Esu, Olodumare’ye Büyük Yaratıcı’nın kendi ayak izleri gibi olan izleri göstermiş ve Olodumare’ye, tatlı patatesleri onların çaldığını iddia etmiş,” dedim. Sözcükleri hızla söylerken sesim titriyordu. Son görsellere doğru ilerledim.

Çığlıkları ve devasa kanat sesleri gibi gelen çırpınışları işittim. Yüzümü gece göğüne doğru kaldırırken, bir yaratığın bulutların arasından üzerimize doğru dalışa geçtiğini gördüm. Deri kanatları ay ışığını engelliyor, eğri büğrü ayakları öne arkaya sallanıyordu. Bem kılıcını çıkarıp ileri atıldı ve tüm gücüyle kılıcı havada salladı fakat tam o esnada kolum kadar uzun pençeleri ve hem tüylü hem de kaslı olan geniş o gövdeyi gördüm. Yarasaya benzeyen yaratığın,

tuhaf bir biçimde insansı bir yüzü vardı ve boyu, Kola'nın iki katı kadardı. Yaratık tekrar üzerimize doğru pike yaptı ve son anda geri çekilmeden önce kan kırmızısı gözleri gecede adeta bir delik açtı.

Dört yaratık daha çığlıklarla bulutların arasından çıkar-ken “Sasabonsam!” diye bağırdı Ifedayo.

Kola yukarı baktı. Bakışlarından ve Issa'yı daha sıkı kav- rayan kollarından, korktuğu anlaşıyordu. “Bilmeliydim. Ya da çizimlerden tahmin etmeliydim.” Issa'yı yere bıraktı ve kılıcını tutuşunu düzeltti.

“Önemli değil, zaten her türlü onlarla yüzleşmek zorunda kalacaktık,” dedi Bem. “Bence başlarını ya da göğüslerini hedef alalım veya kanatlarını yaralamayı deneyelim.”

Üç yaratık karanlıkta döndü, gecenin karanlığı onları giz- lerken çığlıkları etrafımızda yankılanıyordu.

“Öfkelenen ve kafası karışan Olodumare, bir şeyleri kay- bettiklerinden endişelenmiş ve böylece Esu'ya, her gece gökyüzünü ziyaret edip onlara o gün dünyada neler oldu- nu anlatmasını emretmiş.” Önce üzerinde ay, sonra da güneş çizimi olan taşlara basarken, tiz sesimle anlaşılması güç bir şekilde konuşuyor, sendeliyordum.

Geride kalan sasabonsam, doğrudan bizi hedef alarak dalışa geçti. Boğazımda bir çığlık oluştu ancak yaratık me- tal gibi sert, sipsivri pençelerini açarken Kola kılıcını ona doğru salladı. Bem de dönüp kılıcını sasabonsamın böğrüne geçirirken bir çığlık yüksledi. Sasabonsam yanardağa doğru giderken, akan koyu kanı köprüünün gri taşlarına sıçradı. Di- ğer yaratıklar gökyüzünde bağrışıyor, kanatlı vücutları aya karşı daha koyu çizgiler oluşturunuyordu.

“Yapabilirsin, Simi.” Issa bana baktı. Parmaklarımı tutmak için uzanırken gözleri iri iri açıldı. Nazikçe parmaklarımı sıktı.

“Ve böylece Esu, Olodumare’nin elçisi olmuş.” Cümlem bittiğinde orisanın son resmine basarken dizlerim titriyordu. Resimde Esu ayakta durmuş, gökyüzüne bakıyordu ve o gün dünyada olanları anlatırken elleri, açık ağzını çevreliyordu. Parmaklarımı yayıp nefesimi tuttum. Köprü hareketsiz kaldı. İleriye bakıp son resimlerle taşların bizden uzaklaşmaya başladığı yer arasındaki boşluğu ölçtüm. Boşluk, uzun bir sıçrama gerektirecek kadar genişti.

Bulutların arasından iki sasabonsam çıktı. Birlikte dalışa geçtiler ve çığlık atarken demir gibi sert, sipsivri dişlerini ortaya serdiler. Havayı bölerek, kömür gibi gözleriyle hızla üzerimize geliyorlardı.

“Zıplamamız gerekecek!” diye seslendim ve sonra düşünmeden ileri atılıp biraz ötedeki platforma kondum.

Diğerlerine bakmak için döndüm ve Kola’nın Issa’yı kaldırdığını, boşluğa yaklaşarak çömeldiğini gördüm. Hızla havaya yükselip güvenli bir şekilde yere indi. Bir an kollarımı ona sararak burnuma hafifçe gelen siyah sabun kokusunu içime çektim. Kola’nın sırtından kayıp bıçağını sıkıca tutan Issa’nın başını sıvazladım. Onları küçük platformda nazikçe arkama iterek diğerleri için yer açtım.

Sasabonsamlar dönen pençeler ve dişlerle köprüye inerken Bem, Ifedayo’yla sırt sırta verdi. Köprü sallanmaya başladı ve başka bir bölüm daha bizden uzaklaşırken dengelelerini koruyarak ileri atılıp yaratıklardan kaçmayı başardılar. Bir sasabonsam çığlık atıp onlara doğru atılırken Ifedayo yana döndü ve yaratıklardan birinin gözüne bir bıçak fırlattı.

Yaralanan sasabonsam inledi ve garip bir biçimde ormana doğru uçtu. Bu sırada köprüyü inceleyerek, aynı anda belli sayıda insanın buradan geçmesini mümkün mü yoksa bu da başka bir tuzak mı diye merak ettim. Ancak ne olursa olsun, köprü çöküyordu. “Hadi!” diye bağırdım, çılgınca el kol sallarken. Kola ve Issa, titreyen kolları ve terle kaplı, gergin yüz ifadeleriyle etraflarını kontrol etti. “Ifedayo!” diye seslendim. Hızla koşmaya başlarken platformda ona yer açtım. “Şimdi!”

Ifedayo, uzattığı elleri ve bacaklarıyla platformun kenarına, Kola’nın onu sağ salim çektiği alana indi.

Bir sasabonsam onu yakalamaya çalışırken Bem öfkeyle bağırıp kılıcını salladı ve yaratığın boğazını kesti. Denize düşen yaratığın boğuk çığlığı dalgalar tarafından yutuldu. Daha sonra, kendi kanıyla karışan yaratığın kapkara kanıyla lekelenmiş göğsü inip kalkarken bize döndü. Köprünün bir kısmı daha çökerken Bem’in gözlerindeki teslimiyet ifadesini gördüm.

Başaramayacaktı.

Derinlerden güçlkle çıkardığım sesimle, “Geri dön!” diye bağırdım. İlk platforma gidebilirse çok daha güvende olurdu.

Bem dönüp sol bacağını sürükleyerek köprünün ucuna doğru yöneldi. Yaraları onu yavaşlatıyordu.

Platformlar birbiri üstüne çökerken ve köprü her geçen saniye daha da kısalırken, “Daha hızlı!” diye bağırdı Issa. Kalan iki sasabonsam yeniden çığlık attı ve Bem kıyıya doğru koştururken havayı yarıp geçerek ona doğru kanat çırttı.

“Hayır,” diye inledim. Hançerimin kabzasını sıkıp, olup bitenleri seyretmekten başka bir şey yapamadım.

Bem daha hızlı koşmaya başladı. Tüm dikkatini köprü-nün bitimine ulaşmaya vermişti. Başını eğerken kılıcı parlı-yordu. Tam yere düştüğü sırada bir sasabonsam ona ulaştı. Yaratık üzerinden geçsin diye yerde yuvarlandı ve kılıcını yukarı kaldırıp yaratığın tüylü karnını deşti. Kanlar içinde uluyan yaratık ondan uzaklaştı. Bem köprünün diğeri tara-fında, elinde kılıcıyla güvende otururken bir an rahat bir ne-fes aldım. Bu sahneyi gören diğeri sasabonsam öfkeyle dolu bir çığlık atmak üzere ağzını açtı ama dönüp bizim üzerimi-ze doğru gelmeye başladı.

“Geliyor!” diye bağırdım. Arkamızdaki bronz kapıyı iter-ken hançer elimden kaydı. Kapı yerinden kıpırdamayınca hayal kırıklığıyla bağırdım. Sasabonsam köprüyü aşarken arkama döndüm.

“Kanatlarını yaralamayı deneyin, ben kalbini hedef ala-cağım,” dedi Kola, Ifedayo’yla benim yanıma gelirken.

Yaratık gürültüyle kanat çırparak bize doğru uçarken ye-niden çığlık atmak için ağzını açtı. Biraz sonra üzerimizde belirdi. Ben hançerimi kanatlarından birine geçirirken Ife-dayo da diğeriine saldırdı. Yaratık uzun pençelerini savurup omzumda derin bir yara açarken ona saldırmak oldukça zor-du. Omzumdaki kesiğin yakan acısıyla gözlerim karardı ve derin bir iç çekip elimi yaranın üzerine koydum. Kola kılı-cını kaldırdı ancak yaratık öne atılıp Kola’nın kolunu ısır-dı. Dişleri kasları delip kemiğede ilerledi. Kanı eline akarken Kola bağırdı ve kılıcı taş platforma düştü.

Issa küçük bıçağını savurarak zıplayıp sasabonsamın ya-nağını keserken altın rengi gözleri vahşetle parladı. Yaratık acıyla bağıırken nefesinden etrafa çürük ve insan kanının

bakırımsı kokusu yayıldı. Kola'nın kolunu bıraktı ancak Issa ona tekrar saldıramadan önce sasabonsam ileri atılıp dişleriyle yumboyu omzundan ve göğsünden yakaladı.

“Kola...” diye bağırdı Issa, boğuk sesiyle. Ağzının kenarından kan akıyordu. Kolunu bize doğru uzattı fakat biz onu tutamadan yaratık dişlerini ufak bedenine iyice geçirdi ve Issa'nın yakarışı yarıda kesildi. Sasabonsamın dişleri yumbonun güçsüz kaburgasını kolayca kırdı. Keskin bir çattırtı sesiyle birlikte etrafa taze kan kokusu yayıldı. Issa'nın ruhunun parıltısını, parçalanmış göğsünden yükselen güzel ve narin, gümüşü parıltıyı neredeyse hemen, o anda gördüm.

Umutsuzluk içimi parçalıyordu. Umutsuz bir öfkeyle, kükrercesine bağırdım ve yaratığın boynunu hedef aldım ancak sasabonsam geri çekilip ağzında yumbonun cansız bedeniyle yıldızlı gece göğüne doğru kanat çırpıttı.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Köprü ve gökyüzü dönerken ellerimin ve dizlerimin altındaki sert taş zemini hissettim. Öğürdüm ve yutkunana dek midem ağzıma geldi. Sırtımda eller vardı ama hareket edemiyordum. Henüz değil.

Issa.

Küçük Issa.

Midem kasılınca yediklerimi çıkarmasına izin verdim.

“Simi. Simi?” Seslenen Ifedayo’ydu. Ağzımı silip hâlâ dönen başımı ona doğru çevirdim. “Sasabonsam dönecek. Ayağa kalk. İçeri girmemiz gerek.”

Kola kılıcını yerden alıp kolumu tutarken kendimi hafifçe yerden kaldırarak çömeldim. Gözlerinden yaşlar akıyordu ancak bakışlarında sert bir ifade vardı ve kılıcını sıkıca kavramıştı.

“Kola,” diye söze girdim ama o başını iki yana salladı ve ay ışığında hafifçe parlayan bronz kapılara doğru dönerken beni tutmaya devam etti.

“Başka kimsenin ölmesine izin vermeyeceğim.” Kola’nın

gözleri parlıyordu. Kalbim acıyla sarsılırken Kola hızla gözlerini kırıştırdı. “Ifedayo haklı, içeri girmemiz gerek.”

“Ama Issa...”

“Öldü,” diyerek sözümü kesti Ifedayo. “Bu platformdan ayrılmazsak biz de öleceğiz.”

Başımı sallayıp yüzümü sildim. Köprüye arkamı dönerek Esu’nun resimleriyle kaplı kapılara baktım. Bir resimde elinde bir terlik tutuyor ve kurnazca gülümsüyordu; başka birindeyse bir köyü seyrederek bir yeri işaret ediyordu.

“Daha önce açamadım.” Kelimelerim cansızdı. Onca yolu, bu kilitli kapıların dışında kalmak için gelmiş olamazdık.

“Onları açmanın başka bir yolu olmalı,” dedi Ifedayo. Bir eli bıçağındaydı, diğer elini de ileri doğru uzatmış, avcunu nazikçe kapıya dayamıştı ve kapıları inceliyordu.

Ben de kapıları inceledim. Her iki kapıyı da kaplayan en büyük resim, Esu’yu devasa bir dönüm noktasının ortasında gösteriyordu. Orisa tüm yolların sahibiydi ve bu da onun tam merkezde, gülerek başını arkaya attığı bir görselle resmedilmişti. Parmak uçlarımı kabartılı biçim üzerinde, doğuya ve batıya giden yollarda gezdirdim ve her iki elimi de birer uca doğru götürdüm. Bronz kapının geriye kalan kısmının aksine, bu kısımlar daha serindi. Diğerlerinden farklı olmalarının bir nedeni olmalıydı. Avuçlarım yolların metal kıvrımlarında, nefesimi tutup kapıyı nazikçe ittim.

Hiçbir şey olmadı.

“Ya sadece sağ ve soldakileri değil de her bir dönüm noktasını itmeyi denersek?” dedi Kola hırıltılı ve titreyen bir sesle. Döndüm. Kola kaşlarındaki teri siliyordu. “Denemeye değer, değil mi?”

Mantıklı, diye düşündüm. Hayattaki tüm yollar bir seçenektir. “Ben doğuyu ve batıyı iteceğim,” dedim, dönüp ellerimi aynı yollara yerleştirirken. “Sen de kuzeyle güneyi it.” Ben derin bir nefes alırken Kola yanımda durdu. “Üç deyince. Bir. İki. Üç.”

Birlikte asıldık. Ellerimiz bronz kapıların daha serin olan kısımlarını itti ve kapılar ayrılıp bir ışık çizgisini ortaya çıkarırken yüksek bir çatırtı sesi duyuldu.

Kapıları iterek açtım. Büyüyen boşluktan sızan beyaz ışık karşısında gözlerimi kısıtım. Öyle yoğun bir ışığın içine girmiştik ki parıldayan zemine adım atarken durup ellerimi kaldırarak gözlerime siper etmek zorunda kaldım. Gecenin solgun ışığından sonra sedef gibi parıldayan koridor ileriye doğru bir yılan gibi kıvrılıyor ve parıltısı gözlerime çok fazla geliyordu. Birkaç kez gözlerimi kırptırdım. Kola yüksek bir çat sesiyle kapıları kapatırken ışığa alışmaya başladım. Koridordaki ışık Kola’nın yüz hatlarındaki hüznü ortaya seriyordu ve ben yanına giderken dizlerinin bağı çözülürdü. Kayarak düştü ve kılıcı yanında takırdayarak yere çarptı.

“Kola!” Adımlarımı hızlandırdım. İri elleriyle başını tutarken ve avuçlarıyla eklemlerinin arasından boğuk bir hıçkırık kaçarken önünde eğildim.

“Bir şey yapmalıydım. Onu korumalıydım. Söz vermiştim.” Ellerimi uzatırken omuzları titriyordu. Sesi gözyaşlarından ve ıstıraptan kalınlaşmıştı. “Söz vermiştim, Simi.”

Ellerimi yavaşça indirerek omuzlarına dokundum. Sessizce yaşadığı keder bedenini titrek dalgalar halinde bir enkaza çeviriyordu. Hiçbir şey söyleyemedim. Başını göğsüme yaslarırken parmaklarımı boynunun kıvrımına doğru

kaydırdım. Başta, ellerini yüzünden çekmeden kaskatı keşildi. Daha sonra o da ellerini belime dolayıp beni sıkıca tuttu. Bedenim onunla birlikte sallanıyordu ama ona güç vermek istediğim için ağlamıyordum.

“İkizlerle yüzükleri bulacağız,” diye fısıldadım kulağına, sert ve hiddetli sesimle. “Sonra onun yasını birlikte, doğru düzgün tutacağız. Issa’nın hak ettiği şekliyle.”

Bu sözlerim üzerine Kola duraksadı ve göğsüme dayadığı başını salladı. Hüzün aramızda giderek ağırlaşırken, birbirimize sarılmış halde bir süre öylece kaldık. Sonra Kola beni bıraktı, ayağa kalktı ve yüzünü sildi. Sesli bir şekilde burnunu çekip kılıcını eline aldı ve omuzlarını geriye yuvarladı. “Haklısın.” Bana doğru başını salladı, gözleri benimkine benzer bir kararlılıkla parlıyordu. “Hadi gidelim.”

Önden gittim. Parmak uçlarımı parıldayan duvarlarda gezdiriyordum; ışık katmanları mermer ve beyaz altının üzerine yansıyor, bunlarla uyumlu duvar şamdanlarının içinde, pek de doğal görünmeyen fildişi alevler yanıyordu.

“Sanki ters giden bir şeyler var,” diye mırıldandı Ifedayo.

Bitimine doğru yalnızca bir girişi bulunan, penceresiz koridor önümüzde uzuyordu. Ifedayo’nun yanımda bıçaklarını hazırladığını, kınlarından çıkan bıçakların metal kısımları deriye sürtünürken çıkan kısık ama belirgin sesi duyabiliyordum.

Ifedayo haklıydı. Havada, göğüs kafesimdekine eşdeğer bir gerginlik vardı. Kola bana bakınca bileğimi çevirdim. Hançerim ışıktaki parlardı. Öne geçtim ve koridorda yavaşça ilerlemeye başladık. Ayaklarımız serin mermer zeminde ses çıkarmıyordu. Eşit aralıklarla yerleştirilmiş sütunlar tüm

orisaların tasvirleriyle süslenmişti. Sango, yanında Oya'yla en tepede süzülüyordu. Aşağılarda, okyanusu temsil eden dalgaları ve Olokun diplerde gizlenirken dalgaların arasında süzülen Yemoja'yı seçebildim. Yanlarından geçerken daha birçok figüre baktım ve parmaklarımı, iki yüzü varmış gibi duran, Esu'ya benzeyen orisanın kollarında gezdirdim. Bu betimlemeyle ilgili bir şey içimi kemiriyordu ve bu his, biz koridorun sonuna yaklaştıkça da artıyordu.

Vardığımız çift kanatlı kapı, turuncu ve sarılı yakuttandı. Ifedayo öne atılıp elini kristal kollardan birinin üzerine koydu. Kola bastırıp kapıyı açarken parmaklarını dudaklarına götürdü. Boşluktan içeri süzülürken bize onu takip etmemizi işaret etti. Girdiğimiz oda, tüm sarayın genişliğini kaplıyor olmalıydı ancak ortasındaki geniş taht dışında içeride hiçbir şey yoktu. Son derece koyu bir maundan yapılmış taht, kuzgun kanatları, kıvrılan yılanlar ve bir çakalın ağzıyla süslenmişti. Oturma yeri ve kolçaklar, ışıktaki parlayan kıpkırmızı bir ipekle kaplanmıştı.

"Herhangi birini görebiliyor musunuz?" diye sordu Kola. Kısmen önüme geçmek için hareketlendi.

"Hayır ama bu, Esu'nun burada olmadığı anlamına gelmez." Etrafından dolaşıp odanın ortasındaki tahta doğru ilerledim.

"Simi!" diye tısladı Kola. "Ne yapıyorsun? Öylece..."

"Ne istiyorsun, Yemoja'nın çocuğu?"

Bu sözler sanki hem hiçbir yerden gelmiyordu hem de her yerden geliyordu. Bakışları hızla etrafa çevrilen Kola, silahını kaldırdı.

"İsteğini belirt."

Başımı çevirip Esu'yu aradım ancak orisa ortalıkta görünmüyordu.

“İsteğini belirt,” diye yineledi Ifedayo. Tahta doğru ilerlerken sesi daha derinlerden gelmeye başladı.

Tek bir vücut gibi dönüp ağzımız açık bir halde, belini sıkıca saran şalı yakut ve obsidyen rengi sarmallara dönüşen Ifedayo'ya baktık. Kolları ve bacakları uzayıp kalınlaşan Ifedayo, öncekinden daha uzun boyuyla tepemizde belirmişti. Bombeli yakutlardan ve siyah incilerden oluşan bir kolye göğsünün ortasından sarkıyordu. İşlenmemiş akik taşları, şimdi daha geniş olan omuzlarına degecek uzunluktaki saç örgülerini sarıyordu. Yüzü bile değişmişti: Artık yüzü zayıf değildi; yanakları daha yuvarlak, dudakları daha dolgundu. Bize sırtını döndü ve gerilen koyu renk kaslarıyla tahtına doğru yürüdü. Oturup öne doğru eğildi ve bana baktı.

“Hadi ama Mami Wata... Konuş.” Kendini beğenmişçesine başını salladı. “Söylemen gereken bir şey var sanıyordum.”

“Ifedayo?” dedi Kola, soru sorar gibi. Yüzü kafa karışıklığıyla buruşmuştu.

Bir anda neler olduğunu anlarken omurgam öfkeyle dikleşti. Gergin sesimle, “Esu,” demeyi başardım.

Ifedayo bana bakıp sırttı. Dişleri artık daha keskindi ve sivri uçları üst dudağına değiyordu. Dudaklarının aldığı kıvrımı tokatlayıp yüzünden silmek istiyordum ancak bunun yerine ellerimi yumruk haline getirdim. Gemide yaptığımız konuşmayı, bana verdiği belirsiz cevapları düşündüm. Topallaması bile artık bana anlamlı geliyordu; ne de olsa bir

ayağı insanların dünyasında, diğer ayağıysa Olodumare'nin dünyasındaydı. Simsiyah gözlerinde gümüş rengi parıltılarla beni incelerken, ben de dişlerimi gıcırdatıp göğsümdeki gerginliği atmaya çalıştım. Bu durumu anlamalıydım. Fark etmeliydim.

“Ama hiçbiriniz tahmin edemediniz!” diye ciyakladı Esu, zafer ifadesiyle tahtta arkasına yaslanırken.

Kola, babasının onu kollaması için güvendiği, birlikte yelken açtığı ve şimdi önündeki tahtta oturan insana baktı. Yüzündeki şaşkınlık ve acı ifadesi beni daha da öfkелendirdi.

Ellerim sımsıkı yumruklar halini alırken, “Neden?” diye tısladım hiddetle. “Tüm bunların amacı neydi?”

Esu'nun kahkahası öyle ansızın kesildi ki odaya ani bir sessizlik çöktü. “Tonlamana dikkat et, küçük balık.” Öne eğilirken kollarındaki kaslar kasıldı ve bana bakarken gözleri parladı. “Buraya kadar gelebildiğin için kendini zeki biri sanabilirsin ama Abayomi'nin gemisine bindiğinizden beri bu ufak gezinizden haberim var. Sango boynundaki mücevherden bahsetti. Onu iyi sakladığınızı düşünmüştün, değil mi? Aptal küçük balık.” Bir kahkaha attı. “Bir insanı kurtardığına dair söylentiler duymuştum. Merhamet dilemen gerekiyorsa eğer, bunu yapmanın tek yolu yüzükler.”

Fırtına. Haklıyım.

“Kiminle olduğunu öğrenir öğrenmez hiçbir şeyi takip etmeme gerek kalmadı.” Yüzünde tatsız bir gülümsemeye Kola'ya baktı. “Bu oğlan, evine ve kardeşlerine dönmek için elinden geleni yapacaktı. Ama geç kalmıştınız, değil mi? Ne kötü.”

Eli kılıcının kabzasında, çenesi sıkıca kenetlenmiş olan Kola bana yaklaştı. “Neredeler?”

“Nasıl müttefikler oldunuz ama,” diye mırıldandı Esu. Yeniden gülümsedi ve Kola’nın sorusunu duymazdan geldi. Ancak bu kez sesi buz gibiydi. “Onu denizden çıkardığından beri çok şey değişti. Siz ikiniz, sadece müttefik misiniz?” Kalçasına vurup bir elini alnına götürerek örgülerini düzeltti. “Tabii ki. Aptalca bir soru bu. Çünkü en fazla müttefik olabileceğinizi hepimiz biliyoruz. Öyle değil mi Simidele?”

Hiçbir şey söylemedim ama Kola öne doğru ilerlediğinde, orisanın devam etmesini istediğini düşündüm. Kanım kaynıyordu ancak bakışlarımı orisadan Kola’nın gergin sırtına çevirdiğimde üşüdüğümü hissettim.

“Şu an öyle görünsen bile, ne de olsa insan değilsin. En azından şimdi öyle değilsin.” Arkasına yaslandı, gösterişli şalının altında bacaklarını yaydı. “Bir daha da insan olamayacaksın. Ayakların bu doğal olmayan duruma ihanet etmeden, birkaç saat bile yürüyemiyorsun. Ve insan değilsen...” dedi ve önce Kola’yı, sonra beni işaret etti, “ikiniz asla... müttefikten fazlası olamazsınız. Yoksa ne olurdu?”

Ağzımı açtım ve Kola bana bakınca kapattım. Tırnaklarımı sertçe avuçlarıma geçirdim. Yaşlar gözlerimi acıtıyordu. Ona daha önce söylemeliydim. Omuzları çökünce ellerimi üzerlerinde gezdirmek, o gergin halini dindirmek ve orisanın ne demek istediğini açıklamak istedim. Elim sırtındaki yaraların üzerinde kaldı ama ona dokunmadım.

“Hadi, küçük balık. Adekola’ya ne olacağını söylemeyecek misin?” Esu başını yana eğerek bakışlarını benden Kola’ya kaydırды. “Simidele yasak meyve. Artık insan olmadığı için, bir ölümlüye duyduğu sevgiyi ileri boyuta taşıdığı takdirde denizdeki bir köpüğe dönüşecek.”

Kola hâlâ önümdeydi. Arkasına dönmedi. Sonunda kolu-

na dokunmak için eğildiğimde, elini arkaya kaydırıp kısacık bir an parmaklarımı kavradı ve hemen sonra bıraktı. Bu dokunuş bile içimi rahatlatmaya yetmişti. Esu, bakışlarını bana çevirdi ve söyledikleri karşısında büyük bir tepki alamadığı için yüzünün düştüğünü fark ettim. Kayıtsız davranmaya çalışırken akik hançerini alıp tırnaklarının içini temizlemeye başladı. Başını öne eğince saç örgüleri sallandı.

Bu sözleri, içimden bir an olsun silinmeyen öfkeyi daha da şiddetlendirdi. Yemoja'nın yaralarından, Yinka'ya ve... Issa'ya kadar uzanan bir öfkeydi bu. Onlara şimdi bir de bu eklenmişti. Güçlkle nefes alırken hançerimle Esu'nun göğsünde ve yüzünde kesikler açtığımı hayal ettim. Kırmızı ve siyahı çok sevdiğinden, onu kendi kanının kırmızılığıyla süsleyebilirdim.

“İkizler nerede?” Çökkün omuzlarıyla, Kola'nın sesi güçlükle çıkıyordu.

Esu gülmeyi kesip eğri büğrü tırnaklarıyla elini kaldırdı. “Taiwo ve Kehinde güvende.”

“Peki ya yüzükler?” Kendimi sakinleştirmeye ve çocuklara odaklanmaya çalıştım. “Onlar neredeler?”

Orisa duraksadı. Ellerini açıp hançerini havaya kaldırdı. İç çekerek silahını kucağına bıraktı. “İtiraf etmem gerekir ki kızı hafife almışım. Yolda kendi yüzüğünü bir yere saklamış ve bana yerini hâlâ söylemiyor. Bu yüzden Oko'ya gittim ama oradaki hiç kimse işime yaramadı. Birinizin fikri vardır diye ummuştum ama belli ki yok.” Kaşlarını çatı. “Hakkımda kötü düşünüyor olabilirsiniz ama başka yollara başvurmak zorunda kalmak istemedim. Şu an öyle yapıyor-muşum gibi görünse de.”

Kola ileri atıldı. “Neredeler?”

Esu, elinde kapkara bıçağıyla, bir hamlede ayağa kalktı. “Bana emir vermeye kalkma, Adekola.”

“Hemen söyle,” diye hırladı Kola. “Issa bu yüzden öldü. Yinka...” Sustu. Devam etmeden önce güçlükle bir nefes aldı. “Senin oyunların ve hilelerin yüzünden. Güce açsın ama tüm bunlar ne için? Ne pahasına?”

Bize ters ters bakarak, “Olodumare, sanki *önemsiz* şeylermiş gibi dünyaya güç yağıdırıyor,” dedi tükürürcesine. “Önemsiz şeylermiş gibi. Orisaların çamurda sürünüp toplayabildiklerini toplamasına izin veriyor. Bunun neresi adil? Güçlerini, insanların tapınmalarından keyif almak için kullananlar, kendilerini orisa ilan etmekten fazlasını yapmayanlar ve oraya buraya iyilikle lütuf saçanlar... Tüm bunlar olurken ben, ajogunları insanlığı yok etmekten alıkoyuyor, dünyada olup biteni Olodumare’ye bildiriyorum.” Göğsü öfkeyle şişti. “Ve ben bunu yaparken insanlar zıvanadan çıkıyor. Buna izin vermeyeceğim!”

Yanımdaki Kola duruşunu düzeltti. Kılıcının kabzasını sıkarken kasları kasılıyordu. “İkizler nerede?” diye sordu yeniden, alçak bir sesle.

“Buraya kadar gelmeniz iyi oldu.” Esu kaşlarını kaldırdı. Yüzünde alaycı bir gülümseme vardı. “Belki de ağabeyinin güvenliği söz konusu olunca Kehinde sorularıma daha hevesle cevap verir.”

Orisa uzun hançerini keskin bir kavisle yere doğru savuruyor. Kola bunu kendi kılıcıyla engelledi ancak saldırının gücü onu geri püskürttü.

Esu karnına tekme atarken Kola kılıcını savurarak saldırmaya çalıştığında, “Hayır!” diye bağırdım. Hançerimi Esu’nun boğazına doğru savurdum ama orisa dönüp bıçağını bana doğrulttu.

“Buna hiç gerek yoktu,” dedi Esu, ben bıçağından uzaklaşırken. Tahta yaklaşabilmek için Kola’yı da yanımda çektiyordum. “Ama biraz eğlenceyi her zaman hoş karşılamışımdır.”

Orisa başını hafifçe eğip, attığı her adımla sallanan örgüleriyle bize doğru geldi. Gözleri gümüşü ışıltılarla parıltıyordu. Kola serbest eliyle bana doğru uzandı. Avcunu başımın arkasına yerleştirip, bir saniyeden daha kısa bir süre boyunca alnını alnıma bastırdı, ardından geri çekildi. Gözlerimi açıp kahverengi bakışlarıyla karşılaştığımda nefesi usulca dudaklarıma değdi. Gülümsemeye çalışırken alnındaki yara yüzünden teninin büzüldüğü fark ettim. “Onları bul.”

Kola beni bırakıp, kılıcını kaldırarak Esu’ya doğru koştu. Silah dönüp orisanınkine çarptı. Esu kendi bıçağını Kola’nın kılıcına bastırıp onu dizlerinin üstüne çökmeye zorladı ancak Kola serbest elini yumruk yaparak orisanın sert karnına geçirdi ve ayakları üzerine düşmeden yana doğru yuvarlandı. Esu homurdandı. Ben bile Kola’nın gücü ve hızına şaşırdım. Odanın ortasına doğru gidip bir eliyle yüzünü sildi ve başıyla bana girdiğimiz kapının karşısındaki kapıyı gösterdi.

“Git,” diye tısladı Kola, kılıcını Esu’ya doğru savururken. Orisa misilleme yapamadan döndü. “İkizleri bul.”

Orisa ileri atılmak için Kola’nın dikkatinin dağıldığı andan yararlandı, koyu renk bıçağını Kola’nın yan tarafına in-

DENİZİN TENİ

dirip kaburga çıkıntılarında kandan bir hat oluşturdu. Kola bağırırken bir an tereddüt ettim fakat Kola ayakta kalıp kendi silahını hazırladı.

“Git, Simi,” diye yaşvardı. Yan tarafını tuttuğunda, parmaklarının arasından kan aktığını gördüm. “Kurtar onları.”

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

Esu kükrerken ve bıçakların metalik sesi etrafımda yankılanırken koşarak odanın karşı tarafına geçtim. Dönerek inen bir merdivene açılan kapıya asılırken kanımın uğultusunu kulaklarımda duyabiliyordum. Kapkara basamaklar yukarı çıkıyordu ancak duvarlar, koridorla aynı parlak kristal rengindeydi ve onlardan yayılan parlaklık, etrafı görmem için yeterliydi. Güçlkle nefes alarak merdivenleri çıkıyordum; her bir basamak kızgın kömürler üzerinde yürümek gibi hissettiriyordu ve omzumdaki yara zonkluyordu ama bunları umursamıyordum. Çok geçmeden tuz kokusu bana kadar ulaştı ve yükseğe çıktıkça hava daha da soğudu. Kıvrılarak yukarı çıkan basamaklar asla bitmeyecekmiş gibi geliyordu bana ve göğsüm alev alev yandığı için biraz ara vermek zorunda kaldım. İki büklüm eğilerek kollarımı karnıma doladım ve hırıltılı nefeslerle ağlamaya başladım. Hâlâ aşağıda Esu'yla çarpışmakta olan Kola'yı düşündüm.

İkizler.

Kendimi zorlayarak tırmanmaya devam ettim. Etraftaki sesleri dinliyordum ancak tüm duyabildiğim güçlkle

aldığım hırıltılı nefeslerimdi. Sonunda gökyüzüne uzanan kemerli geçide vardım. Ya da kemerli geçide benzeyen bir yere. Bu oda, aşağıdaki taht odasının yarısı kadardı ancak gökyüzüne açıldığı için daha geniş gibi duruyordu. Kenardan rahatlatıcı dalgalara, kayalıklara ve denize baktım. Arkamdan bir inleme sesi gelince hançerimi kaldırıp arkama döndüm.

Arkamda, kalın sarı yakuttan yapılmış bir kafes vardı. Sarı kristal parlıyor, kafesin parmaklıklarına sinen iki şeklin üzerine soluk bir ışık düşürüyordu. İkizlerin teni, Kola'nınki gibi kırmızımsı kahverengiydi ve ikisinin de üzerinde koyu mavi, parçalanmış şallar vardı. Çok küçük görünüyorlardı; sekiz ya da dokuz yaşından daha büyük değildiler. Sendeleterek onlara doğru gittim. Kafeste olduklarını görünce ellerimi öfkeyle yumruk haline getirdim.

“Taiwo, Kehinde.” Küçük kız, kardeşini arkasına çekip kaşlarını çatarak bana baktı. Elllerinde, bir hançer gibi tuttuğu kaya parçası vardı. “Beni ağabeyiniz gönderdi. O da aşağıda.”

“Kola burada mı?” Taiwo parmaklıklara doğru atıldı. Kalp biçimli yüzündeki kocaman gözlerinin rengi, Kola'ninkiler gibi kahverengiydi.

Elinde tuttuğu taşı bana doğrultmaya devam eden kız kardeşi yanına gelirken, “Taiwo, geri çekil,” diyerek onu uyardı.

“Neden seninle değil?” diye sordu Kehinde ve bakışları kapıya doğru kaydı.

“Aşağıda, taht odasında.” Bir nefes alıp ses tonumu yumuşatmaya çalıştım. “Kola size yardım etmem için beni

önden gönderdi.” Titreyen parmaklarımla, ellerimi kristal parmaklıklarda kaydurdım.

“Kilit var,” dedi Kehinde, kafesin ortasını göstererek.

Parmaklarımı yeniden kaydurdım ve kristalin içindeki gizli mekanizmayı buldum. Öfke ve hayal kırıklığıyla tıslayarak parmaklarımı parmaklıklara doladım ve çektim. “Anahtar nerede, biliyor musunuz?”

“Esu’da,” dedi Taiwo. “Kehinde yüzüğü nereye sakladığını söyleyene kadar bizi bırakmayacak.”

“Ben izin vermedikçe onu benden alamaz. Babalawo kimsenin alamayacağını söyledi.” Sağ elini kaldırıp boş parmaklarını ortaya çıkardı. “Ama eğer yüzük bende değilse izin de isteyemez onu benden hileyle de alamaz.”

Zekâsı karşısında gülümsedim ve o da gözlerinde çılgınca bir parıltıyla bana sırttı. Geri çekilip etrafıma baktım. Anahtar yoksa belki kilidi kırmak için bir şey kullanabilirdim. Ancak oda bomboştu ve taş zemin, aşağıda durmadan çırpınan denizin bulunduğu uca dek öylece uzayıp gidiyordu.

Biraz sonra kılıcın sürtünme sesiyle birlikte ağır adımları işittim. Kanım dondu, öfke tüm bedenime yayıldı. Ellerim sarsılmasın diye kabzayı sıkıca kavrayarak hançerimi önümde tutuyordum. Kapı itilerek açılırken bir çığlığın boğazıma dek yükseldiğini hissettim. Derken Kola kapı aralığında belirdi. Önümüzde sallanıyor, başından yüzüne akan kan gözlerinden kayıp yapışkan kırmızılığıyla dudaklarını kaplıyordu.

“*E`gbò`n okùnrin!*” diye bağırdı Taiwo. Ağabeyini gören Kehinde’nin dudakları heyecanla büzüldü.

Kola öne doğru sendeledi ve düşerken kılıcı yere çarptı.

Ona doğru koştum. Kola'nın kafasını yakalayıp taş zemine çarpmasını engellerken ikizler arkamda ağılıyordu. Omuzlarında ve yan tarafında derin kesikler vardı. Yüzünden silmeye çalıştığım kanı ise ılıktı.

“Geliyor,” diye fısıldadı, yumruğunu kaldırırken. Parmakları açılıp iri, kristal bir altıgeni ortaya çıkardı. Anahtar. “Bunu Esu'dan aldım. Yoksa bu...?”

“Evet,” diye cevap verdim. Akmak üzere olan gözyaşlarımın buğulandığı gözlerimle, onu rahatlatmak istercesine gülümsedim.

“Acele et.” Ben anahtara uzanırken Kola parmaklarımı sıktı. Başımı salladım ve ellerim arasında tuttuğum başını nazikçe yere bıraktım. Beni izlerken kanla kaplı eliyle kılıcını aradı.

Sürekli akan yaşlarımı silerek ikizlere döndüm. Anahtar, kan ve terden kayganlaştığı için onu sıkıca tuttum; anahtarın keskin kenarları avcuma batıyordu. Kafesin parmaklıkları gözyaşlarımın ardında parlıyordu. Beceriksizce kilidi tekrar bulmaya çalıştım. Bakışları Kola'nın üzerinde olan Kehinde öne çıkıp kilidi işaret etti.

“Endişelenmeyin,” dedim. Altıgeni kilide soktum ve kilit deliğe uyana, mekanizmadaki kristal dişlerle birleşene dek çevirdim. “Yaşıyor.” Ancak Esu'nun merdivenlerden çıktığını düşününce dehşete kapılıyordum ve onunla savaşmam da zorlaşıyordu.

Anahtarı yeniden çevirince şiddetli bir çıt sesi duyuldu ve parmaklıklar koyu renk taş zemine düştü. İkizler hemen kollarını açıp, kanla kaplı yanaklarına dökülen yaşları silmeye çalışan ağabeylerine koştular. Yanına çöktüler. Kaşla-

rını çatan Kehinde küçücük elini Kola'nın yanağına koyarken, Taiwo ağlıyordu.

“Sorun yok, çocuklar,” diye mırıldandı Kola ama konuşurken ne kadar çaba sarf ettiğini ve dudaklarının kenarındaki kızıl rengi görebiliyordum. Bakışları önce Taiwo'nun parmağına, daha sonra Kehinde'nin eline kaydı. “Yüzüğün nerede?”

Küçük kız, kahverengi teninde yüzüğün oluşturduğu açık tondaki çizgiyi kavradı ve parmağıyla hafifçe ovdu.

“Kehinde, yüzüğün nerede dedim?” Kola doğruldu; gözleri parıldıyordu. Kan kaburgalarından taş zemine damlıyordu. “Söyle. Çabuk. Esu gelmeden.”

Taiwo, ağabeyinin sert tonu yüzünden biraz irkilip geri çekildi ancak Kehinde bir anda ayağa kalkıp Kola'ya baktı. Konuşmak için ağzını açtı ve tam o anda onu, merdivene sürtünen ayak seslerini ve taş zemin üzerinde sürüklenen metalin sesini işittik.

Gökyüzünü gören odada etrafıma baktım. Merdivene açılan kapı ve aşağıda çalkalanan deniz dışında buradan çıkmanın bir yolu yoktu. Kalbim sıkışırken derin bir nefes aldım. Geriye kalan tek seçenek savaşıydı. Hançerim elimde hazır bir şekilde kapıya doğru döndüm.

“Kehinde.” Kola'nın sesi artık neredeyse bir hırıltı gibiydi. “Yüzük nerede? Esu gelmeden önce söyle hemen.”

Döndüğümde, ikizlerin duvara sindiğini, gözlerinin yaşlarla parladığını ve dudaklarının titrediğini gördüm. Kollarını birbirlerine sardıkları için daha da küçük görünüyorlardı.

“Kola...”

“Sessiz ol, Simidele!” Kola ayağa kalktı. Gözlerinde buz

gibi bir ifade vardı ve renkleri daha da koyuydu. “Yüzük. Nerede olduğunu bilmem gerekiyor.”

Şaşkınlık ve kafa karışıklığıyla bir adım geriledim. Merdivenlerdeki ayak sesleri iyice yaklaşıyordu. Aniden üzerime çöken buz gibi bir korku dalgası damarlarımda dolaşıyordu. “Kola, ikizlerin güvende olduklarından emin olmalıyız, böylece...” Ancak cümlemi bitiremedim çünkü o anda, kanla kaplı kahverengi bir ten ve nerede görsem tanıyacağım gözler kapıda belirdi.

“Kola?” Şaşkınlıkla ona doğru bir adım attım.

“Simi,” diye cevap verdi bana. Bakışları benimkilere kenetlenirken gözlerindeki o tanıdık pırıltı ay ışığında parladı. Asıl Kola girişe yaslandı. Nefes nefese kalmış göğsü şişti, eli yan tarafındaki yaraya kapandı. “Onlardan uzak dur,” diye tısladı.

Ne göreceğimi bildiğim halde dönüp geriye baktım. Kısacık kesilmiş, sıkı buklelerin yerinde artık uzun örgüler, daha yuvarlak bir yüz ve iri bir beden vardı. Gözlerinde öfkeli bir parıltıyla Esu odanın ortasında duruyordu; kolyesinin yakutları Kola’nın kılığına girdiğinde oluşturduğu kanla uyumluydu.

Esu. Yine numara yapıyordu. Nasıl bu kadar ahmak olabilmişim? Aptallığım yüzünden hissettiklerimi unutmaya çalışıp Kola’ya doğru ilerledim. Beline koyduğu elinden kanlar akıyor, kadife rengi damlalar halinde yere düşüyordu. Merdivenleri çıkmayı nasıl başarabilmişti?

“Ona güvenilmeyeceğini söylemişim,” diye fısıldadı Kehinde, Taiwo’yu kendine çekerken.

“Bu aptallığa bir son ver ve yüzüğün nerede olduğunu

söyle,” diye hırladı orisa. Bıçağını kaldırıp çocuklara doğru yürüdü.

Kola hızla odanın bir ucundan öbür ucuna gidip kendini orisayla ikizlerin arasına atarken neredeyse görünmezdi. Kılıcını iki eliyle sabit tutarak dudaklarını kıvırdı. “Onlara zarar vermeyeceksin. Buna izin vermeyeceğim.”

Esu durup başını yana eğince, saç örgüleri kolyesinin parlayan yakutlarına değdi. “Sadece yüzükleri istiyorum.”

“Benimkini verebilirim,” diye fısıldadı Taiwo, Kehinde’ye. “Gitmemize izin verirse.”

“Hayır! Bir tanesiyle yetinmeyecek.” Esu öne çıkarken Kehinde kardeşini daha yakınına çekti. “Bunu konuşmuştuk.”

“Çekil, çocuk.”

Kola cevap vermedi ancak görebildiğimden daha hızlı bir şekilde ileri atılıp Esu’nun göğsünde bir kesik açtı ve ay ışığı altında kandan bir çizgi ortaya çıktı. Orisa şaşkınlıkla eğildi ve öfkeyle dudaklarını büktü. Burun deliklerinden alevler saçarak sert bir kavisle hançerini Kola’nın başına indirdi ancak Kola yana çekilerek son anda bu darbeden kaçındı. Kola kılıcını yeniden kaldıramadan Esu yumruğunu onun burnuna indirdi. Kola yere yapışırken kan kokusu tuzlu havaya taze bir koku yaydı.

“Böyle olması gerekmiyordu,” dedi orisa, kılıcı bir tekmeyle uzaklaştırırken. “Ama ihtiyacım olanı alacağım. Benim olması gerekeni.”

“Hayır!” diye bağırdım ve Esu’dan uzaklaşıp Kola’ya doğru sendeledim. Temkinli bir şekilde başını kaldırıp parmaklarımı buklelerinden geçirerek hâlâ hayatta olduğuna dair bir işaret aradım. “Kola,” diye inledim.

Gözleri kapalı, dudakları aralanmıştı. Bir elimi göğsüne koydum. Teni sıcaktı ve göğsündeki algılanabilir hareketleri belli belirsiz hissedince rahatladım.

“Gelin!” diye seslendim ikizlere. “Çabuk!”

Orisa odanın tam ortasında durup Kola’nın iki büküm olmuş bedenini inceledi, ardından da elimde hançerimle onun önünde eğilirken titreyen parmaklarımı izledi.

Ağabeylerini o halde görünce gözleri korkuyla açılan çocuklar odanın köşelerinden bana doğru koşmaya başladılar. Onları taş duvarın bir girintisinin içine sakladım; arada Esu’ya bakışlar atarken ellerim titriyordu. Orisa sakince bize doğru geliyordu; bir an yalnızca şalını düzeltmek için durdu. Gidecek hiçbir yerimiz olmadığını biliyordu. “Sırtınızı sıkıca duvara verin,” diye üsteledim.

Esu, “Benimle savaşmanın bir anlamı yok,” dedi ancak yine de hançerimi sallayarak umutla ileri atıldım. Esu yeniden bir kahkaha atıp pis bir sırıtışla bana baktı.

Umutsuzluğun zihnime sızmaya çalıştığını hissedebiliyordum ancak buraya vazgeçmek için gelmemiştim. Kola’yı da yanımda çekiştirmeye çalışarak geriledim. Kola’nın başı yana düşüyor ve gözleri devrilirken beyazları parlıyordu. Taiwo ağlamaya başladı ve Kehinde, sesinde korkuyla ona bir şeyler mırıldandı. Kola öksürüp yüzünü buruşturdu. Şalındaki kurumuş kanların kızılımsı kahverengiliğini ve tenine yayılan kanın parıltısını görebiliyordum. *Ölmelerine izin vermeyeceğim*, diye düşündüm öfkeyle. Kalbim şiddetle çarpıyordu ve içime sızan öfke, göğüs kafesimdeki kemikleri kıracakmış gibi hissettiriyordu.

“Aferin, Mami Wata. Bir deniz yaratığına göre, karada şaşırtıcı derece ustalıkla hareket ediyorsun.”

Hiçbir şey söylemedim. Esu yanıımızdan geçip odanın köşesine gitti. O denize bakarken ben de açık kapıya baktım. *Kola yaralı olmasaydı koşabilirdik*, diye düşündüm.

Esu dönüp simsiyah gözleriyle bana baktı. “Orisalar çeşit çeşit. Hepsinin, Olodumare yağdırdığı zaman yakaladıkları çeşit çeşit güç formları var.” Bana doğru eğildi. “Bana ne düştüğünü biliyor musun?”

“Sen, Dönüm Noktalarının Efendisisin. Hayattaki tüm yolların yöneticisi.” Ellerim titremesin diye hançerimi sık-tım. “Bir elçi. İnsanlığın Olodumare’yle iletişim kurma yo-lusun. Duaları iletensin. Ama aynı zamanda insanlarla ve orisalarla kendi eğlençen için, pahası ne olursa olsun alay ederek kendini eyleyen bir hilebazsın.” Güçlölkle yutkun-dum. “Açgözlü birine dönüşmüşsün.”

“Neden sözcü olmakla yetineyim ki? Bir soytarı olmak-la? Ajogunlarla orisalar arasındaki dengeyi korumakla? Bana bundan daha fazlası gerek. İnsanların ihtiyaçlarını ve isteklerini iletmekten daha fazlası. Tanrı karşıtlarıyla pazar-lık yapmaktan daha fazlası. Ben kudretli olmak istiyorum. Benim gibi bir orisa olmadan topraklarımız asla hayatta ka-lamaz.” Olduğum yere doğru gelirken dudaklarını öfkeyle sarkıttı. “Dünyada neler olduğuna baksana. Orisalar onlara verilenleri kullanacak, yaratıldıkları uğurda hareket edecek özgürlüğe sahip değil.” İkizlere bakınca dudakları kıvrılıp bir tebessüme dönüştü. “Hükmetmek için. Tapınılmak için. İstersek ödüllendirmek ve cezalandırılmayı hak edenleri di-sipline sokmak için.”

“Yine de sen Olodumare’ye rakip olamazsın.”

“Yanıılıyorsun. Yüzükler sayesinde, insanlarla orisaları

tamamen etkim altına alabileceğim.” Kollarını açarak avuçlarını aya çevirdi. “Hepsi söylediğimi yapmak zorunda kalacak. Bundan daha güçlü ne olabilir?”

“Bu güçle ne yapacaksın?” dedim tıslarcasına. “Kendi güçlerinle şimdiye dek neler yaptın Esu?” Doğrudum. “Sıkıntı çıkarmaktan, arkadaşı arkadaşına düşürmekten, kendini eğlendirmek için başkalarını kandırmaktan başka ne yaptın? Yemoja, topraklarından çalınan insanların izini sürüyor. Denizde ölenlerin ruhlarını kutsuyor. Oya’yla Sango’nun, köleleri uzaklara taşıyan *òyìnbó* gemilerini yok ettiklerini gördüm. Peki, sen insanların mesajlarını Olodumare’ye hâlâ iletiyor musun? Dinlemediklerini söylüyorsun ama *konusuyor* musun? Büyük Yaratıcı’ya lanetler okuyorsun ve diğer orisalar umursamıyormuş gibi davranıyorsun ama Olodumare’nin bu olanlardan haberi var mı?”

“Her mesaj duyulmayı ve bildirilmeyi hak etmiyor.”

Sesindeki bir şey üzerine duraksadım ve yakarıları Olodumare’ye iletmediği yönünde Olokun’un söylediklerini düşündüm. “Yemoja’nın kefareti için dile getirdiği mesajı iletmi mi?”

Esu durdu. Haklı olduğumu biliyordum. İletmemişti. Başka kaç haberle duayı Büyük Yaratıcı’ya iletmemişti? “Mami Wataları yaratabilme gücüne neden erişti? Neden safırlara ve bunu yapabilme gücüne o sahip de ben değilim?” Ellerini açıp avuçlarını yıldızlara çevirdi. “Ayrıca yalan değildi. Olodumare gerçekten emrinden çıkılmasından hoşlanmadı.”

“Ona zarar vermesine gerek yoktu.” Bir an durdum ve hıçkırığımı yuttum. Orisanın yanaklarındaki izlerle Büyük

Yaratıcı'nın zulmünden nasıl korktuğunu hatırladım. "Yaralamasına gerek yoktu."

"Haddinin bildirilmesi gerekiyordu," dedi Esu, sesi tehditkâr bir ifadeyle gerilmişti. "Olodumare gerçekten yapılması ya da söylenmesi gerekeni yapmıyor ama. Ayrıca yüzükler konusundaki kibrine bak. Yemoja onların kimde olduğunu hep biliyordu ama asla bana söylemedi. Onları kendim bulmak zorunda kaldım."

Yüzünde çarpık bir ifadeyle gülümserken buz gibi, gümüşü bakışlarıyla karşılaştım. "Kıskandığın için mi ona bunu yaptın? Olodumare'nin emri değildi bu, değil mi?" Neler olduğunu anlamaya başlıyordum. "Yemoja'yı cezalandırman istenmemişti aslında."

"Olodumare ona emrini hatırlatmamı istedi ama bunun nasıl yapılacağına dair detay vermedi." Omzunu silkerken örgüleri uçtu.

Öfkeyle dişlerimi sıktım. "Bu, güçle ilgili değil, korumayla ilgili. Orisalarla insanları korumakla!"

"Onları ben koruyacağım. Olodumare yerine benim önümde diz çöktüklerinde. Onları asla yüzüstü bırakmayacağım."

Yemoja'yı, Sango'yu, Oya'yı ve fedakâr davranışlarını düşündüm. Kola'yı denizden kurtarışımı düşündüm. "Ama çoktan bıraktın." Sözlerim keder ve pişmanlık doluydu. "Kıskançlığın ve daha fazla güç isteğinle insanları da orisaları da terk ettin."

"Tüm cevaplara sahip olduğunu sanıyorsun ama sen bir hiçsin." Gülüşü kayıyor, öfkeyle sarsılıyordu fakat bir an sonra toparlanıp tebessümünü yüzüne yeniden yerleştirdi.

“Beni sorguya çekmeye kalkma, Simidele.” Başıyla Kehinde’yi işaret etti. “Yüzüğün nerede olduğunu söyleyeceksin ve ikisini de bana vereceksiniz.”

“Hayır.” Küçük kız titriyordu ama başını iki yana salladı. “Onları doğru kullanmayacağını biliyorum.”

“Sana söyledim. Onlara asla sahip olamayacaksın.” Kola kendini zorlayıp çömeldi ve kılıcını kavradı. Titreyen kol ve bacaklarıyla yavaşça yanımnda doğruldu. Başı hâlâ kanlarla kaplıydı ama dik durabiliyordu.

Orisa ilgisizce elini sallarken bakışları, ikizlerin duvarda gizlendikleri yarığa odaklandı. Kola, geriye kalan tüm enerjisiyle Esu’nun üzerine atılıp karnını hedef aldı. Göz açıp kapayınca kadar hareketlenen Orisa, darbeden hemen kaçınıp bir yumrukla kılıcı Kola’nın elinden düşürdü. Kola’ya öyle bir yumruk attı ki çenesinin çatırdadığını işittim. Kola’nın kılıcı taş zemine düştü ve Esu, elini ensesine dolayıp onu kaldırırken kılıç ay ışığının atında parladı. Orisa başını arkaya attı ve sırtışı etrafımızdaki havayı çatırdatan bir kahkahaya dönüştü. Bileğinin tek bir hareketiyle Kola’yı, ikizlerin bulunduğu duvarın yakınına fırlattı.

Kola tuhaf bir açıyla bükülüp kanlar içinde kalırken, “Hayır!” diye çığlık attım.

“Hâlâ hayır mı diyorsunuz?” diye kükredi Esu ikizlere. “Yüzükleri bana vermezseniz yaşarken derisini yüzer, kemiklerini çıkarırım.”

Kehinde ağlamaya başlayıp konuşmak üzere ağzını açarken Taiwo öne çıktı ve obsidyen rengi bir halkayı parmağında çevirmeye başladı. Esu’nun gülüşü genişledi ve hançerimi kaldırıp üzerine atıldım. Orisanın kalbini hedef alırken

Yemoja'nın hançeri parladı. Esu hemen sola kaçıp beni bileğimden yakaladı. Bileğimdeki kemikleri ezince acıyla bağırdım.

“Ne kadar yumuşak bir ten.” Esu eğildi ve yüzü benimkiyle aynı seviyeye geldi. “Eminim tadı da tuzludur.” Gözlerini kapatıp derin bir nefes çekti ve ellerimi sıkıca tuttu. Kolunu belime sarıp beni kendine sıkıca bastırdı. Odanın kenarında sallanıyorduk ve şiddetle esen rüzgâr, saç örgüleriyle bukleleri yüzümüzün önüne uçuruyor.

“Simidele,” diye mırıldandı şarkı söyler gibi. “Bana yardım edebilecekken neden benimle savaştın? Seni yeniden tamamlanmış haline dönüştürebileceğimi biliyor muydun? Seni yeniden *insan* yapabileceğimi?”

Dudaklarını kulağıma bastırırken kaskatı kesildim.

“Bunu isterdin, değil mi? Onunla... olmayı.”

“Kola,” diye fısıldadım ve bakışlarım yerde bilinçsizce yatan genç adama kaydı.

“İkinizin birlikte nasıl olduğunu, onun sana nasıl baktığını gördüm.” Nefesi enseme gıdıklıyordu. “Ona karşı ne hissettiğini biliyorum. Aşk için duyduğun açlığı...”

Ifedayo'ymuş gibi davranırken her şeyi görmüştü. Kola'nın her dokunuşunun kalbimi hızlandırdığını, ona attığım bakışları, saçımdaki haritayı her incelediğinde parmaklarının çenemi sıyırışını düşündüm. Esu'nun bunların hepsine şahit olduğunu fark edince yanaklarım kızardı.

Başımı, Kola'nın pürüzsüz, kahve tenli ayağını, solgun tabanlarını görebilecek kadar çevirdim ve onu denizde bulduğum zamanı hatırladım. Ben onu kurtarmıştım; o da beni kurtarmıştı. Esu bunların hiçbirine gölge düşüremeyecekti.

Orisa tüm dişlerini göstererek sırttı. “Hâlâ yaşıyor. Ama şimdilik.” Esu hareketlendi ve örgülerimden kaçan bir bukleyi yüzümden çektiğini hissettim. “Neye sahip olabileceğini hayal et. Artık denizin buz gibi derinlikleri olmayacak. Kara gözlü köpekbalıkları ve onların kanla karışan beyaz karınları olmayacak. Yaşam olacak. Birlikte. Yemoja’nın sana ne söylediğini unut. Ben bunu sana bahsedebilirim.”

Kemiklerime işleyen güneşi, ayaklarımın altındaki toprağı düşündüm. Teninin kıvrımları, gülüşünün tadı ve kahkaha attığında kırışan gözleriyle Kola’yı yanımda düşledim. Artık onu kurtardığım ve özellikle de onu sevdiğim için utanç duymayacaktım. Ancak Esu’nun söylediği şey gerçekten mümkün müydü? Bir anlığına tereddüt ettim. Yeniden insan olabilir miydim?

Başımı kaldırıp Esu’nun gümüş şeritlerle kaplı simsiyah gözlerine baktım ve kendime, onun neler yapabileceğini hatırlattım: İnsanlara en çok istedikleri şeyleri göstermek ve onların isteklerini kendi zevk ve gücü için kullanmak. Hiçbir şeyi umursamıyordu, samimi değildi. Eğer insan olmanın bir yolu varsa bunu kendim bulacaktım.

“Ben Yemoja’ya hizmet ederim.” Yavaşça gerilerken derin bir nefes aldım. “Ve sana asla yardım etmem.”

Esu, boğazını gözler önüne sererek güldü. “Nasıl istersen, Simidele.” Uzanıp ensemden yakaladı ve beni kendine çekti. “Ağabeylerini bana getirdiğine göre ikizler artık ne istersem söyleyecek.”

Esu bana bakıp yavaşça ensemi sıkarken ter damlaları yüzümle göğsümden akıp şalımlı ıslatıyordu. Tenime sıkıca yapışan kalın parmaklarına tırnaklarımı geçirdim. Parlak yıldızlar ışıldarken görüş alanım kararmaya başlıyordu.

“Bekle!” dedim hırıltılı bir sesle, kelimeler apzımdan güçlükle çıkıyordu. Orisa bir anlığına elini gev etirken derin bir nefes aldım. “Yüzüğün nerede olduğunu bildiğimi söylesem?” Kelimeleri acıyan boğazımdan çıkarmaya çalışıyordum. “Kehinde tam olarak bilmiyor ama ben biliyorum.”

“Ne demek istiyorsun?” Hareketli bulutların arasından çıkan ay ışığı üzerimize düşüyor ve odayı gizemli bir havaya bürüyordu. Esu’nun yüzünün bir tarafı aydınlanırken diğer tarafı karanlıkta kaldı. Eğildiğinde dudakları benimkilerden birkaç santim ötedeydi. “Nerede?” diye homurdandı.

“Kehinde onu denize atmış. Ne yaparsan yap tam olarak nerede olduğunu söyleyemez. Nerede olduğunu, kimde olduğunu ben biliyorum.”

Esu, Kola’nın ba ını kucadına yaslayan kıza baktı. “Doğru mu bu?”

Kehinde ba ını salladı. Kollarını ağabeyine sararken gözleri parlıyordu. “Bizi buraya getirirken onu denizin derinliklerine gönderdim.”

“Yerini söyleyeceğim,” dedim. “Bilmecemi   zebilirsen.”

Orisanın gözlerindeki  a kınlığı fark ettim ama hemen sonra bir kahkaha attı.

“Neden gülüyorsun?” diye sordum, ensemini elinden uzakla tırırken. Kendimi  ekmeme izin verdi ancak elini koluma doladı. “Yüzüğü istiyorsun ve ben nerede olduğunu biliyorum. Yoksa bilmecemi çözebileceğini düşünmüyor musun? Seni kandırabileceğimden mi korkuyorsun?”

Esu doğruldu ve bana bakarken kaşlarını çattı. “Ben, en büyük hilebaz Esu’yum. Beni açacak bir bilmece yoktur.” Duraksarken kolumdaki eli gev edi ancak vücudumu hâlâ

kıyıya yakın tutuyordu. “Pekâlâ Simidele.” Dudakları gergin bir şekilde kıvrıldı. “Gel bakalım, küçük oyununu oynayalım.”

Bana karşı koyamayacağını biliyordum. Topraklarımızın kültürüne işlemiş, sürekli tekrar eden yapıları düşündüm. Saçlarımızın örgülerle süslenmesini, kıyafetlerimizdeki desenleri, şehirlerimizdeki yolları ve evleri... Hepsi birbiriyle aynı ama farklı boyutlarda olsa da, sürekli yinelenen bir düzen vardı. Kuru dudaklarımı dilimle ıslatıp ona bakmak için başımı yana yatırdım. “Keşfedilmek için varım ama tamamen keşfedilemem.” Bir kesik nefes daha aldım. “Sürekli değişirim ama aynı şeyden doğdum. Bazıları sadece Olodumare’ye giden yolu gösterdiğimi söyler.” Esu’ya baktım ve kelimelerimdeki gücü hissettim. “Neyim ben?”

“Beni kandırabileceğini düşündüğün bilmece bu mu?” diye güldü yüzüme doğru ve kokan nefesi yüzünden bir an büzüldüm. Hareketlenince ayakları zeminin kenarına iyice yaklaştı. “Dünyayı dolaştım ben, Mami Wata. Buz gibi ısıran soğuk suları da gördüm, donmuş derinliklerde parçalanmış gemileri de. Ormanların okyanus kadar geniş bitki örtülerini gördüm. Yıldızların krokisini çizdim ve birçok insanın sadece hayal edebileceği bilgilere sahip oldum.” Orisa beni iyice kendine çekti. Dudakları neredeyse benimkilere değiyordu. “Beni kandıramazsın.”

“O halde cevap ver. Yoksa bilmiyor musun?” dedim.

Esu gözlerini kısıp bana baktı. “Senin bilebileceğinden daha fazlasını biliyorum. Ama seni eğlendireceğim. Bu işi eğlenceli kılan oyunlar.” Gülümseyip kolumu yeniden sıktı. “Bu topraklardaki en iyi matematikçiler bildiklerini bana

aktardı ve bunların içinde senin cevabın da var. Dünyamız, doğada keşfettiğimiz ve yarattığımız, tekrarlayan yapılarla dolu.” Deniz hemen arkasında kükrüyordu ve bunun beni cesaretlendirmesine izin verdim. “Ve şekiller değişse de, tekrar ettiği müddetçe her şey aynı kalır. Bu yüzden insanlar şehirleri şu an kurdukları gibi kuruyor, sanatlarıyla saçlarında belli desenler kullanıyor. Yaşamın desenleri her yeredir ve asla sona ermezler. Bu nedenle de yalnızca Olodumare’ye giden tek bir yol vardır.”

“O halde cevabın nedir?” diye sordum ona. Kanım heyecanla pompalanınca kalbim yeniden hızla atmaya başlamıştı.

“Ben sonsuzluğum,” dedi Esu. Kendini beğenmiş bir sırtış gece yarısında parlayan tenine işlerken. “Ve asla tükenmem.” Başını arkaya atarak geceye derin kahkahasını bıraktı. İşte tam o an harekete geçip kendimi ileri attım, kollarımı kalın boynuna dolayıp onu aşağıda bekleyen denizin derinliklerine doğru çektim.

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

Korkulukların dışında asılı duruyor, parmak uçlarımla gemiye tutunuyorum ve ayaklarım geminin yan tarafındaki kavisli kısımdan aşağı sarkıyor. Güneş altın ve pembe ışıltılarla yükselerek ufuk çizgisini yakıyor. Kısa bir an gözlerimi kapatıyorum, sabah rüzgârı saçlarımı uçurup yüzümün etrafında yükselen siyah bulutlar oluştururken serinliğinin tadını çıkarıyorum.

Öyünbólar bana uzanıyor ancak tenlerine açtığım kanlı kırmızı yaralar yüzünden bu kez temkinli davranıyorlar. Diğerlerine ne yaptıklarını biliyorum. Hastalananlarla cezalandırılanlara. Akıntı ve zincirler yüzünden aşağı çekildikleri denize attılar onları.

Hiçbir değerimiz yokmuş gibi.

Hırslayıp ellerinden kaçıyorum ve kollarımı açıp kendimi aşağıdaki dalgalara bırakırken Yemoja'ya dua ediyorum. Beyaz köpüklerin açık renk parıltılarıyla deniz beni çağırıyor.

Beni denize atma şansları olmuyor.

Ben atlıyorum.

Su etrafımda çalkanıyor ve ben geminin altına doğru

batarken baloncuklar yükseliyor. Geminin yol alışını izliyor, Olodumare'ye dönüşümü düşünüyorum. Su ağzıma ve burun deliklerime dolup ciğerlerime sızıyor. Bacaklarım derinliklerin mavi karanlığını tekmeliyor. İçimde yeniden yükselen korkunun yayılmasına, beni alt etmesine engel olamıyorum.

Bunun yerine Yemoja'yı düşünüyorum. Bize, çocuklarına olan sevgisini...

İzimizi sürdüğüne dair söylentiler vardı.

Çalınanları.

Satılanları.

Alınanları.

Bizim için ağladığına, o bizi rahatlatmak için dualar mırlandırırken gözyaşlarının denize karıştığına dair anlatılanları dinlemiştim. Bazılarımız gemiyi parçalayıp bizi serbest bırakacağından eminken diğerleri onun lütfuna erişmek için çağrılarda bulunuyordu.

Neye inanacağımdan emin değilim ancak geminin üstünde olmaktansa altında olmanın daha iyi olduğunu biliyorum. Son oksijen kırıntısı da ciğerlerimi terk ederken gözlerimi kırıştırıyorum ve denizin bu kadar derininde bile parlayan bir şey gözüme çarpıyor. Bakınırken akıntı etrafımda hareket ediyor. Mavi rengin içinde parıldayan pullar dikkatimi çekiyor. Turkuaz ve çivit mavisinin parıltıları görüyorum. Koyu tenle siyah bukleleri, incilerin süte benzeyen parıltısını ve beyaz altınları görüyorum.

Yemoja.

O bana doğru yüzerken gözlerimi şaşkınlıkla açmaktan daha fazlasını yapamayacak kadar güçsüzüm. Görüşüm kararlıyor. Gözlerindeki gümüşü tonlar, bakışlarımda parlayıp sönen yıldızlarla ne güzel uyuyor...

DENİZİN TENİ

Atalarımın orisası. Doğumumda da ölümümde de yanımda.

Yemoja beni kendine çekip her zaman yanımda olduğunu fısıldarken kalp atışlarım zayıflıyor. Orisa bana bir görevden, bir çağrıdan bahsedip bir seçenek sunarken teni buz gibi suyun içinde sıcacık bir hissetmemi sağlıyor. Yemoja için her şeyi yapacağımdan düşünmeme gerek yok. Başımı sallıyorum ve görüşüme bir karanlık yayılıyor.

Biraz sonra göğsüm boşalıyor. Nefes almama gerek kalmıyor. Bunun yerine, şafak vakti pembeliğindeki pullar kendilerine yol açarken bacaklarım karıncalanıyor. Acı tüm bedenimi kaplayıp suyun içinde çığlık atmama sebep oluyor. Gözlerim dönüyor, Yemoja'ya tutunurken parmaklarım pençe halini alıyor. O bana aşkı, gücü, cesareti fısıldarken dinliyorum. Kemiklerim çatırdıyor, kuyruğumun çırpınışı karanlık suyu bölerken kalçamla baldırlarım eriyor.

İşi bittiğinde, Yemoja başımdan altın bir kolye geçiriyor. Zincirin ucundan, denizin ve parlak bir gökyüzü renginde safir bir taş sarkıyor. Denizin gizli yerlerinde öldürülen ruhları kutsamanın bir yolunu mırıldanıyor. Olodumare'ye dönüş yollarını kutsamanın verdiği mutlulukla yükten bahsediyor.

Deniz ve dalgaları beni sarmalayıp özenle kucaklıyor.

Ben Simidele, "yuvana ulaşana dek peşimden gel."

Düştüğümüz sırada parmaklarım Esu'nun etine sıkıca yapışırken, bir zamanlar ve şimdi olduğum kişi geliyordu aklıma.

Onu beraberimde götürecektim. Yuvama, onu tamamen yutacak olan denize götürecektim.

Ben anılardan fazlasıydım.

Çok daha fazlasıydım.

Orisa kükrercesine bağırırken ona daha da sıkı tutundum. Ay ışığının altında dağılmış kayalıkları geçerken sert rüzgârın keskinliğinin ıslığıyla Esu'nun çığlığı birbirine karışıyordu.

Dalgalara çarpıp girdik ve pullarım oluşana kadar buz gibi su nefesimi kesti. Bacaklar çok daha güçlü olan kuyruğa dönüştü; kuyruğun ucundaki altın rengi yelpaze suyu bölüyordu. Kolum çıkıntılı mercan kayalığa çarptı ama yara hiç kanamadan iyileşti. Esu o kadar şanslı değildi. Gözlerindeki telaş ifadesini yakaladığım sırada başka bir kayaya çarptı. Ellerimden kurtulmak için mücadele ediyordu. Onu bıraktım ve dalgalar bana güç verirken dönüşümümü memnuniyetle karşıladım.

Esu dönüp bıçağını bana savurmaya çalıştı ancak okyanus, bu hareketini yavaşlattı. Bir kahkaha atıp bıçağın obsidyen kenarından kolaylıkla kaçındım ve kuyruğumun bir darbesiyle bıçağı elinden düşürdüm. Esu bir kez daha kükredi ama sonra su ağzını doldurup ciğerlerine yayıldığı için durmak zorunda kaldı. Öne atılıp diğer bileğini yakaladım ve gece yarısı göğünü ardımızda bırakarak daldım. Esu dönüp ellerini boğazıma sardı ve soğumuş tenimi sıktı. Boğazımda hissettiğim kuvvetine rağmen sırtıp onu denizin daha karanlık yerlerine doğru sürükledim. Orisa kaşlarını çattı ve boğazıma tutunurken kapkara gözlerini bana dikti. Bedenlerimiz deniz yatağına çarparak etrafımızda soluk bulutlar oluşturan kumlar yaydı. Ellerimi ellerine götürdüm ancak çekmeye çalışmadım. Gözlerinde bir zafer parıltısı gördüğümde parmaklarım onunkileri okşadı. Gözlerimin

önündeki yıldızlar önce parıldayıp sonra çok yukarıda kalmış gökyüzündeki sönen güneşler misali solup gidiyordu. Hissettiğim acıya rağmen dudaklarımı kıvrırmayı başardım ve ellerimi yumruklarından çekip suda uzatarak avuçlarımı kaldırıp yavaşça gözlerimi kırıştırdım.

Gelin. Toplanın. Gelin.

Yılanbalıkları koyu tenleriyle simsiyah kayaların arasından yükseldiler. Her biri kıvrılıp bileklerini sarana, yüzgeçlerinin uzun şeritleri tenine değene dek Esu balıkların bölünerek ona doğru geldiğini fark etmedi. Yılanbalıkları, Esu'nun ellerini çekerek boynumdan ayırdı.

Isırın.

Yılanbalıkları ellerine yapışıp iğne gibi incecik dişlerini keskin bıçaklar gibi tenine geçirirken orisanın ağzı kaskatı kesildi. Serbest kalınca geri yüzdüm ve daha çok yılanbalığının suda hareketlenip kendilerini orisanın bacaklarıyla kollarına sardığını gördüm. Gözleri panik hissiyle parlayan Esu, çılgınca debeleniyordu.

Saçlarımın sımsıkı katmanları arasından, saten gibi pürüzsüz bir yüzeye sahip, dış kabuğu sihirle titreşen siyah inciye çıkardım. İnciyi elimden bırakıp denizin dibini boylamasına izin verdim ve yeniden Esu'ya doğru yüzdüm. İçimde giderek kabaran tatmin duygusu, onun ikizlerle Kola'ya yaptıklarını düşününce daha da şiddetleniyordu.

Kola. Kardeşlerinin yanında uzanan o bitkin bedenini hatırladım.

Esu'yu yalnızca başka bir orisanın tamamen esir alabileceğini biliyordum ancak bu beni durdurmadı. Dişlerimi sıkarak ileri atıldım ve altın hançerimi çıkarırken Esu'nun yü-

zünü yakalayarak sabit tuttum. Olodumare'yi bahane edip, Yemoja'nın yüzüne açtığı derin yaraları gözlerimin önüne getirdim.

Her bir yanağında üç derin oyuk.

Açgözlülüğünün ve güce karşı duyduğu şehvetin fiziksel dışavurumu.

Hançeri intikam duygusuyla, şiddetle yüzüne indirdim. Hançerin altın rengi suda parladı ve elmacıkkemiklerini kesip her bir yanağında derin kesikler oluştururken Esu çığlık attı. Acısı öfkeme merhem oluyordu ama bu yeterli değildi. Geri çekildiğimde, akan kanı suda kıvrılıp bükülerek neredeyse bir kurdele şeklini aldı. Esu, sağ kolunu yılanbalıklarından kurtarmayı başarmıştı. Tenini tırnaklayıp diğer kolunu da kurtardı. Döndüğünde bana değil oksijen ve ay ışığı için yüzeye doğru yüzmeye başladı. Kendi kan izleri arasında yüzeye doğru kulaçlar atmasına izin verdim. Başının dalgaların arasında ortaya çıkacağı yere kadar onu takip ettim ve sonra ayak bileğinden yakalayıp sahip olduğum tüm güçle orisayı, kaçmaya çalıştığı dünyaya geri çektim.

Esu bir kez daha bağırmadı. Onu geri çekerken göğsü oksijensizlikten sarsılıyordu. Geniş ellerini yüzeye doğru kaldırıırken incecik saç örgüleri suda süzülüyordu. İnsanüstü bir güçle yeniden boynuma uzandı ve başparmakları yumuşacık boğazıma gömüldü. Bir gölge arkasında yükselirken Esu ne zincirlerin çıkardığı sesi işitti ne de suda parlayan altın rengi ışıltıları gördü. Siyah incilerin parıltısını, bin yıldan fazla süredir şeklini koruyan zincirin sağlam halkalarını yalnızca ben gördüm. Kanla boyanan suyun içinde gülümsedim.

Olokun sinsice Esu'nun arkasına sokuldu. Kuyruğu, de-

rinliklerde bir kıvrım oluşturuyor ve zincir, devasa yumruklarının arasında toplanıyordu. Saçlarım akıntıda dalgalanıyor, örgülerim yukarı doğru süzülerek görüşüme engel oluyordu ve Olokun ellerinde topladığı metal zinciri kaldırırken onu çepeçevre sardılar. Olokun zinciri, altın bir kavis halinde indirip Esu'nun boynuna sararken bakışları benimkilerle buluştu. Hafifçe başımı sallamayı başardım. Olokun orisayı geri çekti ve o iri bedeni, zincirin geri kalanına doladı.

“Söylediklerimi iletmediğin her bir sefer için.” Olokun'un gür sesi suyun derinliklerine yayıldı. Esu dönmeye çalışıyordu ancak Olokun daha sıkı çekip orisayı süzüldüğü yerde dizginledi. “Deniz üzerinde güç sahibi olmak için hile yapmaya çalıştığın ve dayanamadığımda cezamla alay ettiğin tüm zamanlar için.” Esu'nun boynuna bir zincir daha geçirdi. “Ve Yemoja için. Onu Olodumare'ye karşı savunabilecekken, sırf kendi tatminsizliğinden cezalandırdığın için.”

Esu'nun ellerinden kurtularak etrafından yüzdüm; sevinç içinde, zarafetle hareket ediyordum. “Geldiniz,” dedim Olokun'a. Kendinin iki katı olan Esu'ya doğru eğilirken, incilerden oluşan pelerini suda süzülüyordu.

Olokun başını sallayıp bir elini uzattı. Öteki eliyle, sıkıca zinciri tutuyordu. Denizin dibine bıraktığım inci, çizgilerle dolu avucunda duruyordu. “Beni çağırdın.” Esu'nun kulağına öfkeyle bir şeyler fısıldadı. Soluksuz kalan orisa, artık nefes almak için uğraşmıyordu. Suyun içinde nefes alıp verebilen orisa, kötü niyetle dolu öfkeli gözlerini bana dikmişti. “Olodumare uygun görene dek onu denizin dibinde esir alacağım.”

Olokun bana tepeden bakarken, “Peki ya yüzük?” diye sordum. Orisa hem bana yardım edeceğine hem de bulduğu yüzüğü bana vereceğine söz vermişti. Ancak yüzüğü bana hiç göstermemişti, bu yüzden içimde bir şüphe kırıntısı oluştu.

Bana doğru eğildi. Nefesi tuz, kum ve derin suların serinliği gibi korkuyordu. “İşte.” Uzattığım avucuma, koyu renk, obsidyen bir halka düştü. Parmaklarımı halkanın etrafına sardım ve bir an rahatlayarak titredim. Esu bana doğru atılırken geri doğru yüzmeye başladım. Gözleri büyüyen Esu’nun bakışları buz gibi bir öfkeyle parlıyordu.

Onun bana erişemeyeceği bir uzaklığa ulaştım. Kalbim kaburgalarımın altında çarpıyor, derinliklerin ve Olokun’la yaptığım pazarlığın baskısıyla gümbürdüyordu. Esu’ya döndüm. Olokun’un kuyruğu bacaklarını sarıyordu ve ikisinin de gözlerindeki gümüşü ton, siyahların arasında parlıyordu. Kalın altın zincir Esu’nun bedenini sarıyor ve Olokun zincirleri sıkıca tutarken kollarıyla onu sabit tutuyordu. İkisinin de kasları parlarken, gerginlik ve harcadıkları efordan ötürü titriyorlardı.

“Verdiğim sözü tutacağım.” Olokun’un önünde eğilip yüzüğü tuttuğum elimi göğsüme götürerek sıkıca kalbime bastırdım.

Olokun başını sallayıp fildişi rengi, sipsivri dişlerini açığa çıkararak sırıttı. “Emin misin?” diye sordu, Esu’yu kendisiyle birlikte derinliklere çekmeye hazırlanırken.

Büyük bir keder kanıma işliyordu ama onu içimde gömülü tuttum. Dönüp kendimi, dalgaları aydınlatan ay ışığına doğru iterken, “Evet,” dedim sessizce. “Sözümü tutacağım.”

Kıyı taşlarla kaplıydı ve beni denize geri çekeceğinden korktuğum dalgalar gelip gidiyordu. Titreyerek kıyıya çıktım. Bedenim tekrar değişir, ayın narin ışığının altında kemiklerim yeniden oluşurken sırtımı büktüm. Pürüzlü bir kemer beni, daha önce çıktığım merdivenin devamı olan siyah sarmal merdivenlere yönlendiriyor. Boğazımın aldığı hasardan ötürü pürüzlü nefesler alırken ayaklarım her basmakta titriyor. Durup elimi hasarlı tenime götürüyorum. Suda iyileşmesi için daha fazla zaman tanınalıydım ama tüm düşünebildiğim Kola'ydı.

Kola.

Ayaklarımın ve kalbimin sızısını önemsememeye çalışıp merdivenleri topallayarak çıkarken, Kola'nın yaralarını düşünmek yola devam etmemi sağlıyordu. Yukarı çıktıkça duvarlarda kan lekeleri görüyordum ve başım dönüyordu.

"Simi!" diye seslendi Kehinde, ben topallayarak odaya girerken. Kardeşinin yanından ayağa fırlayıp bana doğru koştu ve ufak elleri göğüs kafesimi sarmaladı.

Bakışlarım Kola'ya kaydı. Koyu ten ve yumuşak dudaklar. Sımsıkı, siyah bukleler. Gökyüzüne bakan soluk avuçlar. Tüm bedenini kaplamış kan ve yaralar. Bir dakikalık hareketlerle yükselip alçalan göğüs.

"Kola," diye mırıldandım.

Başını çevirmeyi başardı ancak yalnızca gözbebeklerinin çizgisi görünüyordu. Dizlerimin üzerine çökerek elini tuttum. İki elimi de onun gevşek duran ellerine sardım. Gözyaşlarım artık serbestçe akıyordu. Vücudunun yan tarafı kanla kaplıydı. Çok fazla kan vardı. Kaburgalarını saran

derinin üzeri ve şalının eğreti duran kumaşı kıpkırmızıydı. Ellerimi kaldırdım. Ellerimi kaldırdım; avuç içlerimdeki çizgiler kanla dolmuştu.

“Kola,” diye fısıldadım yeniden ve kokusunu içime çekmek için eğildim.

Adını söylemem, gözlerindeki sıcacık ifadenin solup gitmesine, zayıf gülümsemesinin yüzünden silinmesine engel olamadı.

Başka bir şey söylemedim. Söyleyemedim. Kola’nın yüzü gevşeyip yumuşadı. Gözleri kapandı; elleri hâlâ açıktı ancak göğsü hareket etmiyordu. Ellerine bakıp yabani marulu nasıl tabanlarıma sürdüğünü anımsadım. Dokunuşunun nazikliğini anımsadım.

Başını kucağıma koyup yüzümü karanlık gökyüzüne kaldırdım. İçimde yükselen çığlığı yutarak elimi buklelerinin arasından geçirdim ve usulca gözlerini kapatıp kirpiklerinin yumuşaklığının tenime değişini hissettim.

Sonra onu gördüm. Kola’nın ruhunu. Saf bir altın rengiyle sarılan o gümüşü parıltıyı. Ruhunu dönerek vücudundan çıktı ve tam göğsünün üzerinde süzölmeye başladı.

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

“Hayır.” Başımı iki yana salladım. Kola gibi saf ve güzel olmasına rağmen bunu görmek istemiyordum.

Sanki onu sarabilecekmişim gibi ellerimi ruhuna doğru kaldırdım ancak yalnızca benimle onu kavrayamayacağımı biliyordum. Onu kolyemdeki safire yerleştirebilirdim, böylece her zaman benimle olurdu. Fakat bunu yapmayacağımı, bunun doğru olmayacağını da biliyordum.

Kola, Yemoja tarafından kutsanacak ve evine dönecekti.

Titrek bir nefes alıp gözyaşlarımı sildim ve parıldayan ruhuna uzandım. Parmak uçlarım altın çizgilere dokunduğunda gözlerimi kapatıp kendimi Kola’nın anılarına bıraktım.

Doğumlarından bir hafta sonra yapılan kardeşlerinin isim seremonisinde babasının kucağında oturuyordu. Yeni bebeklere isim seçmekte babasına yardım ettiği için kendisiyle gurur duyuyordu. Taiwo, yani “dünyanın tadına ilk varan” ve Kehinde, yani “diğerinden sonra gelen”. Biraz sonra babasının ona verdiği tekneydi. Daha önce yelken açtığı diğer araçlardan daha büyük bir tekneydi bu ama Kola endişelenmiyordu. Yüzünde ferah bir ifade, geniş bir

gölümseme vardı ve yüzü, yakıcı güneşe doğru yükseliyordu. Bem'le Yinka da yanındaydı ve denizin güçlü esintisine doğru eğilerek gülüyorlardı. Ben de gülümsedim ancak son anı nefesimin kesilmesine, kalbimin teklemesine sebep oldu. Güvertede Kola'nın önünde dikiliyordum. Gözlerim değişiminin ertesinde kısılmıştı ama ona bakarken cesaretle parlıyordu. O an diğerlerinin benden, pullarımdan ve derinliklerde yüzmekten ötürü ıslanan saçlarımdan korkacağından endişeleniyordum ancak onun gözlerinde bundan fazlasıydım.

Ben bir Mami Wata'dan fazlasıydım.

Sadece bir kızıdan fazlasıydım.

"Hayır," diye inledim ve anılar solmaya başlarken, içerdikleri sevginin zihnimde aktığını hissederken ruhunu yerinde tutmaya çalıştım.

Kolyemdeki safir ışıldadı ve karanlıkta parladı. Ruhunu almak için dua etmem gerekiyordu ancak tereddüt içindeydim; anılarında kalmak, neşesini hissetmek ve onu yanımda tutmak istiyordum. Sonra diğer elimdeki yüzüğün sert halkasını hissettim. Parmaklarımı açtım. Obsidyen halka avcumda ılık bir his bıraktı. Babalawonun sözlerini hatırladım. Gücün artmasıyla ilgili söylediklerini. İkizlerin Oko'yla paylaştığı bereket ve hayatla ilgili, topraklar ve insanların sağlığıyla ilgili söylediklerini.

"Kehinde, al." Kızı yanıma çağırıp sağ elini elime aldım. Yüzük mükemmel bir uyumla yerine oturdu. "Hissediyor musun? Nasıl kullanacağını biliyor musun?"

Kehinde bana bakarken gözlerinde gümüşü parıltıları gördüm. "Deneyeceğim. Deneyeceğiz." Döndü. Taiwo da

aynısını yaptı ve ikisi de ağabeylerine doğru ilerleyip yanında diz çöktü. Ellerini Kola'nın göğsüne koyduklarında siyah yüzükler parmaklarında parıldadı. Gözlerini kapattılar.

Kola'nın ruhu, tüm güzelliği ve parıltısıyla hâlâ havada süzülüyordu.

“Kal,” diye fısıldadım, bir yüzüne bir de ruhuna bakarak. “Yaşa.”

Dualar, anıları ve umutlarımı fısıldamaya başladım.

Köpekbalıkları etrafımızı sararken kollarımı göğsüne dolayışım.

Bana olan inancı.

İkizlerin dudakları kıpırdıyordu ancak ne söylediklerini duyamıyordum. Küçük ellerini Kola'nın göğsüne sardılar. Parmak uçları birbirine değiyordu. Yüzükleri, söyledikleri her bir sözle atan altın rengi bir parıltıyla doluyordu.

*Saçlarımdaki haritayı incelerken parmaklarının yanı-
ğında bıraktığı his, yüzümü kendininkine çekişi.*

Ayaklarımı kaldırırken bana usulca dokunuşu.

Safir boynumda ısınıyordu ve ben öne doğru eğilirken Kola'nın yüzüne soluk mavi bir ışıltı yayılıyordu. Ruhunu dalgalanıyordu.

Kutsanmışsın.

Geri dön.

Ruhu bedenine doğru gidiyordu. Kıvrılıp dönerek göğsüne geri giriyordu.

İkizlerin dokunduğu bedeni bir iki kez sarsılırken ikizler sessizleşti. Nefesimi tutup Kola'nın yüzünü, yanaklarıyla açılmış dudaklarının çizgilerini incelerken safirimdeki parıltı yok oldu. Ona doğru eğilirken, *Lütfen*, diye düşündüm.

Bize dön.

Kola hareket etmiyordu. Göğüs kafesi sabitti. Elimi yanına koyup hafifçe dudaklarına doğru kaydurdım. Gözlerimi kırıştırırken gözyaşlarım bedenine düşüyordu.

Bana dön.

Eğilip başımı göğsüne yaslayarak denizden esen soğuğu, rüzgârı ve kaybı hissettim. Ağlarken kıvrılan dudaklarımı tenine bastırırken göğüs kafesi kabardı. Bir kez ve sonra yeniden... Ciğerlerine hava doluyordu. Kendimi ondan uzaklaştırdım ve parmaklarını esnettiğini gördüm. Sonra güçlkle solumaya başladı. Gözleri ışıldayarak açıldı.

Sabahın erken saatlerinde derin bir nefes aldım; kızıl ışınlarını denize yansıtan ve onu, bulutsuz gökyüzünü bir ayna gibi yansıtacak masmavi bir tona bürüyen güneşe minnettardım.

Hâlâ Esu'nun sarayının tepesindeki odadaydık. Kola, Kehinde ve Taiwo'nun arasında uzanıyor, gücünü geri kazanıyordu. İkizler yüzüklerini bana vermişlerdi. Kimse konuşmuyordu.

Yaptığım yolculuk aslında beni hep bu âna yönlendirmişti ve içimde bir parçanın, bu ânın gelmemiş olmasını umduğunu fark ediyordum. Kola'ya kaçamak bir bakış attım. Kahverengi bakışları benimkiyle buluştu ve başını eğip bana ufak bir gülümseme gönderince omuzlarımı dikleştirdim. Yaptığım şeyi, yani onu kurtarmayı yürekten istemiştim çünkü öylece durup bir insanın ölmesini izleyemezdim. Olodumare bunu bildiği için beni anlayacaktı mutlaka.

Öyle umuyordum.

Titreyerek yüzükleri her iki elimin yüzük parmaklarına taktım. Koyu kahverengi boğumların altına yerleşen yüzükler, güneşin ilk ışıklarını yansıtarak ışıldadılar. Geniş oda, kendimi gökyüzüne yakın hissetmemi sağlıyordu. Olodumare'yi çağırmak için uygun bir yerdi burası. Gidip platformun kıyısında durdum. Taşlar ayaklarımın altında soğuk bir his bırakıyordu. Yüzükleri, bedenime yaydıkları ılıkliği hissettim. Yemoja'nın öğrettiği duayı hatırlamaya çalışıyordum. Yüzümü yükselen güneşe doğru çevirdim ve sözcükler dudaklarımdan dökülmeye başladı.

“Mo pè yín Olodumare. Jọ `wọ́, gbọ́ `àdúrà mi, wo iwúlò mi láti dáhùn ipè mi.” Bir an durup günün parlaklığına karşı gözlerimi kıstım. Sonra tekrar ettim. “Sizi çağırıyorum, Olodumare. Lütfen duamı duyun, ihtiyacımı görün ve çağırma cevap verin.”

Yüzükler ısınmaya başladı. Açılmış parmaklarıma baktığımda, yüzüklerin parıldayan altın halkalara dönüştüğünü, ışık ellerimde sönene dek parlaklığın giderek arttığını, kollarımı yutup beni sardığını fark ettim. Biraz sonra yukarı ya da aşağısı, sol ya da sağ kalmadı. Her şey, göz kamaştırıcı bir beyazlığa dönüştü. Sevgi içime dolmaya, bedenimi görebilsem orada olacağını bildiğim bir gülümsemenin içine sızmaya başladı.

“Affedin beni,” diye fısıldadım. “Kola'yı kurtardığım için. Emrinizi çiğnediğim için.” Sözcüklerim basitti ama sahip olduğum tek şey onlardı. Sözlerime bir titreme ve giderek artan, geçici bir umut hissi eşlik ediyordu.

Etrafa yayılan ani bir enerji dalgası zihnime sızarak içimi

büyük bir huzur hissiyle doldurdu. Bana cevap verecek bir ses, açıklama yapacak sözcükler yoktu ama bunlara gerek de yoktu.

Her şey bana gösteriliyordu.

Görseller zihnime adeta akın ediyordu. Küçüktüm, pazarda tatlı patates seçiyor, onları pişirmesi için anneme yardım ediyordum. Babam yanımda oturuyor, sayı saymama yardım etmek için benimle Ayòayò* oyununu oynuyordu. Yıldız desenli şalının içinde annem, yaradılış hikâyesini anlatıyordu. Annemle babamın konuşmasını dinleyip uyu-yakalırken bedenlerinin baskısını her iki yanımda da hissediyordum.

Bana olan sevgileri ve benim onlara duyduğum sevgi içimi dolduruyor; gemide geçirdiğim onca zamanın, zincirlerin ağırlığının, ıstırapın kokusunun ve genzime yerleşen yoğun acının hatırasına baskın çıkıyordu. Olodumare bana dönenlerin, huzurla evde olanların resimlerini gösteriyordu. Yollarını kendi bulanların ve Mami Wataların kutsayıp yol gösterdiklerinin resimlerini... Bana beni gösteriyordu. Kola'yı denizde sürükleyen, gözlerinde umutsuzlukla ve kalbi erdemle dolu olan beni. Olodumare'nin, aradığım kutsanma ve afla dolu şükran hissi etrafımı sarıyordu.

Yemoja'nın ve tüm Mami Wataların yaptıkları için duyduğu şükran...

Tüm yaptıklarım için.

Işık solup gittiğinde gözlerimi yeni günün taptaze ferahlığına açtım ve göğsümün hafifliğiyle derin bir soluk ver-

* Ayòayò ya da Ayò, yerde ya da düz bir zeminde küçük taşlarla veya fasulye taneleriyle oynanan bir strateji oyunudur.

dim. Öfkem kayboldu ve yerini, içime yerleşen rahatlatıcı bir huzur hissine bıraktı.

“Simi?”

Dudaklarımın gerilmesine neden olan bir gülümsemeyle Kola’ya döndüm. Bir anlığına konuşamadım ancak gözlerimdeki ışığı gördüm. Onun da gözleri parlıyordu. Arkasında duran Kehinde ve Taiwo sırtıyordu. Onlara doğru yürüyüp ellerimi uzattım. Yüzüklerini parmaklarımdan çıkarıp kendi parmaklarına, ait oldukları yere taktılar.

“Bitti,” diye fısıldadım. Bu basit sözcüğün içinde şaşkınlık da vardı.

“Ne oldu? Esu’yla yani?” diye sordu Kola. “O...”

“Bağlandı. Olokun tarafından denizin dibinde esir edildi.”

“Nasıl? Yani Olokun’u sana yardım etmeye nasıl ikna ettin?”

Kullanmak üzere olduğum sözcükler üzerinde biraz düşündüm. Söylemek zorunda olduğumdan daha fazlasını söyleyemiyor ya da belki de söylemek istemiyordum. Sesimi aynı tonda tutmaya çalıştım. “Yalan söyledim. Üzgünüm,” dedim çabucak. “Onu aramaya gittiğimde onunla görüştim. Başlangıçta yardımı dokunabilecek, bize yarar sağlayabilecek bir şey söyleyebilir diye düşünmüştüm.” Ellerimi dizlerime koydum. “Çok sinirliydi. Esu’nun, mesajlarını Olodumare’ye iletmeyi reddettiğini söyledi. Yardım istedim, o da kabul etti.”

“Ama karşılığında ne istedi?” Yavaşça doğrulurken alnı kırıştı. İkizlerin yardımıyla yaraları daha hızlı iyileşiyor olsa da yüzünü acıyla buruşturdu.

“Bana onu çağırabilmem için bir inci verdi ama bundan

kimseye bahsetmememi istedi.” Bana soracağı sorudan kaçınıyor, Kola yerine odada etrafıma bakıyordum. “Kimseye güvenmememi.”

“Haklıydı da,” dedi Kola, kısa bir an bakışlarımı ona çevirirken. “İfedayo bizimleyken bu plandan bahsettiğini düşünsene.”

Ürperdim ve tüyleri diken diken olan kollarımı ovuşturdum. “Esu’yu denize götürdüğümde onu çağırmamı istedi, böylece Esu’yu zincirleyip bağlayacaktı. Kim bilir Esu Olodumare’ye ne söylemeyi ihmal etti ya da...” Durdum ve Yemoja’yı düşününce ürperdim. “...kim bilir Büyük Yaratıcı’nın adına neler yaptı. Esu’yla uygun gördüğü şekilde ilgilenmesi için Olodumare’ye teslim edecek.”

“Peki, Olokun karşılığında ne istedi?” diye üsteledi Kola. Gözleri parlıyordu. Gözlerini üzerimden ayırmayan, ciddi ifadesi kalbimi parçalıyordu. Onunla oturmak, parmaklarımı onunkilere dolamak, bedeninin içimi rahatlatan sıcaklığına yaslanmak istiyordum.

Ama bunu yapamazdım.

“Ona yardım edeceğime dair bir yemin ettim.”

“Ne?” dedi Kola, gözlerinde bir endişe pırıltısıyla. Acı içinde tıslayarak ayağa kalktı. “Nasıl?”

Kola önümde durunca, doğrudan kahverengi gözlerine baktım. Kaşının üzerindeki gamze, kaşlarını çattığında alnında oluşan kırışıklıklar arasında kayboluyordu. Uzanıp nazikçe ona dokundum.

“Esu asla birlikte olamayacağımızı söylerken haklıydı. Üzgünüm, bunu sana daha önce söylemem gerekirdi.” Durup derin bir nefes aldım. “Ama en azından güvendesin. İkizler ve Oko da öyle.”

“Simi, ne yaptın sen?” Kola, ellerini kollarımın üzerine koydu ve cevap vermediğimde beni kendine doğru çekti.

Bir anlığına konuşamadım. Kola’nın dudaklarının aldığı şekli izliyor, teninin yumuşaklığını hissediyor, hepsini hafızama kazıyordum.

“Söyle,” dedi Kola, sesi çatlayarak.

Kendimi ondan uzaklaştırdım. Kola beni bırakmadan önce bir anlığına parmaklarını sıktı. Aramızdaki mesafe zaten iyice açılmıştı ama ben daha da geri gidip odanın kenarına ulaşarak beyaz köpüklü dalgaları izlemeye başladım. Aşağıdaki sular simsiyah kayalara çarpıyordu ancak daha ötesi sakın görünüyordu. Aldatıcı bir şekilde sakın. Devasa dalgalar güneşin altında yükselip alçalıyor, ışınları denizin yüzeyini yumuşak bir ışıkla lekeliyordu. Kola’ya döndüm. Şafak arkamda yükseliyor, yeni günün ışıltısını etrafa yayıyordu.

“Yüzleştiği yalnızlığa yardım etmeyi, taşıdığı yükleri omuzlamayı kabul ettim.” Bakışlarımı Kola’nın kılere sabitleyip çenemi kaldırdım. “Ölümler Diyarı’nda yaşayacağıma söz verdim.”

Kola’nın gözleri şaşkınlıkla irileşti ve bana doğru geldi. Bense, ayak tabanlarım serin taşın üzerine yanarken geriye doğru bir adım attım.

“Gidiyorsun,” dedi bir an duraksayarak. Dokunacak kadar yakınımda duruyordu.

Bu bir soru değildi ama cevap vermemi beklediğini biliyordum. “Ben denize aitim. Bunu biliyorsun.” Sesimi yumuşatmak istiyordum ama yapmıyordum. “Ve tek yol bu. Olokun olmasaydı, Esu’dan kurtulamazdık.”

“Aslında deneyebileceğimiz bir şey vardı...”

Başımı iki yana salladım. “Yapma.” Yaptığım fedakârlık zaten benim için yeterince zordu. “Başka bir seçenek yoktu.”

Bir süre ikimiz de konuşmadık. Kola’nın çenesindeki bir kas attı ve ona dokunmak, öfkesini yatıştırmak istedim ama bunu yapmamak için kendimi zorladım. Bir eliyle yüzünü sıvazladı ve omuzları çökerken güçlkle soluğunu verdi.

“Olokun’a hizmet etmek benim için bir onur olacak,” dedim ancak sözlerim kendi kulağıma bile bomboş geliyordu.

Kola gözyaşlarının ardından bana baktı. Öfkeli dalgalara döndüm ve gözyaşlarım akmasın diye gözlerimi kırpmadım. Dönerken Kola bana uzandı ama yumruklarımı sıkıp ona baktım. Durdu ve elleri aramızda, havada kaldı. Kola’ya, bunu daha da zorlaştırmamasını söylemek istiyordum. Hayatta, onunla kalmaktan daha fazla istediğim hiçbir şey olmadığını...

Ama ikimiz, aynı değildik.

Asla da olamazdık.

Sözcükler boğazıma takılıyordu. Başımı sallayıp güneşe döndüm. Kola’nın bana dokunmamasını umuyordum çünkü bunu yapması durumunda asla gidemeyebilirdim. Tüm dikkatimi suya, kıyıya vururken köpüklenen dalgalara verdim. Kenara iyice yaklaşırken bir gözyaşı damlası göz pınarımdan kaçtıverdi.

“Simi, bekle...”

Kola’nın parmakları sırtımı sıyırıp geçerken gözlerimi kapattım, ardından da suya dalmak için sıçradım. Tuz yüklü havada süzülürken gözyaşlarımın dökülmesine izin verdim. Ve gözlerimi, yaşlarımı yıkayan serin sularda açtım.

YAZARIN NOTU

Altı yaşındayken en sevdiğim kitap, Hans Christian Andersen'in *Küçük Denizkızı* adlı eseri idi. Denizin dibindeki o muhteşem sarayla, sihirle ve küçük denizkızının gizemli havasıyla kafayı bozmuştum. Kitabı tekrar tekrar okuduğumu, her bir çizimini incelediğimi ve hepsinin gerçek olduğuna kendimi inandırdığımı hatırlıyorum. Kendimi hiç o hikâyede görmememe rağmen ben de küçük bir denizkızı olmak istiyordum.

Tasvir önemlidir. Okurların, kendilerinden bir parça görebildikleri hikâyeleri benimsedikleri bir gerçektir. Bunu, bir anne olarak, bir öğretmen olarak ve bir okur olarak kişisel deneyimlerimden biliyorum. Bu yüzden bir yazar olarak anlattığım her hikâyede bu, önemli bir odak noktasıdır. 2017 yılında siyahi denizkızlarını araştırmaya başladım ve onlara anında âşık oldum. Araştırmalarım da Mami Watalara (Suyun Annesi) denk geldim. Halk arasında tek bir varlık olarak düşünülen bu isim, aslında Afrikalı birçok su perisi ve tanrısı için kullanılmış. Okuduklarım arasında, bir balığın kuyruğunu andıran kuyruğuyla siyahi bir kadın olarak betimlenen Yemoja'ya odaklanmayı tercih ettim. Yemoja, Ifá dini sisteminde Yoruba tanrıçasıdır ve herkesin annesi olduğuna, dünyanın sularını doğurduğuna inanılır.

Denizin Teni, 1400'lü yılların ortalarında, Portekiz gemilerinin insanları kaçırmaya başladığı, daha sonra da Batı Afrikalıları evlerinden alıp Avrupa'ya götürdükleri ve adaları kolonize ettikleri ilk zamanlarda geçiyor. Yemoja'nın Batı

Afrika kıyısından alınıp köleleştirilen ilk insanları takip ettiği söylenirdi. Bu söylem, Atlantik ötesi köle ticaretiyle devam ediyor ve Yemoja'ya dair hikâyeler tüm Afrika'ya yayılıyor.

Ifâ dini sistemindeki rolünün dışında Yemoja'nın köle gemilerindeyken Afrikalılara yardım ettiğine dair hikâyeler de vardır. Bazıları Yemoja'nın gemileri parçaladığını söylerken bazıları da ölenlerin ruhlarını eve geri getirdiğini söylüyor. Bana ilham veren şey ikincisi oldu. Ya Yemoja, denizde ölenlerin ruhlarını kutsamaya yardım etmeleri için yedi Mami Wata yaratırsa? Ya bu kızlardan biri, bir hayat kurtarmayı başarırsa? Simidele (ki adı "eve kadar takip edilen" demek) işte böyle doğdu.

Afrika mitolojisi bu hikâye için çok önemli. Senegalli periler, tek boynuzlu atların Afrika versiyonu, Kanem-Bornu İmparatorluğu'nun bultungin şekil değiştirenleri ve Ninki Nanka denen nehir canavarı da motivasyonuma motivasyon kattı. Siyahi tanrılar, tanrıçalar, deniz kızları ve hem ölümcül hem muhteşem tüm o diğer yaratıklar... Ve bunların hepsi Afrika kökenli. Bunlarla Batı Afrika tarihini karıştırıp bir hikâye oluşturmak bende tutkulu bir takıntı haline geldi.

Siyahilerin hikâyesi kölelikle başlamıyor. Benim için *Denizin Teni*'nin en önemli yanı, eski Afrikalıların bilgisinin, kültürünün ve tarihinin olumlu bir betimlemesini içermesidir; ki bunlar sıklıkla, sinsice ve yanlış bir şekilde ilkel insanlar olarak yansıtıldı. Takıntımı daha da güçlendiren bir diğer örnek de fraktalların (tekrarlanan desenlerin) tüm kıtada saç şekillerinde, resimlerde, giysilerde ve mimaride bilinçli ve incelikli bir biçimde kullanılışı oldu. Bir etnik

matematiçi olan Ron Eglash, bu gibi örneklere denk gelen Avrupalıların bunları karmaşık bulduğunu ve bu yüzden de ilkel işler olduklarını düşündüklerini öne sürdü. Afrikalıların belki de daha Avrupalıların keşfetmediği bir matematik kullandığı akıllarına gelmemiştir. Afrikalıların sonsuzluk konseptine dair bilgisi, yüzyıllar sonra Avrupalı matematikçiler bunu “keşfetmeden” önce de etkindi. Öğrendiğim bunca şey karşısında büyülenmiş ve daha da cesaretlenmiş olarak, hikâyeme ekleyebildiğim kadar detay eklemem gerektiğini biliyordum.

Denizin Teni, tarihin, mitlerin ve kurgunun bir birleşimi niteliğinde. Kitap okuruna, denizkızlarına ve kökenlerine dair alternatif bir versiyon sunuyor ancak aynı zamanda direnişin, cesaretin ve hünerin gösterildiği tarihin karanlık dönemlerine de temas ediyor. Bana göre *Denizin Teni*’ni yazmak, antik imparatorluklardaki siyahi karakterlerin hikâyesini anlatmam, onların güçlerini ve ihtişamlarını sergilemem için bir imkân verdi bana. Beni babamın ülkesi, atalarım ve Batı Afrika medeniyetleri hakkında daha çok şey öğrenmeye itti. Bana siyahi tanrıların güçlü imgelerini gösterdi ve Afrika tarihine dair bilgimi artırdı. Bu eserin, daha fazlasını keşfetmek için okurları da teşvik etmesini umut ediyorum. Umarım okurlarımın anlayışları ve empati yetenekleri artar. Umarım Afrika tarihinin, kültürünün ve hikâyelerinin önemi onları da büyüler.

EK OLARAK OKUMAK İÇİN

Adi, Hakim. "Africa and the Transatlantic Slave Trade." BBC. [bbc.co.uk /history/british/abolition/africa _ article_01.shtml](http://bbc.co.uk/history/british/abolition/africa_article_01.shtml). Son değişiklik 5 Ekim, 2012.

Cuoco, Alex. *African Narratives of Orishas, Spirits and Other Deities*. Parker, CO: Outskirts Press, 2014.

Dabiri, Emma. *Don't Touch My Hair*. London: Allen Lane, 2019.

Davidson, Basil. *The African Slave Trade*. Oxford: James Currey, 1996.

Diouf, Sylviane. *Fighting the Slave Trade*. Athens: Ohio University Press, 2003.

Eglash, Ron. *African Fractals: Modern Computing and Indigenous Design*. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press, 1999.

Elbl, Ivana. " 'Slaves Are a Very Risky Business . . .': Supply and Demand in the Early Atlantic Slave Trade." In *Enslaving Connections: Changing Cultures of Africa and Brazil During the Era of Slavery*, José C. Curto ve Paul E. Lovejoy tarafından düzenlenmiş, 29– 55. Amherst, NY: Humanity Books, 2004.

Elbl, Ivana. "The Volume of the Early Atlantic Slave Trade, 1450– 1521." *Journal of African History* 38, no. 1 (Mart 1997): 31– 75.

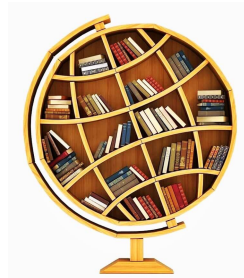
Graham, James D. "The Slave Trade, Depopulation, and Human Sacrifice in Benin History." *Cahiers d'Études Africaines* 5, no. 18 (1965): 317– 334.

History.com Editörleri. “First Enslaved Africans Arrive in Jamestown, Setting the Stage for Slavery in North America.” History. history .com / this - day - in - history / first - african - slave -ship - arrives - jamestown - colony. Son değişiklik 13 Ağustos, 2019.

Karade, Baba Ifa. *The Handbook of Yoruba Religious Concepts*. Boston: Weiser Books, 1994.

Vogt, John. L. “The Early Sao- Tome Principe Slave Trade with Mina 1500– 1540.” *International Journal of African Historical Studies* 6, no. 3. (1973): 453– 467.

Walker, Robin. *Before the Slave Trade: African World History in Pictures*. London: Black History Studies Publications, 2008.

TEŞEKKÜR

Denizin Teni beni en başından yakalayan bir hikâye oldu ve başkaları da aynı şeyleri hissettiği için müteşekkirim. Arkadaşlarımla ve ailemin, #DVpit grubunun, Twitter'daki takipçilerin ve kitabımı ilk okuyan dostlarımla desteği için müteşekkirim.

Birçok konuşma tartışmaya dönüşse de *Denizin Teni*'nin konusunu tekrar tekrar ele aldıkları için aileme teşekkür ederim. Dövüş sahnelerini özel bir ilgiyle okuyan en büyük oğluma da teşekkürler.

2017-2018 eğitim öğretim döneminde 4. senesinde olan çocuklarıma, verdikleri destek ve cesaret için çok teşekkür ederim. Konu hakkında daha çok düşünmemi ve ilham almamı sağlayan, bana bitmek tükenmek bilmez sorular soran ve hafta sonlarını, deniz yaratıklarını ve Batı Afrika'yı araştırarak geçiren Daniel, Daniel G. ve Oliver'a özel olarak teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Verim biterken ve #DVpit kıyameti koparırken, çalışan odasındaki kablosuz interneti kullanmama izin verdiği için teşekkür ederim, Nigel! Ayrıca taslaklarımı sürekli bir şekilde okuduğun ve başından beri sessizce beni desteklediğin için teşekkür ederim. Üniversite zamanlarımızdan beri tüm yazdıklarımı saklayan ve on dokuz yaşımdan beri kendi ifade biçimimi bulmam konusunda beni cesaretlendiren Penny'ye teşekkür ederim.

Clare, Tricia ve Fran, teşekkürler. Hepiniz bana cesaret

vererek ve övgüler yağdırarak aklımın başımda kalmasını sağladınız.

Charlene ve Siana, işlerimizi paylaşmak söz konusu olduğunda bana güvenli ve destek veren bir alan sağladığınız için teşekkür ederim.

Sevdiği tüm Nijerya yemeklerini denediğimden emin olan Efosa Oviawe'ye ve Yoruba dilinde bana yardım edip isim önerileri sunan Abayomi Odubanjo'ya teşekkürlerimi sunarım. Ifá dini sistemine ve orisalara dair bilgileri bu hikâyeye çok fazla derinlik kattı, bu nedenle Ogunlade Ifamuyiwa'ya kocaman teşekkürlerimi sunuyorum. Umarım kilisen kitabı okumaktan keyif alır!

Kitaptaki Yoruba dili çevirileri için Yorùbáizm Takımı'na teşekkür ederim.

Twitter'da #DVpit'i kurup yönettiği için Beth Phelan'a teşekkürler. Yayıncılıktaki farklı sesler kampanyan inanılmaz. Bu platform olmasaydı, muhteşem temsilcimle tanışamazdım. Twitter'daki haberlerimi okuyup sınır tanımadan beni destekleyen Brittney Morris'e de teşekkürlerimi sunuyorum. Temsilcilere ve sonraki adımlara teslim olmam yönünde bana öneri vermek için zaman harcayan Tomi Adeyemi'ye teşekkür ederim.

Sadece süper bir temsilci olmakla kalmayan, aynı zamanda harika ve zeki bir insan olan Jodi'ye teşekkür ederim. Sana saygım daimi.

*Denizin Teni'*ni bu haline getirmeye yardım emek ve aklıma gelen her soruya cevap vermek için yorulmadan çalışan editörlerim Chelsea Eberly, Tricia Lin ve Carmen Mcul-

lough'a sonsuz teŖekk rler. Sizden öğrendiğim her Ŗey için çok m teŖekkirim.

Kitabımı en baŖından beri destekleyen Michelle Nagler, Caroline Abbey, Mallory Loehr, Jasmine Hodge, Barbara Marcus, Regina Flath, Ken Crossland, Janet Foley, Alison Kolani, Tracy Heydweiller, John Adamo, Lili Feinberg ve Dominique Cimina dâhil olmak üzere, Random House'taki herkese teŖekk r ederim. Desteğiniz ve sıkı  alıŖmalarınız için hepinize minnettarım.

Son olarak, hikâyeleri canlı tuttuğunuz için siz okurlarıma teŖekk rlerimi sunarım.

